

2/2025

XXII. ročník

Dane a Účtovníctvo

Mesačník s bezkonkurenčným počtom aktualít a tipov z daňového a účtovného poradenstva

Účtovná závierka v PÚ

Komplexný príklad pre mikro účtovnú jednotku

Zmeny v podvojnóm účtovníctve

Výklad nového opatrenia

Daň z finančných transakcií

Aktuálne po novele zákona

Sadzby dane z príjmov od roku 2025

Príklady zdanenia fyzických a právnických osôb

Novela zákona o DPH

Úprava pravidiel v oblasti odpočítanej dane

Viac DAŇOVEJ POHOTOVOSTI pre predplatiteľov

Telefón:

Chat:

Online rozhovor:

Videorozhovor:

Email:

každý pracovný deň

priamo na portáli

diskusia k aktuálnej téme

interaktívne a naživo

odpoveď do 21 dní

Potrebujete sa pravidelne vzdelávať?

S naším predplatným
sa v slovenskej legislatíve
nestratíte.

Len za
390 € bez
DPH

Až **100+** online školení
z **daní a účtovníctva**

Odborné poradenstvo
s lektorom

Školiace materiály
na stiahnutie

Archív všetkých
videozáznamov

10 % zľava na konferencie
a prezenčné školenia

Za každou radou je človek
www.profivzdelavanie.sk

O PORTÁLI

Obsah čísla 2/2025 podľa rubriek

Podvojný účtovníctvo

Účtovná závierka v podvojnom účtovníctve (Ing. Jana Böszörményi)	2
Zmeny v postupoch účtovania podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva od 31. 12. 2024 a 1. 1. 2025 (Ing. Monika Adamíková)	24

Daň z príjmov

Zdaňovanie finančných transakcií podnikateľov a právnických osôb – zákon o dani z finančných transakcií (JUDr. Ildiko Virágová Milkovičová)	27
Sadzby dane z príjmov fyzických a právnických osôb od roku 2025. . (Ing. Simona Jurišová)	38
Združenie fyzických osôb v daňových súvislostiach (Ing. Miroslava Brnová)	48

Daň z pridanej hodnoty

Zmeny DPH v roku 2025 (Ing. Jaroslava Betáková)	64
--	----

Mzdy a odvody

Odvody samostatne zárobkovo činnnej osoby od 1. januára 2025 .. (Ing. Eva Gášpárová)	72
---	----

Vyberáme z vašich otázok

Rozdiel medzi prevodom obchodného podielu a predajom firmy ..	80
Obmedzenie zníženej sadzby dane pre registrované sociálne podniky (refakturácia tovarov a služieb)	82
Vedenie daňovej evidencie u mandátára (vyplácajúceho výhry) ..	83

Ostatné

Priemerné ceny pohonných látok v SR	30
Kurzy peňažných prostriedkov v cudzej mene za december 2024	84

Časopis:

mesačník DANE A ÚČTOVNÍCTVO
 vydávaný v slovenskom jazyku, 22. ročník

Vydavateľ a redakcia:

PP® Poradca podnikateľa, spol. s r. o.
 Martina Rázusa 23A
 010 01 Žilina
 IČO: 31 592 503

Spoločnosť je súčasťou Vydavateľského a vzdelá-
 vacieho domu PP.

Šéfredaktor:

Mgr. Ivana Kuťová, PhD.
 e-mail: kutova@pp.sk
 telefón: 041/7053 250
 mobil: +421 905 800 975

Grafická úprava:

Marián Kollár

Online:

www.danoventrum.sk

Tlač:

Alfa print, s. r. o.
 Robotnícka 1/D,
 036 01 Martin

Sadzba daná do tlače: 14. 1. 2025

Daňová pohotovosť:

z oblasti Dane a účtovníctvo
 v pracovných dňoch od 9.00 – 12.00 hod.
 a od 13.00 – 15.00 hod.
 telefón: 041/70 53 434
 041/70 53 535
 041/70 53 737
 041/70 53 838
 e-mail: listaren@pp.sk

Predplatné na ročník 2025 je vo výške 189,47 €
 s DPH.

Objednávky a predaj produktov:

telefón: 041/7053 222
 e-mail: objednavky@pp.sk
 e-shop: www.zakon.sk

Služby zákazníkom a reklamácie:

telefón: 041/70 53 600
 e-mail: sluzby@pp.sk

Inzercia:

Martina Rázusa 23A, 010 01 Žilina
 mobil: 0905 302 689
 e-mail: inzercia@pp.sk

Evidenčné číslo:

EV 3313/09
 ISSN 1336-426X

POZNÁMKA:

Právne predpisy týkajúce sa účtovnej závierky v podvojnom účtovníctve sú:

- 1) zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoÚ),
- 2) opatrenie MF SR č. 23 054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov,
- 3) opatrenie MF SR č. MF/15464/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre mikro účtovné jednotky v znení neskorších predpisov,
- 4) opatrenie MF SR č. MF/23378/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre malé účtovné jednotky v znení neskorších predpisov,
- 5) opatrenie MF SR č. MF/23377/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu v znení neskorších predpisov.

Ďalšími normami, ktoré sú potrebné na vedenie účtovníctva a na zostavenie účtovnej závierky, sú zákon o dani z príjmov, Obchodný zákonník, zákon o dani z pridanej hodnoty.

NEPREHLIADNITE!

Napríklad, ak účtovná jednotka poskytuje služby so zaúčtovaním na účet 602 – Tržby z predaja služieb, do čistého obratu účtovnej jednotky sa započítava len hodnota zaúčtovaná na tomto účte. Ak táto účtovná jednotka predá majetok, ktorý zaúčtuje na účet 641 – Tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého

Podvojné účtovníctvo

Účtovná závierka v podvojnom účtovníctve

Účtovná jednotka (každá) je povinná viesť účtovníctvo a zostavovať účtovnú závierku. Táto povinnosť jej vyplýva zo zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov („ďalej len ZoÚ“), podľa ktorého je účtovná jednotka povinná zostavovať riadnu, mimoriadnu, priebežnú alebo konsolidovanú účtovnú závierku, ktorá sa zostavuje za skupinu účtovných jednotiek (konsolidovaný celok).

Zákon o účtovníctve hovorí o povinnosti zostavovania účtovnej závierky. Účtovné jednotky zostavujú účtovnú závierku vo vzťahu k zákonu o účtovníctve a delia sa na dve skupiny:

1. účtovné jednotky, ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných noriem,
2. účtovné jednotky, ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa slovenských účtovných noriem.

Účtovné jednotky, ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných noriem (§ 17a ZoÚ), sú povinné zostaviť účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva alebo sa rozhodnú zostaviť účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov dobrovoľne, ak im zákon o účtovníctve túto možnosť dáva. Účtovné jednotky, ktoré sú povinne zostaviť účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva (IAS/IFRS):

- a) banky, poisťovne a zaistovne, správcovské spoločnosti – povinnosť zostaviť individuálnu účtovnú závierku majú účtovné jednotky, ktoré sú uvedené v § 17a ods. 1 písm. a) a b) ZoÚ. Ide o slovenské účtovné jednotky, ktorými sú banky, poisťovne, zaistovne, správcovské spoločnosti a o zahraničné pobočky bánk, správcovských spoločností, poisťovní a zaistovní;
- b) veľké účtovné jednotky, ak splnili veľkostné kritériá, musia zostaviť účtovnú závierku podľa IAS/IFRS.

V § 17a ods. 2 ZoÚ sú veľké obchodné spoločnosti definované, ak majú najmenej dve po sebe idúce účtovné obdobia splnené aspoň dve z nasledujúcich kritérií, musia zostaviť individuálnu účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva.

Prvým kritériom je celková suma majetku, pričom sumou majetku sa rozumie suma zistená zo súvahy v ocenení neupravenom o položky podľa § 26 ods. 3, t. j. oprávky a opravné položky, teda ide o sumu majetku „brutto“.

Druhým kritériom je čistý obrat a tretím kritériom je priemerný prepočítaný počet **zamestnancov v jednotlivom účtovnom období**.

Do čistého obratu účtovná jednotka zahŕňa výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav (účty 601, 602, 604, 604, 607).

Do čistého obratu sa zahŕňajú aj iné výnosy po odpočítaní zliav tej účtovnej jednotky, ktorej predmetom činnosti je dosahovanie iných výnosov, ako sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb. Napríklad pôjde o účtovné jednotky, ktoré dosahujú výnosy v rámci poskytovania služieb v oblasti finančného prenájmu, ktoré sa účtujú podľa § 30a ods. 3 postupov účtovania na účte 662 – Úroky. Potom do čistého obratu týchto účtovných jednotiek bude vstupovať hodnota zaúčtovaná na tomto účte.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov – zákon o účtovníctve tento pojem nedefinuje, ale ide o objektívny ukazovateľ vychádzajúci zo štatistických metód, ktorý je používaný bežne v personálnej agende.

Podľa medzinárodných účtovných štandardov môže účtovnú závierku zostavovať aj:

- **nástupnícka účtovná jednotka**, ak zanikajúca účtovná jednotka alebo nástupnícka účtovná jednotka pred rozhodným dňom zostavovala účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov,
- **novovzniknutá dcérska spoločnosť**, ktorá ku dňu, ku ktorému zostavuje prvú individuálnu účtovnú závierku, spĺňa veľkostné kritériá podľa § 17a ods. 2 a zároveň jej materská účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva,
- **európska spoločnosť a európske družstvo** so sídlom na území SR, európske zoskupenie hospodárskych záujmov so sídlom na území SR, ak pred premiestnením sídla na území SR zostavovali účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov.

Účtovné jednotky, ktoré začnú zostavovať individuálnu účtovnú závierku a výročnú správu podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva, budú individuálnu účtovnú závierku zostavovať týmto spôsobom aj v prípade, keď zaniknú podmienky pre zostavenie (nesplnenie veľkostných kritérií).

Zmeny zákona o účtovníctve účinné v roku 2024

Informácia o novele zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (čl. XII zákona č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Národná rada SR dňa 28. júna 2023 schválila zákon č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2023 Z. z.“). V čl. XII zákona č. 309/2023 Z. z. sa s účinnosťou od 1. marca 2024 mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

So zrušením spoločnosti bez likvidácie, ktorou je zlúčenie, splynutie alebo rozdelenie spoločnosti, súvisia zmeny a doplnenia týkajúce sa zosúlania terminológie týchto transakcií. Podľa zákona č. 309/2023 Z. z. zlúčenie a splynutie je fúzia, ktorá je spolu s rozdelením označovaná ako premena. Okrem premeny zákon č. 309/2023 Z. z. definuje aj cezhraničnú premenu a rozdelenie. Rozdelenie je rozštiepenie a odštiepenie. V nadväznosti na uvedený zákon sa menia nasledovné pojmy:

- zrušenie bez likvidácie (zlúčenie, splynutie a rozdelenie) sa nahrádza slovným spojením „premena alebo cezhraničná premena“;
- zanikajúca právnická osoba, resp. obchodná spoločnosť alebo družstvo zanikajúce bez likvidácie sa nahrádza slovným spojením „premenou zanikajúca účtovná jednotka alebo odštiepením rozdeľovaná účtovná jednotka“.

Táto zmena sa dotkla ustanovení § 4 ods. 3, § 16 ods. 2, § 23a ods. 3, § 25 ods. 1 písm. f), § 27 ods. 1 písm. c) a § 2 ods. 11 ZoÚ, v ktorom boli zavedené legislatívne skratky pre nástupnícku účtovnú jednotku, premenou zanikajúcu účtovnú jednotku a odštiepením rozdeľovanú účtovnú jednotku.

Okrem týchto zmien došlo k doplneniu nasledovných ustanovení:

- **§ 4 ods. 3 ZoÚ** – samotná úprava rozhodného dňa zostáva nezmenená, pričom podľa tohto ustanovenia primerane postupuje aj účtovná

nehmotného majetku, do čistého obratu sa táto hodnota nezapočíta.

UPOZORNENIE:

Podľa § 17a ods. 3 zákona o účtovníctve je uvedená ďalšia skupina účtovných jednotiek, ktoré sa môžu rozhodnúť, že individuálnu účtovnú závierku budú zostavovať podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva (v platnosti aj pred novelou platnou od 1. 9. 2022). V tomto prípade ide o účtovnú jednotku, ak emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu, alebo účtovnú jednotku, ktorou je obchodník s cennými papiermi alebo pobočka zahraničného obchodníka s cennými papiermi (súčasne nemôže ísť o banku, pobočku zahraničnej banky, správcovskú spoločnosť alebo o pobočku správcovskej spoločnosti – tieto účtovné jednotky musia zostavovať účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov). Podľa uvedeného ustanovenia účtovnú závierku podľa medzinárodných účtovných štandardov finančného výkazníctva môže zostaviť aj platobná inštitúcia a inštitúcia elektronických peňazí.

POZNÁMKA:

Na účtovnú jednotku, ktorá zostavuje účtovnú závierku a výročnú správu podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva, sa zákon o účtovníctve vzťahuje iba primerane.

To znamená, že **na tieto účtovné jednotky sa ustanovenia zákona vzťahujú iba za časti, ktoré medzinárodné štandardy finančného výkazníctva neupravujú** (napr. náležitosti účtovných dokladov, účtovné zápisy, účtovné knihy, inventarizácia, archivácia).

Účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť zostavovať účtovnú závierku podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva, sú povinné zostaviť **výkaz vybraných údajov z účtovnej závierky**. Rozsah, spôsob, miesto a termíny ukladania výkazu vybraných údajov z účtovnej závierky ustanoví Ministerstvo financií SR opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov SR.

NEPREHLIADNITE!

Národná rada Slovenskej republiky dňa 24. apríla 2024 schválila zákon č. 105/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 105/2024 Z. z.“) s účinnosťou od 1. júna 2024.

Cieľom novely zákona o účtovníctve je zlepšiť kvalitu, porovnateľnosť a spoľahlivosť informácií o udržateľnosti, ktoré majú vykazovať veľké spoločnosti vo svojich výročných správach a tým pomôcť investorom a ďalším používateľom týchto informácií lepšie porozumieť rizikám a príležitostiam spoločností pri ich prechode na zelené hospodárstvo.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Obstarávacie náklady postúpenej pohľadávky

Spoločnosť obstarala pohľadávku postúpením. V priebehu realizácie postúpenia vznikli náklady na právne poradenstvo spojené s postúpením pohľadávky. Uvedené náklady sa stávajú súčasťou ceny postúpenej pohľadávky alebo sú nákladovou položkou?

Odpoveď:

Pri obstaraní pohľadávky postúpením sa pohľadávka oceňuje v súlade s § 25 ods. 1 písm. a) štvrtého bodu zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve obstarávacou cenou.

Obstarávacia cena je cena, za ktorú sa pohľadávka obstarala a náklady súvisiace s obstaraním.

Nákladom súvisiacim s obstaraním pohľadávky je taký náklad, ktorého vynaloženie bolo podmienkou obstarania pohľadávky, napr. náklad na znalecké ocenenie nakupovaných pohľadávok, provízia poskytnutá sprostredkovateľovi, poplatky za právne úkony a pod.

Ak spoločnosť s obstaraním pohľadávky postúpením vznikli náklady na právne poradenstvo, sú súčasťou obstarávacej ceny pohľadávky.

jednotka, ktorou je napr. nadácia, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby;

- **§ 16 ods. 2 ZoÚ** – ustanovenie sa dopĺňa o postup v prípade cezhraničnej premeny, kedy zanikajúcou právnickou osobou je zahraničný subjekt a nástupníckou účtovnou jednotkou sa stáva novovzniknutá slovenská účtovná jednotka, ktorá otvorí účtovné knihy a otváraciu súvahu ku dňu právnych účinkov cezhraničnej premeny a k tomu dňu začína účtovať všetky účtovné prípady od rozhodného dňa do dňa právnych účinkov premeny;
- **§ 16 ods. 4 ZoÚ** – dopĺňa sa deň uzavretia účtovných kníh v prípade cezhraničnej zmeny právnej formy z dôvodu zmeny sídla do iného cieľového štátu, kedy dochádza k výmazu obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra;
- **§ 16 ods. 5 ZoÚ** – ustanovuje sa povinnosť zostaviť priebežnú účtovnú závierku podľa § 18 zákona o účtovníctve ku dňu predchádzajúcemu dňu účinnosti zmeny právnej formy, pričom odkaz je na § 4 ods. 1 zákona č. 309/2023 Z. z.;
- **§ 27 ods. 1 písm. c) ZoÚ** – dopĺňa sa ocenenie v prípade odštiepenia, kedy predmetom ocenenia je iba majetok a záväzky alebo súbor rôznorodých zložiek majetku alebo súbor rôznorodých zložiek záväzkov predstavujúcich časť imania odštiepením rozdeľovanej účtovnej jednotky, ktoré preberá nástupnícka účtovná jednotka.

Podľa prechodného ustanovenia § 39zb ZoÚ k úpravám účinným od 1. marca 2024 sa ustanovenia zákona o účtovníctve v znení účinnom do 29. februára 2024 použijú na účtovanie zániku bez likvidácie zlúčením, splnutím alebo rozdelením, ak bol návrh zmluvy o zlúčení, návrh zmluvy o splnutí a návrh projektu rozdelenia schválený pred 1. marcom 2024.

Dochádza k zmene veľkostných podmienok pre zatriedenie účtovných jednotiek od 1. júna 2024.

Okrem CSRD smernice je do zákona o účtovníctve transponovaná aj delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2023/2775 zo 17. októbra 2023, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o úpravy veľkostných kritérií pre mikro podniky, malé, stredné a veľké podniky alebo skupiny (Ú. v. EÚ L, 2023/2775, 21. 12. 2023), v súlade s ktorou sa zvyšujú veľkostné podmienky, ktorými sú celková suma majetku a čistý obrat na nasledovné účely:

1. **na zatriedenie do veľkostných skupín** mikro, malá a veľká účtovná jednotka sa zvyšuje celková suma majetku a suma čistého obratu v § 2 ods. 6, 7, 8 zákona o účtovníctve.

Suma priemerného prepočítaného počtu zamestnancov sa nemení. Pre prehľadnosť uvádzame sumy jednotlivých veľkostných kritérií tak, ako sú ustanovené od 1. júna 2024;

Veľkostné skupiny účtovnej jednotky sa zaradia do veľkostnej skupiny k prvému dňu účtovného obdobia od 1. 1. 2024 podľa splnenia dvoch podmienok z troch podmienok za dve bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia.

Veľkostné podmienky	Mikro účtovná jednotka § 2 ods. 6 písm. a) a b) ZoÚ	Malá účtovná jednotka § 2 ods. 7 písm. a) a b) ZoÚ	Veľká účtovná jednotka § 2 ods. 8 písm. a) a b) ZoÚ
Celková netto hodnota majetku – súvaha (eur)	≤ 450 000 (rok 2023) ≤ 350 000 (rok 2022)	> 450 000 ≤ 5 000 000 (rok 2023) > 350 000 ≤ 4 000 000 (rok 2022)	> 5 000 000 (rok 2023) > 4 000 000 (rok 2022)

Veľkostné podmienky	Mikro účtovná jednotka § 2 ods. 6 písm. a) a b) ZoÚ	Malá účtovná jednotka § 2 ods. 7 písm. a) a b) ZoÚ	Veľká účtovná jednotka § 2 ods. 8 písm. a) a b) ZoÚ
Čistý obrat (eur) – výkaz ziskov a strát	≤ 900 000 (rok 2023) ≤ 700 000 (rok 2022)	> 900 000 ≤ 10 000 000 (rok 2023) > 700 000 ≤ 8 000 000 (rok 2022)	> 10 000 000 (rok 2023) > 8 000 000 (rok 2022)
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov – poznámky	≤ 10	> 10 ≤ 50	> 50

POZNÁMKA:

V tejto súvislosti sa v § 2 ods. 4 písm. o) zákona o účtovníctve dopĺňa aj ďalší pojem „**vykazovanie informácií o udržateľnosti**“, pod ktorým sa rozumie vykazovanie informácií, ktoré súvisia s aspektmi udržateľnosti podľa § 20c alebo § 20g zákona o účtovníctve.

NEPREHLIADNITE!

V súvislosti s registrom účtovných závierok (RÚZ) došlo k zmenám v nasledovných ustanoveniach:

- § 23 ods. 4 písm. d) – kompetencie prevádzkovateľa RÚZ sa dopĺňajú o poskytovanie a sprístupňovanie identifikačných údajov podľa § 23 ods. 7, ktoré sa zapisujú do RÚZ;
- § 23 ods. 6 a 7 – dopĺňa sa obsah verejnej časti RÚZ, ktorú tvorí okrem dokumentov podľa § 23 ods. 2 zákona o účtovníctve aj voľne dostupný zoznam identifikačných údajov, pričom ich rozsah je ustanovený v § 23 ods. 7;
- § 23 ods. 8 – ustanovuje sa prístup k identifikačným údajom zahraničnej fyzickej osoby a slovenskej fyzickej osoby, ktorá podniká alebo vykonáva inú samostatnú zárobkovú činnosť, prostredníctvom webového sídla RÚZ, pričom sa určuje prístupnosť identifikačných údajov v prípade, ak fyzická osoba neuložila žiadne dokumenty a zanikla, uložila účtovné dokumenty a zanikla, uložila účtovné dokumenty po dátume svojho zániku. Podľa prechodného ustanovenia § 39zc ods. 13 zákona o účtovníctve prevádzkovateľ RÚZ zosúladí RÚZ s § 23 ods. 8 zákona o účtovníctve v znení účinnom od 1. júna 2024 najneskôr do 31. mája 2025;
- § 23 ods. 9 – upravuje sa oprávnenie prevádzkovateľa RÚZ poskytovať údaje z neverejnej časti RÚZ na analytické účely a štatistické účely pre subjekty verejnej správy;
- § 23a ods. 3 – dopĺňa sa termín na uloženie výkazu vybraných údajov z účtovnej závierky podľa § 17a

2. **na účely posúdenia uvádzania opisu politiky rozmanitosti** vo výročnej správe pre určené účtovné jednotky sa zvyšuje celková suma majetku a čistého obratu v § 20 ods. 10 písm. a) a b) zákona o účtovníctve (pôvodne pred novelou išlo o § 20 ods. 14 zákona o účtovníctve, pôvodné odseky 10 až 13 v § 20 boli vypustené a za ním nasledujúce odseky sa prečíslovali);
3. **na posúdenie oslobodenia od zostavovania konsolidovanej účtovnej závierky** pre materské účtovné jednotky sa zvyšuje suma majetku a čistého obratu v § 22 ods. 10 písm. a) a b). V § 22 ods. 10 sú ustanovené podmienky, po splnení ktorých materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, pričom sa posudzujú podmienky:
 - a) na základe individuálnej účtovnej závierky materskej účtovnej jednotky a individuálnych účtovných závierok všetkých jej dcérskych účtovných jednotiek alebo
 - b) za konsolidovaný celok;
4. **na posúdenie povinnosti týkajúcej sa uloženia správy s informáciami o dani z príjmov** zahraničného konečného materského subjektu alebo zahraničného samostatného subjektu do registra účtovných závierok sa pre organizačnú zložku zahraničného subjektu v § 21c ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 zákona o účtovníctve zvyšuje výška jej čistého obratu na **10 000 000 eur** (pôvodne to bola suma 8 000 000 eur).

Zákonom č. 105/2024 Z. z. sa upravujú požiadavky na informácie o udržateľnosti v súlade s príslušnými európskymi štandardmi, čím sa má zabezpečiť jednotný spôsob ich uvádzania v celej Európskej únii. Informácie o udržateľnosti sa týkajú vplyvu spoločností najmä na environmentálnu oblasť, sociálnu oblasť, oblasť týkajúcu sa ľudských práv a oblasť riadenia a správy. Ide o „aspekty udržateľnosti“, ktoré sú definované v § 2 ods. 4 písm. n) zákona o účtovníctve.

Povinnosť vykazovať informácie o udržateľnosti vo výročnej správe majú účtovné jednotky, ktorými sú:

- banky okrem Národnej banky Slovenska (ďalej len „banky“),
- poisťovne okrem zdravotných poisťovní (ďalej len „poisťovne“),
- zaistovne,
- obchodné spoločnosti, a to

po splnení podmienok veľkosti majetku, obratu či počtu zamestnancov. Povinnosť vykazovať informácie o udržateľnosti sa vzťahuje aj na účtovné jednotky, ktoré emitovali cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu (ďalej len „emitenti“).

Zmeny a doplnenia účinné od 1. júna 2024, súvisiace s registrom účtovných závierok možno rozdeliť na zmeny, ktoré nadväzujú na doplnené ustanovenia § 20c až § 20i a na ostatné zmeny.

ods. 7 zákona o účtovníctve do 6 mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, a výkazu vybraných údajov z konsolidovanej účtovnej závierky podľa § 22 ods. 18 zákona o účtovníctve do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka;

- § 23a ods. 15 – dopĺňa sa možnosť spracovávať osobné údaje v prípade dokumentov doručených účtovnou jednotkou do RÚZ aj pre správcu RÚZ.

NEPREHLIADNITE!

Medzi závierkové účtovné prípady možno zaradiť najmä:

1. účtovanie o časovom rozlíšení v zmysle § 5 postupov účtovania,
2. účtovanie o inventarizačných rozdieloch v zmysle § 11 a § 21 ods. 2 postupov účtovania,
3. účtovanie o zmene reálnej hodnoty cenných papierov a podielov v zmysle § 14 postupov účtovania,
4. tvorbu opravných položiek v zmysle § 18 postupov účtovania,
5. zaúčtovanie zvýšenia záväzkov, zníženia záväzkov v zmysle § 18 ods. 15 postupov účtovania,
6. tvorbu rezerv v zmysle § 19 postupov účtovania,
7. zaúčtovanie kurzových rozdielov v zmysle § 24 ods. 4 postupov účtovania,
8. účtovanie pohľadávky, ak nie je vystavený účtovný doklad pre dlžníka v zmysle § 48 ods. 3 postupov účtovania,
9. účtovanie o nevyfakturovaných dodávkach v zmysle § 50 ods. 6 postupov účtovania.

NEPREHLIADNITE!

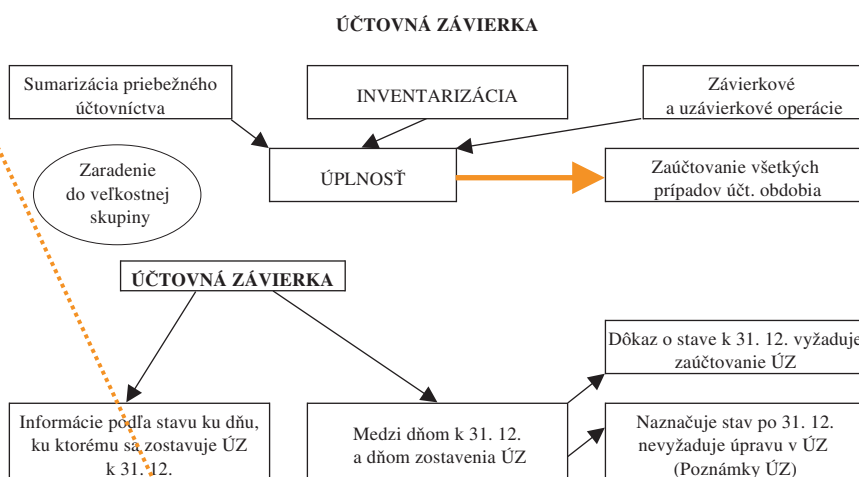
Súčasťou účtovnej závierky v podvojnóm účtovníctve podľa § 17 ods. 3 ZoÚ sú:

- a) súvaha,
- b) výkaz ziskov a strát,
- c) poznámky.

Dochádza k zmenám v oblasti správnych deliktov súvisiacim s doplnením § 20c až § 20i. Správne delikty týkajúce sa nedodržania povinností, ktoré súvisia s vykazovaním informácií o udržateľnosti a správou o udržateľnosti, sa dopĺňajú do § 38 ods. 1 písm. c), d), e) a p) zákona o účtovníctve a zároveň sa dopĺňa v § 38 ods. 2 písm. f) pokuta za správny delikt podľa § 38 ods. 1 písm. p).

V § 38 ods. 1 písm. m) sa medzi správne delikty dopĺňa porušenie ustanovenia § 18 ods. 7 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná predkladať priebežnú účtovnú závierku daňovému úradu v nadväznosti na § 14 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov v lehote na podanie daňového priznania, tzn., ak účtovná jednotka, ktorá sa zrušuje likvidáciou alebo bol na ňu vyhlásený konkurz, nezostaví priebežnú účtovnú závierku a nepredloží ju daňovému úradu v lehote na podanie daňového priznania, dopustí sa správneho deliktu.

Zostavenie účtovnej závierky

Vysvetlivky: ÚZ – účtovná závierka

Pred zostavením účtovnej závierky účtovná jednotka vykoná inventarizáciu majetku a záväzkov, kontrolu bilančnej kontinuity, vyrovná výsledok hospodárenia za predchádzajúce účtovné obdobie a doúčtuje účtovné prípady bežného obdobia.

Účtovné prípady, ktoré sa týkajú dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa týkajú závierkových účtovných prípadov a upravujúcich závierkových účtovných prípadov.

Upravujúce závierkové účtovné prípady sú také účtovné prípady, ktoré sa týkajú ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky. Upravujúce závierkové účtovné prípady upravujú postupy účtovania nasledovne:

1. v § 18 ods. 9 postupov účtovania – úprava alebo tvorba opravných položiek,
2. v § 19 ods. 6 postupov účtovania – úprava alebo tvorba rezerv,
3. v § 48 ods. 3 postupov účtovania – úprava alebo zaúčtovanie pohľadávok bez dokladu,
4. v § 50 ods. 6 postupov účtovania – úprava alebo zaúčtovanie nevyfakturovaných dodávok.

Zákon o účtovníctve definuje účtovnú závierku v § 17 ods. 1 ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie využívajú.

Podľa § 17 ods. 5 ZoÚ zostavenie účtovnej závierky sa vykoná **najneskôr do šiestich mesiacov** od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Druhy účtovných závierok

Účtovné jednotky od 1. 1. 2015 sa musia triediť ako mikro, malá alebo veľká účtovná jednotka, preto aj účtovné závierky zostavujú ako mikro, malá alebo veľká účtovná jednotka.

Účtovná závierka **mikro účtovnej jednotky** sa riadi opatrením MF SR č. 15464/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre mikro účtovné jednotky v znení neskorších predpisov. Požiadavky na zostavenie účtovnej závierky mikro účtovnej jednotky:

1. Usporiadanie, označovanie a obsahové vymedzenie položiek jednotlivých súčastí účtovnej závierky je uvedené v § 2 až § 4 a v prílohe č. 1, ktorá obsahuje: účtovnú závierku mikro účtovnej jednotky, t. j. jeden úvodný list, za ktorým nasleduje súvaha a výkaz ziskov a strát.
2. Obsahové vymedzenie **položiek súvahy** tvoria zostatky jednotlivých súvahových účtov podľa vytvoreného účtovného rozvrhu, ktorý nadväzuje na rámcovú účtovnú osnovu. V súvahe v bežnom účtovnom období v stĺpci 1 (netto) sa vykazujú položky strany aktív za bežné účtovné obdobie, v ktorých sú zahrnuté oprávky a opravné položky vytvorené k jednotlivým položkám strany aktív súvahy. V stĺpci 2 (netto) sa vykazujú položky strany aktív za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. V aktívach súvahy sú medzi dvoma zlomkami uvedené čísla účtov, ktoré tvoria oprávky a opravné položky k majetku. V súvahe v stĺpci 3 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 4 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Konečné zostatky analytických účtov, na ktorých sa účtuje vymedzený ekonomický obsah skutočností alebo ak tento vymedzený ekonomický obsah skutočností tvoria konečné zostatky syntetických účtov 316, 336, 341, 342, 343, 345, 346 a 347, na ktorých sa účtuje pohľadávka aj záväzok, sa v súvahe podľa charakteru zostatku vykazujú na strane aktív alebo na strane pasív. Pohľadávky a záväzky sa v súvahe vykazujú ako dlhodobé alebo krátkodobé podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje individuálna účtovná závierka.
3. Obsahové vymedzenie **položiek výkazu ziskov a strát** tvoria konečné stavy jednotlivých výsledkových účtov podľa vytvoreného účtovného rozvrhu, ktorý nadväzuje na rámcovú účtovnú osnovu. Mikro účtovná jednotka vykazuje výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti a výsledok hospodárenia z finančnej činnosti. Vo výkaze ziskov a strát v stĺpci 1 sa vykazujú náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 2 sa vykazujú náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Číselné údaje vo výkaze ziskov a strát sa uvádzajú v celých eurách. Po vyplnení číselných údajov suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 38 stĺpci 1 sa rovná sume v súvahe riadku 33 stĺpci 3 a suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 38 stĺpci 2 sa rovná sume v súvahe riadku 33 stĺpci 4. Pri zostavení prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky vo výkaze ziskov a strát sa údaje v stĺpci 2 nevykazujú. Vo výkaze ziskov a strát účtovnej jednotky, ktorá v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období

POZNÁMKA:

Osobitným zákonom v tomto prípade je zákon o dani z príjmov, ktorý v § 49 ods. 11 ustanovuje, že na účely podania daňového priznania je daňovník povinný zostaviť účtovnú závierku ku koncu zdaňovacieho obdobia podľa zákona o dani z príjmov a v termíne na podanie daňového priznania ju uložiť podľa osobitného predpisu, t. j. podľa zákona o účtovníctve do registra účtovných závierok, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

POZNÁMKA:

Prílohou účtovnej závierky sú poznámky.

Údaje z individuálnej účtovnej závierky sa ukladajú do registra účtovných závierok (ďalej len „RÚZ“) v rozsahu údajov uvedených v § 2 až § 4 a v prílohe č. 1; vysvetlivky sa do RÚZ neukladajú. Na iné účely ako na zverejnenie účtovnej závierky v RÚZ sa môže použiť aj iné grafické usporiadanie súvahy a výkazu ziskov a strát, ako je uvedené v prílohe č. 1 pri dodržaní obsahového vymedzenia položiek individuálnej účtovnej závierky ustanoveného týmto opatrením.

POZNÁMKA:

Časť dlhodobého záväzku a časť dlhobodej pohľadávky, ktorých splatnosť nie je dlhšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje individuálna účtovná závierka, sa vykazujú v súvahe ako krátkodobý záväzok alebo krátkodobá pohľadávka. Číselné údaje v súvahe sa uvádzajú v celých eurách.

Po vyplnení číselných údajov v súvahe sa suma v riadku 01 stĺpci 1 rovná sume v riadku 24 stĺpci 3 a suma v riadku 01 stĺpci 2 sa rovná sume v riadku 24 stĺpci 4. Pri zostavení prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa v súvahe v stĺpcoch 2 a 4 vykazujú údaje z otváraciej súvahy. V súvahe účtovnej jednotky, ktorá v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období účtovala v sústave jednoduchého účtovníctva, sa údaje v stĺpcoch 2 a 4 nevykazujú.

NEPREHLIADNITE!

Od 1. 1. 2018 sa v poznámkach k účtovnej závierke mikro účtovnej jednotky uvádza aj informácia, či účtovná jednotka vytvorila kapitálový fond z príspevkov (Čl. III ods. 4 v obsahu Poznámok) z dôvodu, že účet 413 sa neuvádza na samostatnom riadku súvahy. Obsahová náplň poznámok pozostáva z popisných informácií a číselných údajov podľa prílohy č. 1. V poznámkach sa môžu uvádzať informácie, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla poskytnúť nad rámec ustanovenej obsahovej náplne. Údaje v poznámkach sa uvádzajú za bežné účtovné obdobie. Sumy v poznámkach sa uvádzajú v celých eurách.

POZNÁMKA:

V poznámkach na každej strane poznámok sa pri ich zostavovaní v ľavom hornom rohu uvedie označenie „poznámky Úč PODV 3-01“ a v pravom hornom rohu sa uvedie identifikačné číslo organizácie (IČO) a daňové identifikačné číslo (DIČ), ak ho má účtovná jednotka pridelené.

Údaje z riadnej a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky sa zverejňujú uložením do registra účtovných závierok (ďalej len „RÚZ“) podľa § 23b ods. 5 zákona v rozsahu údajov uvedených v § 2 až § 6 a v prílohe č. 1; vysvetlivky sa do RÚZ neukladajú. Na iné účely ako podľa prvej vety sa môže použiť aj iné grafické usporiadanie súvahy a výkazu ziskov a strát, ako je uvedené v prílohe č. 1, a to pri dodržaní obsahového vymedzenia položiek individuálnej účtovnej závierky ustanoveného týmto opatrením.

NEPREHLIADNITE!

Pri zostavení prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa v súvahe v stĺpcoch 3 a 5 vykazujú údaje z otváracjej súvahy. V súvahe účtovnej jednotky, ktorá v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období účtovala v sústave jednoduchého účtovníctva, sa údaje v stĺpcoch 3 a 5 nevykazujú.

účtovala v sústave jednoduchého účtovníctva, sa údaje v stĺpci 2 nevykazujú.

4. Vysvetlivky na vyplňovanie individuálnej účtovnej závierky:

- Písmeno „X“ v označení účtu uvedené v položke súvahy vyjadruje účet doplnený do účtového rozvrhu, ktorý nadväzuje na ekonomický obsah účtovej skupiny.
- Písmeno „A“ za číslom účtu sa uvádza pri označovaní analytického účtu.
- Daňové identifikačné číslo (DIČ) sa vyplňuje, ak ho má účtovná jednotka pridelené.
- Identifikačné číslo organizácie (IČO) sa vyplňuje podľa Registra organizácií vedeného Štatistickým úradom Slovenskej republiky.
- Kód SK NACE sa vyplňuje podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2007 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.
- Údaje, ktorými sú telefónne číslo, faxové číslo a e-mailová adresa, sú dobrovoľne vyplňanými údajmi.
- Použité skratky (č. r. – číslo riadka, r. – riadok, PSČ – poštové smerovacie číslo).

5. **Poznámky** sa zostavujú tak, aby informácie v nich uvedené boli užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé. V poznámkach sa uvádzajú informácie, o ktorých sa účtovná jednotka dozvedela do dňa zostavenia individuálnej účtovnej závierky a má pre tieto informácie obsahovú náplň ustanovenú týmto opatrením.

Výhodou mikro účtovnej závierky pri mikro účtovnej jednotke sú poznámky, pretože sa zostavujú v minimálnom rozsahu.

Účtovná závierka **malej účtovnej jednotky** sa posudzuje podľa opatrenia MF SR č. 23378/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre malé účtovné jednotky v znení neskorších predpisov. Ministerstvo financií SR podľa § 4 ods. 2 ZoÚ ustanovuje:

1. Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre malé účtovné jednotky. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na účtovnú jednotku podľa § 1 ods. 1 písm. a) druhého bodu zákona – zahraničné osoby, ktoré na území SR podnikajú. Usporiadanie, označovanie a obsahové vymedzenie položiek jednotlivých súčastí individuálnej účtovnej závierky je uvedené v § 2 až § 6 a vzor súvahy, výkazu ziskov a strát a obsahová náplň poznámok sú uvedené v prílohe č. 1.
2. Obsahové vymedzenie položiek súvahy individuálnej účtovnej závierky nadväzuje na príslušné účty z rámcovej účtovej osnovy a účty vytvorené účtovnou jednotkou, uvedené v účtovnom rozvrhu.

V súvahe v bežnom účtovnom období v stĺpci 1 časti 1 (brutto) sa vykazujú položky strany aktív, v ktorých nie sú zahrnuté oprávky a opravné položky vytvorené k jednotlivým položkám strany aktív za bežné účtovné obdobie, ktoré sa vykazujú v stĺpci 1 časti 2 (korekcia). V stĺpci 2 (netto) sa vyказuje rozdiel medzi časťou 1 a časťou 2 stĺpca 1. V stĺpci 3 (netto) sa vykazujú položky strany aktív za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. V súvahe v stĺpci 4 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 5 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bezprostredne predchádzajúce

účtovné obdobie. V súvahe sa vykazuje konečný zostatok syntetických účtov na strane aktív alebo na strane pasív pri tých syntetických účtoch, na ktorých sa účtuje pohľadávka aj záväzok, napríklad syntetické účty 316, 336, 341, 342, 343, 345, 346, 347. Pohľadávky a záväzky sa v súvahe vykazujú ako dlhodobé alebo krátkodobé podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Časť dlhodobého záväzku a časť dlhodobej pohľadávky, ktorých splatnosť nie je dlhšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa vykazuje v súvahe ako krátkodobý záväzok alebo krátkodobá pohľadávka.

3. Obsahové vymedzenie **položiek výkazu ziskov a strát** tvoria konečné stavy jednotlivých výsledkových účtov podľa vytvoreného účtovného rozvrhu, ktorý nadväzuje na rámcovú účtovnú osnovu. Vo výkaze ziskov a strát v stĺpci 1 sa vykazujú náklady a výnosy za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 2 sa vykazujú náklady a výnosy za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Číselné údaje vo výkaze ziskov a strát sa uvádzajú v celých eurách. Po vyplnení číselných údajov suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 61 v stĺpci 1 sa rovná sume v súvahe v riadku 100 v stĺpci 4 a suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 61 v stĺpci 2 sa rovná sume v súvahe v riadku 100 v stĺpci 5 (výsledok hospodárenia po zdaneaní vykázaný vo výkaze ziskov a strát = výsledku hospodárenia po zdaneaní vykázanému v súvahe).
4. **Poznámky** sa zostavujú tak, aby informácie v nich uvedené boli užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé. Informácie v poznámkach sa uvádzajú z pohľadu významnosti, pričom nie významné informácie sa môžu zoskupovať. Informácie v poznámkach sa uvádzajú tak, aby sa vyjadrila ekonomická realita a podstata príslušnej transakcie alebo dohody. V poznámkach sa uvádzajú informácie, o ktorých sa účtovná jednotka dozvedela do dňa zostavenia individuálnej účtovnej závierky a má pre tieto informácie obsahovú náplň ustanovenú týmto opatrením. Obsahová náplň poznámok pozostáva z popisných informácií a číselných údajov podľa obsahovej náplne uvedenej v prílohe č. 1. Ak pre niektoré časti poznámok účtovná jednotka nemá obsahovú náplň, príslušné informácie sa neuvádzajú. V poznámkach sa môžu uvádzať informácie, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla poskytnúť nad rámec ustanovenej obsahovej náplne. Informácie, ak je to možné, sa uvádzajú v tabuľkovej forme, pričom sa uvádzajú údaje za bežné účtovné obdobie.

Pri vykazovaní položiek v súvahe a vo výkaze ziskov a strát pri zostavovaní súvahy riadnej a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky sa uplatní nasledovný postup:

- a) na riadku 22 sa **môže** vykázať zostatok účtu 061,
- b) na riadku 23 sa **môže** vykázať zostatok účtu 062,
- c) na riadku 24 sa **môže** vykázať zostatok účtu 063,
- d) na riadku 25 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a zostatok účtu 066 sa vykazuje na riadku 26,
- e) na riadkoch 43 a 44 nie je potrebné vykazovať žiaden údaj a príslušné zostatky analytických účtov 311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA sa vykazujú na riadku 45,
- f) na riadku 47 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a zostatok účtu 351A sa vykazuje na riadku 48,
- g) na riadkoch 55 a 56 nie je potrebné vykazovať žiaden údaj a príslušné zostatky analytických účtov 311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA sa vykazujú na riadku 57,

POZNÁMKA:

Číselné údaje v súvahe sa uvádzajú v celých eurách. Po vyplnení číselných údajov v súvahe sa suma v riadku 1 v stĺpcoch 2 a 3 rovná sume v riadku 79 v stĺpcoch 4 a 5 (súčet aktív = súčtu pasív).

NEPREHLIADNITE!

Pri zostavovaní prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa vo výkaze ziskov a strát údaje v stĺpci 2 nevykazujú. Vo výkaze ziskov a strát účtovnej jednotky, ktorá v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období účtovala v sústave jednoduchého účtovníctva, sa údaje v stĺpci 2 nevykazujú.

NEPREHLIADNITE!

Ak existuje údaj na porovnanie, uvádzajú sa údaje aj z predchádzajúceho účtovného obdobia. K súvahe a k výkazu ziskov a strát sa uvádzajú informácie v poznámkach podľa poradia vykazovaných položiek a s označením popisovaných položiek. Ak ide o rozpis podľa meny, uvedie sa aj označenie meny. Sumy v poznámkach sa uvádzajú v celých eurách. Ak sa tak rozhodne účtovná jednotka, môžu sa sumy v poznámkach uvádzať aj v eurách so zaokrúhlením na dve desatinné miesta. Na účely zostavenia účtovnej závierky sa rozumie:

- a) **materskou účtovnou jednotkou** účtovná jednotka, ktorá má rozhodujúci vplyv v jednej alebo vo viacerých dcérskych účtovných jednotkách, pričom rozhodujúci vplyv sa posudzuje podľa § 22 ods. 3 zákona,
- b) **skupinou** materská účtovná jednotka a všetky jej dcérske účtovné jednotky,
- c) **prepojenými účtovnými jednotkami** dve alebo viaceré účtovné jednotky v rámci skupiny,
- d) **spoločným rozhodujúcim vplyvom** zmluvne dohodnuté zdieľanie rozhodujúceho vplyvu.

Pri zostavovaní priebežnej účtovnej závierky sa na účely zistenia základu dane účtovnej jednotky v konkurze

alebo v likvidácii v súvahe, vo výkaze ziskov a strát, v poznámkach **nevykazujú** údaje za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

POZNÁMKA:

Vysvetlivky na vyplňovanie individuálnej účtovnej závierky pre malé účtovné jednotky a organizačné zložky zahraničnej osoby zapísanej v obchodnom registri sú nasledovné:

- 1) Písmeno „X“ v označení účtu v položke súvahy vyjadruje účet doplnený do účtovného rozvrhu, ktorý nadväzuje na ekonomický obsah účtovej skupiny.
- 2) Písmeno „A“ za číslom účtu sa uvádza pri označení analytického účtu.
- 3) Daňové identifikačné číslo (DIČ) sa vyplňuje, ak ho má účtovná jednotka pridelené.
- 4) Identifikačné číslo organizácie (IČO) sa vyplňuje podľa Registra organizácií vedeného Štatistickým úradom Slovenskej republiky.
- 5) Kód SK NACE sa vyplňuje podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2007 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.
- 6) Písmenom „X“ v označení účtovnej jednotky v časti „malá „sa označí nielen malá účtovná jednotka, ale aj organizačná zložka zahraničnej osoby zapísanej v obchodnom registri.
- 7) Údaje, ktorými sú telefónne číslo, faxové číslo a e-mailová adresa, sú dobrovoľne vyplňovanými údajmi.
- 8) Účtovná jednotka, ktorou je fyzická osoba – podnikateľ, uvádza v časti „sídlo účtovnej jednotky“ miesto podnikania.

Použité skratky: č. r. – číslo riadka, r. – riadok, PSČ – poštové smerovacie číslo.

POZNÁMKA:

Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek

- h) na riadku 59 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a zostatok účtu 351A sa vykazuje na riadku 60,
- i) na riadku 67 nie je potrebné vykazovať žiaden údaj a príslušné zostatky účtov 251A, 253A, 256A, 257A a 25XA sa vykazujú na riadku 68,
- j) na riadkoch 104 a 105 nie je potrebné vykazovať žiaden údaj a príslušné zostatky analytických účtov 321A, 476A sa vykazujú na riadku 106,
- k) na riadku 108 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a zostatok príslušného účtu 471A, 47XA sa vykazuje na riadku 109,
- l) na riadkoch 124 a 125 nie je potrebné vykazovať žiaden údaj a príslušné zostatky analytických účtov 321A, 322A, 324A, 325A, 326A, 32X, 475A, 476A, 478A, 47X sa vykazujú na riadku 126 písmeno m), na riadku 128 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a príslušné zostatky účtov 361A, 36X, 471A, 47X sa vykazujú na riadku 129.

Pri zostavovaní výkazu ziskov a strát riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky v stĺpci 1 sa postupuje takto:

- a) na riadkoch 32 a 33 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a konečný stav účtu 665 sa vykazuje na riadku 34,
- b) na riadkoch 36 a 37 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a konečný stav účtu 666 sa vykazuje na riadku 38,
- c) na riadku 40 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a konečný stav účtu 662 sa vykazuje na riadku 41,
- d) na riadku 50 nie je potrebné vykázať žiaden údaj a konečný stav účtu 562 sa vykazuje na riadku 51.

Ak účtovná jednotka **v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období nezostavila účtovnú závierku ako malá účtovná jednotka:**

- a) preradia sa v stĺpcoch 3 a 5 súvahy konečné zostatky súvahových účtov podľa položiek súvahy uvedených v prílohe č. 1,
- b) preradia sa v stĺpci 2 výkazu ziskov a strát konečné stavy nákladových účtov a výnosových účtov podľa položiek výkazu ziskov a strát uvedených v prílohe č. 1.

Účtovná závierka **veľkej účtovnej jednotky** podľa opatrenia MF SR č. 23377/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu a pre štátny podnik v znení neskorších predpisov.

Usporiadanie, označovanie a obsahové vymedzenie položiek jednotlivých súčastí individuálnej účtovnej závierky je uvedené v § 2 až § 6 a vzor súvahy, výkazu ziskov a strát a obsahová náplň poznámok sú uvedené v prílohe č. 1. V poznámkach na každej strane poznámok sa pri ich zostavovaní v ľavom hornom rohu uvedie označenie „poznámky Úč PODV 3– 01“ a v pravom hornom rohu sa uvedie identifikačné číslo organizácie a daňové identifikačné číslo, ak ho má účtovná jednotka pridelené.

Údaje z riadnej a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky sa zverejňujú uložením do RÚZ podľa § 23b ods. 5 zákona v rozsahu údajov uvedených v § 2 až § 6 a v prílohe č. 1; vysvetlivky sa do RÚZ neukladajú. Na iné účely ako podľa prvej vety sa môže použiť aj iné grafické usporiadanie súvahy a výkazu ziskov a strát, ako je uvedené v prílohe č. 1, pri dodržaní obsahového vymedzenia položiek individuálnej účtovnej závierky ustanoveného týmto opatrením. Obsahové vymedzenie položiek súvahy individuálnej účtovnej závierky nadväzuje na príslušné účty z rámcovej účtovej osnovy a účty vytvorené účtovnou jednotkou, uvedené v účtovom rozvrhu.

Pri zostavení prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa v súvahe v stĺpcoch 3 a 5 vykazujú údaje z otváraciej súvahy. V **súvahe** v bežnom účtovnom období v stĺpci 1 časti 1 (brutto) sa vykazujú položky strany aktív, v ktorých nie sú zahrnuté oprávky a opravné položky vytvorené k jednotlivým položkám strany aktív za bežné účtovné obdobie, ktoré sa vykazujú v stĺpci 1 časti 2 (korekcia). V stĺpci 2 (netto) sa vyказuje rozdiel medzi časťou 1 a časťou 2 stĺpca 1. V stĺpci 3 (netto) sa vykazujú položky strany aktív za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. V súvahe v stĺpci 4 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 5 sa vykazujú jednotlivé položky strany pasív za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. V súvahe sa vyказuje konečný zostatok syntetických účtov na strane aktív alebo na strane pasív pri tých syntetických účtoch, na ktorých sa účtuje pohľadávka aj záväzok, napríklad syntetické účty 316, 336, 341, 342, 343, 345, 346, 347.

Pohľadávky a záväzky sa v súvahe vykazujú ako dlhodobé alebo krátkodobé podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Časť dlhodobého záväzku a časť dlhobodej pohľadávky, ktorých splatnosť nie je dlhšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa vyказuje v súvahe ako krátkodobý záväzok alebo krátkodobá pohľadávka. Číselné údaje v súvahe sa uvádzajú v celých eurách. Po vyplnení číselných údajov v súvahe sa suma v riadku 01 v stĺpcoch 2 a 3 rovná sume v riadku 79 v stĺpcoch 4 a 5.

Obsahové vymedzenie **položiek výkazu ziskov a strát** tvoria konečné stavy jednotlivých výsledkových účtov podľa vytvoreného účtovného rozvrhu, ktorý nadväzuje na rámcovú účtovnú osnovu. Vo výkaze ziskov a strát v stĺpci 1 sa vykazujú náklady a výnosy za bežné účtovné obdobie a v stĺpci 2 sa vykazujú náklady a výnosy za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Číselné údaje vo výkaze ziskov a strát sa uvádzajú v celých eurách. Po vyplnení číselných údajov suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 61 v stĺpci 1 sa rovná sume v súvahe v riadku 100 v stĺpci 4 a suma vo výkaze ziskov a strát v riadku 61 v stĺpci 2 sa rovná sume v súvahe v riadku 100 v stĺpci 5.

Poznámky sa zostavujú tak, aby informácie v nich uvedené boli užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé. Informácie v poznámkach sa uvádzajú z pohľadu významnosti, pričom informácie, ktoré nie sú významné, sa môžu zoskupovať. V poznámkach sa uvádzajú informácie, o ktorých sa účtovná jednotka dozvedela do dňa zostavenia individuálnej účtovnej závierky a má pre tieto informácie obsahovú náplň ustanovenú týmto opatrením. Obsahová náplň poznámok pozostáva z popisných informácií a číselných údajov podľa obsahovej náplne uvedenej v prílohe č. 1. **Ak pre niektoré časti poznámok účtovná jednotka nemá obsahovú náplň, príslušné informácie sa neuvádzajú.**

Na účely zostavenia účtovnej závierky sa rozumie:

- materskou** účtovnou jednotkou účtovná jednotka, ktorá má rozhodujúci vplyv v jednej alebo vo viacerých dcérskych účtovných jednotkách, pričom rozhodujúci vplyv sa posudzuje podľa § 22 ods. 3 až 7 zákona,
- skupinou** materská účtovná jednotka a všetky jej dcérske účtovné jednotky,
- prepojenými** účtovnými jednotkami dve alebo viaceré účtovné jednotky v rámci skupiny,
- pridruženou** účtovnou jednotkou účtovná jednotka, v ktorej má iná účtovná jednotka podielovú účasť podľa § 2 ods. 4 písm. m) zákona a táto iná účtovná jednotka vykonáva podstatný vplyv na prevádzkovú činnosť a finančnú činnosť účtovnej jednotky; predpokladá sa, že účtovná

individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky, pre subjekty verejného záujmu a pre štátny podnik. Toto opatrenie sa vzťahuje na subjekt verejného záujmu, ak nie je bankou, pobočkou zahraničnej banky, Exportno-importnou bankou SR, poisťovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne, zaistovňou, pobočkou zahraničnej zaistovne, zdravotnou poisťovňou, správcovskou spoločnosťou, pobočkou zahraničnej správcovskej spoločnosti, dôchodkovou správcovskou spoločnosťou, doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou, burzou cenných papierov, centrálnym depozitárom cenných papierov, obchodníkom s cennými papiermi, platobnou inštitúciou, inštitúciou elektronických peňazí, subjektom kolektívneho investovania, dôchodkovým fondom, pobočkou zahraničnej finančnej inštitúcie, účtovnou jednotkou uvedenou v § 17a ods. 2 zákona, rozpočtovou organizáciou a príspevkovou organizáciou.

NEPREHLIADNITE!

V poznámkach sa môžu uvádzať ďalšie informácie, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla poskytnúť nad rámec ustanovenej obsahovej náplne. Ďalšie informácie sa uvádzajú v poznámkach vždy, ak sú potrebné na zabezpečenie súladu s požiadavkou, aby účtovná závierka poskytovala verný obraz majetku, záväzkov, finančnej situácie a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky. Informácie, ak je to možné, sa uvádzajú v tabuľkovej forme, pričom sa uvádzajú údaje za bežné účtovné obdobie.

Ak existuje údaj na porovnanie, uvádzajú sa aj údaje za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. K súvahe a k výkazu ziskov a strát sa uvádzajú informácie v poznámkach podľa poradia vykazovaných položiek a s označením popisovaných položiek. Ak ide o rozpis podľa meny, uvedie sa aj označenie meny. Sumy v poznámkach sa uvádzajú v celých eurách, ak sa tak rozhodne účtovná jednotka, môžu sa sumy uvádzať v eurách so zaokrúhlením na dve desatinné miesta.

NEPREHLIADNITE!

Na účely zostavenia poznámok sa osoba s účtovnou jednotkou zostavujúcou účtovnú závierku považuje za **spriaznenú osobu**, ak ide o:

a) fyzickú osobu alebo blízkeho rodinného príslušníka tejto osoby, ak táto osoba:

1. má vo vykazujúcej účtovnej jednotke rozhodujúci vplyv alebo spoločný rozhodujúci vplyv,
2. má vo vykazujúcej účtovnej jednotke podstatný vplyv alebo
3. je členom kľúčového manažmentu vykazujúcej účtovnej jednotky alebo jeho materskej účtovnej jednotky,

b) inú účtovnú jednotku, pričom:

1. táto účtovná jednotka a vykazujúca účtovná jednotka sú súčasťou tej istej skupiny,
2. jedna účtovná jednotka je pridruženou účtovnou jednotkou alebo účtovnou jednotkou so spoločným rozhodujúcim vplyvom druhej účtovnej jednotky, alebo pridruženou účtovnou jednotkou alebo účtovnou jednotkou so spoločným rozhodujúcim vplyvom niektorého člena tej skupiny, ktorej členom je táto druhá účtovná jednotka,
3. obidve účtovné jednotky sú účtovnou jednotkou so spoločným rozhodujúcim vplyvom v tej istej inej účtovnej jednotky,
4. jedna účtovná jednotka je účtovnou jednotkou so spoločným rozhodujúcim vplyvom inej účtovnej jednotky a druhá účtovná jednotka je pridruženou účtovnou jednotkou tejto inej účtovnej jednotky,
5. účtovná jednotka je programom požitkov po skončení zamestnania pre zamestnancov vykazujúcej účtovnej jednotky alebo účtovnej jednotky spriaznenej s touto vykazujúcou účtovnou jednotkou; ak je samotná vykazujúca účtovná jednotka takýmto programom,

jednotka vykonáva podstatný vplyv v inej účtovnej jednotke, ak má v tejto inej účtovnej jednotke minimálne dvadsaťpercentný podiel hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov,

- e) **spoločným rozhodujúcim vplyvom** zmluvne dohodnuté zdieľanie rozhodujúceho vplyvu,
- f) **blízkym rodinným príslušníkom** deti, rodičia, manžel, manželka, druh, družka a ich rodinní príslušníci, ktorí môžu ovplyvniť osobu alebo môžu byť ovplyvnení osobou pri činnosti súvisiacej s účtovnou jednotkou,
- g) **kľúčovým manažmentom osoby**, ktoré majú právomoc a zodpovednosť za plánovanie, riadenie a kontrolu činností účtovnej jednotky, priamo alebo nepriamo, vrátane každého výkonného riaditeľa alebo iného riaditeľa tejto účtovnej jednotky.

Na účely uvádzania údajov v prehľade peňažných tokov sa rozumie:

- a) **peňažnými prostriedkami** peňažná hotovosť, ekvivalenty peňažnej hotovosti, peňažné prostriedky na bežných účtoch v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk, kontokorentný účet a časť zostatku účtu peňiaze na ceste, ktorý sa viaže k prevodu medzi bežným účtom a pokladnicou alebo medzi dvoma bankovými účtami,
- b) **peňažnými ekvivalentmi** krátkodobý finančný majetok, ktorý je zamestniteľný za vopred známu sumu peňažných prostriedkov, pri ktorom nie je riziko výraznej zmeny jeho hodnoty v najbližších troch mesiacoch ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napríklad termínové vklady na bankových účtoch, ktoré sú uložené najviac na trojmesačnú výpovednú lehotu, likvidné cenné papiere určené na obchodovanie, prioritné akcie obstarané účtovnou jednotkou, ktoré sú splatné do troch mesiacov odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Ak účtovná jednotka v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období nezostavila účtovnú závierku ako veľká účtovná jednotka:

- a) preradia sa v stĺpcoch 3 a 5 súvahy konečné zostatky súvahových účtov podľa položiek súvahy uvedených v prílohe č. 1,
- b) preradia sa v stĺpci 2 výkazu ziskov a strát konečné stavy nákladových účtov a výnosových účtov podľa položiek výkazu ziskov a strát uvedených v prílohe č. 1.

Pri zostavovaní priebežnej účtovnej závierky sa na účely zistenia základu dane účtovnej jednotky v konkurze alebo v likvidácii v súvahe, vo výkaze ziskov a strát a v poznámkach nevykazujú údaje za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Medzi **vysvetlivky** na vyplňovanie individuálnej účtovnej závierky pre veľké účtovné jednotky a pre subjekty verejného záujmu patrí:

- 1) Písmeno „X“ v označení účtu uvedené v položke súvahy vyjadruje účet doplnený do účtového rozvrhu, ktorý nadväzuje na ekonomický obsah účtovej skupiny.
- 2) Písmeno „A“ za číslom účtu sa uvádza pri označení analytického účtu.
- 3) Daňové identifikačné číslo (DIČ) sa vyplňuje, ak ho má účtovná jednotka pridelené.
- 4) Identifikačné číslo organizácie (IČO) sa vyplňuje podľa Registra organizácií vedeného Štatistickým úradom Slovenskej republiky.
- 5) Kód SK NACE sa vyplňuje podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2007 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.

- 6) Písmenom „X“ v označení účtovnej jednotky v časti „veľká“, sa označí nielen veľká účtovná jednotka, ale aj subjekt verejného záujmu a štátny podnik.
- 7) Údaje, ktorými sú telefónne číslo, faxové číslo a e-mailová adresa, sú dobrovoľne vyplňovanými údajmi.
- 8) Účtovná jednotka, ktorou je fyzická osoba – podnikateľ – uvádza v časti „sídlo účtovnej jednotky“ miesto podnikania.

Rozsah požiadaviek na informácie zverejňované v poznámkach v prípade **malej účtovnej jednotky** tvorí päť strán A4. Požadujú sa:

- všeobecné informácie (napr. názov, sídlo, opis vykonávanej činnosti, priemerný prepočítaný počet zamestnancov),
- informácie o orgánoch spoločnosti (napr. informácie o pôžičkách poskytnutých členom štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu),
- informácie o prijatých postupoch (napr. splnenie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti, použité účtovné zásady a metódy, spôsob a určenie rozhodujúcich účtovných odhadov a predpokladov, informácie o oprave významných chýb minulých účtovných období),
- informácie vysvetľujúce a dopĺňajúce súvahu a výkaz ziskov a strát (napr. dôvod vzniku goodwillu a jeho zníženie, informácie o celkovej sume záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov, informácie o vlastných akciách, informácie o nákladoch a výnosoch výnimočného rozsahu alebo výskytu),
- informácie o iných aktívach a iných pasívach (napr. opis a hodnota podmieneného majetku, opis a hodnota podmienených záväzkov),
- informácie o udalostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (napr. zmena výšky rezerv a opravných položiek, zmena spoločníkov účtovnej jednotky, prijatie rozhodnutia o predaji účtovnej jednotky alebo jej časti),
- ostatné informácie (napr. informácie o vzťahoch medzi orgánom verejnej moci a účtovnou jednotkou).

Rozsah požiadaviek na informácie, ktoré sa zverejňujú v poznámkach pri **veľkej účtovnej jednotke**, tvorí jedenásť strán A4. Pri veľkej účtovnej jednotke sa požaduje zverejňovanie napríklad:

- prehľad o pohybe vlastného imania,
- prehľad o pohybe peňažných tokov,
- podrobnejšie informácie, ktoré vysvetľujú a dopĺňajú položky súvahy,
- podrobnejšie informácie, ktoré vysvetľujú a dopĺňajú položky výkazu ziskov a strát.

Obsah poznámok mikro, malej a veľkej účtovnej jednotky je zverejnený na internetových stránkach MF SR na www.finance.gov.sk.

Poznámky musia všetky účtovné jednotky vypracovať ako samostatný materiál, potom uložiť najlepšie vo formáte pdf a priložiť k účtovnej závierke (k výkazom) a **doručiť na príslušný daňový úrad elektronickou poštou FR SR ako jeden celok** (účtovná závierka a poznámky tvoria jeden celok elektronickej zásielky).

Účtovná jednotka je povinná zostaviť účtovnú závierku **najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje**, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Účtovná závierka sa považuje za zostavenú po pripojení podpisových záznamov k požadovaným údajom podľa odseku 2 a k jednotlivým súčasťam účtovnej závierky.

prispievajúci zamestnávateľa sú s ňou spriaznení,

6. v účtovnej jednotke má rozhodujúci vplyv alebo spoločný rozhodujúci vplyv osoba alebo blízky rodinný príslušník podľa písmena a),
7. účtovná jednotka alebo niektorý člen skupiny, do ktorej účtovná jednotka patrí, poskytuje služby kľúčového manažmentu vykazujúcej účtovnej jednotke alebo materskej účtovnej jednotke vykazujúcej účtovnej jednotky,
8. v účtovnej jednotke má fyzická osoba podľa písmena a) prvého bodu podstatný vplyv alebo je členom kľúčového manažmentu tejto účtovnej jednotky alebo jej materskej účtovnej jednotky.

POZNÁMKA:

Použité skratky sú: č. r. – číslo riadka, r. – riadok, PSČ – poštové smerovacie číslo.

NEPREHLIADNITE!

Pri malej a veľkej účtovnej jednotke sa použije rovnaké tlačivo účtovnej závierky (výkazy), ale požiadavky na zverejňovanie informácií v poznámkach sú odlišné.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Zaradenie kosačky do odpisovej skupiny

Do akej odpisovej skupiny sa zaradi robotická kosačka?

Odpoveď:

Podľa § 26 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“) zaradi daňovník hmotný majetok v prvom roku odpisovania v triedení podľa Klasifikácie produkcie a klasifikácie stavieb do odpisových skupín uvedených v prílohe č. 1. Kosačky na úpravu trávnikov, parkov alebo športových plôch sa odpisujú v 1. odpisovej skupine s dobou odpisovania 4 roky a patria pod kód KP 28.30.4.

Podvojné účtovníctvo

Ak sa nenachádza majetok v prílohe č. 1., uplatní sa princíp podľa § 26 ods. 2 ZDP a majetok sa zaradi do 2. odpisovej skupiny.

Preradenie majetku zo živnosti

SZČO prechádza na s. r. o. Ako SZČO bola platiteľom DPH z titulu obratu, a teda na všetok nakúpený majetok (materiál + autá) mala uplatnený odpočet DPH.

Existuje iný spôsob ako previesť autá a materiál na s. r. o. bez toho, aby vznikla na jednej strane veľká povinnosť odviesť DPH a na druhej veľký odpočet, keďže na novej s. r. o. sa plánuje zaregistrovať ako dobrovoľný platiteľ DPH.

Ak predá materiál a autá iba za zostatkovú hodnotu, pretože on v podnikaní pokračuje, ale ide o blízku osobu, môže si tento majetok previesť iba v zostatkovej cene, teda čo sa týka materiálu v nákupných cenách a čo sa týka automobilov v zostatkových neodpísaných cenách?

Odpoveď:

SZČO môže ešte z aktívnej živnosti majetok do svojej s. r. o. predat alebo darovať. Ďalším variantom je majetok vyradiť zo živnosti do súkromného vlastníctva a následne vykonať nepeňažný vklad konateľa do s. r. o.

SZČO môže majetok predat za cenu bežnú obvyklú, a to preto, že vo vzťahu k s. r. o. bude závislou osobou podľa § 2 písm. c) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“) alebo môže uskutočniť darovanie, ktoré bude podložené darovacou zmluvou.

Pri darovaní však tiež ide o vzťah medzi závislými osobami. Darovanie medzi dvomi osobami – podnikateľmi, prípadne medzi dvoma obchodnými spoločnosťami založenými s cieľom dosahovať zisk je už ale menej častý jav. Preto je v takom prípade potrebné skúmať skutočný motív a cieľ týchto transakcií a právnych vzťahov a zhodnotiť, či nedochádza k obchádzaniu zákona a k znižovaniu daňovej povinnosti.

Komplexný príklad – účtovná závierka v podvojnom účtovníctve za rok 2024 (mikro účtovná jednotka)

Účtovná jednotka: KBC, s. r. o., Zvolenská cesta 3, 040 01 Košice
IČO: 37444555
DIČ: 1121314151
Účtovné obdobie: kalendárny rok
Veľkostná skupina: mikro účtovná jednotka

K 1. 1. 2024 boli začiatkové stavy účtov nasledovné:

701 – Začiatkový účet súvahový			
MD		Dal	
411 – Základné imanie	30 000,00 eur	031 – Pozemky	3 900,00 eur
421 – Zákonný rez. fond	1 750,00 eur	013 – Softvér	2 635,00 eur
428 – Nerozdelený zisk minulých rokov	8 420,10 eura	073 – Oprávky k softvéru	-2 635,00 eur
431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní	2 908,35 eura	021 – Stavby	45 200,00 eur
461 – Bankový úver	4 100,00 eur	081 – Oprávky k stavbám	-27 120,00 eur
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	820,00 eur	022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnut. vecí	15 120,00 eur
321 – Dodávatelia	3 231,32 eura	082 – Oprávky k hnutelným veciam	-11 340,00 eur
324 – Prijaté preddavky	1 000,00 eur	112 – Materiál na sklade	2 210,73 eura
331 – Zamestnanci	6 149,40 eura	132 – Tovar na sklade a v predajniach	9 422,18 eura
336 – Zúčtovanie s orgánmi soc. poisť. a zdrav. poisť.	857,60 eura	211 – Pokladnica	1 104,10 eura
341 – Daň z príjmov	798,65 eura	221 – Bežný účet	12 970,16 eura
342 – Ostatné priame dane	393,00 eur	311 – Odberatel'ia	9 882,58 eura
343 – Daň z pridanej hodnoty	921,33 eura		
SPOLU:	61 349,75 eura	SPOLU:	61 349,75 eura

Po zaúčtovaní všetkých bežných účtovných prípadov, závierkových účtovných prípadov a upravujúcich závierkových prípadov sa zistil nasledovný výsledok hospodárenia:

Výsledok hospodárenia			
Náklady		Výnosy	
501 – Spotreba materiálu	13 242,18 eura	602 – Tržby z predaja služieb	120 588,73 eura
502 – Spotreba energie	3 013,05 eura	604 – Tržby za tovar	37 011,14 eura
504 – Predaný tovar	24 824,80 eura	642 – Tržby z predaja materiálu	1 000 eur
505 – Tvorba a zúčt. opravných položiek k zásobám	1 800,00 eur	644 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 010,00 eur
511 – Opravy a udržiavanie	1 804,31 eura	648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti – oslobodené	31 429,10 eura
512 – Cestovné	1 007,10 eura	662 – Úroky	53,83 eura
513 – Náklady na reprezentáciu	310,00 eur		
518 – Ostatné služby	17 022,84 eura		
521 – Mzdové náklady	84 513,85 eura		
523 – Odmeny členom orgánov	1 500 eur		
524 – Záonné sociálne poistenie – daňové	23 531,10 eura		
524 – Záonné sociálne poistenie – nedaňové	6 111,00 eur		
527 – Záonné sociálne náklady	1 050,00 eur		
531 – Daň z motorových vozidiel	210,00 eur		
532 – Daň z nehnuteľností	383,50 eura		
544 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	25,95 eura		
547 – Tvorba a zúčt. oprav. položiek k pohľadávkam	1 200,00 eur		
548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť	710,50 eura		
551 – Odpisy dlhodobého majetku	4 040,00 eur		
562 – Úroky	1 208,30 eura		
563 – Kurzové straty	9,81 eura		
568 – Ostatné finančné náklady	1 200,00 eur		
Náklady spolu:	188 718,29 eura	Výnosy spolu:	191 092,80 eura

Výsledok hospodárenia			
Náklady		Výnosy	
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	2 374,51 eura		
- z hospodárskej činnosti	4 738,79 eura		
- finančnej činnosti	-2 364,28 eura		

Výsledok hospodárenia sa transformoval na základ dane z príjmov mimo účtovníctva a daň z príjmov sa vypočítala nasledovne:

Úprava výsledku hospodárenia na základ dane a výpočet dane z príjmov		
Popis	Účet	Suma v eurách
Výsledok hospodárenia		2 374,51
Položky zvyšujúce výsledok hospodárenia:		
Tvorba nedaňovej opravnej položky k zásobám	505	1 800,00
Tvorba opravnej položky k pohľadávkam	547	1 200,00
Náklady na reprezentáciu	513	310,00
Zmluvné úroky z omeškania	544	25,95
Základ dane		5 710,46
Daň z príjmov splatná	21 %	1 199,20
Výsledok hospodárenia po zdanení		1 175,31

V súlade s § 46b ods. 1 ZDP minimálna daň je daň po odpočítaní úľav na dani podľa § 30a (úľava na dani pre príjemcov investičnej pomoci podľa zákona č. 57/2018 Z. z. v z. n. p.) alebo § 30b (úľava na dani pre prijímateľa stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. v z. n. p.) alebo § 52 ods. 3 a 4 (úľavy na dani podľa § 35, § 35a, § 35b a § 35c zákona č. 366/1999 Z. z. v z. n. p.) a po zápočte dane zaplatenej v zahraničí podľa § 45 ZDP, ktorú platí daňovník – právnická osoba, za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré:

- je jeho daňová povinnosť vypočítaná v daňovom priznaní nižšia ako ustanovená výška minimálnej dane,
- vykázal daňovú stratu.

Výška minimálnej dane závisí od výšky zdaniteľných príjmov (výnosov), ktoré daňovník dosiahol za zdaňovacie obdobie. Úhrn zdaniteľných príjmov daňovník uvádza v platnom tlačive daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby v riadku 560.

Podľa § 46 zákona o dani z príjmov je minimálna daň vo výške 960 eur. Vzhľadom na to, že daňová povinnosť je vyššia, spoločnosť zaplatí daň z príjmov vo výške 1 199,20 eura.

Po preúčtovaní konečných stavov nákladov, účtov výnosov a účtovného výsledku hospodárenia je účet 710 – Účet ziskov a strát nasledovný:

710 – Účet ziskov a strát			
Náklady		Výnosy	
501 – Spotreba materiálu	13 242,18 eura	602 – Tržby z predaja služieb	120 588,73 eura
502 – Spotreba energie	3 013,05 eura	604 – Tržby za tovar	37 011,14 eura
504 – Predaný tovar	24 824,80 eura	642 – Tržby z predaja materiálu	1 000 eur
505 – Tvorba a zúčt. opravných položiek k zásobám	1 800,00 eur	644 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 010,00 eur
511 – Opravy a udržiavanie	1 804,31 eura	648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti – oslobodené	31 429,10 eura
512 – Cestovné	1 007,10 eura	662 – Úroky	53,83 eura
513 – Náklady na reprezentáciu	310,00 eur		
518 – Ostatné služby	17 022,84 eura		
521 – Mzdové náklady	84 513,85 eura		
523 – Odmeny členom orgánov	1 500 eur		
524 – Záonné sociálne poistenie – daňové	23 531,10 eura		
524 – Záonné sociálne poistenie – nedaňové	6 111,00 eur		
527 – Záonné sociálne náklady	1 050,00 eur		
531 – Daň z motorových vozidiel	210,00 eur		
532 – Daň z nehnuteľností	383,50 eura		
544 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	25,95 eura		
547 – Tvorba a zúčt. oprav. položiek k pohľadávkam	1 200,00 eur		

Pokiaľ výsledkom skúmania bude záver, že by k obdobnej transakcii a za porovnateľných podmienok nedošlo, keby títo dvaja daňovníci boli nezávislé osoby a súčasne v dôsledku týchto právnych úkonov došlo k zníženiu daňovej povinnosti v SR, finančné orgány sú oprávnené reklasifikovať právnu formu týchto transakcií v kontexte ustanovenia § 3 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok). Postup podľa § 17 ods. 5 ZDP sa teda môže uplatniť aj v tomto prípade.

Z pohľadu zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty („ZDPH“) predaj materiálu a auta bude podliehať DPH.

Podľa § 8 ods. 3 ZDPH platí, že ak platiťel dodá tovar bezodplatne, teda daruje alebo dodá tovar na iný účel ako na podnikanie a ak pri kúpe alebo vytvorení tohto tovaru vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítaná, považuje sa takéto dodanie tovaru za dodanie tovaru za protihodnotu.

Základom dane pri darovaní, ak pri jeho kúpe alebo pri jeho vytvorení vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítateľná, je cena, za ktorú bol tovar nadobudnutý vrátane nákladov súvisiacich s nadobudnutím, a ak bol tovar vytvorený vlastnou činnosťou. Základom dane sú náklady na vytvorenie tovaru vlastnou činnosťou.

Základom dane je teda podľa § 22 ods. 5 ZDPH zostatková cena majetku zistená podľa ustanovení ZDP.

Ak majetok nadobudnutý predajom alebo darom bude v sume nad 1 700 eur, tak sa zaradi do dlhodobého hmotného majetku a bude sa podľa § 26 ZDP odpisovať. V sume do 1 700 eur sa zúčtuje priamo na nákladové účty, prípadne na sklad.

V prípade preradenia majetku zo živnosti do súkromného vlastníctva SZČO vystaví protokol o vyradení hmotného majetku z používania a uvedie dátum a dôvod vyradenia z obchodného majetku.

Pri preradení má platiťel DPH povinnosť vrátiť DPH (§ 8 ods. 3 ZDPH), ak v čase obstarania majetku bola daň

na vstupe odpočítaná. Zdaniteľné plnenie sa považuje za uskutočnené dňom vyradenia z obchodného majetku, základom dane je daňová zostatková cena.

Z pohľadu ZDP zostatková cena hmotného a nehmotného majetku pri jeho preradení z obchodného majetku do osobného užívania podnikateľa – fyzickej osoby, nie je uznaným daňovým výdavkom, a to v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 písm. f) ZDP.

Oprava chýb v neziskovej organizácii

Nezisková organizácia mala v roku 2024 daňovú kontrolu za rok 2021. Kontrola zistila, že do výdavkov r. 2021 dala náklady vo výške 76 423 57 € týkajúce sa postaveného domu. Ten dom sa predal až v roku 2022. Potrebuje opraviť chyby minulých období v roku 2022, kde už ale bola schválená účtovná závierka? Ako má nezisková organizácia postupovať?

Odpoveď:

Účtovná jednotka účtuje v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, účtovné prípady na základe aktuálneho princípu, t. j. na základe vecnej a časovej súvislosti. Ak túto zásadu nemožno dodržať, účtovná jednotka ich zaúčtuje a vykáže v období, keď sa tieto skutočnosti zistili. Po zostavení účtovnej závierky nemožno otvárať uzavreté účtovné knihy, s výnimkou ak sa má zabezpečiť pravdivý a verný obraz účtovníctva, je možné otvoriť účtovné knihy len do schválenia účtovnej závierky.

Ak účtovná jednotka zistí, že niektorý účtovný záznam je v účtovníctve neúplný, nepreukázateľný, nesprávny alebo nezrozumiteľný, je povinná vykonať bez zbytočného odkladu jeho opravu. Opravu chýb minulých účtovných období upravuje zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“) v § 17 ods. 15 a v § 17 ods. 29.

Podľa § 17 ods. 15 ZDP sa opravy chýb minulých účtovných období, ak ide o náklady uznané za daňový výdavok alebo výnosy zahrňované do zdaniteľných príjmov, zahrnujú do základu

710 – Účet ziskov a strát			
Náklady		Výnosy	
548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť	710,50 eura		
551 – Odpisy dlhodobého majetku	4 040,00 eur		
562 – Úroky	1 208,30 eura		
563 – Kurzové straty	9,81 eura		
568 – Ostatné finančné náklady	1 200,00 eur		
591 – Splatná daň z príjmov	1 199,20 eura		
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 175,31 eura		
	191 092,80 eura		190 392,80 eura

Po preúčtovaní konečných zostatkov účtov majetku, záväzkov, vlastného imania a účtovného výsledku hospodárenia je účet 702 – Konečný účet súvahový nasledovný:

702 – Konečný účet súvahový			
MD		Dal	
031 – Pozemky	3 900,00 eur	411 – Základné imanie	30 000,00 eur
013 – Softvér	2 635,00 eur	421 – Zákonný rez. fond	2 030,00 eur
073 – Oprávky k softvéru	-2 635,00 eur	428 – Nerozdelený zisk minulých rokov	9 528,45 eura
021 – Stavby	45 200,00 eur	461 – Bankový úver	700,00 eur
081 – Oprávky k stavbám	-29 380,00 eur	472 – Záväzky zo sociálneho fondu	1 084,65 eura
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnut. vecí	17 280,00 eur	321 – Dodávateľia	8 121,72 eura
082 – Oprávky k hnutelným veciam	-13 120,00 eur	323 – Krátkodobé rezervy	1 236,92 eura
112 – Materiál na sklade	2 399,95 eura	324 – Prijaté preddavky	1 820,00 eur
132 – Tovar na sklade a v predajniach	8 697,38 eura	331 – Zamestnanci	5 300,58 eura
196 – Opravné položky k tovaru na sklade	-1 800,00 eur	336 – Zúčtovanie s orgánmi soc. poist. a zdrav. poist.	1 006,90 eura
211 – Pokladnica	4 850,07 eura	341 – Daň z príjmov	1 199,20 eura
221 – Bežný účet	15 415,47 eura	342 – Ostatné priame dane	472,00 eur
311 – Odberatelia	12 995,95 eura	343 – Daň z pridanej hodnoty	1 103,09 eura
391 – Opravné položky k pohľadávkam	-1 200,00 eur	379 – Iné záväzky	1 300,00 eur
314 – Poskytnuté preddavky	3 000,00 eur	384 – Výnosy budúcich období	2 160,00 eur
		Výsledok hospodárenia po zdanení	1 175,31 eura
SPOLU:	68 238,82 eura	SPOLU:	68 238,82 eura

Riadnu účtovnú závierku mikro účtovnej jednotky k poslednému dňu účtovného obdobia tvorí:

- účtovná závierka, ktorá pozostáva zo súvahy a výkazu ziskov a strát,
- poznámky.

Poznámky Úč MÚJ 3 – 01

IČO: 37444555

DIČ: 1121314151

Poznámky k mikro účtovnej závierke za rok 2024

zostavené podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/15464/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre mikro účtovné jednotky v znení neskorších predpisov.

Článok I

Všeobecné údaje

1. Identifikácia účtovnej jednotky:
Názov: KBC, s. r. o.
Sídlo: Zvolenská cesta 3, 040 01 Košice
2. Údaje o konsolidovanom celku – spoločnosť nie je súčasťou žiadneho konsolidovaného celku.
3. Priemerný prepočítaný počet zamestnancov:
 - bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie: 7
 - bežné účtovné obdobie: 6

Článok II Informácie o prijatých postupoch

- Účtovná závierka je zostavená pri splnení predpokladu nepretržitého pokračovania účtovnej jednotky v činnosti.
- Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov:
 - dlhodobý nehmotný majetok, dlhodobý hmotný majetok, dlhodobý finančný majetok:
Dlhodobý nehmotný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou a v účtovnej závierke je vykázaný v obstarávacej cene zníženej o oprávky.
Dlhodobý hmotný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa aj náklady na obstaranie a v účtovnej závierke je vykázaný v obstarávacej cene zníženej o oprávky.
Dlhodobý finančný majetok účtovná jednotka nevlastní.
 - zásoby obstarané kúpou, zásoby vytvorené vlastnou činnosťou:
Zásoby obstarané kúpou sa oceňujú obstarávacou cenou. Vyskladnenie zásob rovnakého druhu sa oceňuje cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien. V účtovnej závierke sú zásoby vykázané v obstarávacej cene zníženej o opravnú položku tvorenú ku dňu zostavenia účtovnej závierky vo výške rozdielu medzi účtovnou hodnotou ťažko predajného tovaru a predpokladanými príjmami z predaja tohto tovaru.
Účtovná jednotka zásoby vlastnou činnosťou nevytvára.
 - pohľadávky:
Pohľadávky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou. V účtovnej závierke sú vykázané v hodnote zníženej o opravnú položku tvorenú ku dňu zostavenia účtovnej závierky z dôvodu existencie reálneho predpokladu, že ich dlžník nezaplatí, vo výške rozdielu účtovnej hodnoty pohľadávky a predpokladaného zaplatenia pohľadávky.
Účtovná jednotka pohľadávky nadobudnuté postúpením nemá.
 - krátkodobý finančný majetok:
Peňažné prostriedky sa oceňujú menovitou hodnotou.
Iný krátkodobý finančný majetok účtovná jednotka nevlastní.
 - záväzky vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov:
Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou. Prevzaté záväzky účtovná jednotka nemá.
Účtovná jednotka tvorila ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, krátkodobé rezervy na nevyfakturované dodávky energií a na nevyčerpané dovolenky zamestnancov vrátane povinného poistného.
Účtovná jednotka dlhopisy neemitovala.
Účtovná jednotka má záväzok z bankového úveru ocenený menovitou hodnotou.
 - derivátové operácie:
účtovná jednotka derivátové operácie nevykonávala.
- Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku:
Účtovná jednotka vlastní dlhodobý nehmotný majetok – softvér, ktorý je už odpísaný.
Odpisy dlhodobého hmotného majetku sú stanovené na základe predpokladanej doby používania majetku. Majetok sa odpisuje od mesiaca zaradenia dlhodobého majetku do používania. Ročný odpis je vo výške násobku mesačného odpisu a počtu mesiacov využívania majetku. Neodpisuje sa pozemok.

Dlhodobý hmotný majetok	Doba odpisovania	Sadzba odpisov	Odpisová metóda
Budova	20 rokov	5 %	lineárna
Testovacie zariadenie	4 roky	25 %	lineárna
Manipulačné zariadenie	6 rokov	16,7 %	lineárna

- Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód:
Účtovná jednotka neuskutočnila zmeny účtovných zásad a účtovných metód.
- Informácie o dotáciách a ich oceňovanie v účtovníctve:
Účtovná jednotka nie je príjemcom dotácií.

dane toho zdaňovacieho obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia, a to bez ohľadu na to, či sa účtujú do nákladov, výnosov alebo na účty vlastného imania (428, 429).

Podľa § 17 ods. 29 ZDP postupuje daňovník vtedy, ak v príslušnom zdaňovacom období zahrnul do výsledku hospodárenia vyššie výnosy, ako mu vyplýva zo zákona o účtovníctve alebo zahrnul do výsledku hospodárenia nižšie náklady, ako mu vyplýva zo zákona o účtovníctve a z tohto dôvodu vykázal vyšší základ dane a odviedol vyššiu daň.

Podľa § 49 ods. 14 opatrenia č. MF/24342/2007-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnovy pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania („postupy účtovania“), na účte 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov sa účtujú okrem iných skutočností ustanovených týmto opatrením aj významné opravy chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad podľa § 7 ods. 3 zákona.

Určenie hranice, do ktorej je suma v súvislosti s opravami chýb minulých účtovných období nevýznamná, a naopak určenie sumy, od ktorej už je významná, nie je upravená v slovenskej právnej úprave. Určenie sumy, od ktorej sa chyba minulých účtovných období bude považovať za významnú, závisí na subjektívnom posúdení účtovnej jednotky, pričom je účtovná jednotka povinná preukázať, akú vysokú finančnú čiastku považuje za významnú, pričom pri jej stanovovaní môže vychádzať z ustanovení § 17 ods. 9 zákona o účtovníctve, pričom závisí to od konkrétnych okolností v danej účtovnej jednotke a o tejto skutočnosti rozhoduje účtovná jednotka napríklad stanovením hranice významnosti v internej smernici.

Povinnosť podať dodatočné daňové priznanie k dani z príjmov vzniká daňovníkovi len vtedy, ak v riadnom daňovom priznaní zahrnul do výsledku hospodárenia vyššie náklady alebo nižšie výnosy.

Zmena audítora

Spoločnosť plánuje zmenu audítora. Ide o spoločnosť, ktorá má povinnosť overenia ÚZ audítorom. Existujú nejaké pravidlá, ktoré musí podľa zákona dodržať, prípadne zmenu audítora niekde nahlásiť?

Odpoveď:

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve („ZoÚ“) audítora na overenie účtovnej závierky a výročnej správy podľa § 20 ods. 3 účtovnej jednotky schvaľuje a odvoláva valné zhromaždenie alebo členská schôdza (doplnenie, o akého audítora ide, má od 1. 6. 2024 spresňujúci charakter, keďže v účtovnej jednotke, ktorá má povinnosť vykazovať informácie o udržateľnosti, môže pôsobiť aj iný audítor v nadväznosti na povinnosť vyplývajúcu z § 20h ZoÚ).

V účtovných jednotkách, ktoré majú zriadený výbor pre audit alebo v ktorých dozorná rada vykonáva funkcie výboru pre audit, predkladá predstavenstvo valnému zhromaždeniu alebo členskej schôdze návrh na schválenie alebo odvolanie audítora na základe odporúčania výboru pre audit alebo dozornej rady. Ak účtovná jednotka nemá predstavenstvo, valné zhromaždenie alebo členskú schôdzu, postup schvaľovania a odvolávania audítora účtovnej jednotky ustanoví osobitný predpis, ktorým je zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Odvolanie audítora musí byť riadne odôvodnené, pričom rozdielnosť názorov na použitie postupov pri zostavovaní účtovnej závierky podľa ZoÚ alebo na použitie audítorských postupov nemôže byť dôvodom na odvolanie audítora.

Účtovná jednotka je povinná bez zbytočného odkladu, najneskôr do 1 mesiaca odo dňa odstúpenia alebo odvolania audítora, písomne informovať Úrad pre dohľad nad výkonom auditu o odstúpení alebo odvolaní audítora v priebehu vykonávania auditu a vysvetliť dôvody, ktoré k odstúpeniu alebo odvolaniu viedli.

6. Informácie o účtovaní významných opráv chýb minulých účtovných období v bežnom účtovnom období a účtovanie nevýznamných chýb minulých účtovných období v bežnom účtovnom období:
Účtovná jednotka neúčtovala o oprave chýb minulých účtovných období.

Článok III

Informácie, ktoré vysvetľujú a dopĺňajú súvahu a výkaz ziskov a strát

1. Informácia o sume a dôvodoch vzniku jednotlivých položiek nákladov alebo výnosov, ktoré majú výnimočný rozsah alebo výskyt:
Účtovnej jednotke nevznikli náklady a výnosy s výnimočným rozsahom alebo výskytom.
2. Informácie o záväzkoch:
 - a) záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov: účtovná jednotka nemá,
 - b) zabezpečené záväzky: účtovná jednotka nemá.
3. Informácie o vlastných akciách:
Účtovná jednotka nemá formu akciovej spoločnosti, vlastné akcie nenadobudla.
4. Tvorba kapitálového fondu z príspevkov:
Účtovná jednotka kapitálový fond z príspevkov netvorila.
5. Informácie o orgánoch účtovnej jednotky:
 - a) výška jednotlivých druhov záruk alebo iných zabezpečení poskytnutých pre členov štatutárneho orgánu, dozorného orgánu a iného orgánu účtovnej jednotky: účtovná jednotka záruky a iné zabezpečenie neeviduje,
 - b) pôžičky poskytnuté členom štatutárneho orgánu, dozorného orgánu a iného orgánu účtovnej jednotky: účtovná jednotka pôžičky neeviduje,
 - c) hlavné podmienky, na základe ktorých boli záruky, iné zabezpečenia a pôžičky poskytnuté: neboli poskytnuté,
 - d) celková suma použitých finančných prostriedkov alebo iného plnenia na súkromné účely členmi štatutárneho orgánu, dozorného orgánu a iného orgánu účtovnej jednotky, ktoré je potrebné vyúčtovať: účtovná jednotka na takýto účel finančné prostriedky nepoužila.
6. Informácie o povinnostiach účtovnej jednotky:
 - a) celková suma finančných povinností, ktoré sa nevýkazujú v súvahe, ale sú významné na posúdenie finančnej situácie účtovnej jednotky: účtovná jednotka takúto povinnosť nemá,
 - b) celková suma významných podmienených záväzkov: účtovná jednotka takúto povinnosť nemá,
 - c) opis významných finančných povinností a významných podmienených záväzkov: účtovná jednotka finančné povinnosti a podmienené záväzky nemá,
 - d) celková suma významných finančných povinností a významných podmienených záväzkov voči dcérskej účtovnej jednotke a účtovnej jednotke s podstatným vplyvom: účtovná jednotka takého záväzku nemá,
 - e) opis významných povinností účtovnej jednotky vyplývajúcich z dôchodkových programov pre zamestnancov: účtovná jednotka takého povinnosti nemá.
7. Informácie o udelení výlučného práva alebo osobitného práva, ktorým sa udelilo právo poskytovať služby vo verejnom záujme: účtovná jednotka takého práva udeľované nemá.

Záver

Každá účtovná jednotka, ktorá vedie účtovníctvo, je povinná zostaviť okrem daňového priznania aj účtovnú závierku, čo vyplýva zo zákona o účtovníctve. Účtovnú závierku zostavuje vždy, keď uzavrie účtovné knihy. Ak účtovné knihy uzavrie k poslednému dňu účtovného obdobia, zostavuje účtovnú závierku ako riadnu, v ostatných prípadoch zostavuje účtovnú závierku mimoriadnu. Priebežná účtovná závierka sa zostavuje v prípadoch, ktoré si vyžaduje osobitný predpis. Účtovná závierka sa zostaví najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Ing. Jana Böszörményi

UZMUJV14_1

Úč MÚJ

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

mikro účtovnej jednotky

zostavená k 3 1 . 1 2 . 2 0 2 4

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšú zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne.

Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ä B Č D É F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka	Mesiac Rok
1 1 2 1 3 1 4 1 5 1	X riadna	od 1 2 0 2 4
IČO	mimoriadna	do 1 2 2 0 2 4
3 7 4 4 4 5 5 5	priebežná	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
SK NACE	(vyznačí sa x)	od 1 2 0 2 3
3 3 . 1 4 . 0		do 1 2 2 0 2 3

Priložené súčasti účtovnej závierky

X Súvaha (Úč MÚJ 1-01)
(v celých eurách)X Výkaz ziskov a strát (Úč MÚJ 2-01)
(v celých eurách)X Poznámky (Úč MÚJ 3-01)
(v celých eurách alebo eurocentoch)

Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky

K B C , s . r . o .

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

Z V O L E N S K Á C E S T A

Číslo

3

PSČ

Obec

0 4 0 0 1 K O Š I C E

Označenie obchodného registra a číslo zápisu obchodnej spoločnosti

O S K o š i c e l . , o d d i e l | S r o , v l o ž k a □ . |

2 5 8 7 / S

Telefónne číslo

Faxové číslo

0 5 5 / 1 5 9 7 5 3

E-mailová adresa

K B C @ K B C . S K

Zostavená dňa:

3 1 . 1 2 . 2 0 2 4

Schválená dňa:

3 1 . 1 2 . 2 0 2 4

Podpisový záznam štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo podpisový záznam fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou:

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Podvojné účtovníctvo

UZMUJv14_2

Súvaha
Úč MÚJ 1 - 01

DIČ 1 1 2 1 3 1 4 1 5 1

IČo 3 7 4 4 4 5 5 5

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie Netto 1	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie Netto 2
	SPOLU MAJETOK r. 02 + r. 14	01	6 8 2 3 9	6 1 3 5 0
A.	Neobežný majetok r. 03 + r. 04 + r. 09	02	2 3 8 8 0	2 5 7 6 0
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok (012, 013, 014, 015, 019, 01X, 041, 051) - /072, 073, 074, 075, 079, 07X, 091, 093, 095A/	03		
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r. 05 až r. 08)	04	2 3 8 8 0	2 5 7 6 0
A.II.1.	Pozemky a stavby (021, 031, 042A, 052A) - /081, 092A, 094A, 095A/	05	1 9 7 2 0	2 1 9 8 0
2.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022, 02X, 042A, 052A) - /082, 08XA, 092A, 094A, 095A/	06	4 1 6 0	3 7 8 0
3.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (025, 026, 029, 02X, 032, 042A, 052A) - /085, 086, 089, 08XA, 092A, 094A, 095A/	07		
4.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) - +/- 098/	08		
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r. 10 až r. 13)	09		
A.III.1.	Podielové cenné papiere (061, 062, 063, 043A, 053A) - /095A, 096A/	10		
2.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (065A, 066A, 067A, 069, 06XA, 043A, 053A) - /095A, 096A/	11		
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (22XA)	12		
4.	Ostatný dlhodobý finančný majetok so zostatkovou dobou splatnosti najviac jeden rok (065A, 066A, 067A, 06XA) - /096A/	13		
B.	Obežný majetok r. 15 + r. 16 + r. 17 + r. 21	14	4 4 3 5 9	3 5 5 9 0
B.I.	Zásoby (112, 119, 11X, 121, 122, 123, 124, 12X, 132, 133, 13X, 139, 314A) - /191, 192, 193, 194, 195, 196, 19X, 391A/	15	9 2 9 7	1 1 6 3 3
B.II.	Dlhodobé pohľadávky (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 316A, 31XA, 335A, 336A, 33XA, 354A, 355A, 358A, 35XA, 371A, 374A, 375A, 378A, 381A, 382A, 385A) - 391A	16		
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r. 18 až r. 20)	17	1 4 7 9 6	9 8 8 3
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 316A, 31XA) - /391A/	18	1 4 7 9 6	9 8 8 3
2.	Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie (336A, 341A, 342A, 343A, 345A, 346A, 347A, 34XA) - /391A/	19		
3.	Ostatné pohľadávky (335A, 336A, 33XA, 354A, 355A, 358A, 35XA, 371A, 374A, 375A, 378A, 381A, 382A, 385A, 398A) - /391A/	20		
B.IV.	Finančný majetok r. 22 + r. 23	21	2 0 2 6 6	1 4 0 7 4
B.IV.1.	Peniaze a účty v bankách (211, 213, 21X, 221A, 22XA, +/- 261)	22	2 0 2 6 6	1 4 0 7 4
2.	Ostatné finančné účty (251, 252, 253, 256, 257, 25X, 259, 314A) - /291, 29X/	23		

UZMUJv14_3

Súvaha
Úč MÚJ 1 - 01

DIČ 1 1 2 1 3 1 4 1 5 1

IČo 3 7 4 4 4 5 5 5

Ozna- čenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 3	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 4
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY r. 25 + r. 34	24	6 8 2 3 9	6 1 3 5 0
A.	Vlastné imanie r. 26 + r. 29 + r. 30 + r. 31 + r. 32 + r. 33	25	4 2 7 3 3	4 3 0 7 8
A.I.	Základné imanie r. 27 + r. 28	26	3 0 0 0 0	3 0 0 0 0
A.I.1.	Základné imanie a zmeny základného imania (411, +/- 419) alebo (+/- 491)	27	3 0 0 0 0	3 0 0 0 0
2.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (/-/353)	28		
A.II.	Kapitálové fondy (412, 413, 417, 418)	29		
A.III.	Fondy zo zisku (421, 422, 423, 427, 42X)	30	2 0 3 0	1 7 5 0
A.IV.	Oceňovacie rozdiely (+/- 415, 416)	31		
A.V.	Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov (428, /-/429)	32	9 5 2 8	8 4 2 0
A.VI.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) r. 01 - (r. 26 + r. 29 + r. 30 + r. 31 + r. 32 + r. 34)	33	1 1 7 5	2 9 0 8
B.	Závazky r. 35 + r. 36 + r. 37 + r. 38 + r. 43 + r. 44 + r. 45	34	2 5 5 0 6	1 8 2 7 2
B.I.	Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov (316A, 321A, 32XA, 372A, 471A, 472A, 473A, 474A, 475A, 476A, 478A, 479A, 47XA, /-/255A, 383A, 384A)	35	1 0 8 5	8 2 0
B.II.	Dlhodobé rezervy (451A, 459A, 45XA)	36		
B.III.	Dlhodobé bankové úvery (461A, 46XA)	37	7 0 0	4 1 0 0
B.IV.	Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomocí súčet (r. 39 až r. 42)	38	2 2 4 8 4	1 3 3 5 2
B.IV.1.	Krátkodobé záväzky z obchodného styku (316A, 321A, 32XA, 322, 324, 325, 326, 32X, 475A, 476A, 478A, 479A, 47XA)	39	9 9 4 2	4 2 3 2
2.	Závazky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia (331, 333, 336A, 33X, 479A)	40	6 3 0 7	7 0 0 7
3.	Daňové záväzky a dotácie (341A, 342A, 343A, 345A, 346A, 347A, 34XA)	41	2 7 7 5	2 1 1 3
4.	Ostatné krátkodobé záväzky (364, 365, 366, 367, 368A, 36X, 372A, 379, 383A, 384A, 398A, 471A, 472A, 474A, 478A, 479A, 47XA)	42	3 4 6 0	
B.V.	Krátkodobé rezervy (323, 32XA, 451A, 459A, 45XA)	43	1 2 3 7	
B.VI.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	44		
B.VII.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	45		

UZMUJv14_4

Výkaz ziskov a strát
Úč MÚJ 2 - 01

DIČ 1 1 2 1 3 1 4 1 5 1

IČo 3 7 4 4 4 5 5 5

Ozna- čenie a	Text b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 1	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
*	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet (r. 02 až r. 07)	01	1 9 1 0 3 9	1 8 6 5 7 9
I.	Tržby z predaja tovaru (604, 607)	02	3 7 0 1 1	4 0 2 0 1
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602, 606)	03	1 2 0 5 8 9	1 4 6 3 7 8
III.	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (+/-) (účtová skupina 61)	04		
IV.	Aktivácia (účtová skupina 62)	05		
V.	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu (641, 642)	06	1 0 0 0	
VI.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	07	3 2 4 3 9	
*	Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet (r. 09 až r. 17)	08	1 8 6 3 0 1	1 8 0 7 6 7
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504, (+/-) 505A, 507)	09	2 6 6 2 5	2 6 9 8 2
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503, (+/-) 505A)	10	1 6 2 5 5	1 8 1 8 3
C.	Služby (účtová skupina 51)	11	2 0 1 4 5	1 9 0 0 2
D.	Osobné náklady (účtová skupina 52)	12	1 1 6 7 0 6	1 0 9 1 3 0
E.	Dane a poplatky (účtová skupina 53)	13	5 9 4	1 3 1 3
F.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (551, (+/-) 553)	14	4 0 4 0	3 7 2 0
G.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	15		
H.	Opravné položky k pohládkam (+/- 547)	16	1 2 0 0	
I.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	17	7 3 6	2 4 3 7
**	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-) (r. 01 - r. 08)	18	4 7 3 8	5 8 1 2
*	Pridaná hodnota (r. 02 - r. 09) + (r. 03 + r. 04 + r. 05) - (r. 10 + r. 11)	19	9 4 5 7 5	1 2 2 4 1 2
*	Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet (r. 21 až r. 26)	20	5 4	6 8
VII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	21		
VIII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku (665)	22		
IX.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	23		
X.	Výnosové úroky (662)	24	5 4	6 8
XI.	Kurzové zisky (663)	25		
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	26		

UZMUJv14_5

Výkaz ziskov a strát
Úč MÚJ 2 - 01

DIČ 1 1 2 1 3 1 4 1 5 1

IČO 3 7 4 4 4 5 5 5

Ozna- čenie a	Text b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 1	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
*	Náklady na finančnú činnosť spolu súčet (r. 28 až r. 33)	27	2 4 1 8	2 1 7 3
J.	Predané cenné papiere a podiely (561)	28		
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	29		
L.	Opravné položky k finančnému majetku (+/-) (565)	30		
M.	Nákladové úroky (562)	31	1 2 0 8	2 1 7 3
N.	Kurzové straty (563)	32	1 0	
O.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	33	1 2 0 0	
**	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-) (r. 20 - r. 27)	34	- 2 3 6 4	- 2 1 0 5
**	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) (r. 18 + r. 34)	35	2 3 7 4	3 7 0 7
P.	Daň z príjmov (591, 595)	36	1 1 9 9	7 9 9
Q.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/-) (596)	37		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) (r. 35 - r. 36 - r. 37)	38	1 1 7 5	2 9 0 8

POZNÁMKA:

Podľa § 5 zákona č. 507/2023 Z. z. je **oprávneným príjmom** alebo oprávnenou stratou základných subjektov zisk alebo strata týchto základných subjektov za príslušné účtovné obdobie:

- určené podľa účtovného štandardu použitého pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky hlavného materského subjektu pred konsolidáčnymi úpravami vylučujúcimi vnútroskupinové transakcie a upravené podľa § 6 až 15 zákona č. 507/2023 Z. z. alebo
- vykázané v individuálnej účtovnej závierke podľa osobitného predpisu a upravené podľa § 6 až 15 zákona č. 507/2023 Z. z., pričom osobitným predpisom je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Podľa § 2 zákon č. 507/2023 Z. z. je **základným subjektom**:

- subjekt, ktorý je súčasťou nadnárodnej skupiny podnikov alebo veľkej vnútroštátnej skupiny,
- stála prevádzkareň hlavného subjektu, ktorý je subjektom nadnárodnej skupiny podnikov podľa prvého bodu.

Subjektom je právnická osoba alebo právne usporiadanie, ktoré vedie samostatnú účtovnú evidenciu, a hlavným subjektom je subjekt, ktorý do svojej účtovnej závierky zahrňa zisk alebo stratu stálej prevádzkarne z účtovnej evidencie.

NEPREHLIADNITE!

K ustanoveniam, ktoré sa týkajú účtovania dorovnávacjej dane, sa vzťahuje prechodné ustanovenie § 86n postupov účtovania, podľa ktorého sa tieto ustanovenia v znení účinnom od 31. decembra 2024 prvýkrát použijú pri zostavovaní účtovnej závierky, ktorá sa zostavuje k 31. decembru 2024, pričom ak účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku ku dňu, ktorý predchádza 31. decembru 2024, môže tieto ustanovenia použiť aj pri zostavovaní tejto účtovnej závierky, ak sa táto účtovná závierka zostavuje po 31. decembri 2024.

Podvojné účtovníctvo

Zmeny v postupoch účtovania podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva od 31. 12. 2024 a 1. 1. 2025

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania“) boli s účinnosťou od 31. decembra 2024 a 1. januára 2025 zmenené a doplnené opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky z 11. decembra 2024 č. MF/014948/2024-74. Tento príspevok sa venuje prehľadu týchto zmien a doplnení.

Účinnosť 31. decembra 2024

Zmeny a doplnenia s účinnosťou od 31. decembra 2024 sa týkajú účtovania dorovnávacjej dane a číslovania odkazov k poznámkam pod čiarou.

Účtovanie o dorovnávacjej dani

Dorovnávaciu daň na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín upravuje **zákon č. 507/2023 Z. z. o dorovnávacjej dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 355/2024 Z. z.** (ďalej len „zákon č. 507/2023 Z. z.“).

Na výpočet dorovnávacjej dane je potrebné zistiť tzv. oprávnený príjem základných subjektov, ktorým je zisk alebo strata týchto základných subjektov za príslušné účtovné obdobie zistené v účtovníctve, preto spôsob účtovania dorovnávacjej dane je rovnaký ako pri splatnej dani z príjmov. Tzn. dorovnávacía daň sa podľa § 52 ods. 1 a 67 ods. 1 postupov účtovania účtuje na účte 341 – *Daň z príjmov* a na ťarchu účtov účtovej skupiny 59 – *Dane z príjmov a prevodové účty*.

Pri dorovnávacjej dani bolo potrebné upraviť aj vzťah dorovnávacjej dane k odloženej dani z príjmov v § 10 postupov účtovania **V zmysle § 10 ods. 20 postupov účtovania sa pri výpočte odloženej dane z príjmov dorovnávacía daň nezohľadňuje, pričom informácie o dorovnávacjej dani sa uvádzajú v poznámkach účtovnej jednotky, ktorá účtuje o odloženej dani z príjmov.**

Ak účtovná jednotka účtuje o odloženej dani z príjmov a je **daňovníkom dorovnávacjej dane**, tak v **poznámkach účtovnej závierky** uvádza informáciu o tom, že účtuje o dorovnávacjej dani, ktorá sa na účely účtovania o odloženej dani z príjmov nezohľadňuje, a uvádza tiež časť nákladu na splatnú daň z príjmov pripadajúcu na dorovnávaciu daň.

Ak účtovná jednotka účtuje o odloženej dani a **nie je daňovníkom dorovnávacjej dane**, ale očakáva, že sa ním stane v bezprostredne nasledujúcom účtovnom období, tak v **poznámkach účtovnej závierky** uvádza informáciu o tejto očakávanej udalosti spolu s popisom a vyčísleným odhadom vplyvu dorovnávacjej dane na účtovnú jednotku.

Odkazy k poznámkam pod čiarou

Zmeny v odkazoch k poznámkam pod čiarou, ktoré nadobudli účinnosť 31. decembra 2024, majú opravný charakter. Pre prehľadnosť zmeny v číslovaní odkazov spolu s ustanoveniami postupov účtovania, v ktorých sa tieto odkazy nachádzajú, a znenie poznámky pod čiarou k príslušnému odkazu uvádzame v tabuľke.

Ustanovenie postupov účtovania	Pôvodné číslovanie odkazu	Nové číslovanie odkazu	Znenie poznámky pod čiarou k odkazu
§ 18 ods. 9 § 29 ods. 1 § 68 ods. 5	16)	15b)	Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
§ 26 ods. 4	16a)	15c)	§ 7 zákona č. 309/2023 Z. z.
§ 26 ods. 5	16b)	15d)	§ 2 ods. 5 zákona č. 309/2023 Z. z.
	16c)	15e)	§ 2 ods. 8 písm. b) zákona č. 309/2023 Z. z.
	16d)	15f)	§ 2 ods. 9 písm. b) zákona č. 309/2023 Z. z.
	16e)	15g)	§ 2 ods. 4 zákona č. 309/2023 Z. z.
	16f)	15h)	§ 2 ods. 8 písm. a) zákona č. 309/2023 Z. z.
	16g)	16)	§ 2 ods. 9 písm. a) zákona č. 309/2023 Z. z.
§ 29 ods. 2	16a)	16a)	§ 153, § 155 a § 155a zákona č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 30a ods. 1 písm. a)	16b)	16b)	§ 2 písm. s) druhý až piaty bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov

Účinnosť 1. januára 2025

Zmeny a doplnenia s účinnosťou od 1. januára 2025 sa týkajú účtovania kryptoaktív, účtovania dane z finančných transakcií a aktualizácie poznámok pod čiarou k odkazom 2 a 31.

Účtovanie kryptoaktív

Zmeny v oblasti kryptoaktív vyplývajú zo zákona č. 248/2024 Z. z. o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ide najmä o zosúladienie postupov účtovania s novou terminológiou používanou v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023) v platnom znení (ďalej len „nariadenie MiCA“) a tiež v § 25 ods. 1 písm. h) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Pojem „virtuálna mena“ sa nahrádza pojmom „kryptoaktívum“ a pojem „virtuálna mena nadobudnutá ťažbou“ sa nahrádza pojmom „kryptoaktívum nadobudnuté overovaním transakcií v sieti daného kryptoaktíva“ [§ 80 ods. 8 a § 85 ods. 2 písm. n) postupov účtovania].

Okrem zosúladienia terminológie došlo v postupoch účtovania k nasledovným zmenám:

- 1) V § 4 postupov účtovania sa dopĺňa nové hľadisko pri vytváraní analytických účtov, a to členenie podľa jednotlivých kryptoaktív.
- 2) Naďalej sa kryptoaktívum považuje za krátkodobý finančný majetok účtovaný v účtovej skupine 25, vrátane kryptoaktíva, okrem tokenu elektronických peňazí, ktorým je odplatne nadobudnuté kryptoaktívum, kryptoaktívum nadobudnuté overovaním transakcií v sieti daného kryptoaktíva ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu, kryptoaktívum nadobudnuté výmenou za iné kryptoaktívum a bezodplatne nadobudnuté kryptoaktívum, čo vyplýva z § 17 ods. 10 písm. c) a § 46 ods. 6 postupov účtovania. V § 46 ods. 6 postupov účtovania je

POZNÁMKA:

§ 25 ods. 1 písm. h) zákona o účtovníctve od 1. januára 2025 znie:

„(1) Z jednotlivých zložiek majetku a záväzkov, ak tento zákon neustanovuje inak, sa oceňuje

h) reálnou hodnotou podľa § 27 ods. 13

1 kryptoaktívum, okrem tokenov elektronických peňazí, ktorým je

1a. odplatne nadobudnuté kryptoaktívum,

1b kryptoaktívum nadobudnuté overovaním transakcií v sieti daného kryptoaktíva ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu,

1c. kryptoaktívum nadobudnuté výmenou za iné kryptoaktívum,

1d. bezodplatne nadobudnuté kryptoaktívum,

2. služba a majetok nadobudnuté výmenou za kryptoaktívum okrem peňažných prostriedkov, tokenov elektronických peňazí a cenín ocenených menovitými hodnotami.“

§ 27 ods. 13 zákona o účtovníctve od 1. januára 2025 znie:

„Reálna hodnota kryptoaktíva je trhová cena v deň ocenenia podľa § 24 ods. 1 písm. a) zistená spôsobom určeným účtovnou jednotkou zo zvoleného verejného trhu s kryptoaktívom. V priebehu účtovného obdobia účtovná jednotka používa rovnaký spôsob určenia reálnej hodnoty pre dané kryptoaktívum.“

NEPREHLIADNITE!

Pojem „kryptoaktívum“ je definované v Čl. 3 ods. 1 bod 5 nariadenia MiCA, na ktoré postupy účtovania odkazujú. Kryptoaktívum je digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva, ktoré možno prevádzať a elektronicky uchovávať použitím technológie distribuovanej databázy transakcií alebo podobnej technológie, pričom v rámci tejto definície je obsiahnutý aj doteraz používaný pojem „virtuálna mena“.

NEPREHLIADNITE!

Podľa čl. 3 ods. 1 bod 7 nariadenia MiCA token elektronických peňazí je druh kryptoaktíva, ktorého účelom je zachovávať stabilnú hodnotu naviazanú na hodnotu jednej oficiálnej meny a zároveň v zmysle čl. 48 ods. 2 nariadenia MiCA sa tokeny elektronických peňazí považujú za elektronické peniaze. **Preto sa o nich účtuje ako o peňažných prostriedkoch, a to v rámci účtovej skupiny 22 – Účty v bankách, napríklad na účte 222 – Tokeny elektronických peňazí, ktorý si v účtovnom rozvahu vytvorila účtovná jednotka.**

NEPREHLIADNITE!

Postupy účtovania ustanovujú postup aj v prípade, ak sa úžitkový token emitenta stal nevymeniteľným za tovar alebo službu. V takom prípade sa najneskôr ku dňu, ku ktorému sa stal úžitkový token nevymeniteľným za tovar alebo službu emitenta úžitkového tokenu, účtuje o výnose na účte 668 – Ostatné finančné výnosy.

UPOZORNENIE:

Ak platiteľom dane z finančných transakcií je banka (poskytovateľ platobných služieb), o výške odvedenej dane sa daňovník dozvie z výpisu z bankového účtu, tzn. o dani z finančných transakcií daňovník účtuje účtovným zápisom MD 538/ D 221. V prípade, ak je daňovník zároveň aj platiteľom dane z finančných transakcií v zmysle zákona č. 279/2024 Z. z. účtuje predpis tejto dane v prospech účtu **345 – Ostatné dane a poplatky** (účtovný zápis MD 538/ D 345). Prvým zdaňovacím obdobím podľa § 9 ods. 1 a 3 zákona č. 279/2024 Z. z. je **apríl 2025**.

NEPREHLIADNITE!

Ide o osobitné predpisy týkajúce sa spotrebných daní, pričom bol doplnený aj zákon č. 251/2024 Z. z. o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tzn. o dani zo sladených nealkoholických nápojov sa účtuje rovnako ako o ostatných spotrebných daniach.

upravené **ocenenie tovaru alebo služby v účtovníctve držiteľa úžitkového tokenu** (pozri nižšie) pri uplatnení úžitkového tokenu na prístup k tovaru alebo službe emitenta úžitkového tokenu – na ocenenie tohto tovaru alebo služby sa použije ocenenie úžitkového tokenu **v čase jeho obstarania**.

- 3) Do § 17 ods. 10 písm. a) a § 46 ods. 2 postupov účtovania sa zavádza **nový pojem „tokeny elektronických peňazí“**, ktoré sú krátkodobým finančným majetkom obdobným ako peňažné prostriedky.
- 4) V § 30f sa dopĺňa účtovanie skutočností týkajúcich sa úžitkových tokenov v účtovníctve emitenta úžitkového tokenu a ostatných kryptoaktív v účtovníctve emitenta ostatného kryptoaktíva.

Úžitkový token (§ 30f ods. 1)

Úžitkovým tokenom sa v zmysle čl. 3 ods. 1 bod 9 nariadenia MiCA rozumie druh kryptoaktíva, ktoré je určené len na poskytovanie prístupu k tovaru alebo službe, ktoré poskytuje jeho emitent. V účtovníctve emitenta úžitkového tokenu sa ním vydané úžitkové tokeny sledujú na podsúvahových účtoch a prijaté protiplnenie z emisie úžitkového tokenu sa účtuje súvzťažne s osobitným analytickým účtom k účtu účtovej triedy 3 – **Zúčtovacie vzťahy** (účtovný zápis MD 221/ D 3xxAU). O výnose z poskytnutia prístupu k tovaru alebo službe sa účtuje až pri uplatnení úžitkového tokenu za dodaný tovar alebo službu (pri poskytnutí prístupu k tovaru alebo službe), ku ktorému sa emitent úžitkového tokenu zaviazal v informačnom dokumente podľa čl. 6 nariadenia MiCA, ide o tzv. biely doklad (účtovný zápis MD 3xxAU/ D 668).

Ostatné kryptoaktíva (§ 30f ods. 2)

Ostatným kryptoaktívom je iné kryptoaktívum ako token elektronických peňazí a úžitkový token. V účtovníctve emitenta ostatného kryptoaktíva sa účtuje obdobne ako v účtovníctve emitenta úžitkového tokenu, tzn. vydané ostatné kryptoaktíva sa sledujú na podsúvahových účtoch a prijaté protiplnenie z emisie ostatného kryptoaktíva sa účtuje súvzťažne s osobitným analytickým účtom k účtu účtovej triedy 3 – **Zúčtovacie vzťahy** (účtovný zápis MD 221/ D 3xxAU). O výnose z emisie ostatného kryptoaktíva sa účtuje pri plnení povinností spojených s týmto ostatným kryptoaktívom podľa bieleho dokladu. V prípade, ak z bieleho dokladu emitentovi nevyplýva voči držiteľovi ostatného kryptoaktíva žiadna povinnosť, účtuje sa o výnose ku dňu prijatia protiplnenia z emisie ostatného kryptoaktíva (účtovný zápis MD 221/ D 668).

Účtovanie dane z finančných transakcií

V nadväznosti na zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 354/2024 Z. z. sa do § 67 ods. 2 postupov účtovania dopĺňa účtovanie dane z finančných transakcií, o ktorej sa účtuje **na účte 538 – Ostatné dane a poplatky**.

Aktualizácia poznámok pod čiarou k odkazu 2 a odkazu 31

Aktualizované boli poznámky pod čiarou k odkazu 2 a k odkazu 31.

V poznámke pod čiarou **k odkazu 2**, ktorý sa nachádza v § 1 ods. 2 postupov účtovania, boli aktualizované opatrenia, podľa ktorých postupujú osoby, na ktoré sa nevzťahujú postupy účtovania.

V poznámke pod čiarou **k odkazu 31**, ktorý sa nachádza v § 52 ods. 12 postupov účtovania, boli aktualizované osobitné predpisy, podľa ktorých vzniká daňová povinnosť, ktorá sa účtuje v prospech účtu **345 – Ostatné dane a poplatky**.

Ing. Monika Adamíková

Daň z príjmov

Zdaňovanie finančných transakcií podnikateľov a právnických osôb – zákon o dani z finančných transakcií

Dňa 25. októbra 2024 nadobudol platnosť zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V článku približujeme obsah tohto zákona s cieľom eliminovať nejasnosti, ktoré by mohli v aplikačnej praxi vzniknúť. Článok zachytáva najdôležitejšie aspekty týkajúce sa dani z finančných transakcií, pričom autorka prikladá aj vzorové príklady pre jej správne uplatnenie. Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2025.

1. Vymedzenie základných pojmov

Zákon o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o dani z finančných transakcií“) zavádza novú daň vzťahujúcu sa na debetné transakcie vykonané na účtoch fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb. Do nadobudnutia účinnosti zákona bolo jeho legislatívne znenie menené a doplnené VI. článkom zákona č. 354/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

2. Okruh zdaňovaných subjektov

Zákon o dani z finančných transakcií definuje dva základné subjekty, ktorými sú daňovník a platiteľ dane.

2.1 Daňovník

Daňovníkom je:

- fyzická osoba – podnikateľ,
- právnická osoba alebo organizačná zložka zahraničnej osoby, ktorá je používateľom platobných služieb poskytovateľa platobných služieb vykonávajúceho finančné transakcie (ďalej len „poskytovateľ“) a ktorá má sídlo alebo miesto podnikania v tuzemsku, má platobný účet u poskytovateľa platobných služieb so sídlom v tuzemsku alebo vykonáva činnosť v tuzemsku.

Transakčná daň sa vzťahuje na každú fyzickú osobu – podnikateľa, právnickú osobu alebo organizačnú zložku zahraničnej osoby, ktorá má sídlo alebo miesto podnikania na Slovensku, má platobný účet v banke so sídlom na Slovensku alebo vykonáva činnosť (podnikanie) na Slovensku. Pre naplnenie podmienky vzniku daňovej povinnosti postačuje splnenie aspoň jednej z troch vyššie uvedených podmienok.

Za podnikateľa sa podľa Obchodného zákonníka považuje osoba zapísaná v Obchodnom registri, osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia, a fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu.

Za fyzickú osobu – podnikateľa na účely zákona o dani z finančných transakcií nepovažuje subjekt, ktorého príjem plyní z prenájmu alebo z použitia diela a umeleckého výkonu.

POZNÁMKA:

Pojem finančná transakcia je vymedzený v § 2 písm. b) zákona o dani z finančných transakcií ako platobná služba poskytovaná poskytovateľom platobných služieb, vykonaná na základe príkazu alebo súhlasu daňovníka alebo obdobná platobná služba poskytovaná poskytovateľom platobných služieb so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, vykonaná na základe príkazu alebo súhlasu daňovníka.

Pojem platobná služba definuje zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o platobných službách“) a na účely zákona o dani z finančných transakcií sa ňou rozumie výber finančných prostriedkov v hotovosti z a na platobný účet, vrátane vykonávania všetkých úkonov súvisiacich s vedením platobného účtu, vykonávanie platobných operácií vrátane prevodu finančných prostriedkov z platobného účtu alebo na platobný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb a vykonávanie platobných operácií z úveru poskytnutého používateľovi platobných služieb.

NEPREHLIADNITE!

Takýto subjekt dani z finančných transakcií nepodlieha, čo nemá žiadny vplyv na zdanenie týchto príjmov podľa iných osobitných predpisov (napr. podľa zákona č. 595/2003 Z. z.).

Príklad č. 1:

- Ak organizačná zložka vykonáva činnosť na území Českej republiky a účet, z ktorého vykonáva platby súvisiace s jej činnosťou, je vedený v banke v Českej republike (mimo tuzemsko), nie je povinná platiť transakčnú daň. V prípade, ak finančná transakcia bude súvisieť s výkonom podnikania na Slovensku, transakčná daň z prevodu v Českej republike sa platiť bude.
- Ak spoločnosť so sídlom v Českej republike, ktorá nevykonáva na Slovensku žiadnu činnosť (podnikanie),

si zaobstará tovar alebo službu zo Slovenska a platiť bude bankovým prevodom z účtu vedenom v banke mimo Slovenska, nebude platiť daň.

3. Ak by takáto spoločnosť platila z účtu vedenom v banke na Slovensku, bude platiť daň.
4. V prípade, ak firma zaplatí za svoju organizačnú zložku z účtu v slovenskej banke, platba podlieha transakčnej dani.

❖ Príklad č. 2:

1. Školy, škôlky a jasle naviazané na rozpočet verejnej správy ako rozpočtové a príspevkové organizácie nepodliehajú dani z finančných transakcií. Súkromné školy a školské zariadenia, ktoré nie sú financované z verejných zdrojov, patria medzi daňovníkov.
2. Niekoľko vzorových príkladov organizácií neziskového sektora, ktoré spĺňajú podmienku vylúčenia z okruhu daňovníkov:
 - Sloboda zvierat
 - OZ Downov syndróm
 - Liga proti rakovine
 - Nadácia SPP
 - Nadácia Pontis
 - Adeli
 - Svetielko nádeje
 - Kvapka, n. f.
 - Jazykové centrum UK, n. f.
 - Obláčik pre postihnuté deti, n. f.
 - Ústav medicínskej etiky a bioetiky, n. f.
 - Plamienok, n. o.
 - cirkevné základné školy
 - súkromné materské, základné a stredné školy, n. o.
 - Slovenský červený kríž – územný spolok
 - Dom Matice slovenskej
 - Spolok botanikov J. Futáka, n. o.
 - Rada rodičov, n. o.
 - DOBRÁ ŠKOLA, n. o.
 - Dom detskej radosti, n. o.
 - Slovenská katolícka charita

2.2 Plateľ dane

Plateľom dane je poskytovateľ platobných služieb so sídlom v Slovenskej republike, organizačná zložka poskytovateľa platobných služieb umiestnená na území Slovenskej republiky, ktorý vykonáva finančné transakcie na príkaz alebo so súhlasom daňovníka na jeho transakčnom účte (napr. banky).

Osobitným okruhom plateľov dane sú daňovníci, ktorí vykonávajú finančné transakcie súvisiace s podnikaním:

- u poskytovateľa platobnej služby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky (napr. daňovník majúci platobné účty v banke na území Českej republiky) a
- ktorému sú preúčtované, náklady súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, ktoré sa vzťahujú na jeho činnosť vykonávanú v tuzemsku (pozri aj kapitolu 4.3),
- na inom ako transakčnom účte (napr. bežný bankový účet). (Príklad č. 1)

2.3 Oslobodenia z okruhu daňovníka

Zákon taxatívne enumeruje tie právnické osoby, ktoré nepodliehajú zdaniu podľa zákona o dani z finančných transakcií.

Ide o subjekty, ako sú Sociálna poisťovňa, Matica slovenská, Slovenská akadémia vied, rozpočtové a príspevkové organizácie podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, obce a vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, právnické osoby neziskového sektora a právnické osoby zriadené podľa zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov.

Právnické osoby v oblasti neziskového sektora nepodliehajú dani z finančných transakcií pri splnení dvoch kumulatívnych podmienok:

- a) **právna forma** organizácie neziskového sektora je jednou z taxatívne menovaných právnych foriem podľa § 3 ods. 2 štvrtého bodu zákona o dani z finančných transakcií (nadácia, občianske združenie, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti, záujmové združenie právnických osôb, subjekt výskumu a vývoja, organizácia s medzinárodným prvkom, Slovenský červený kríž), ktorých predmetom činnosti sú činnosti podľa osobitného predpisu,
- b) **predmetom činnosti** organizácie neziskového sektora je niektorá z činností podľa § 50 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ochrana a podpora zdravia, prevencia, liečba, resocializácia drogovo závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb, podpora a rozvoj športu, poskytovanie sociálnej pomoci, zachovanie kultúrnych hodnôt, podpora vzdelávania, ochrana ľudských práv, ochrana a tvorba životného prostredia, veda a výskum a organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti).

V oblasti podpory cestovného ruchu sa do okruhu daňovníkov podľa zákona o dani z finančných transakcií nezaraďujú oblastné a krajské organizácie cestovného ruchu a turistické informačné centrá.

V prípade, ak sa daňovník stáva zároveň plateľom dane, prechádzajú na osobu daňovníka práva a povinnosti pläteľa dane.

Právnická osoba, ktorá si chce uplatniť možnosť vylúčiť sa z okruhu daňovníka podľa § 12 ods. 7 zákona o dani z finančných transakcií, oznámi plateľovi dane, že nie je daňovníkom. Plateľ dane nevyberá daň z finančných transakcií právnickej osoby odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia. Spôsob a formu preukázania a oznámenia je oprávnený určiť plateľ dane.

3. Predmet dane z finančných transakcií

Základným pilierom zákona o dani z finančných transakcií je zdaníť debetné platobné operácie vykonávané na transakčnom účte, príp. inom ako transakčnom účte (pozri aj „Povinnosti platiteľa dane“) právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa. Debetnou finančnou transakciou je finančná transakcia, pri ktorej dochádza k odpísaniu sumy finančnej transakcie z transakčného alebo platobného účtu daňovníka.

Predmetom dane je aj:

- preúčtovaný náklad súvisiaci s vykonaním finančnej transakcie, ktorá sa vzťahuje na činnosť daňovníka vykonávanú v tuzemsku,
- použitie platobnej karty vydananej k transakčnému účtu,
- výber hotovosti z transakčného účtu.

3.1 Zdanenie a výnimky zo zdanenia niektorých platobných operácií podľa zákona o dani z finančných transakcií

S dôrazom na vyvážený a efektívny daňový systém sa v zákone taxatívne ustanovili výnimky z predmetu dane:

1. Platobné operácie smerujúce na účet Štátnej pokladnice alebo na účtoch v Štátnej pokladnici

Oslobodené sú platobné operácie, ktorými sa uhrádzajú:

- dane, odvody, poplatky a príspevky, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu,
- colný dlh,
- odvody do Sociálnej poisťovne,
- odvody na zdravotné poistenie,
- záruky na colný dlh,
- dane z pridanej hodnoty alebo spotrebná daň pri dovoze,
- zábezpeky slúžiace ako záruky splnenia povinnosti alebo dodržania podmienky vyplývajúcej z právne záväzných aktov Európskej únie v oblasti poľnohospodárstva,
- platby štátnych fondov a fondov zriadených podľa osobitných predpisov ako verejno-právne inštitúcie, napr. Audiovizuálny fond, Fond na podporu umenia, Literárny fond,
- platby verejných vysokých škôl na osobitnom účte vedenom v Štátnej pokladnici.

Oslobodené sú platobné operácie na účtoch Štátnej pokladnice na jej vlastný príkaz. Platobné operácie daňovníkov, ktorí majú disponibilné práva k účtom v Štátnej pokladnici (povinní a dobrovoľní klienti Štátnej pokladnice) a ktoré nie sú oslobodené od daňovej povinnosti, sú zaťažené transakčnou daňou.

Čísla účtov, prípadne predčíslia účtov, na ktoré sa oslobodenie vzťahuje, budú zverejnené vo Finančnom spravodajcovi Ministerstva financií Slovenskej republiky.

2. Platobné operácie na účtoch daňovníka

Oslobodzujú sa platobné operácie daňovníka vykonávajúceho finančné transakcie medzi svojimi vlastnými účtami v rámci jedného poskytovateľa platobných služieb, tzv. vnútrobankové presuny medzi účtami. Oslobodenie sa vzťahuje aj na prevod medzi transakčným účtom daňovníka a bežným účtom daňovníka vedené v tej istej banke.

Príjem na platobný účet (tzn. pripísanie finančných prostriedkov v prospech majiteľa účtu) nie je debetnou operáciou, preto nepodlieha zdaneniu podľa zákona o dani z finančných transakcií.

- Pápežské misijné diela
- Slovenský zväz bytových družstiev
- COOP Produkt Slovensko
- Kultúrny klub Hriňová
- Regionálne poradenské a informačné centrum Lučenec
- Regionálne odborové združenie
- SAV a jej ústavy
- uznané výskumné zariadenia (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Inštitút pre výskum práce a rodiny, IFP, Trnavská univerzita v Trnave)

3. Dani z finančných transakcií podliehajú právnické osoby neziskového sektora, ako sú napr.:

- stavovské organizácie a profesné komory, napr.:
 - krajské združenia advokátov,
 - Slovenská komora audítorov,
 - Regionálna komora stredných zdravotníckych pracovníkov,
 - Slovenská lesnícka komora,
 - Slovenská komora daňových poradcov,
 - Regionálna poľnohospodárska a potravinárska komora,
- politické strany a hnutia,
- pozemkové spoločenstvá, napr. urbáre a oblasťné lesné spoločenstvá,
- poľovnícke organizácie, napr. Slovenský poľovnícky zväz,
- niektoré verejnoprávne inštitúcie, napr. STVaR.

❖ Príklad č. 3:

1. Ak si daňovník, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, prevedie finančné prostriedky zo svojho transakčného účtu (vedený so zámerom podnikania) na bežný platobný účet vrátane sporiaceho účtu, ktorý je vedený na jeho meno a priezvisko a rodné číslo v rámci jednej banky, platobná operácia nepodlieha dani z finančných transakcií.

2. Ak si daňovník, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, prevedie finančné prostriedky zo svojho transakčného účtu na druhý transakčný účet v rámci jednej banky, platobná operácia nepodlieha dani z finančných transakcií.
3. Ak si daňovník, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, prevedie finančné prostriedky zo svojho transakčného účtu na iný účet vedený v inej banke, platobná operácia podlieha dani z finančných transakcií.

POZNÁMKA:

Predaj štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo Slovenskej republiky plánuje Ministerstvo financií a Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity (ARDAL) spustiť v priebehu roka 2025.

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR

PRIEMERNÉ CENY POHONNÝCH
LÁTOK V SR V ROKU 2024
(TÝŽDENNÉ) (v EUR za 1 l)

Referenčné obdobie 2024	Názov výrobku			
	Benzín natural 95 októrový	Benzín natural 98 októrový	LPG	Motorová nafta
1. týždeň	1,553	1,744	0,708	1,503
2. týždeň	1,527	1,714	0,706	1,485
3. týždeň	1,551	1,744	0,705	1,511
4. týždeň	1,575	1,767	0,706	1,554
5. týždeň	1,602	1,796	0,705	1,591
6. týždeň	1,602	1,792	0,706	1,591
7. týždeň	1,622	1,834	0,706	1,641
8. týždeň	1,624	1,837	0,706	1,612
9. týždeň	1,623	1,835	0,706	1,590
10. týždeň	1,624	1,818	0,705	1,589
11. týždeň	1,607	1,819	0,704	1,569
12. týždeň	1,635	1,851	0,705	1,596
13. týždeň	1,655	1,872	0,703	1,570
14. týždeň	1,68	1,895	0,7	1,566
15. týždeň	1,696	1,918	0,699	1,572
16. týždeň	1,694	1,912	0,699	1,57
17. týždeň	1,659	1,877	0,696	1,541
18. týždeň	1,660	1,876	0,698	1,541
19. týždeň	1,631	1,846	0,695	1,516
20. týždeň	1,622	1,836	0,694	1,507
21. týždeň	1,62	1,837	0,695	1,505
22. týždeň	1,61	1,828	0,695	1,497
23. týždeň	1,577	1,79	0,68	1,472
24. týždeň	1,58	1,788	0,683	1,477
25. týždeň	1,599	1,815	0,683	1,523
26. týždeň	1,622	1,83	0,684	1,538
27. týždeň	1,624	1,825	0,686	1,541
28. týždeň	1,613	1,821	0,687	1,526
29. týždeň	1,597	1,818	0,688	1,509
30. týždeň	1,592	1,8	0,689	1,505
31. týždeň	1,579	1,789	0,687	1,484
32. týždeň	1,572	1,781	0,713	1,477
33. týždeň	1,568	1,778	0,72	1,474
34. týždeň	1,549	1,754	0,719	1,459

3. Niektoré osobitné platobné operácie podľa zákona o platobných službách

Oslobodené sú tie platobné operácie, ktoré boli vykonané poskytovateľom platobnej služby:

- nesprávne (neautorizovaná alebo autorizovaná, ale chybné vykonaná platobná operácia zo strany poskytovateľa platobných služieb),
- na uvedenie do pôvodného stavu (v súvislosti s predošlou zarážkou),
- zamerané na vrátenie finančnej straty (strata alebo odcudzenie platobného prostriedku alebo zneužitie platobného prostriedku neoprávnenou osobou),
- na základe používateľom nesprávne zadaného jedinečného identifikátora,
- pri opravnom zúčtovaní, ktoré vykoná poskytovateľ platobných služieb.

4. Platobné operácie v súvislosti s obchodovaním s finančnými nástrojmi

Oslobodené sú platobné operácie:

- ktoré súvisia so správou cenných papierov alebo iných finančných nástrojov,
- ktoré súvisia s nákupom cenných papierov alebo iných finančných nástrojov v súvislosti so správou starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) a doplnkového dôchodkového sporenia (III. pilier),
- ktorých predmetom je nákup štátnych dlhopisov, vrátane štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo Slovenskej republiky,
- ktoré súvisia s nákupom cenných papierov v mene klienta obchodníka s cennými papiermi na účet tohto klienta,
- vykonané z platobného účtu dohliadaného subjektu finančného trhu vedeného u poskytovateľa, na ktorom dohliadaný subjekt finančného trhu vedie finančné prostriedky svojich klientov a ktorý používa výlučne na vykonávanie obchodov na účet svojich klientov,
- súvisiace s nákupom alebo predajom finančných nástrojov na obchodnom mieste v inom členskom štáte Európskej únie a štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, v ktorom takáto transakcia podlieha dani z finančných transakcií v inom členskom alebo zmluvnom štáte,
- súvisiace s presunom finančných prostriedkov toho istého majiteľa v rámci fondov kolektívneho investovania spravovaných tou istou správcovskou spoločnosťou,
- vykonané z platobného účtu dohliadaného subjektu finančného trhu, vedeného u poskytovateľa platobných služieb, na ktorom tento subjekt (napr. obchodník s cennými papiermi, platobná inštitúcia, inštitúcia elektronických peňazí, poskytovateľ služieb kryptoaktív a pod.) vedie finančné prostriedky prijaté od svojich klientov, tzv. klientske prostriedky.

Oslobodenie sa nevzťahuje:

- na platobné operácie súvisiace s nákupom cenných papierov alebo iných finančných nástrojov (s výnimkou DSS a DDS, pozri vyššie),
- na platobné operácie z platobného účtu obchodníka s cennými papiermi, na ktorom sú vedené peňažné prostriedky obchodníka s cennými papiermi oddelene od peňažných prostriedkov jeho klienta podľa § 71h ods. 2 písm. e) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách,
- na platobné operácie z platobného účtu obchodníka s cennými papiermi z ktorého obchodník s cennými papiermi vykonáva platobnú operáciu v súvislosti s obchodovaním na vlastný účet,
- na platobné účty dohliadaného subjektu finančného trhu, ako napr. prevádzkové účty, ktoré sú majetkom tohto subjektu a platí z nich napr. náklady na režiu.

5. Platobné operácie v súvislosti so zmenárenskou činnosťou

Oslobodzujú sa platobné operácie obchodníkov s devízovými hodnotami, ktorých predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti. Zmenárenská činnosť sa podľa Devízového zákona nevykonáva bezhotovostne.

Oslobodené sú devízové platobné operácie vykonávané na devízovom mieste, ktorým je:

- banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá je oprávnená vykonávať zmenárenskú činnosť (v rozsahu oprávnenia podľa zákona o bankách),
- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej bola udelená devízová licencia na vykonávanie obchodu s devízovými hodnotami podľa devízového zákona v rozsahu zmenárenskej činnosti.

Platobné operácie nad rámec zmenárenskej činnosti menovaných subjektov podliehajú dani z finančných transakcií (napr. úhrada dodávateľských faktúr, výplata miezd).

6. Platobné operácie v súvislosti s finančnými zdrojmi poskytnutými z Európskej únie a na základe medzinárodných zmlúv

Oslobodené sú platobné operácie:

- ktoré vykonávajú verejné subjekty, ktoré sú prijímateľmi finančných nástrojov ako návratných foriem pomoci financovaných z fondov Európskej únie a ktoré následne distribujú a poskytujú v rámci implementačných štruktúr finančných nástrojov;
- ktoré vykonávajú banky pôsobiace v pozícii finančného sprostredkovateľa;
- prijímateľ príspevku na finančný nástroj môže vykonávať finančný nástroj priamo a vtedy nevyužíva finančného sprostredkovateľa, ale priamo uzatvára zmluvu s konečným prijímateľom. V prípade, ak je do implementačnej štruktúry finančných nástrojov zapojený aj finančný sprostredkovateľ ako medzistupeň medzi prijímateľom príspevku na finančný nástroj a konečným prijímateľom, prijímateľ príspevku na finančný nástroj najprv uzatvára zmluvu s finančným sprostredkovateľom, ktorý následne poskytuje finančné prostriedky konečnému prijímateľovi;
- ktoré súvisia s vrátením finančných prostriedkov určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, prostriedkov určených na financovanie účelov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi a vrátením prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Ide o tie finančné prostriedky, ktoré majú byť vrátené do štátneho rozpočtu alebo rozpočtu Európskej únie, resp. iných štátov v súlade s medzinárodnými zmluvami;
- platobné operácie v súvislosti s plnením záväzkov vyplývajúcich zo Severoatlantickej zmluvy, v priamej súvislosti s vojenskými akciami.

7. Platobné operácie v rámci poštového platobného styku

Oslobodené sú platobné operácie:

- ktorými sa v rámci poštového platobného styku vyplácajú dávky sociálnej pomoci, štátne sociálne dávky, dávky vyplácané z dôchodkového sporenia, náhradné výživné, dotácie pre deti a dávky a príspevky obdobného charakteru,
- vykonané poštovým podnikom určené na sprostredkovanie pripísania alebo prevodu finančných prostriedkov od odosielateľa platby k príjemcovi

Referenčné obdobie 2024	Názov výrobku			
	Benzín natural 95 oktanový	Benzín natural 98 oktanový	LP6	Motorová nafta
35. týždeň	1,529	,737	0,719	1,443
36. týždeň	1,516	1,716	0,717	1,428
37. týždeň	1,477	1,689	0,716	1,403
38. týždeň	1,477	1,688	0,715	1,402
39. týždeň	1,475	1,687	0,715	1,401
40. týždeň	1,477	1,688	0,714	1,402
41. týždeň	1,495	1,71	0,739	1,42
42. týždeň	1,518	1,723	0,736	1,424
43. týždeň	1,516	1,72	0,732	1,418
44. týždeň	1,499	1,708	0,736	1,422
45. týždeň	1,496	1,702	0,736	1,421
46. týždeň	1,504	1,711	0,749	1,441
47. týždeň	1,506	1,713	0,752	1,46
48. týždeň	1,521	1,723	0,752	1,479
49. týždeň	1,507	1,702	0,752	1,459
50. týždeň	1,505	1,700	0,753	1,459
51. týždeň	1,524	1,716	0,746	1,477
52. týždeň	1,524	1,718	0,748	1,474

PRÍEMERNÉ CENY POHONNÝCH LÁTOK V SR V ROKU 2025 (TÝŽDENNÉ) (v EUR za 1 l)

Referenčné obdobie 2025	Názov výrobku			
	Benzín natural 95 oktanový	Benzín natural 98 oktanový	LP6	Motorová nafta
1. týždeň	1,561	1,764	0,768	1,509

PRÍEMERNÉ CENY POHONNÝCH LÁTOK V SR (v EUR za 1 l) ZA ROK 2024 PODĽA MESIACOV

Referenčné obdobie 2024	Názov výrobku			
	Benzín natural 95 oktanový	Benzín natural 98 oktanový	LP6	Motorová nafta
január	1,552	1,742	0,706	1,513
február	1,615	1,819	0,706	1,605
marec	1,630	1,840	0,704	1,581
apríl	1,682	1,901	0,699	1,562
máj	1,629	1,845	0,695	1,513
jún	1,595	1,806	0,683	1,503
júl	1,607	1,816	0,688	1,52
august	1,559	1,768	0,712	1,467
september	1,486	1,690	0,716	1,409
október	1,501	1,710	0,731	1,417
november	1,507	1,712	0,747	1,450

Poznámka: ceny sú zisťované vrátane spotrebnej dane a DPH

Zdroj: www.statistics.sk

POZNÁMKA:

Keďže finančné nástroje s návratnými schémami pomoci, tieto prostriedky sa musia vrátiť podľa európskej legislatívy (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2021/1060) naspäť prijímateľovi, prijímateľovi príspevku na finančný nástroj alebo osobe vykonávajúcej finančný nástroj.

NEPREHLIADNITE!

Oslobodenie sa nevzťahuje na cashpooling vykonávaný medzi účtami u viacerých poskytovateľov platobných služieb, takéto platobné operácie podliehajú dani z finančných transakcií. Predmetom oslobodenia sú tzv. automatizované cashpoolingy vykonávané na zmluvnom základe medzi používateľom platobných služieb a poskytovateľom platobných služieb.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Kúpa majetku za symbolickú cenu od závislej osoby

Slovenská s. r. o. nakupuje ojazdené auto zo zahraničia (krajina v EÚ, Dánsko) od spriaznenej osoby (matka so 100 % účasťou v s. r. o. na Slovensku) za symbolické 1 €. Dátum prvej evidencie vozidla je 16. 1. 2019 (t. j. malo by byť plne odpísané, matka zatiaľ neuvedla nákupnú cenu vozidla ani či má nejakú zostatkovú hodnotu). V akej hodnote má subjekt zaradiť vozidlo do účtovníctva? Reálnou hodnotou? Postačuje napr. príschrn. z online autobazáru? Môže uplatniť daňové odpisy? Môže o automobile účtovať podobne ako o bezodplatne nadobudnutom majetku na účet 384 vecne a časovo s príslušnými odpismi, a teda výsledok na základ dane bude 0 €?

Odpoveď:

Dcérska a materská spoločnosť na účely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“) sú závislými osobami, a to podľa ustanovenia § 2 písm. n) zákona. Pri fakturácii by preto ceny mali byť obvyklé, teda trhové.

V prípade, že by materská spoločnosť predala dcérskej spoločnosti auto za 1 €, je pravdepodobné, že by správca dane predaj za symbolickú cenu preklasifikoval za bezodplatné dodanie, teda darovanie. Slovenská spoločnosť by auto ocenila reálnou hodnotou podľa § 25 ods. 1 písm. d) bod 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve („ZoÚ“). Na účely § 27 ods. 2 písm. a) ZoÚ sa trhovou hodnotou rozumie

platby, vrátane výberov hotovostí súvisiacich s týmto sprostredkovaním (tzv. dobierky).

8. Platobné operácie nevyhnutné k realizácii platobného styku

Oslobodené sú platobné operácie:

- vykonané medzi viacerými poskytovateľmi, ich agentmi, ich pobočkami alebo sprostredkovateľmi platobných služieb so zámerom pripísania finančných prostriedkov v prospech príjemcu platby smerujúce k realizácii platobnej operácie používateľa platobných služieb, najmä prevedenie sumy platobnej operácie na účet poskytovateľa platobných služieb z účtu poskytovateľa platobnej brány, prevedenie sumy platobnej operácie z účtu poskytovateľa platobných služieb na účet prijímateľa.

9. Medzibankové platobné operácie v rámci platobných systémov a menové operácie

Oslobodené sú platobné operácie:

- vykonané v rámci platobného systému alebo systému zúčtovania a vyrovnania obchodov s finančnými nástrojmi medzi agentmi pre vyrovnávanie, centrálnymi protistranami, klíringovými ústavmi alebo centrálnymi bankami a inými účastníkmi platobného systému alebo systému zúčtovania a vyrovnania obchodov s finančnými nástrojmi a poskytovateľmi, napr. v rámci platobného systému Target-SK/T2 a SIPS,
- v rozsahu operácií menovej politiky Eurosystému vykonávané s účasťou Národnej banky Slovenska vrátane hotovostného peňažného obehu a operácie v devízovej oblasti.

10. Platobná operácia vykonaná v súvislosti s cashpoolingom

Oslobodené sú platobné operácie u jedného poskytovateľa platobných služieb súvisiace s kompenzáciou zostatkov účtov daňovníkov, ktorí sú členmi konsolidovaného celku, za ktorý sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka. Oslobodené sú platobné operácie v rámci skupinového financovania za predpokladu, že účty členov skupiny vedie ten istý poskytovateľ platobných služieb v rámci tuzemska (čiže v rámci územia Slovenskej republiky).

11. Platobné operácie vykonané podľa osobitných predpisov

Oslobodené sú platobné operácie:

- podľa zákona o ochrane vkladov, najmä výplaty náhrad za nedostupné vklady prostredníctvom Fondu ochrany vkladov, t. j. v prípade úpadku banky,
- podľa zákona o cenných papieroch a investičných službách, ktorými sa vyplácajú náhrady z garančného fondu investícií,
- podľa zákona o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), ktorým sa vyplácajú peniaze z notárskej úschovy,
- podľa zákona o správcoch vykonané na osobitnom účte správcov konkurznej podstaty,
- podľa zákona o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) vykonané na osobitnom účte exekútora,
- podľa zákona o dobrovoľných dražbách, ktorými sa realizuje zloženie alebo vrátenie dražobnej zábezpeky,
- podľa lex specialis súvisiace so zaplatením a vrátením finančnej zábezpeky alebo kaucie v procese verejného obstarávania, obchodnej verejnej súťaže a platobná operácia súvisiaca so zaplatením a vrátením finančnej zábezpeky alebo kaucie vyplývajúcej zo zmluvného vzťahu,
- podľa zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, najmä úhrady do fondu prevádzky, údržby a opráv,

- podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorým sa realizujú platobné operácie štátneho fondu, podľa osobitných predpisov vykonávané z osobitného účtu nepriradených platieb, ktorý vedie finančná inštitúcia,
- podľa osobitných predpisov v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti, vykonané zdravotnou poisťovňou v súvislosti s úhradou poskytnutej zdravotnej starostlivosti, niektorých služieb, úkonov a liekov.

12. Platobné operácie vykonané na označených účtoch

Oslobodené sú platobné operácie:

- vykonávané v súvislosti s platením správnych poplatkov a súdnych poplatkov v prospech účtov prevádzkovateľa systému, ktorý poskytuje službu centrálnnej evidencie poplatkov, ktorého číslo je uvedené v zozname zverejnenom v publikačnom orgáne Ministerstva financií Slovenskej republiky.

4. Určenie dane

4.1 Základ dane

Základom dane je suma finančných prostriedkov odpísaná z účtu daňovníka pri finančnej transakcii (t. j. suma debetnej transakcie). V prípade daňovníka, ktorý má preúčtované náklady súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, ktoré sa vzťahujú na jeho činnosť vykonávanú v tuzemsku, je základom dane suma týchto preúčtovaných nákladov.

4.2 Sadzba dane

Základná sadzba dane:

- je vo výške 0,4 % zo sumy finančnej transakcie pre každú debetnú finančnú transakciu, pričom maximálna výška dane je stanovená vo výške 40 eur za transakciu,
- je vo výške 0,8 % zo sumy výberu hotovosti, napr. z bankomatu alebo na pobočke poskytovateľa platobných služieb, bez horného stropu.

Rozdiel vo výške sadzby pre hotovostné a bezhotovostné finančné transakcie odzrkadľuje snahu štátu efektívne bojovať proti daňovým podvodom a daňovým únikom aj formou digitalizácie finančných tokov. Vklad hotovosti na platobný účet dani z finančných transakcií nepodlieha.

Daň za finančnú transakciu sa vypočíta ako súčin sadzby dane a základu dane, s výnimkou dane z použitia platobnej karty daňovníkom, ktorá je stanovená pevnou sumou. Výška minimálnej dane sa stanovuje na 1 cent, pričom sa daň zaokrúhľuje matematicky.

Zdaňovacím obdobím pre odvedenie úhrnu daní z jednotlivých transakcií daňovníka je kalendárny mesiac, tzn., že platiteľ dane je povinný odvieť sumár jednotlivých daní za vykonané finančné transakcie daňovníka za daný mesiac. Prvým zdaňovacím obdobím po účinnosti zákona o dani z finančných transakcií je apríl 2025. Ak platiteľ dane vyberie za prvé tri zdaňovacie obdobia daň skôr ako do 31. júla 2025, je povinný ju odvieť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daň vybral, a zároveň doručiť správcovi dane aj Oznámenia o výške dane za každé jedno zdaňovacie obdobie osobitne.

V súvislosti s určením dane z finančnej transakcie vykonanej v inej mene ako euro sa ustanovuje použitie referenčného výmenného kurzu pri prepočte finančnej transakcie určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, platného v deň vykonania finančnej transakcie.

najpočetnejšia cena ponuky, alebo ak táto nie je reprezentatívna, medián cien ponúk na inom aktívnom trhu v deň ocenenia podľa § 24 ods. 1 ZoÚ. Slovenská spoločnosť by auto ocenila trhovou hodnotou zistenou napr. podľa 3 cien z autobazáru. V prípade dlhodobého nehmotného aj dlhodobého hmotného majetku, u ktorého je potrebné účtovať o účtovných odpisoch, sa postupuje nasledovne: bezodplatne nadobudnutý majetok sa účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Účet časového rozlíšenia 384 je potrebné rozpustiť do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti so zaúčtovaním odpisov. Z uvedeného postupu vyplýva, že darovanie – bezodplatné nadobudnutie majetku, nemá vplyv na výsledok hospodárenia účtovej jednotky.

NEPREHLIADNITE!

Daňovník, ktorého finančné transakcie nie sú predmetom dane podľa § 12 ods. 7 zákona o dani z finančných transakcií, **oznámi platiteľovi dane osobitný účet, z ktorého sa takéto finančné transakcie vykonávajú. Platiteľ dane nevyberá daň z finančných transakcií vykonávaných na účtoch podľa druhej vety odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia. Spôsob a formu preukázania a oznámenia je oprávnený určiť platiteľ dane.**

❖ Príklad č. 4:

- Daňovník zaplatí za dodaný tovar vo výške 100 € platobnou kartou. Daň z tejto platobnej operácie neplatí.
- Ak daňovník zaplatí za tovar prevodom z účtu vo výške 100 €, za túto finančnú transakciu sa pri sadzbe 0,4 % odvedie daň vo výške 40 centov.
- Ak podnikateľ zaplatí za tovar prevodom z účtu vo výške 100 000 €, napriek uplatneniu sadzby 0,4 % odvedie za túto finančnú transakciu daň v maximálnej výške dane, t. j. 40 €.

❖ Príklad č. 5:

- Daňovník si vyberie 100 € cez bankomat zo svojho transakčného účtu v hotovosti. Za túto finančnú transakciu odvedie daň vo výške 80 centov.
- Daňovník má vydané tri platobné karty k transakčnému účtu, pričom v zdaňovacom období za rok 2025 z nich použil dve. Daň za použitie týchto kariet je vo výške $2 \times 2 \text{ €} = 4 \text{ €}$, ktorú zaplatí v januári roku 2026. Za vydanú, ale nepoužitú platobnú kartu sa daň neplatí.
- Daňovník má v priebehu roka vydané dve platobné karty, z ktorých prvá exspirovala v júli, následne mu bola vydaná ďalšia platobná karta k touto transakčnému účtu. V tomto zdaňovacom období použil na platenie obidve platobné karty. Daň za použitie týchto kariet je vo výške $2 \times 2 \text{ €} = 4 \text{ €}$, ktorú zaplatí v januári 2026.

UPOZORNENIE:

Je odporúčané, aby fyzická osoba – podnikateľ vykonával finančné transakcie v súvislosti s podnikaním na oddelenom, transakčnom účte. V opačnom prípade, tzn. ak by tieto finančné transakcie vykonával na svojom bežnom platobnom účte, sa daňovník stáva súčasne aj platiteľom dane a všetky plnenia v súvislosti s plnením daňovej povinnosti prechádzajú z poskytovateľa platobných služieb na túto osobu (§ 3 ods. 3 zákona o dani z finančných transakcií).

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Predaj stroja z daňového pohľadu

S. r. o., platiteľ DPH, kúpila CNC sústruh v hodnote 76 900 € + 15 380 € DPH = 92 280 € nákupná cena bez DPH. DPH si firma uplatnila na vstupe a stroj zaradila do odpisovania 10. 1. 2022 v hodnote 76 900 €. Odpisuje sa rovnomerne v účtovnej skupine 2. Mesačný odpis je 1 068,06 €. V 2022 roku si uplatnila daňové aj účtovné odpisy v hodnote 12 816,67 €. V r. 2023 si uplatnila daňové aj účtovné odpisy v hodnote 12 816,67 €. V 11/2024 chce firma stroj predat' za 65 900 € +

4.3 Preúčtovanie nákladov

V prípade daňovníka, ktorý má preúčtované náklady súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, ktoré sa vzťahujú na jeho činnosť vykonávanú v tuzemsku, je základom dane:

- a) suma preúčtovaných nákladov súvisiacich s vykonaním finančnej transakcie, ktorá sa vzťahuje na činnosť daňovníka vykonávanú v tuzemsku,
- b) suma finančnej transakcie vzťahujúcej sa na činnosť daňovníka vykonávanú v tuzemsku, ktorú vykonala iná osoba ako daňovník a ktorú mu táto iná osoba preúčtovala, ak ju vie daňovník preukázať.

Sadzba dane sa stanovila vo výške 0,4 % zo sumy preúčtovaných nákladov:

- s horným stropom 40 € výšky dane, ak daňový subjekt vie preukázateľne identifikovať preúčtované náklady podľa jednotlivých transakcií,
- bez horného stropu, ak preúčtované náklady nevie preukázateľne identifikovať.

Pre daňovníka, ktorý je zároveň platiteľom dane z titulu jemu preúčtovaných nákladov súvisiacich s jeho činnosťou vykonávanou na území SR, je zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac, v ktorom daňovník uhradil preúčtované náklady súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, pričom pre tento prípad sa za úradu považuje aj započítanie pohľadávok.

4.4 Platobné operácie vykonané platobnou kartou

Pre použitie platobnej karty prislúchajúcej k účtu daňovníka sa stanovila jednorazová daň, ktorá sa platí raz za príslušné zdaňovacie obdobie (jeden rok).

Sadzba dane je pre použitie platobnej karty minimálne jedenkrát v zdaňovacom období vo výške 2 eurá za každú použitú platobnú kartu k transakčnému účtu. Zdaňovacie obdobie pre daň za použitie karty sa stanovilo na jeden kalendárny rok.

Jednotlivé platobné operácie vykonané prostredníctvom platobnej karty, ktorým sa daňovníkovi umožňuje prístup k finančným prostriedkom na prislúchajúcom účte (najmä platba platobnou kartou), nie sú predmetom dani z finančných transakcií.

5. Nové povinnosti spojené s DFT

5.1 Transakčný účet

Podľa zákona o dani z finančných transakcií je daňovník, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, povinný si zriadiť transakčný účet v lehote do 31. marca 2025, na ktorom má vykonávať finančné transakcie súvisiace s výkonom jeho činnosti.

Za transakčný účet sa na účely zákona o dani z finančných transakcií považuje:

- platobný účet daňovníka, ktorý je právnickou osobou alebo organizačnou zložkou zahraničnej osoby,
- platobný účet daňovníka, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, na ktorom vykonáva finančné transakcie súvisiace s výkonom jeho podnikateľskej činnosti.

V prípade, ak daňovník zruší transakčný účet od 1. apríla 2025 do 31. mája 2025, je povinný odvieť správcovi dane daň za zdaňovacie obdobia, v ktorých mal zriadený účet a doručiť správcovi dane oznámenie do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zrušil transakčný účet.

V prípade právnickej osoby je transakčným účtom každý jeden účet vedený na túto právnickú osobu.

5.2 Povinnosti platiteľa dane

Platiteľ dane je povinný vypočítať výšku dane, vybrať ju od daňovníka a odvieť ju za príslušné zdaňovacie obdobie správcovi dane najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zdaňovacom období. V rovnakej lehote platiteľ dane predkladá elektronicky Oznámenie o výške dane podľa vzoru Finančného riaditeľstva, ktoré sa považuje za daňové priznanie podľa Daňového poriadku. Daň sa považuje za vyrubenú podaním oznámenia. V termíne na podanie oznámenia je daň splatná.

Daňovník, ktorý vykonáva finančné transakcie na inom ako transakčnom účte alebo ktorý vykonávané platobné operácie prostredníctvom zmeniek, šekov, poukážok, cestovných šekov alebo ktorému sú preúčtované/mali byť preúčtované náklady súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, sa v rozsahu týchto úkonov stáva platiteľom dane. Povinnosti platiteľa podľa prvého odseku prechádzajú na samotného daňovníka.

Za správnosť výpočtu, vybratia a odvedenia dane zodpovedá platiteľ dane, pričom povinnosti platiteľa dane sa odvíjajú od vzniku daňovej povinnosti (v prípade vykonania finančnej transakcie v príslušnom zdaňovacom období daňovníkom). Ak platiteľ dane nevyberie daň alebo vybranú daň včas neodvedie, bude sa daň od neho vymáhať. Podobne sa postupuje, ak platiteľ dane nevyberie a neodvedie daň v správnej výške.

Taktiež sa ustanovujú minimálne náležitosti oznámenia, ktorého vzor určí Finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle. Medzi minimálne náležitosti oznámenia o výške dane patria:

- a) pre fyzickú osobu – podnikateľa:
 - určenie zdaňovacieho obdobia,
 - suma vybratej dane za zdaňovacie obdobie,
 - meno a priezvisko, adresa trvalého pobytu a rodné číslo alebo dátum narodenia, ak nemá rodné číslo,
 - identifikačné číslo organizácie, ak mu bolo pridelené,
 - daňové identifikačné číslo, ak mu bolo pridelené,
- b) pre právnickú osobu:
 - určenie zdaňovacieho obdobia,
 - suma vybratej dane za zdaňovacie obdobie,
 - obchodné meno a adresa sídla,
 - identifikačné číslo organizácie,
 - daňové identifikačné číslo, ak mu bolo pridelené.

Na účely správy daní je platiteľ dane povinný viesť záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období v rozsahu nevyhnutnom pre správne určenie dane po dobu uchovávania záznamov o dĺžke najmenej do uplynutia lehoty pre zánik práva vyrubiť daň. Keďže záznamy nemajú predpísanú štruktúrovanú formu, platiteľ dane môže záznamy doručiť správcovi dane podľa Daňového poriadku prostredníctvom elektronickej podateľne, ktorú prevádzkuje finančné riaditeľstvo, alebo prostredníctvom elektronickej podateľne ústredného portálu verejnej správy. Minimálne požiadavky na uchovávanie záznamov sú menované v § 11 ods. 1 zákona o dani z finančných transakcií.

Daň z finančných transakcií je po jej zaplatení považovaný za daňový výdavok podľa zákona o dani z príjmov.

6. Správa dane

Na správu dane sa primerane použije Daňový poriadok. Tzn. pri správe dane z finančných transakcií sa aplikujú ustanovenia Daňového poriadku

13 180 € DPH = 79 080 € predajná cena s DPH. Ako má spoločnosť postupovať z účtovného hľadiska a ako to ovplyvní základ dane, ako sa to potom premietne v daňovom priznaní v tabuľke odpisov? Vznikne pripočítateľná alebo odpočítateľná položka v daňovom priznaní PO? Účtovné odpisy v roku 2024 sú daňovo uznateľné? Prípadne je radšej výhodnejšie počkať a predat stroj v januári v tej istej cene?

Odpoveď:

V prípade, že si účtovná jednotka stanoví vo svojej internej smernici, že aj v mesiaci predaja uplatní účtovný odpis, potom o ňom účtuje na účtoch 551/082 za tie mesiace, v ktorých stroj bude mať v obchodnom majetku, teda, ak by spoločnosť stroj predala napr. v 10/2024 (budeme o tomto mesiaci uvažovať v rámci príkladu), tak účtovať bude od januára do októbra 2024. Účtovná zostatková cena sa zníži o účtovný odpis za mesiac september, prípadne aj október (podľa internej smernice). Rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi sa uvádza ako pripočítateľná alebo odpočítateľná položka v tlačive daňového priznania k dani z príjmov PO podľa charakteru buď do riadka 150, alebo 250 nasledovne:

- ak sú účtovné odpisy > ako daňové odpisy, rozdiel sa doplní do riadka 150 (zvýši základ dane),
- ak sú účtovné odpisy < ako daňové odpisy, rozdiel sa doplní do riadka 250 (zníži základ dane).

Čo sa týka zostatkovej ceny hmotného a nehmotného majetku pri jeho vyradení predajom, tak je daňovým výdavkom v plnej výške podľa § 19 ods. 3 písm. b) bod 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ZDP). Limit sa vzťahuje napríklad na osobné autá, rekreačné a športové člny, lode a plavidlá alebo budovy z odpisovej skupiny č. 6. V takýchto prípadoch sa daňová zostatková cena uzná maximálne do výšky príjmov z predaja.

V roku vyradenia stroja predajom, ak by sme uvažovali o predaji v 10/2024, si spoločnosť neuplatní do daňových výdavkov daňový odpis za rok 2024, pretože o tomto majetku nebude účtovať k poslednému zdaňovaciemu obdobiu (§ 22 ods. 11 ZDP), teda k 31. 12. 2024 by ho už nemala vo

svojom majetku. Daňová zostatková cena stroja pri jeho vyradení predajom je teda vo výške podľa stavu k 1. 1. 2024.

Súčasťou základu dane pri predaji stroja je daňová zostatková cena, pričom do výsledku hospodárenia sa zahrnie účtovná zostatková cena, ktorá sa účtuje na účte 541. Rozdiel medzi daňovou a účtovnou zostatkovou cenou je buď odpočítateľná položka, ktorá sa uvedie na riadku 290 daňového priznania, a to v prípade, ak účtovná zostatková cena je < daňová zostatková cena, alebo pripočítateľná položka, ktorá sa uvedie na riadku 180 daňového priznania v prípade, ak účtovná zostatková cena je > daňová zostatková cena. Súčasťou základu dane v roku 2024 je aj dohodnutá kúpna cena zúčtovaná na účte 641 – Tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. V tabuľke B daňového priznania sa uvedie na riadku:

1. úhrn účtovných odpisov od 1 – 9/2024 (prípadne aj 10/2024),
2. úhrn daňových odpisov bude suma 0 € (pretože majetok nebude k 31. 12. 2024 v evidencii),
3. 0 €,
4. 0 €,
5. 0 €,
6. rozdiel riadkov 1 a 2.

V prípade, že by spoločnosť stroj predala až v 1/2025, tak si môže uplatniť daňové odpisy za celý rok 2024 a účtovné odpisy rovnako, prípadne aj za január 2025.

Súkromné auto na služobnú cestu a daň z motorových vozidiel

Zamestnanci spoločnosti majú prideľované motorové vozidlo (MV) na služobný, ako aj súkromný účel. V rámci koncernových nastavení bola aj v spoločnosti na Slovensku implementovaná interná smernica, kedy si zamestnanec, ktorému by na danej pracovnej pozícii bolo poskytnuté MV zabezpečené spoločnosťou, môže vybrať finančnú kompenzáciu a používa pri výkone práce svoje MV (alebo iné MV, ktoré nezabezpečuje spoločnosť). Finančná kompenzácia slúži na krytie všetkých nákladov zamestnanca na toto MV vrátane PHL. Finančná kompenzácia je súčasťou hrubej mzdy zamestnanca. Túto možnosť využili po prvýkrát v tomto roku asi 6 zamestnanci. Vzniká spoločnosti

upravujúce napríklad daňovú kontrolu, miestne zisťovanie, zabezpečujúce inštitúty, ako napríklad predbežné opatrenie, záložné právo. Nedoplatky na dani sa budú vymáhať v rámci daňového exekučného konania.

Správcom dane je daňový úrad, ktorý spravuje daň z príjmov daňovníka, čiže príslušný daňový úrad platiteľa dane.

Rovnako sa pri porušení povinností súvisiacich so správou dane z finančných transakcií použijú ustanovenia Daňového poriadku upravujúce sankcie.

❖ Príklad č. 6:

Daňový subjekt mal povinnosť podať Oznámenie o výške dane za príslušné zdaňovacie obdobie. Oznámenie podal až po uplynutí lehoty na podanie Oznámenia s omeškaním 3 mesiace. Správca dane za nesplnenie lehoty na podanie oznámenia uloží sankciu vo výške od 30 eur podľa § 155 ods. 1 písm. a) Daňového poriadku.

7. Opravné prostriedky

7.1 Žiadosť o vysvetlenie

Daňovníkovi sa ustanovuje právo na vysvetlenie o správnosti vybratej dane platiteľom dane v lehote do 12 kalendárnych mesiacov odo dňa jej vybratia. Platiteľ dane je povinný písomne oznámiť daňovníkovi požadované vysvetlenie do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti a v tej istej lehote prípadnú chybu opraviť.

7.2 Sťažnosť

Ak platiteľ dane nepodá v zákonnej lehote vysvetlenie o správnosti vybratej dane alebo s vysvetlením daňovník nesúhlasí, má daňovník právo podať sťažnosť správcovi dane do 60 dní odo dňa, kedy mal platiteľ dane vysvetlenie doručiť alebo odo dňa doručenia vysvetlenia, s ktorým daňovník nesúhlasí.

Miestne príslušný správca dane platiteľa dane rozhodne o sťažnosti alebo tak, že sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu alebo vyhovie čiastočne a súčasne uloží platiteľovi dane povinnosť vykonať nápravu v určenej lehote, alebo sťažnosť zamietne. Rozhodnutie o sťažnosti doručí správca dane daňovníkovi aj platiteľovi dane.

7.3 Odvolanie

Daňovník a platiteľ dane majú právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu o sťažnosti. Odvolanie možno podať do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, najneskôr do uplynutia tejto lehoty možno podané odvolanie zmeniť alebo doplniť. Pre odvolacie konanie sa uplatní postup podľa § 72a nasl. Daňového poriadku.

8. Refundačný systém

Daňovník, ktorý preposiela finančné prostriedky zo zdrojov Európskej únie, z plánu obnovy a odolnosti alebo iných obdobných zdrojov iným prijímateľom, môže požiadať správcu dane o vrátenie dane vybratej platiteľom dane z takýchto transakcií, a to do 12 mesiacov od vybratia tejto dane.

Žiadosť musí byť riadne odôvodnená a spolu so žiadosťou je daňovník povinný predložiť aj listiny, na ktoré sa odvoláva, alebo označenie iných dôkazov vzťahujúcich sa na dôvody podanej žiadosti. Pri vrátení dane sa primerane použijú ustanovenia § 79 Daňového poriadku o daňovom preplatku.

9. Ďalšie príklady

1. Fyzické osoby – podnikatelia budú musieť podľa zákona o dani z finančných transakcií vykonávať všetky finančné transakcie súvisiace s podnikaním na transakčnom účte.
Ak by živnostník vykonával finančné transakcie súvisiace s podnikaním na súkromnom účte, stal by sa súčasne aj platiteľom dane, čo preňho predstavuje administratívnu záťaž, keďže všetky povinnosti prechádzajú z platiteľa dane na daňovníka (napr. podávanie Oznámenia o výške dane).
Daňovník, ktorý je zároveň platiteľom dane, si daň vypočíta a Oznámenie o výške dane pošle sám.
2. V zákonom určených prípadoch bude priznávať a platiť daň z finančných transakcií sám daňovník na rovnakom formulári oznámenia ako platiteľ dane.
3. Paušálne výdavky sú relevantné vo vzťahu k výpočtu základu dane z príjmov, ktorá je inou daňou ako daň z finančných transakcií. Predmetom dane z finančných transakcií sú vykonané debetné transakcie bez ohľadu na to, či ich daňovník uplatní ako výdavky na účely dane z príjmov.
4. Banky budú podávať za svojich klientov súhrnné oznámenie o výške dane za príslušné zdaňovacie obdobie.
5. Vyplácanie miezd, zamestnanecké zrážky, ako napr. exekúcia zrážkami zo mzdy či príspevky do tretieho piliera sú predmetom dane z finančných transakcií a podliehajú zdaneniu.
6. Ak bude slovenský daňovník vykonávať transakcie zo zahraničného účtu, bude povinný odvieť príslušnú daň ako daňovník/platiteľ dane sám za seba. To znamená za správnosť výpočtu a odvedenia dane bude namiesto banky zodpovedný sám daňovník.
7. Pri preúčtovaní nákladov podľa § 9 ods. 3 zákona o dani z finančných transakcií nie je relevantná suma preúčtovaných nákladov, ale moment započítavania, ktorý je nevyhnutný pre správne určenie zdaňovacieho obdobia.
8. Povinnosť registrácie na túto daň nie je zákonom ustanovená. Na základe oznámenia pôjde o nový dôvod evidencie na Finančnej správe.
9. Vedené záznamy predkladá platiteľ dane podľa § 11 ods. 3 návrhu zákona len na výzvu správcu dane. Tieto záznamy nie sú súčasťou Oznámenia o výške dane.
10. Na povinnosť podať oznámenie a odvieť daň z finančných transakcií u právneho nástupcu platiteľa dane sa uplatnia ustanovenia Daňového poriadku.

10. Záver

Zákon o dani z finančných transakcií zavádza novú daň, ktorá sa vzťahuje na finančné transakcie tak právnických osôb, ako aj fyzických osôb – podnikateľov. Prijatým zákonom sa sleduje oslobodenie tých platobných operácií, ktorých predmetom sú finančné prostriedky iného subjektu, ako je osoba daňovníka.

Zámerom zákona o dani z finančných transakcií je zaviesť takú daň, ktorú možno považovať za podporný nástroj pre zvýšenie transparentnosti vo finančných transakciách, najmä pre prehľadnejšie vykazovanie finančných tokov v súlade so zásadou proporcionality.

JUDr. Ildiko Virágová Milkovičová

povinnosť za predmetné vozidlá (použitie kryté finančnou kompenzáciou cez mzdu zamestnanca) odvieť daň z motorových vozidiel, keďže ich používajú pri výkone svojho povolania? Okrem paušálnej (mesačnej) finančnej kompenzácie nie sú hradené žiadne iné náklady ani náhrady za použitie týchto MV.

Odpoveď:

Podľa § 1 a § 2 zákona č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel je predmetom dane z motorových vozidiel motorové vozidlo a prípojný vozidlo kategórie L, M, N, O, ktoré je evidované v Slovenskej republike a používa sa na podnikanie podľa § 2 Obchodného zákonníka alebo inú samostatne zárobkovú činnosť v zdaňovacom období. Používaním vozidla na podnikanie sa na účely tohto zákona rozumie

- a) skutočné používanie vozidla na podnikanie,
 - b) účtovanie o vozidle,
 - c) evidovanie vozidla v daňovej evidencii,
 - d) uplatňovanie výdavkov spojených s používaním vozidla alebo
 - e) používanie vozidla na podnikanie daňovníkom podľa § 3 písm. c) až e).
- Znenie § 3 zákona o dani z motorových vozidiel ustanovuje, kto je daňovník:

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá

- a) je ako držiteľ vozidla zapísaná v doklade,
- b) má v doklade ako držiteľa vozidla zapísanú svoju organizačnú zložku,
- c) používa vozidlo, v ktorého doklade je ako držiteľ vozidla zapísaná osoba, ktorá zomrela, zanikla alebo bola zrušená,
- d) používa vozidlo, v ktorého doklade je ako držiteľ vozidla zapísaná osoba, ktorá nepoužíva vozidlo na podnikanie, alebo
- e) je zamestnávateľom a vypláca zamestnancovi cestovné náhrady za použitie vozidla, ktoré sa nepoužíva na podnikanie.

Zuvedeného vyplýva pri naplnení vyššie uvedených ustanovení, že spoločnosť je daňovníkom dane z motorových vozidiel u týchto motorových vozidiel, ktoré zamestnanci využívajú v súvislosti s podnikaním spoločnosti.

Úvod:

V tomto článku si vysvetlíme, aké sadzby dane z príjmov fyzických a právnických osôb budú platné od roku 2025 podľa jednotlivých druhov príjmov.

❖ Príklad č. 1:

Výpočet dane z príjmov fyzickej osoby – zamestnanca

Pani Nováková, ktorá je zamestnaná v spoločnosti s r. o. ako účtovníčka, vykázala vo svojom daňovom priznaní k dani z príjmov za rok 2025 základ dane zo závislej činnosti (znížený o nezdaniteľné časti základu dane) vo výške 28 000 eur. Keďže jej príjmy nepresiahli sumu 100 000 eur, môže na výpočet daňovej povinnosti za rok 2025 použiť zníženú sadzbu dane z príjmov?

Odpoveď:

Nie, nemôže. Pani Nováková dosiahla v roku 2025 iba príjem zo závislej činnosti, na ktorý nie je možné uplatniť 15 % sadzbu dane. Vo svojom daňovom priznaní, resp. ročnom zúčtovaní dane z príjmov použije sadzbu dane 19 %.

❖ Príklad č. 2:

Výpočet sadzby dane z príjmov fyzickej osoby pri príjmoch zo zamestnania a z prenájmu nehnuteľnosti

Pani Martina mala v roku 2025 kombinovaný zdaniteľný príjem zo zamestnania a z prenájmu nehnuteľnosti. Jej čiastkový základ dane je nasledovný:

- čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti – 34 200 eur (ročná hrubá mzda „očistená“ o poistné a nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka) a
- čiastkový základ dane z príjmov z prenájmu bytu – 12 500 eur (ročný príjem z prenájmu bytu „očistený“ o daňové výdavky a oslobodenie vo výške 500 eur).

Akou sadzbou dane sa bude zdaňovať príjem pani Martiny?

Odpoveď:

Celkový základ dane pani Martiny sa vypočíta ako súčet čiastkových základov dane, teda 34 200 eur + 12 500 eur = 46 700 eur.

Daň z príjmov

Sadzby dane z príjmov fyzických a právnických osôb od roku 2025

S účinnosťou od 1. januára 2025 sa na Slovensku menia niektoré sadzby dane z príjmov fyzických aj právnických osôb.

Nové pravidlá na uplatňovanie sadzieb dane z príjmov vychádzajú z nového zákona č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním stavu verejných financií (konsolidačný balíček).

1. Sadzby dane z príjmov fyzických osôb v roku 2025

Sadzba dane, ktorú uplatní fyzická osoba na zdanenie svojich príjmov dosiahnutých za zdaňovacie obdobie roka 2025, závisí predovšetkým od dosiahnutej výšky základu dane v danom roku.

V roku 2025 bude daňovník – fyzická osoba uplatňovať nasledovné sadzby dane z príjmov:

- a) **sadzby dane z príjmov zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“), t. j. zo základu dane zisteného zo súčtu čiastkových základov dane z príjmov zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP (zníženého o nezdaniteľné časti základu dane), z prenájmu nehnuteľností podľa § 6 ods. 3 ZDP, z príjmov z použitia diela a podania umeleckého výkonu podľa § 6 ods. 4 ZDP a z ostatných príjmov podľa § 8 ZDP podľa tabuľky:**

Sadzba dane z príjmov FO (§ 5, § 6 ods. 3 a 4, § 8 ZDP)	Kedy sa sadzba použije
19 %	z vypočítaného základu dane, ktorý nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima vrátane, t. j. pre rok 2025 sumu 48 441,43 eura
25 %	z tej časti základu dane, ktorá presiahne sumu 48 441,43 eura

Ako už bolo uvedené, pri určení sadzby dane sa vychádza zo súčtu čiastkového základu dane:

- z príjmov zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP, ktorý sa zníži o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť, ide predovšetkým o príjem zo zamestnania na základe pracovnej zmluvy alebo dohody vykonávanej mimo pracovného pomeru,
- z príjmov z prenájmu podľa § 6 ods. 3 ZDP, kedy ide o príjem z prenájmu nehnuteľnosti fyzickej osoby,
- z príjmov podľa § 6 ods. 4 ZDP, ktorým môže byť honorár fyzickej osoby vyplatený na základe licenčných zmlúv, z ktorého nebola odvodená zrážková daň a
- z ostatných príjmov podľa § 8 ZDP, kam patria napr. príjmy z predaja nehnuteľností, z príležitostnej činnosti vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu huteľných vecí, či príjmov z predaja virtuálnej meny.

- b) **sadzby dane z príjmov zo základu dane zisteného podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, t. j. zo základu dane zisteného zo súčtu čiastkových základov dane z príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti:**

Sadzba dane z príjmov FO (§ 6 ods. 1 a 2 ZDP)	Kedy sa sadzba použije
15 %	ak zdaniteľné príjmy (výnosy) fyzickej osoby v roku 2025 neprevyšujú sumu 100 000 eur
19 %	z vypočítaného základu dane, ktorý nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima vrátane, t. j. pre rok 2025 sumu 48 441,43 eura
25 %	z tej časti základu dane, ktorá presiahne sumu 48 441,43 eura

Zavedením konsolidačného balíčka sa od roku 2025 zvyšuje hranica príjmov (výnosov) na uplatnenie zníženej sadzby dane z príjmov 15 %, a to na sumu 100 000 eur [§ 15 písm. a) bod 2 ZDP]. Do 31. 12. 2024 je možné uplatniť nižšiu sadzbu dane z príjmov, ak príjmy (výnosy) daňovníka nepresiahli sumu 60 000 eur.

Nová hranica 100 000 eur sa použije rovnako aj pri definícii mikrodaňovníka [§ 2 písm. w) ZDP], ktorého aplikáciou získava daňovník niektoré daňové výhody spojené so zisťovaním základu dane.

Skutočnosť, či si fyzická osoba – podnikateľ (napr. živnostník, iná SZČO) môže uplatniť sadzbu dane z príjmov vo výške 15 % alebo 19 % (resp. 25 %) sa teda odvíja od toho, či budú jej zdaniteľné príjmy za rok 2025 presahovať sumu 100 000 eur.

- c) **sadzba dane z príjmov z osobitného základu dane podľa § 7 ZDP**, t. j. na príjmy z kapitálového majetku, ktoré fyzická osoba vykazuje v daňovom priznaní samostatne, sa uplatní vždy sadzba dane **19 %**, a to bez ohľadu na to, či príjem plyní fyzickej osobe zo zdrojov na území Slovenska alebo zo zdrojov v zahraničí. Príjmami z kapitálového majetku sú napríklad úroky a ostatné výnosy z cenných papierov, úroky, výhry a iné výnosy z vkladov, úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek a pod.

Do sumy zdaniteľných príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti fyzickej osoby na účely uplatnenia zníženej sadzby dane sa zahrnujú tie zdaniteľné príjmy (peňažné aj nepeňažné), o ktorých daňovník účtoval v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktoré evidoval v evidencii vedenej podľa § 6 ods. 10 alebo 11 ZDP, teda aj príjmy, ktoré už boli zdanené daňou vyberanou zrážkou podľa § 43 ZDP.

Do sumy zdaniteľných príjmov sa započítavajú aj:

- úroky z peňažných prostriedkov na bežných účtoch používaných v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti neznižované o daň zrazenú z tohto príjmu,
- príjmy z vytvorenia diela a podania umeleckého výkonu, pri ktorých daňovník neuplatnil postup podľa § 43 ods. 14 ZDP neznižované o príspevok do umeleckých fondov ani o daň zrazenú z tohto príjmu,
- vrátený preplatok z ročného zúčtovania zdravotného poistenia neznižovaný o daň zrazenú z tohto príjmu.

Suma zdaniteľných príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, ktorá je rozhodujúca pre uplatnenie 15 % sadzby dane, sa uvádza v riadku 95 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typu B. Na tomto riadku daňovník deklaruje:

- príjmy vykázané na riadku 39 daňového priznania,
- zdaniteľné príjmy z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti, z ktorých bola daň vybraná zrážkou podľa § 43 ZDP. Tieto príjmy sa uvádzajú v riadku 95 aj napriek tomu, že daňová povinnosť z nich už bola splnená zrážkou a tieto príjmy už nevstupujú do základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP.

Vzhľadom na to, že jej celkový základ dane nepresiahol hranicu 48 441,43 eura, na celý tento základ dane sa uplatní sadzba dane 19 %.

Pani Martina za rok 2025 zaplatí daň z príjmov celkovo vo výške 8 873 eur (46 700 eur x 19 %). Počas roka boli pani Anne zrážané preddavky na daň zo závislej činnosti (zo zamestnania) priamo zamestnávateľom, takže daň vo výške 8 873 eur neplatí naraz. Ide o celkovú daňovú povinnosť pani Anny za rok 2025, pričom časť tejto sumy už bola uhradená formou preddavkov.

UPOZORNENIE:

Na zdanenie príjmov zo závislej činnosti (§ 5 ZDP), príjmov z prenájmu nehnuteľnosti (§ 6 ods. 3 ZDP), príjmov z použitia diela a použitia umeleckého výkonu (§ 6 ods. 4 ZDP), ako aj na zdanenie príjmov z kapitálového majetku (§ 7 ZDP) a ostatných príjmov podľa § 8 ZDP nie je možné použiť sadzbu dane 15 %.

POZNÁMKA:

Ak má daňovník súčet čiastkových základov dane z príjmov zo závislej činnosti (§ 5 ZDP) a z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2 ZDP), zníži si najskôr čiastkový základ dane z príjmov podľa § 5 ZDP o nezdaniteľné časti základu dane uvedené v § 11 ZDP. Čiastkový základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP si zníži len o nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11 ZDP prevyšujúce čiastkový základ dane z príjmov podľa § 5 ZDP.

❖ Príklad č. 3:

Výpočet dane z príjmov fyzickej osoby, ktorej príjmy z podnikania nepresiahnu 100 000 eur

Daňovník, SZČO, vykáže v daňovom priznaní k dani z príjmov za rok 2025 základ dane znížený o nezdaniteľné časti základu dane a o daňovú stratu vo výške 83 000 eur. Zdaniteľný príjem z podnikania za rok 2025 nepresiahne 100 000 eur. Akú sadzbu dane použije na výpočet daňovej povinnosti?

Odpoveď:

Keďže zdaniteľné príjmy z podnikania SZČO nepresiahnu sumu 100 000 eur, na výpočet daňovej povinnosti použije daňovník sadzbu dane 15 %.

Pre porovnanie, v roku 2024 by na tento istý príjem uplatnil kombináciu sadziieb 19 % a 25 % v závislosti od výšky základu dane, pretože by prekročil vtedy platnú hranicu zdaniteľných príjmov vo výške 60 000 eur.

❖ Príklad č. 4:

Výpočet dane z príjmov fyzickej osoby, ktorej zdaniteľné príjmy z podnikania presiahnu 100 000 eur

Daňovník, SZČO, vykáže v daňovom priznaní k dani z príjmov za rok 2025 základ dane z príjmov z podnikania znížený o nezdaniteľné časti základu dane a o daňovú stratu vo výške 102 000 eur. Zdaniteľný príjem z podnikania za rok 2025 presiahne u daňovníka 100 000 eur. Akú sadzbu dane použije na výpočet daňovej povinnosti?

Odpoveď:

Keďže zdaniteľné príjmy z podnikania SZČO presiahnu sumu 100 000 eur, na výpočet daňovej povinnosti nemôže použiť sadzbu dane 15 %.

Daňovník vypočíta zo základu dane 48 441,43 eura daň sadzbou 19 %, t. j. 9 203,87 eura, a zo sumy presahujúcej 48 441,43 eura (teda zo sumy 53 558,57 eura) vypočíta daň sadzbou 25 %, t. j. 13 389,64 eura. Daňová povinnosť je teda súčet súm 9 203,87 eura a 13 389,64 eura, čo je spolu 22 593,51 eura.

UPOZORNENIE:

Zvýšená sadzba dane vyberanej zrážkou vo výške 10 % sa použije na podiel na zisku vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva vykázaný za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2024.

NEPREHLIADNITE!

Opätovne zavedená znížená sadzba dane vyberanej zrážkou vo výške 7 % sa použije až na podiel na zisku vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti

Daňovník, ktorý vedie podvojné účtovníctvo, zahrnie do riadku 95 celkovú sumu výnosov zaúčtovaných v účtovej skupine 6 – Výnosy za príslušné zdaňovacie obdobie. Tento postup zabezpečuje správne vykázanie príjmov a ich zohľadnenie pri posudzovaní podmienok na uplatnenie zníženej sadzby dane. (Príklady č. 1 až 3)

Sadzby dane z príjmov u FO pre rok 2025:

Zákon o dani z príjmov	Druh príjmu	Sadzby pre rok 2025		Kedy sa sadzba použije
		Do 48 441,43 eur	Nad 48 441,43 eur	
§ 5	Príjmy zo závislej činnosti	19 %	25 %	zo súčtu čiastkových základov dane sa vypočíta základ dane podľa § 4 ods. 1 písm. a) ZDP a podľa dosiahnutej výšky základu dane sa určí sadzba dane – 19 % alebo kombinácia 19 % a 25 %
§ 6 ods. 3	Príjmy z prenájmu nehnuteľnosti	19 %	25 %	
§ 6 ods. 4	Príjmy z použitia umeleckého diela a umeleckého výkonu	19 %	25 %	
§ 8	Ostatný príjem	19 %	25 %	zdaniteľné príjmy nad 100 000 eur
§ 6 ods. 1 a 2	Príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti	19 %	25 %	
		15 %	zdaniteľné príjmy do 100 000 eur	
§ 7	Príjmy z kapitálového majetku	19 %	bez ohľadu na výšku základu dane	

1.1 Sadzby dane z príjmov fyzických osôb z podielov na zisku (dividend), na likvidačnom zostatku a z vyrovnacích podielov od roku 2025

S účinnosťou od roku 2025 sa sadzby dane z príjmov fyzických osôb z podielov zo zisku, podielov na likvidačnom zostatku a vyrovnacích podielov vrátia na úroveň, ktorá platila v rokoch 2017 až 2023. Tieto zmeny sú súčasťou konsolidačného balíčka, ktorý schválil opätovné zníženie sadzby dane na 7 %. V roku 2024 bola sadzba zvýšená na 10 %, ale znížená sadzba 7 % sa začne opäť uplatňovať až od roku 2025.

Podľa prechodného ustanovenia § 52zzz ods. 5 ZDP sa ustanovenia § 15 písm. a) piateho bodu a § 43 ods. 1 písm. a) ZDP v znení účinnom od 1. januára 2025 použijú na:

- podiel na zisku (dividendu) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva určeného na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní, alebo členom štatutárneho orgánu, alebo členom dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi, ak nejde o plnenia uvedené v § 3 ods. 1 písm. f), a podiel člena pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou na zisku a na majetku určenom na rozdelenie medzi členov pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou vykázaných za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2025,
- podiel na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva, ak obchodná spoločnosť alebo družstvo vstúpila do likvidácie najskôr 1. januára 2025 alebo ak súd rozhodol o zrušení spoločnosti podľa osobitného predpisu najskôr 1. januára 2025,

- c) vyrovnací podiel, ktorého výška sa určila na základe riadnej individuálnej účtovnej závierky za **účtovné obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2025**.

Na základe zmien v legislatíve budú platiť nasledujúce sadzby dane:

- **7 %:**
 - podiely zo ziskov vykázaných v rokoch 2017 až 2023,
 - podiely zo ziskov vykázaných za zdaňovacie obdobia začínajúce od 1. januára 2025,
 - podiely na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva, ktoré vstúpili do likvidácie v rokoch 2017 až 2023 a opäť od 1. januára 2025,
 - vyrovnacie podiely, ktorých výška sa určila na základe riadnej individuálnej účtovnej závierky za obdobia 2017 až 2023 a opäť od 1. januára 2025.
- **10 %:**
 - podiely zo ziskov vykázaných za zdaňovacie obdobie začínajúce od 1. januára 2024,
 - podiely na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva, ktoré vstúpili do likvidácie od 1. januára 2024,
 - vyrovnacie podiely určené na základe riadnej individuálnej účtovnej závierky za obdobie začínajúce od 1. januára 2024 a najneskôr 31. decembra 2024.
- **35 %:**
 - podiely na zisku plynúce zo zdrojov v zahraničí od daňovníkov zo štátov, ktoré sú považované za nespolupracujúce (napr. Panama) [§ 2 písm. x) ZDP].

2. Sadzby dane z príjmov právnických osôb od roku 2025

Nové sadzby dane právnických osôb sa začnú uplatňovať pre zdaňovacie obdobie začínajúce od 1. januára 2025. To znamená, že sa budú používať v daňovom priznaní zostavenom v roku 2026 za rok 2025. Ak daňovník má hospodársky rok, nové sadzby dane začne uplatňovať najskôr v zdaňovacom období, ktoré začne v priebehu kalendárneho roka 2025. Schválenou zmenou sa s cieľom podpory malého a stredného podnikania znižuje sadzba dane pre právnické osoby z 15 % na 10 % [§ 15 písm. b) podbod 1a ZDP]. Táto sadzba sa bude uplatňovať u daňovníkov, ktorých zdaniteľné príjmy za príslušné zdaňovacie obdobie najskôr za zdaňovacie obdobie 2025 nepresiahnu sumu 100 000 eur. Pre zdaňovacie obdobie, ktoré začalo najskôr 1. januára 2017, je sadzba dane zo základu dane právnickej osoby zníženého o daňovú stratu 21 %.

Pre zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr od 1. januára 2024 je sadzba dane 15 %, a to pre daňovníkov, ktorí dosiahli zdaniteľné príjmy (výnosy) neprevyšujúce sumu 60 000 eur. Sadzba dane z osobitného základu dane podľa § 51e ods. 4 ZDP je 35 %, zatiaľ čo sadzba dane z osobitného základu dane podľa § 17f ods. 1 a 2 ZDP je 21 %.

V rámci konsolidácie verejných financií sa zavádza nová sadzba dane pre právnické osoby vo výške 24 %. Táto sadzba sa bude vzťahovať na právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy (výnosy) prevyšujúce sumu 5 000 000 eur. Sadzby dane sa teda budú pohybovať v nasledovných hodnotách:

- pre daňovníkov, ktorí dosiahnu zdaniteľné príjmy neprevyšujúce sumu 100 000 eur, sa bude uplatňovať sadzba 10 % [§ 15 písm. b) podbod 1a ZDP],

alebo družstva vykázaný za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2025.

❖ Príklad č. 5:

Zdanenie podielu na zisku u fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2024

Spoločnosť s r. o., ktorá je registrovaná na daň z príjmov právnických osôb a na daň vyberanú zrážkou, sa rozhodla v máji 2025 vyplatiť podiely na zisku vykazaného zo zisku za zdaňovacie obdobie 2024 tuzemskému spoločníkovi vo výške 7 000 eur.

Podiel na zisku znížený o daň vyberanú zrážkou ($7\,000 \text{ eur} \times 10\% = 700 \text{ eur}$) vyplatila spoločníkovi vo výške 6 300 eur ($7\,000 \text{ eur} - 700 \text{ eur}$) dňa 21. apríla 2025. Spoločnosť má povinnosť najneskôr v lehote do 15. mája 2025 odvieť zrážkovú daň vo výške 700 eur a súčasne v tejto lehote zaslať správcovi dane Oznámenie o zrazení a odvedení dane vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 ZDP na predpísanom tlačíve.

Ak spoločníkovi – fyzickej osobe vznikne povinnosť podať daňové priznanie za rok 2025, tento príjem už neuvádza v daňovom priznaní.

❖ Príklad č. 6:

Zdanenie podielu na zisku u fyzickej osoby pre účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom 2024/2025

Spoločnosť s r. o. má účtovné obdobie hospodársky rok. Spoločnosť za účtovné obdobie, ktoré začína 1. 4. 2024 a končí 31. 3. 2025, vykáže výsledok hospodárenia po zdanení v sume 50 000 eur. Jediný spoločník si bude chcieť dňa 10. 5. 2025 vyplatiť podiel z dosiahnutého zisku. Aká sadzba zrážkovej dane sa pri vyplácaní zisku uplatní?

Odpoveď:

Pre vyplatenie dividend, ktoré boli dosiahnuté za obdobie, ktoré sa nezačína najskôr 1. 1. 2025, platí sadzba dane platná v roku 2024, teda sadzba dane vo výške 10 %. Spoločník obdrží na účet podiel na zisku v sume 45 000 eur, daňovému úradu bude uhradená zrážková daň vo výške 5 000 eur.

UPOZORNENIE:

Dôležité je zdôrazniť, že príslušnú sadzbu dane bude právnická osoba uplatňovať na celý dosiahnutý základ dane. Výška zdaniteľných príjmov (výnosov) slúži výhradne na určenie sadzby dane. To znamená, že ak by právnická osoba dosiahla zdaniteľné príjmy (výnosy) vo výške 100 000,01 eur, celý jej základ dane sa automaticky zdaní sadzbou 21 %, namiesto nižšej sadzby 10 %.

❖ Príklad č. 7:

Určenie sadzby dane z príjmov právnických osôb v roku 2025 – zdaniteľný príjem (výnos) do 100 000 eur

Spoločnosť s r. o. dosiahla v roku 2025 zdaniteľné príjmy (výnosy) vo výške 99 000 eur. Základ dane spoločnosti po zohľadnení daňových výdavkov vo výške 35 000 eur a daňovej straty vo výške 4 000 eur predstavuje 60 000 eur. Keďže zdaniteľné príjmy (výnosy) nepresiahli hranicu 100 000 eur, spoločnosť pri výpočte svojej daňovej povinnosti uplatní sadzbu dane vo výške 10 %.

Základ dane: 99 000 eur – 35 000 eur – 4 000 eur = 60 000 eur,

Sadzba dane: 10 %,

Daň: 60 000 eur × 10 % = 6 000 eur.

Porovnanie s rokom 2024: V roku 2024 by spoločnosť s rovnakými príjmami (výnosmi) použila sadzbu 21 %, keďže hranica pre zníženie sadzby dane bola nižšia, a to vo výške 60 000 eur.

Spoločnosť tak ušetrí na dani až 6 600 eur (12 600 eur – 6 000 eur) v porovnaní s rokom 2024 (60 000 eur × 21 % = 12 600 eur).

❖ Príklad č. 8:

Určenie sadzby dane právnických osôb v roku 2025 – zdaniteľný príjem (výnos) nad 100 000 eur

Spoločnosť s r. o. dosiahla v roku 2025 zdaniteľné príjmy (výnosy) vo výške 135 000 eur. Základ dane po zohľadnení daňových výdavkov vo výške 55 000 eur a daňovej straty vo výške 20 000 eur je 60 000 eur. Keďže zdaniteľné príjmy (výnosy) presiahli hranicu 100 000 eur, spoločnosť musí použiť

- pre ostatných daňovníkov, na ktorých sa nevzťahujú sadzby 10 % alebo 15 %, bude sadzba dane 21 % [§ 15 písm. b) podbod 1b ZDP],
- pre daňovníkov, ktorí dosiahnu zdaniteľné príjmy prevyšujúce sumu 5 000 000 eur, sa bude uplatňovať sadzba 24 % [§ 15 písm. b) podbod 1c ZDP].

Porovnanie sadzieb dane z príjmov u PO pre rok 2024 a 2025:

Výška zdaniteľných príjmov (výnosov)	Sadzba dane v roku 2024	Sadzba dane v roku 2025
do 60 000 eur	15 %	10 %
od 60 000 eur do 100 000 eur	21 %	
od 100 000 1eur do 5 000 000 eur		21 %
nad 5 000 000 eur		24 %

2.1 Čo sa zahŕňa do hodnoty zdaniteľných príjmov (výnosov) pre určenie sadzby dane právnických osôb

Výpočet výšky zdaniteľných príjmov v prípade obchodných spoločností/družstiev účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva:

Tabuľka F riadok 1 (súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti) v tlačive daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb:

- **riadok 210** okrem sumy nezahrňanej do základu dane podľa § 17 ods. 3 písm. a) ZDP (t. j. príjmy zdanené zrážkou), na riadku 210 sa uvádzajú príjmy, ktoré nie sú predmetom dane podľa § 12 ods. 7 ZDP, a zároveň sa na tomto riadku uvádzajú príjmy, ktoré sú zdanené zrážkou podľa § 43 ZDP, vybraním ktorej je daňová povinnosť splnená,
- **riadok 230** (§ 13 ZDP) – na tomto riadku sa uvádzajú príjmy oslobodené od dane,
- **riadok 240** (§ 13a a § 13b ZDP) – na tomto riadku sa uvádzajú príjmy (výnosy) podľa prílohy číslo 3 daňového priznania, napr. príjmy z odplát za poskytnutie práva na použitie vynálezu, softvéru a iné,
- **riadok 260** (§ 13c ZDP) – na tomto riadku sa uvádzajú príjmy (výnosy) z predaja akcií akciovej spoločnosti, obchodného podielu u spoločníka s. r. o. alebo u komanditistu komanditnej spoločnosti a iné, ak sú splnené podmienky na oslobodenie od dane (§ 13c ZDP + § 52zn ods. 17 ZDP), + iné úpravy v zmysle Usmernenia č. 18/DZPaU/2021/MU.

Z dôvodu, že sadzba dane sa uplatňuje na zdaniteľné príjmy vstupujúce do základu dane v príslušnom zdaňovacom období, uvádzame nasledovný prehľad najčastejších prípadov vo vzťahu k zdaniteľným príjmom (výnosom):

1. Výnosy účtované v triede 6 u daňovníka účtujúceho v sústave PÚ alebo IFRS upravené o výnosy, ktoré:

- nie sú predmetom dane podľa § 12 ods. 7 ZDP – napr. príjmy získané darovaním (okrem darov poskytnutých poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti) alebo dedením, podiely na zisku (dividendy u právnických osôb) okrem dividend z nespolupracujúcich štátov podľa § 2 písm. x) ZDP; tieto sa neuvádzajú v daňovom priznaní v riadku 210, okrem sumy prislúchajúcej k príjmom, ktoré sa nezahrňajú do základu dane podľa § 17 ods. 3 písm. a) ZDP, resp. v riadku 220 u daňovníkov nezaložených alebo nezriadených na podnikanie,
- sú od dane oslobodené – napr. príjmy podľa § 13 až § 13c ZDP (riadky 230, 240 a 260 daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb),

- podľa § 17 ods. 3 písm. c) ZDP predstavujú výnosy, ktoré už boli v minulosti zdanené podľa ZDP alebo doterajších predpisov, a preto sa do základu dane nezahrňajú,
- predstavujú rozdiel medzi uznanou hodnotou a účtovnou hodnotou majetku pri nepeňažnom vklade, v časti, ktorá sa nezahrnuje do základu dane podľa § 17b ods. 1 písm. b) ZDP.

2. Výnosy, ktoré do základu dane nevstupujú, ale sú zahrnuté medzi zdaniteľné príjmy uvedené v riadku 560 daňového priznania:

- výnosy zdanené daňou vyberanou zrážkou – aj keď sú zdanené iným spôsobom, stále sú zdaniteľným príjmom a zo základu dane sú vylúčené podľa § 17 ods. 3 písm. a) ZDP,
- výnosy podľa § 17i ods. 5 písm. e) ZDP – hybridné nesúlady, ak ide o príjmy, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené, a uplatnením pravidiel podľa § 17i ZDP vstúpia do zdaniteľných príjmov.

3. Príjmy, ktoré nie sú zaúčtované vo výnosoch, ale sú zdaniteľným príjmom:

- nepeňažný príjem – napr. podľa § 17 ods. 20 a 21 ZDP (riadok 110 daňového priznania),
- úpravy základu dane o pripočítateľné položky, ktoré súvisia s výnosmi alebo príjmami – napr. úpravy z dôvodu transferového oceňovania (iba v časti týkajúcej sa výnosov, nie výdavkov) – napr. podľa § 17 ods. 5 ZDP,
- marketingové štúdie, ktoré príjemca vykázal vo výnosoch v minulosti a sú zdaniteľným príjmom až v zdaňovacom období prijatia úhrady podľa § 17 ods. 19 písm. c) ZDP účinného do 31. 12. 2019,
- oceňovacie rozdiely (účtované na účte 416) pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení obchodných spoločností alebo družstiev, ktoré sa zahrnujú do základu dane podľa § 17c ZDP.

4. Príjmy, ktoré sa z pohľadu účtovníctva alebo ZDP časovo rozlišujú:

- dotácie – v časti, ktorá sa účtuje do výnosov a zároveň do zdaniteľných príjmov v príslušnom zdaňovacom období podľa § 17 ods. 3 písm. f) ZDP,
- rozdiel medzi uznanou hodnotou a účtovnou hodnotou majetku pri nepeňažnom vklade – v časti, ktorá sa zahrnuje do základu dane v príslušnom zdaňovacom období podľa § 17b ods. 1 písm. b) ZDP.

Do zdaniteľných príjmov sa nezahrňajú najmä úpravy základu dane, ktoré sa vzťahujú k výdavkom (nákladom) a sú položkami zvyšujúcimi výsledok hospodárenia, ako napríklad:

- výdavky (náklady), ktoré nie sú daňovými výdavkami podľa § 21 ZDP (riadok 130 daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb),
- výdavky (náklady) po zaplatení podľa § 17 ods. 19 ZDP (riadok 140 daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb),
- záväzky po splatnosti, ktoré súvisia s daňovými výdavkami podľa § 17 ods. 27 ZDP,
- rozdiel medzi účtovnými odpismi a daňovými odpismi a ďalšie.

2.2 Minimálna daň (daňová licencia) pre právnické osoby v roku 2025

S účinnosťou od 1. januára 2024 sa opäť zavádza minimálna daň pre právnické osoby, ktorá sa v praxi označuje aj ako daňová licencia. Daňová licencia bola už v minulosti zavedená, a to konkrétne v rokoch 2014 až 2017.

sadzbu dane vo výške 21 % na celý základ dane.

Základ dane: 135 000 eur – 55 000 eur – 20 000 eur = 60 000 eur,

Sadzba dane: 21 %,

Daň: 60 000 eur × 21 % = 12 600 eur.

Porovnanie s rokom 2024: V tomto prípade sa pre spoločnosť nezmení nič, pretože sadzba 21 % platila pre zdaniteľné príjmy (výnosy) nad 60 000 eur aj v roku 2024.

NEPREHLIADNITE!

V roku 2018 však Ministerstvo financií Slovenskej republiky konštatovalo, že jej zavedenie významne zlepšilo daňovú spravodlivosť rovnomernejším rozdelením daňového bremena, a tak povinnosť jej platenia zrušilo.

Opätovné zavedenie minimálnej dane právnických osôb upravuje ustanovenie § 46b ZDP.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Odpočet daňovej straty

Spoločnosť A je alternatívnym fondom s premenlivým základným imanom SICAV so sídlom v SR, účtujúcou podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo. Ak dosiahne v jednom účtovnom období daňovú stratu, môže si ju uplatniť voči budúcim daňovým ziskom do výšky 50 % z kladného daňového základu, najviac do 5 rokov od vzniku odpisovanej daňovej straty, obdobne ako pri spoločnostiach účtujúcich v národnej legislatíve SR?

Odpoveď:

Daňovník ako taký môže uplatniť odpočet daňovej straty podľa § 30 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej „ZDP“), pričom na zistenie daňovej straty, ktorú možno odpočítať, platia ustanovenia § 17 až § 29.

Ustanovenie § 30 ZDP sa vzťahuje na všetkých daňovníkov, teda nebráni tomu, aby odpočet daňovej straty uplatnil aj daňovník účtujúci podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo.

UPOZORNENIE:

Povinnosť platiť minimálnu daň budú mať právnické osoby bez ohľadu na to, aký dosiahli výsledok hospodárenia. V prípade, že ich daňová povinnosť bude nižšia ako minimálna daň, budú musieť minimálnu daň zaplatiť.

NEPREHLIADNITE!

V zmysle novely ZDP sa platenie minimálnej dane vzťahuje výlučne len na právnické osoby. Fyzických osôb, ktoré podnikajú, napríklad živnostníkov, sa platenie minimálnej dane netýka.

NEPREHLIADNITE!

V prípade, že boli daňovníci po zverejnení oznámenia o zrušení spoločnosti upovedomení u ukončení konania o zrušení spoločnosti a súčasne nevstúpili do likvidácie pred rozhodnutím súdu o zrušení spoločnosti, sú povinní podať dodatočné daňové priznanie za zdaňovacie obdobia, za ktoré neplatili minimálnu daň, počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom bolo daňovníkom doručené oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti, do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom boli daňovníci upovedomení u ukončení konania o zrušení spoločnosti a súčasne nevstúpili do likvidácie. V tejto lehote je minimálna daň aj splatná.

VYŠLO V ZBIERKE ZÁKONOV SR

Novela zákona o dorovnávacíj dani

Zákonom č. 355/2024 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 507/2023 Z. z. o dorovnávacíj dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín.

Zákon sa spresňuje v častiach, ako sú výpočet oprávneného príjmu alebo oprávnenej straty a výpočet sumy upravených zahrnutých daní, dopĺňajú sa pravidlá pre výpočet sumy vylúčených príjmov na základe ekonomickej podstaty a zavádzajú sa zjednodušené výpočty pre nevýznamné subjekty.

Novela zákona o dorovnávacíj dani nadobudla účinnosť 31. decembra 2024.

Povinnosť platenia minimálnej dane sa bude vzťahovať na právnické osoby ako napríklad s. r. o. alebo a. s.:

- ktoré dosiahli daňovú stratu,
- ktorým v daňovom priznaní vyšla nulová daňová povinnosť, teda nevýkázali daňovú stratu, a
- ktorých daňová povinnosť vypočítaná v daňovom priznaní znížená o daňové úľavy podľa ZDP a daň zaplatenú v zahraničí (§ 45 ZDP) je nižšia ako výška minimálnej dane.

Daňovou úľavou je úľava pri príjemcovi investičnej pomoci v súlade s § 30a ZDP a úľava na dani pre príjemcov stimulov v súlade s § 30b ZDP.

Povinnosť platenia minimálnej dane sa okrem fyzických osôb nebude vzťahovať ani na daňovníkov právnické osoby:

- v prvom roku po vzniku, ktorí podávajú daňové priznanie prvýkrát, okrem daňovníka, ktorý je právnym nástupcom daňovníka, ktorý sa zrušil bez likvidácie,
- ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, ide napríklad o občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie, ktoré poskytujú všeobecne prospešné služby, záujmové združenia právnických osôb, profesijné komory, politické strany a politické hnutia, štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, obce a pod.,
- ktorými sú verejné obchodné spoločnosti a NBS,
- ktorí prevádzkujú aj chránené dielne alebo chránené pracovisko podľa § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ktoré sú v konkurze alebo likvidácii (§ 41 ods. 4 a 6 ZDP),
- ktoré sa zrušujú za zdaňovacie obdobie, ktoré končí dňom zamietnutia návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku (§ 41 ods. 8 prvá veta ZDP),
- ktoré pri zmene sídla alebo miesta skutočného vedenia obchodnej spoločnosti alebo družstva prestávajú byť daňovým rezidentom a súčasne im vzniká na území Slovenskej republiky stála prevádzkareň za zdaňovacie obdobie podľa § 41 ods. 12 ZDP,
- ktorým bolo vydané rozhodnutie o zrušení daňovníka a zverejnené oznámenie o predpoklade úpadku spoločnosti alebo družstva a nebol podaný návrh na ustanovenie likvidátora spolu so zloženým preddavkom a nebol ani podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok daňovníka za zdaňovacie obdobie ukončené dňom výmazu daňovníka z obchodného registra (§ 41 ods. 13 ZDP),
- za ich zdaňovacie obdobie dodatočnej likvidácie (§ 41 ods. 14 ZDP),
- pozemkových spoločenstiev, ak dosahujú len príjmy z činností podľa § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 97/2013 o pozemkových spoločenstvách so zdaniteľnými príjmami (výnosmi), ktoré neprevyšujú sumu 10 000 eur,
- počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom im bolo doručené oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti.

Podľa prechodných ustanovení § 52zzz ods. 5 až 7 ZDP daňovníci, ktorí:

- **sa rušia likvidáciou alebo na ktorých bol vyhlásený konkurz** v priebehu kalendárneho roka 2024, neplatia minimálnu daň za zdaňovacie obdobie, ktoré končí dňom predchádzajúcim dňu ich vstupu do likvidácie alebo dňom predchádzajúcim dňu vyhlásenia konkurzu,

- v kalendárnom roku 2024 **menia zdaňovacie obdobie z kalendárneho roka na hospodársky rok**, platia minimálnu daň za zdaňovacie obdobie ukončené dňom predchádzajúcim dňu zmeny spolu s minimálnou daňou za bezprostredne nasledujúce zdaňovacie obdobie.

Výška minimálnej dane, ktorú bude musieť právnická osoba platiť, sa bude odvíjať od výšky zdaniteľných príjmov (výnosov). So zvyšujúcimi sa zdaniteľnými príjmami sa bude aj zvyšovať výška minimálnej dane.

V minulosti mala na výšku minimálnej dane, teda daňovej licencie, vplyv výška ročného obratu a taktiež skutočnosť, či daňovník bol platiteľom DPH. Od 1. januára 2024 sa už postavenie daňovníka z pohľadu zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty nebude sledovať. O jej výške bude teda rozhodovať len výška zdaniteľných príjmov (výnosov).

Výška minimálnej dane v závislosti od zdaniteľných príjmov (výnosov):

Výška zdaniteľných príjmov (výnosov)	Výška minimálnej dane od 1. januára 2024
do 50 000 eur vrátane	340 eur
od 50 000,01 eur do 250 000 eur vrátane	960 eur
od 250 000,01 eur 500 000 eur vrátane	1 920 eur
nad 500 000 eur	3 840 eur

Zavedenie daňovej licencie negatívne zaťaží najmä nečinné obchodné spoločnosti, napríklad také, ktoré majú nulové výnosy, u ktorých sa doterajšia minimálna alebo žiadna daňová povinnosť zvýši na 340 eur.

V prípade, že zdaňovacie obdobie daňovníka je kratšie ako 12 bezprostredne po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, tak výška dane sa bude v alikvotnej výške znižovať. Týka sa to najmä právnických osôb, ktoré prechádzajú z kalendárneho roka na hospodársky rok, a takých, ktoré ukončujú podnikanie. Daňovník tak zaplatí len časť minimálnej dane, ktorá prislúcha počtu mesiacov, počas ktorých vykonával svoju podnikateľskú činnosť.

Výpočet alikvotnej časti minimálnej dane:

$$1/12 \text{ výšky minimálnej dane (uvedenej v tabuľke)} \times \text{počet kalendárnych mesiacov zdaňovacieho obdobia}$$

Minimálnu daň je daňovník povinný uhradiť v rovnakej lehote, v akej je povinný podať daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb. V súlade s § 49 ZDP sa daňové priznanie podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak zákon neustanovuje inak.

Lehotu na podanie daňového priznania je možné predĺžiť:

- najviac o ďalšie tri celé kalendárne mesiace,
- najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov, ak daňovník dosiahol za zdaňovacie zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí.

V prípade, že zdaňovacím obdobím daňovníka bude kalendárny rok, tak **minimálna daň bude prvýkrát splatná dňa 31. marca 2025 za zdaňovacie obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.**

Na daňovú povinnosť je možné započítať kladný rozdiel medzi minimálnou daňou a daňou vypočítanou v daňovom priznaní, musí to však byť ešte pred uplatnením preddavkov na daň. Kladný rozdiel môže vzniknúť vtedy, ak daňová povinnosť vypočítaná v daňovom priznaní na základe výsledku hospodárenia z účtovníctva podnikateľa transformovaného na základe dane bude nižšia ako hodnota minimálnej dane, ktorú musí zaplatiť.

Kladný rozdiel je možné započítať len do takej výšky daňovej povinnosti, ktorá prevyšuje sumu minimálnej dane právnickej osoby. Právnickej osobe tak vzniká povinnosť vždy zaplatiť hodnotu minimálnej dane, ktorá sa odvíja od výšky jej zdaniteľných príjmov (výnosov).

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Súkromné hovory konateľa

Ako sa dá vyriešiť v jednoosobovej s. r. o. faktúra od mobilného operátora, ak ju konateľ nechce dať celú do nákladov? Ide o to, že k svojej práci potrebuje mobilný internet, ale telefonuje len súkromne. Hovory sú v sume 1,60 €.

Odpoveď:

Z otázky vyplýva, že suma hovorov je v symbolickej sume. Ak sa preplatí celá suma faktúry, vrátane hovorného, firma si to dá do nedaňových nákladov a u konateľa pôjde o oslobodený benefit.

Sumy sa spočítavajú aj z iných nepeňažných plnení do výšky 500 eur za rok v súlade s § 5 ods. 7 písm. o) ZDP.

Ak by sa to zdanilo konateľovi (ktorý spadá pod príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP), firma si náklad môže daňovo uznať (§ 19 ods. 1 ZDP).

POZNÁMKA:

Výšku minimálnej dane až o polovicu si môžu znížiť tie právnické osoby, ktoré zamestnávajú zdravotne postihnutých.

Podmienkou však je, aby priemerný evidenčný počet zdravotne postihnutých zamestnancov tvoril najmenej 20 % z celkového priemerného evidenčného počtu zamestnancov. Ten sa vo fyzických osobách vypočíta ako:

– počet fyzických osôb zamestnancov vo všetkých dňoch sledovaného obdobia/počet kalendárnych dní príslušného obdobia

POZNÁMKA:

Právnickým osobám ZDP umožňuje vzniknutý kladný rozdiel započítať na daňovú povinnosť, teda znížiť si daňovú povinnosť, a to najviac v troch bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach nasledujúcich po zdaňovacom období, za ktoré bola táto minimálna daň zaplatená.

❖ Príklad č. 9:

Započítanie dane a daňovej povinnosti v roku 2025

Spoločnosť s r. o., ktorá podniká od roku 2020, dosiahla v roku 2024 zdaňovateľné výnosy vo výške 125 000 eur. Podľa výsledku hospodárenia, ktorý sa v daňovom priznaní k dani z príjmov právnických osôb upravil na základ dane, jej vyšla daňová povinnosť vo výške 370 eur. Vzhľadom na to, že daňová povinnosť je nižšia ako minimálna daň pre zdaňovateľné príjmy vo výške 125 000 eur (od 50 000,01 eur do 250 000 eur vrátane je minimálna daň vo výške 960 eur), vzniká spoločnosti povinnosť uhradiť minimálnu daň vo výške 960 eur.

Kladný rozdiel medzi minimálnou daňou a daňovou povinnosťou vykázanou v daňovom priznaní v sume 590 eur (960 eur – 370 eur) si môže spoločnosť započítať na daňovú povinnosť v zdaňovacích obdobiach 2025 až 2027.

V roku 2025 spoločnosť dosiahla zdaňovateľné príjmy vo výške 100 000 eur a daňová povinnosť jej vyšla vo výške 1 200 eur. Spoločnosť si zo sumy 960 eur môže započítať len hodnotu 240 eur (1 200 eur – 960 eur), pretože nová výška daňovej povinnosti musí dosahovať aspoň výšku minimálnej dane platnej pre príslušnú hranicu zdaňovateľných príjmov. Po započítaní zaplatenej minimálnej dane za rok 2024 bude za rok 2025 platiť daň 960 eur (1 200 eur – 240 eur).

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Nedaňový náklad

Členovia pozemkového spoločenstva (pozemkové spoločenstvo účtujúce v sústave podvojného účtovníctva, podáva riadne daňové priznania k dani z príjmov PO, platiteľ DPH) odsúhlasili na valnom zhromaždení poskytnutie finančného príspevku pre obec.

Finančný príspevok obec použije na zakúpenie zvona do kaplnky, ktorá je v obci a je vo vlastníctve obce.

Nárok na zápočet minimálnej dane alebo jej kladného rozdielu môže zaniknúť:

- ak daňovníkovi možnosť odpočítať si minimálnu daň alebo rozdiel medzi daňou vypočítanou v daňovom priznaní za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nevznikne, napríklad dosiahne daňovú stratu alebo daňová povinnosť bude nižšia ako výška minimálnej dane,
- ku dňu zrušenia daňovníka bez likvidácie, ku dňu vstupu daňovníka do likvidácie alebo do konkurzu.

❖ Príklad č. 10:

Zánik možnosti započítania minimálnej dane a daňovej povinnosti v bezprostredne nasledujúcich zdaňovacích obdobiach

Spoločnosť s r. o. z príkladu číslo 1 v roku 2024 zaplatila namiesto daňovej povinnosti 370 eur minimálnu daň vo výške 960 eur. Kladný rozdiel, ktorého výška je 590 eur, má možnosť započítať si na daňovú povinnosť v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach v prípade, ak dosiahne dostatočnú výšku.

V nasledujúcich rokoch spoločnosť dosiahla nasledujúce výsledky:

Zdaňovacie obdobie	Výška zdaňovateľných príjmov	Výška daňovej povinnosti	Výška daňovej povinnosti v danom roku	Započítanie minimálnej dane za zdaňovacie obdobie 2024	Daň na úhradu	Časť minimálnej dane zostávajúca na započítanie
2025	100 000 eur	1 200 eur	960 eur	140 eur (1 200 eur – 960 eur)	960 eur	450 eur (590 eur – 140 eur)
2026	49 000 eur	440 eur	340 eur	100 eur (440 eur – 340 eur)	340 eur	350 eur (450 eur – 100 eur)
2027	265 000 eur	2 200 eur	1 920 eur	280 eur (2 200 eur – 1 920 eur)	1 920 eur	0 eur (neodpočítaná časť 70 eur)
2028	200 000 eur	1 600 eur	960 eur	0 eur	1 600 eur	0 eur

V prípade, že zaplatené preddavky na daň za príslušné zdaňovacie obdobie sú vyššie ako daň vypočítaná v podanom daňovom priznaní za príslušné zdaňovacie obdobie a súčasne táto daň je:

- vo vyššej hodnote ako minimálna daň, tak kladný rozdiel medzi zaplatenými preddavkami a daňou po zápočte minimálnej dane sa použije na budúce preddavky alebo sa na základe žiadosti vráti daňovníkovi,
- v nižšej hodnote, ako je minimálna daň, tak kladný rozdiel medzi zaplatenými preddavkami a minimálnou výškou dane sa použije na budúce preddavky alebo sa na základe žiadosti vráti daňovníkovi a súčasne sa kladný rozdiel medzi minimálnou daňou a daňou započíta.

❖ Príklad č. 11:

Započítanie minimálnej dane a daňovej povinnosti, ak je subjekt povinný platiť preddavky na daň z príjmov

Spoločnosti s r. o. vznikla povinnosť platenia mesačných preddavkov na daň z príjmov v sume 280 eur. V roku 2024 a 2025 nastali nasledujúce skutočnosti:

Zdaňovacie obdobie	Výška zdaňovateľných príjmov	Výška daňovej povinnosti	Zaplatené preddavky na daň	Daň na úhradu/daňový preplatok	Zostávajúca časť minimálnej dane na započítanie
2024	31 000 eur	310 eur	3 360 eur (12 x 280 eur)	3 020 eur preplatok (3 360 eur – 340 eur)	30 eur
2025	62 000 eur	1 260 eur	0 eur	1 230 eur daň (1 260 eur – 30 eur)	0 eur

V roku 2024 spoločnosť zaplatila vyššie preddavky, ako bola jej daňová povinnosť (3 360 eur > 310 eur) a zároveň jej vzniknutá daňová povinnosť bola

v nižšej sume ako minimálna daň (310 eur < 340 eur). V súlade so ZDP sa rozdiel na uhradených preddavkoch v sume 3 020 eur spoločnosti na základe podanej žiadosti vráti, pretože jej v nasledujúcom roku 2025 nevznikla povinnosť platenia preddavkov, na ktoré by tento rozdiel bolo možné započítať. Kladný rozdiel v sume 30 eur (340 eur – 310 eur) sa započíta v roku 2025 v plnej výške, pretože minimálna výška dane za rok 2025 musí byť aspoň 960 eur.

Pre daňovníka, ktorý platí minimálnu daň, zostáva zachovaná možnosť pokázania podielu zaplatenej dane podľa podmienok vymedzených v ustanovení § 50 ZDP, a to z celej výšky zaplatenej minimálnej dane. Daňovník, ktorý platí minimálnu daň vo výške 340 eur, nie je oprávnený poukázať podiel zaplatenej dane, keďže 2 % zo sumy 340 eur nespĺňajú hranicu 8 eur pre jedného prijímateľa.

Napriek skutočnosti, že zákon o dani z príjmov osobitne neustanovuje povinnosť platiť minimálnu daň vo vzťahu k zahraničným právnickým osobám, povinnosť platiť minimálnu daň sa vzťahuje aj na tieto osoby. Je potrebné rozlišovať, či ide o daňovníka štátu, s ktorým má Slovenská republika uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, alebo nie.

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou zo štátu, s ktorým Slovenská republika nemá platnú a účinnú zmluvu o zamedzení dvojitého plnenia, platí minimálnu daň vždy, keď mu vznikne povinnosť podať daňové priznanie na území Slovenskej republiky (aj v prípade, že nedosahuje zdaniteľné príjmy na území Slovenskej republiky), bez ohľadu na skutočnosť, či mu vzniká na území Slovenskej republiky stála prevádzkareň.

2.2 Zdanenie príjmov z dividend u právnických osôb

Ak je príjemcom podielu na zisku, teda dividendy, právnická osoba, tak dividendy plynúce od tuzemskej spoločnosti alebo od spoločnosti, ktorá je rezidentom spolupracujúceho štátu (napríklad Rakúsko), nie sú predmetom ďalšieho zdanenia. Tento postup je upravený v § 12 ods. 7 písm. c) ZDP.

Z uvedeného vyplýva, že dividendy získané od spoločností v krajinách, s ktorými Slovensko uzatvorilo zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, alebo od spoločností v štátoch, ktoré nie sú považované za nespupracujúce, nepodliehajú ďalšiemu zdaneniu. Aj keď príjem z dividend tvorí časť výsledku hospodárenia, musí byť uvedený v daňovom priznaní k dani z príjmov právnických osôb ako odpočítateľná položka od základu dane.

Naopak, ak právnická osoba obdrží dividendy od spoločnosti z nespupracujúceho štátu (napríklad z Panamy), tieto dividendy podliehajú zdaneniu sadzbou 35 %. Nespupracujúce štáty sú tie, ktoré neplnia alebo odmietajú plniť dohodnuté daňové kritériá [§ 2 písm. x) ZDP].

Príjem z dividend od takýchto daňovníkov, teda z nespupracujúceho štátu, je potrebné uviesť v osobitnej sekcii daňového priznania právnickej osoby.

Záver

Na záver možno konštatovať, že zmeny v sadzbách dane z príjmov, ktoré nadobudnú účinnosť od 1. januára 2025, majú významný vplyv na podnikateľské prostredie na Slovensku. Nové pravidlá prinášajú výhodnejšie podmienky pre malé a stredné podniky, ktoré budú mať možnosť využiť zníženú sadzbu dane 10 %, ak ich príjmy neprekročia stanovený limit 100 000 eur. Zároveň sa zvyšuje sadzba pre väčšie spoločnosti konkrétne na 24 % s príjmami nad 5 000 000 eur, čo je súčasťou konsolidačného balíčka na zlepšenie stavu verejných financií. Hranica príjmov (výnosov) sa zvyšuje aj pre fyzické osoby – podnikateľov na 100 000 eur, no sadzba zostáva rovnaká, a to na úrovni 15 %.

Ing. Simona Jurišová

Je takýto finančný príspevok daňovým výdavkom pre pozemkové spoločenstvo? Alebo pri spracovaní daňového priznania k dani z príjmov PO to bude pre pozemkové spoločenstvo výdavok neovplyvňujúci základ dane (pripočítateľná položka)?

Odpoveď:

V prípade, ak daňovník (právnická osoba - pozemkové spoločenstvo) poskytne nenávratný finančný príspevok, resp. dar, uvedený dar predstavuje pre daňovníka nedaňový výdavok a tvorí pripočítateľnú položku k základu dane na riadku 130 daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb.

Vyplýva to z § 21 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, podľa ktorého daňovými výdavkami nie sú výdavky (náklady), ktoré nesúvisia so zdaniteľným príjmom, aj keď tieto výdavky (náklady) daňovník účtoval.

POZNÁMKA:

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou z tzv. zmluvného štátu platí minimálnu daň:

- ak mu plynú zdaniteľné príjmy zo zdrojov na území Slovenskej republiky, ktoré sa vysporiadajú prostredníctvom daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb a
- ak zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia neustanovuje inak.

Z uvedeného vyplýva, že minimálnu daň platí:

- organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby na území Slovenskej republiky, ktorá je zároveň stálou prevádzkarňou,
- stála prevádzkareň zahraničnej právnickej osoby na území Slovenskej republiky (bez existencie organizačnej zložky),
- zahraničná právnická osoba, ktorej plynú zdaniteľné príjmy zo zdrojov na území Slovenskej republiky (bez existencie organizačnej zložky a stálej prevádzkarne na našom území).

POZNÁMKA:

Podmienky, pri dodržaní ktorých by malo prebiehať spoločné podnikanie alebo iná spoločná zárobková činnosť vo forme takéhoto združenia, nie sú zákonne presne a podrobne definované, resp. sú uvádzané len minimálne a mali by byť v súlade s Občianskym zákonníkom vymedzené len na jednorazovú akciu so zámerom dosiahnutia spoločného cieľa.

Na Slovensku je však v prevažujúcej miere, ak nie skoro vždy, takýmto združením bez právnej subjektivity u fyzických osôb nahrádzaná forma podnikania právnickej osoby.

Konkrétne podmienky podnikania, vkladov, správy, vedenia účtovníctva a mnohé iné nevyhnutné dojednania si účastníci združenia bez právnej subjektivity podrobne vzájomne dohodnú v písomnej zmluve o združení.

NEPREHLIADNITE!

Avšak na druhej strane môže byť spoločné podnikanie prostredníctvom takéhoto združenia spojené s možnými rizikami pri vzájomných nezhodách a názoroch na ďalšie smerovanie podnikania a využitia dostupných finančných zdrojov. Z tohto dôvodu je vhodné a nevyhnutné definovať čo najpresnejšie a najpodrobnejšie jasné pravidlá takejto činnosti prostredníctvom písomnej zmluvy o združení, a to práve z dôvodu absolútnej minimálnej legislatívnej úpravy podnikania vo forme združenia bez právnej subjektivity.

UPOZORNENIE:

Z právneho hľadiska je potrebné si predovšetkým uvedomiť, že združenie, ktoré vzniká podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka, nemá právnu subjektivitu, t. j. nemá právnu spôsobilosť na práva a povinnosti. Na spoločné podnikanie na základe zmluvy o združení to má významné dôsledky, a to práve z uvádzaného dôvodu, že zmluvou o združení nevzniká nový právny subjekt a subjektom práv a povinností (záväzkov) sú všetci jednotliví

Daň z príjmov

Združenie fyzických osôb v daňových súvislostiach

V praxi je možné stretnúť sa so situáciami, kedy podnikatelia z rôznych dôvodov uvažujú o spojení sa s inými podnikateľmi, a to predovšetkým s cieľom optimálneho využitia kapacít, kumulácie kapitálov zúčastnených účastníkov združenia, ako aj príležitostí, ktoré im ponúka trh, pričom samozrejme môže ísť aj o úplne iné dôvody, ako sú tu uvedené. Ak niekoľko osôb alebo spoločností uvažuje o spoločnom podnikaní alebo o spoločnom výkone inej samostatnej zárobkovej činnosti, môže prísť do úvahy viacero foriem podnikania, ktoré umožňuje slovenská legislatíva. Jedným z možných a často využívaných spôsobov hlavne v prípade podnikateľov – fyzických osôb – je vytvorenie združenia v súlade s § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka, t. j. vytvorenie združenia bez právnej subjektivity.

Takáto forma podnikania v združení bez právnej subjektivity môže priniesť účastníkom tohto združenia z daňového hľadiska z titulu rozdelenia spoločne dosiahnutých príjmov a s nimi súvisiacich výdavkov značné možnosti plánovania a optimalizácie.

Združenie nie je fyzickou ani právnickou osobou a podľa slovenského práva nie sú upravené na podnikanie v tejto forme ani ustanovenia Obchodného zákonníka, Živnostenského zákonníka, pričom jediným zákonom čiastočne upravujúcim právnú otázku združenia bez právnej subjektivity je práve len Občiansky zákonník.

Podľa tohto spomínaného zákona, združenie vzniká zmluvou, ktorej náležitosti sú určené v Občianskom zákonníku, a to pre daňové účely nevyhnutne písomnou formou (povinná príloha dokladaná aj k podávanému daňovému priznaniu). Práva a povinnosti strán, dôsledky ich porušení a premlčaní nárokov z nich vyplývajúcich sa riadia výlučne Občianskym zákonníkom, aj keď ide o vzťah medzi podnikateľmi.

Keďže ide o občianskoprávny vzťah, rozhodujúca je dohoda zúčastnených strán. Zmluvou o združení sa niekoľko osôb združuje, aby sa spoločne pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu. Tak ako už bolo uvedené, pre uzavretie zmluvy o združení Občiansky zákonník nepredpisuje žiadnu formu, ale v záujme právnej istoty účastníkov združenia je vhodné, aby bola zmluva vyhotovená písomne a najlepšie aj s overenými podpismi jednotlivých účastníkov. Naproti tomu však písomnú zmluvu vyžaduje zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov na účely rozdelenia príjmov a výdavkov dosiahnutých účastníkmi združenia pri spoločnom podnikaní.

1. Právne hľadisko združenia bez právnej subjektivity

Právna úprava zmluvy o združení je obsiahnutá v § 829 – § 841 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 829 Občianskeho zákonníka niekoľko osôb sa môže združiť, aby sa spoločne pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu a vytvorili združenie bez právnej subjektivity, ktoré nemá spôsobilosť na práva a povinnosti.

V tomto ustanovení nie je vyšpecifikované, aké osoby môžu vytvoriť združenie, preto sa táto možnosť vzťahuje aj fyzické, aj na právnické osoby.

O združení osôb je možné hovoriť, ak sa združia minimálne dve osoby, pričom maximálny počet účastníkov združenia nie je Občianskym zákonníkom určený.

Z titulu rôzneho účelu a poslania združenia môžu vzniknúť viaceré formy združení. V každodennej praxi sa vyskytujú najčastejšie nasledujúce formy združení:

A) Združenie na účely spoločného podnikania

Ide o najčastejšie sa vyskytujúcu formu na Slovensku, pri ktorej všetci účastníci zmluvy o združení disponujú živnostenským oprávnením na rovnaké, resp. totožné predmety činnosti. V zmluve sa dohodne, pod akým spoločným názvom bude združenie pôsobiť, ktoré z identifikačných čísiel účastníkov sa bude používať, kde bude sídlo združenia a na ktorom bankovom účte budú prebiehať všetky finančné operácie, kto bude poverený vedením účtovníctva a ostatné vzájomne dohodnuté podmienky.

B) Združenie na účely dosiahnutia spoločného cieľa

Účastníci združenia sa dohodnú len na presne určenom a špecifikovanom jednom účele, ktorý chcú spoločným združením činností a prostriedkov dosiahnuť. Prípadne je možné aj presne určiť dobu, počas ktorej chcú tento spoločný cieľ dosiahnuť.

Najčastejšie ide o jeden predmet činnosti, v ktorom spoločne účastníci združenia podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, pričom všetky podrobnosti je potrebné zmluvne dohodnúť.

C) Združenie, pri ktorom sa poskytujú ako vklad rozdielne veci

Na rozdiel od predchádzajúcich druhov združenia, kedy účastníci poskytujú pre združenie svoju činnosť alebo dohodnuté majetkové hodnoty, pri tomto druhu každý z účastníkov poskytuje rozdielne hodnoty, napr. jeden z účastníkov poskytne na spoločné podnikanie priestory na prevádzkovanie činnosti a ďalší účastníci vykonávajú pre združenie pracovnú činnosť.

V zmluve o združení musia byť samozrejme dohodnuté všetky aspekty takéhoto spoločného podnikania. Účastníci uvedeného združenia nemusia mať vôbec rovnaký predmet podnikania.

D) Združenie podnikajúcich členov združenia v spoločnom priestore

Táto forma združenia sa vyskytuje najmä pri remeselných živnostiach, kedy viacero samostatných podnikateľov vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v spoločnom priestore. V zmluve o združení si len dohodnú výšku svojich podielov, ktorými prispievajú na úhradu spoločných nákladov prevádzky.

E) Združenie osôb na rozvíjanie spoločných záujmov

V tomto type združenia sa združí niekoľko osôb, aby spoločne rozvíjali svoje záujmy, rovnaké názory alebo presne určený účel, pričom táto ich spoločná činnosť nie je podnikaním. V zmluve o združení si tieto osoby dohodnú podmienky a spôsoby spoločného konania, systém hospodárenia so združenými prostriedkami atď. Vo vzťahu k tretím osobám však tieto osoby vystupujú vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť a sú individuálnymi nositeľmi práv a povinností.

Dosiahnutie dojednaného účelu a niektoré vznikajúce problémy v praxi

V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka by sa mali združenia vytvárať na dosiahnutie konkrétneho cieľa, napr. uskutočnenie určitého obchodného prípadu, zrealizovanie náročnej opravy budovy, koordinované zabezpečenie kvalitných služieb počas významného podujatia a pod.

účastníci združenia. Združenie je preto potrebné chápať ako zmluvné zoskupenie subjektov a nie ako jednotku s právnou subjektivitou.

NEPREHLIADNITE!

Nepriamo z tohto ustanovenia a celého kontextu vyplýva, že združenie vzniká uzavretím zmluvy o združení.

Táto zmluva nemusí mať v súlade s Občianskym zákonníkom písomnú formu, pričom je však potrebné upozorniť, že na daňové účely sa akceptuje len písomná zmluva, ktorá býva aj povinnou prílohou k daňovému priznaniu v roku jeho založenia až dovtedy, kým sa nezmenia podmienky určené v zmluve o združení, kedy sa opätovne musí priložiť k podávanému daňovému priznaniu za uplynulé zdaňovacie obdobie.

POZNÁMKA:

Pri takomto type združenia môže každý účastník vykonávať aj iné samostatné činnosti podľa svojich individuálnych schopností a možností. Spoločne sa vykonáva len ten predmet činnosti, na ktorý sa účastníci zmluvne zaviazali a tento spoločný predmet činnosti musí mať každý účastník združenia zapísaný vo svojom živnostenskom oprávnení.

Ostatné svoje činnosti všetci účastníci združenia vykonávajú osobne a nezávisle od ostatných účastníkov združenia.

POZNÁMKA:

V praxi však väčšina združení vzniká na dobu neurčitú, na spoločné vykonávanie opakujúcich sa operácií. Veľmi často sa tieto zmluvy uzatvárajú vo sfére služieb, v oblasti veľkoobchodu, maloobchodu a pod. Aspoň zatiaľ sa tento stav toleruje. Konečne, v širšom slova zmysle ako cieľ si možno stanoviť napr. aj kvalitné zabezpečovanie určitých služieb, pružné zásobovanie a pod., nemožno teda úplne vylúčiť ciele všeobecnejšieho a dlhodobejšieho charakteru.

Prax však potvrdzuje, že najmä v prípade zmlúv uzatvorených na dobu neurčitú ide o problematickú formu spoločného podnikania.

Konfliktom možno do určitej miery predísť veľmi precíznou prípravou zmluvy. Je to skutočne komplikovaná záležitosť z každého hľadiska – právneho, daňového, účtovného a pod.

NEPREHLIADNITE!

Do združenia nie je možné poskytnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré je zriadené len v prospech jedného účastníka združenia tak, aby tým vzniklo právo užívať vec aj ďalším osobám zúčastneným v združení, ktoré nie sú subjektom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

NEPREHLIADNITE!

Ak je spôsob oddelenia dohodnutý v zmluve, k oddeleniu dôjde spôsobom takto dohodnutým. Pokiaľ spôsob oddelenia v zmluve dohodnutý nie je, účastník má povinnosť oznámiť ostatným účastníkom zmluvy, akým spôsobom oddelenie vykoná.

Oznámenie je jednostranným právny úkonom poskytujúceho účastníka adresovaným ostatným účastníkom združenia a k vneseniu majetkovej hodnoty do združenia dôjde až okamihom, keď je všetkým účastníkom (poslednému z nich) oznámené oddelenie majetkových hodnôt od ostatného majetku účastníka (§ 833 Občianskeho zákonníka).

Pre oznámenie zákon nepredpisuje písomnú formu, vzhľadom na závažné dôsledky (prechod vlastníckeho práva, resp. vznik užívacieho práva) a potrebu právnej istoty ju však treba odporúčať.

Výška hodnoty poskytnutých vecí a majetkových práv môže byť určená v zmluve a nemusí byť pre všetkých účastníkov zmluvy rovnaká. Ak zmluva neustanovuje niečo iné, nastupuje zákonná domnienka, že všetci účastníci sú povinní poskytnúť majetkové hodnoty v rovnakej výške (§ 831 Občianskeho zákonníka).

Majetok v združení

Vzhľadom na to, že združenie nemôže byť ani subjektom vlastníckeho práva, **majetkom združenia** je súhrn majetkových podielov účastníkov zmluvy o združení. **Občiansky zákonník** vytvára osobitný režim vlastníckeho práva a užívania majetkových hodnôt poskytnutých v prospech združenia a získaných činnosťou združenia. Počas trvania združenia treba odlišovať tri druhy majetku účastníkov združenia:

- **vnesené majetkové hodnoty účastníkmi združenia, a to určené:**
 - **druhovo** (§ 833 Občianskeho zákonníka),
 - **individuálne** (§ 833 Občianskeho zákonníka),
- **majetkové hodnoty získané spoločnou činnosťou účastníkov združenia** (§ 834 Občianskeho zákonníka).

Majetok vnesený do združenia jeho účastníkmi

Z dikcie § 830 Občianskeho zákonníka vyplýva, že každý z účastníkov združenia je povinný vyvíjať činnosť na dosiahnutie dohodnutého cieľa spôsobom určeným v zmluve.

V prvom rade sa teda priamo v kontexte ustanovení Občianskeho zákonníka predpokladá osobná účasť na „fungovaní“ združenia, t. j. priame podieľanie sa na spoločnom podnikaní. Účastníci preto v zmluve môžu prevziať záväzok poskytnúť na účely združenia peniaze a veci, či už hnuteľné, alebo nehnuteľné (§ 831 Občianskeho zákonníka). Vychádzajúc z § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka, obsahujúceho definíciu predmetu občianskoprávných vzťahov, možno vyvodiť, že účastníci môžu poskytnúť aj práva, ako aj iné majetkové hodnoty (know-how, patenty, úžitkové vzory, ochranné známky a pod.).

Občiansky zákonník predpokladá **poskytnutie majetkových hodnôt** na účely združenia:

- **odovzdaním** poverenému účastníkovi združenia (§ 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka),
- **oddelením** spôsobom dohodnutým v zmluve od ostatného majetku účastníka alebo **oznámením o oddelení** ostatným účastníkom (§ 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Kto a akým spôsobom bude nakladať s majetkovou hodnotou, ktorú účastníci poskytnú na účely združenia, by malo byť dohodnuté v zmluve o združení. Účastníci sa môžu dohodnúť, že správou poskytnutej majetkovej hodnoty bude poverený jeden (ktorýkoľvek) z nich (§ 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ účastníci združenia poveria niektorého z účastníkov nakladaním s poskytnutou majetkovou hodnotou, účastník, ktorý má hodnotu poskytnúť, túto **odovzdá** poverenému účastníkovi združenia.

Pokiaľ účastníci združenia správou poskytovaných hodnôt nepoveria nikoho, majetkovou hodnotou nakladá ten účastník, ktorý ju má poskytnúť. **Občiansky zákonník** mu v takomto prípade ukladá, aby ju **oddělil** od svojho ostatného majetku (§ 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Okamih poskytnutia (odovzdania, resp. oddelenia) majetkových hodnôt na účely združenia má zásadný význam, pretože dochádza k zmene režimu vlastníckeho, resp. užívacieho práva k nim:

- **k poskytnutým peniazom a majetkovým hodnotám určeným podľa druhu** vzniká spoluvlastnícke právo všetkých účastníkov zmluvy, a to v pomere k ich výške na celkovej hodnote všetkých takto vnesených majetkových hodnôt oznámením o ich oddelení od ostatného majetku účastníka alebo odovzdaním poverenému účastníkovi (§ 833 Občianskeho zákonníka) – ide napr. o zásoby materiálu, peniaze a pod.,

- pri **majetkových hodnotách určených individuálne** sa vnesením do združenia na vlastníckych vzťahoch nič nemení, vzniká právo na bezplatné užívanie všetkými účastníkmi zmluvy (§ 833 Občianskeho zákonníka) – ide o tie veci, ktoré je možné ľahko identifikovať, ako napríklad podľa prideleného evidenčného čísla (poznávacej značky), výrobného čísla, farby, typu a pod.

Vnesené druhovo určené majetkové hodnoty

Pri majetkových hodnotách určených druhovo (genericky), vrátane peňazí, okamihom poskytnutia na účely združenia dochádza priamo zo zákona k prechodu vlastníckeho práva. Vlastník druhovo určenej veci prestáva byť jej výlučným vlastníkom a stáva sa vlastníkom ideálneho spoluvlastníckeho podielu všetkých poskytnutých druhovo určených vecí, **vzniká spoluvlastníctvo všetkých účastníkov združenia k mase všetkých poskytnutých druhovo určených majetkových hodnôt** (§ 833 Občianskeho zákonníka).

Spoluvlastníctvo účastníkov združenia k poskytnutým druhovo určeným veciam je spoluvlastníctvom podielovým. **Spoluvlastnícky podiel účastníka** stanovuje zákon tak, že vyjadruje pomer hodnoty ním poskytnutých druhovo určených vecí k celkovej hodnote všetkých účastníkmi poskytnutých druhovo určených vecí (§ 833 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska určenia výšky spoluvlastníckych podielov nemožno brať do úvahy vnesené majetkové hodnoty určené individuálne, pretože u nich vkladom do združenia nedochádza k vzniku spoluvlastníctva. V prípade, že sú poskytované iné hodnoty ako peniaze, je vhodné, aby si účastníci na účely určenia veľkosti spoluvlastníckych podielov vopred odsúhlasili hodnotu vnášaných majetkových hodnôt.

Občiansky zákonník nerieši situáciu, keď **druhovo určené majetkové hodnoty alebo peniaze poskytuje len jeden z účastníkov združenia alebo len niektorí**. V takomto prípade, ak by sa mali stať spoluvlastníkmi všetci účastníci združenia, podiel účastníkov, ktorí takýto majetok neposkytujú, by bol nulový. Spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva spoločnej veci (§ 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a tiež určuje rozsah práv a povinností jednotlivých spoluvlastníkov počas trvania účasti vo vzťahu k spoločnej veci. Určenie výšky spoluvlastníckeho podielu 0 % je preto vylúčené. Z toho vyplýva, že podielovými spoluvlastníkmi sa stávajú len tí účastníci združenia, ktorí na účely združenia poskytli veci určené druhovo. Predpokladom vzniku podielového spoluvlastníctva je, že okrem poskytujúceho účastníka sa na združení **zúčastní minimálne jeden ďalší subjekt**, ktorého vklad je spôsobilý svojou povahou založiť jeho spoluvlastnícky podiel ku vkladu iného účastníka. Ak by žiadny z ďalších účastníkov nevložil do združenia peniaze alebo iné veci určené podľa druhu, nemôže vzniknúť podielové spoluvlastníctvo k peniazom alebo iným veciam určeným podľa druhu, vneseným do združenia len jedným účastníkom.

Vnesené individuálne určené majetkové hodnoty

Pri majetkových hodnotách individuálne (špecificky) určených nedochádza k zmene vlastníctva, len k obmedzeniu vlastníckeho práva v prospech ostatných účastníkov združenia. Okamihom poskytnutia sa priamo zo zákona zakladá **právo všetkých účastníkov združenia majetkovú hodnotu bezplatne užívať**.

Majetok získaný spoločnou činnosťou v rámci združenia

Z právnej povahy združenia vyplýva, že majetok získaný v súvislosti s činnosťou účastníkov združenia nemôže nadobudnúť do vlastníctva združenie, ale len jeho účastníci.

POZNÁMKA:

Podmienkou je, že neexistujú žiadne prekážky, ktoré by bránili tomu, aby účastníci združenia platne spoluvlastníctvo nadobudli a poskytujúci účastník je oprávnený majetkovými právami voľne disponovať, vrátane prevodu vlastníckeho práva k nim na iné osoby.

NEPREHLIADNITE!

Právo užívania existuje počas celej doby trvania účasti vlastníka v združení, prípadne do doby straty vlastníckeho práva alebo zničenia veci.

Predpokladom poskytnutia majetkovej hodnoty je neexistencia právnych prekážok na vznik užívacieho práva tretej osoby, t. j., že poskytujúci účastník je oprávnený majetkovú hodnotu voľne odovzdať do užívania niekomu inému.

Právo majetkovú hodnotu užívať v sebe zahŕňa aj možnosť ju opotrebovať. Ak dôjde k opotrebeniu v dôsledku riadneho užívania v súlade so zmluvou, nevzniká vlastníkovi právo na náhradu za opotrebenie, čo však nevylučuje, aby si účastníci poskytnutie takejto náhrady dohodli v zmluve o združení.

POZNÁMKA:

*Priamo zo zákona vzniká spoluvlastnícky vzťah účastníkov združenia k výsledkom ich spoločnej činnosti na účely združenia (§ 834 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ účastníci združenia nadobudnú práva a iné majetkové hodnoty, budú sa tieto nachádzať v ich **podielovom vlastníctve**. Účastník, ktorý do združenia dodatočne pristúpil, sa môže podieľať na získanom majetku len v pomere k dobe, po ktorú sa na činnosti združenia podieľal.*

Občiansky zákonník neobsahuje špeciálnu úpravu vzniku spoluvlastníctva členov združenia. Navonok sa všetci spoluvlastníci považujú za jediného vlastníka spoločnej veci a takáto úprava nie je potrebná. Podielové spoluvlastníctvo je možné nadobudnúť na základe tých istých právnych skutočností ako vlastnícke právo

(§ 132 Občianskeho zákonníka). Spoluvlastnícky podiel nadobúdajú všetci účastníci združenia, nielen tí, ktorí sa o jeho získanie svojou činnosťou reálne pričínili.

NEPREHLIADNITE!

Závazky voči tretím osobám

Z právnej povahy združenia vyplýva **spoločná a nerozdielna zodpovednosť účastníkov** za záväzky voči tretím osobám (§ 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknuté pri výkone spoločnej činnosti.

Predpokladom vzniku pasívnej solidarity je:

- **právny úkon** urobili navonok všetci účastníci spoločne alebo prostredníctvom zástupcu, ktorý bol splnomocnený konať za ostatných účastníkov na základe dohody o plnomocenstve (§ 23 Občianskeho zákonníka) a
- záväzok sa **týka výkonu spoločnej činnosti**.

Ak by účastník združenia **konal bez dohody o plnomocenstve**, potom z právneho úkonu bude zaviazaný len on sám (§ 33 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pokiaľ ostatní účastníci združenia právny úkon dodatočne neschvália (§ 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

NEPREHLIADNITE!

Z ostatných dôvodov však **nie je možné vystúpiť v dobe nevhodnej a na ujmu ostatných účastníkov združenia** (§ 838 Občianskeho zákonníka). Tieto okolnosti musia mať povahu objektívne existujúcej prekážky pre určitý časovo obmedzený úsek doby trvania združenia, nemôže ísť o prekážku trvalej povahy.

Z **vážnych dôvodov** možno účastníka zo združenia **vylúčiť podľa** § 838 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V prípade **zániku účasti jedného z účastníkov združenia** (vystúpením, vylúčením, smrťou fyzickej osoby – účastníka alebo zánikom právnickej osoby – účastníka) **s dvoma účastníkmi** dôjde zo zákona k zániku združenia, pretože existencia združenia s jedným

Určenie veľkosti podielov na majetku získanom spoločnou činnosťou združenia môžu účastníci dohodnúť v zmluve. Je v záujme účastníkov, aby si stanovili ich výšku primerane veľkosti poskytnutých majetkových vkladov a rozsahu činnosti vyvíjanej na dosiahnutie účelu združenia. Ak tak neurobia, platí zákonná zásada, že podiely účastníkov sú rovnaké, bez ohľadu na to, ako sa reálne podieľali na získaní tohto majetku (§ 835 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Účastníci si **môžu dohodnúť rôzne pravidlá na určenie veľkosti spoluvlastníckych podielov** v závislosti od toho, o aký majetok, resp. o aké nadobudacie úkony pôjde. Takáto dohoda môže byť súčasťou zmluvy alebo je možné ju dohodnúť aj pre určitý konkrétny prípad (napríklad z určitého obchodu).

Spoluvlastnícke podiely na majetku získanom činnosťou združenia (§ 835 Občianskeho zákonníka) nemožno zamieňať so spoluvlastníckymi podielmi účastníkov na veciach poskytnutých na účely združenia (§ 833 Občianskeho zákonníka). Tieto podiely treba vzhľadom na odlišný spôsob určenia a odlišnú úpravu vyrovnania pri skončení účasti v združení po celú dobu existencie združenia odlišovať.

Na **užívanie majetkových hodnôt získaných do podielového spoluvlastníctva** sa nevzťahuje bezplatné užívanie individuálne určených vecí v zmysle ustanovenia § 833 Občianskeho zákonníka (týka sa iba vecí poskytnutých na účely združenia, nie vecí získaných činnosťou združenia). Uplatní sa všeobecný režim užívania vecí v podielovom spoluvlastníctve založený na § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý musí byť v súlade s rovnakým právom ostatných spoluvlastníkov.

Účastníci združenia sa môžu v zmluve dohodnúť aj na **veľkosti podielov na prípadných stratách** zo spoločnej činnosti. Obvyklé je, že dohodnutý podiel na stratách je rovný dohodnutému podielu na získanom majetku.

Majetkové vyrovnanie v združení

K majetkovému vyrovnaniu v združení dochádza v prípadoch:

- a) vystúpenia, resp. vylúčenia účastníka združenia,
- b) rozpustenia združenia.

Vystúpenie, resp. vylúčenie účastníka zo združenia

Právo účastníka **vystúpiť zo združenia** (§ 838 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nemožno zmluvou vylúčiť, možné je len podrobnejšie upraviť podmienky vystúpenia (napr. dĺžka výpovednej doby). Účastník je oprávnený zo združenia vystúpiť:

- z **vážnych dôvodov** kedykoľvek, bez ohľadu na v zmluve dohodnutú výpovednú lehotu a na to, či ide o vystúpenie v dobe nevhodnej a na ujmu ostatných účastníkov (§ 838 ods. 1 Občianskeho zákonníka),
- z **ostatných dôvodov** spôsobom a vo výpovednej lehote dohodnutej v zmluve. Pokiaľ zmluva takúto úpravu neobsahuje, je možné zmluvu o združení vypovedať:
 - v lehote troch mesiacov pred skončením kalendárneho roka (§ 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ak ide o združenie na dobu neurčitú,
 - kedykoľvek podľa vlastného uváženia, ak ide o združenie na dobu určitú.

S účastníkom, ktorý zo združenia vystúpil alebo bol vylúčený, treba **vykonať majetkové vyrovnanie** (§ 839 Občianskeho zákonníka). Predmetom zmluvnej úpravy môže byť najmä lehota, v ktorej bude potrebné vyrovnanie s účastníkom vykonať tak, aby nedošlo k ohrozeniu ďalšieho fungovania združenia. Pokiaľ by totiž zmluva lehotu na vyrovnanie neupravila, bude

potrebné vychádzať zo všeobecnej úpravy záväzkových vzťahov a ostatní účastníci združenia budú povinní splniť svoj záväzok prvý deň po tom, ako boli dotknutým účastníkom požiadaní (§ 563 Občianskeho zákonníka).

Vyrovnanie majetkových hodnôt určených individuálne

Účastník má **právo na vrátenie majetkových hodnôt individuálne určených**, ktoré sú v jeho vlastníctve a ktoré ostatní účastníci bezplatne užívali. Priamo zo zákona nemá nárok na náhradu prípadného opotrebenia vecí, pokiaľ bolo spôsobené riadnym užívaním vecí v súlade s dohodnutým účelom združenia.

Ukončenie účasti v združení znamená **zánik práva ostatných účastníkov užívať individuálne určené veci a iné majetkové hodnoty** (napr. nehmotné statky), ktoré na využitie na účely združenia poskytol vystupujúci, resp. vylúčený účastník. Predpokladom ďalšieho užívania individuálne určených vecí, ktoré sa vracajú účastníkovi, je uzavretie nájomnej alebo inej zmluvy (napr. zmluvy o výpožičke), pre ďalšie užívanie nehmotných statkov uzavretie licenčnej zmluvy.

Vyrovnanie majetkových hodnôt určených druhovo

Výkladový problém spôsobuje ustanovenie § 839 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k **vneseným majetkovým hodnotám určeným podľa druhu**, pretože na rozdiel od § 833 Občianskeho zákonníka nerozlišuje medzi vecami určenými individuálne a vecami určenými druhovo. Je možné preto prijať názor, podľa ktorého má účastník nárok na vrátenie peňažnej sumy vnesenej do združenia a vrátenie vecí určených druhovo v tom istom množstve.

Účastníkovi, ktorého účasť v združení zanikla, je možné vydať len majetkové hodnoty v jeho vlastníctve, ku ktorým v dôsledku zániku jeho účasti v združení zaniklo ostatným účastníkom užívacie právo, t. j. individuálne určené majetkové hodnoty. Ustanovenie § 839 Občianskeho zákonníka preto nemožno vykladať tak, že zo zákona zakladá pre prípad ukončenia účasti účastníka v združení jeho vlastnícke právo k vneseným peniazom a iným druhovo určeným majetkovým hodnotám a spôsobuje zánik podielového spoluvlastníctva ostatných účastníkov združenia.

Vkladateľ sa preto po ukončení účasti v združení nemôže domáhať vrátenia peňazí a majetkových hodnôt určených podľa druhu ako vlastník, ale **ako spoluvlastník** môže dosiahnuť jeho vydanie len **v režime vyrovnania podielového spoluvlastníctva** (§ 141 – § 142 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by účastníkom do združenia vnesené majetkové hodnoty existovali v naturálnej podobe, prichádza do úvahy ich vrátenie. V ostatných prípadoch bude potrebné peňažné vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu na vnesených druhovo určených majetkových hodnotách, určených podľa ustanovenia § 833 Občianskeho zákonníka.

Hodnota činnosťou združenia spotrebovaných vnesených peňazí a majetkových hodnôt určených podľa druhu je vyjadrená v podiele na majetku získanom spoločnou činnosťou združenia. Neprichádza do úvahy ich vrátenie a dotknutý účastník **nemá nárok ani na peňažnú náhradu**.

Vyrovnanie majetkových hodnôt získaných činnosťou združenia

Účastník, ktorého účasť v združení zanikla, má **právo na výplatu svojho podielu na majetku, ktorý bol získaný v súvislosti s činnosťou združenia v peniazoch**, a to podľa stavu, ktorý tu bol v deň vystúpenia či vylúčenia zo združenia (§ 839 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenie § 839 Občianskeho zákonníka upravuje špeciálnu úpravu zániku podielového spoluvlastníctva k všeobecnej úprave podľa ustanovení § 141 a § 142 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej ukončením účasti

účastníkom je pojmovo vylúčená. V tomto prípade na majetkové vyrovnanie nemožno aplikovať ustanovenie § 839 Občianskeho zákonníka, ale je potrebné postupovať podľa § 841 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje vyrovnanie pri rozpustení združenia.

POZNÁMKA:

Väčšinou sa uvedené vykladá tak, že účastník združenia poskytujúci majetkové hodnoty druhovo určené vložením do združenia stratil svoje vlastnícke právo a tieto hodnoty sa stali podielovým spoluvlastníctvom účastníkov združenia v pomere k ich výške (§ 833 Občianskeho zákonníka).

NEPREHLIADNITE!

V prípade, ak do združenia poskytol peniaze alebo druhovo určené majetkové hodnoty len jeden z účastníkov, nemôže vzniknúť spoluvlastnícke právo iného účastníka k týmto hodnotám a výlučné vlastnícke právo vkladajúceho účastníka zostáva zachované. V tomto prípade má účastník po zániku účasti v združení **ako vlastník nárok na vrátenie poskytnutých peňazí a vrátenie majetkových hodnôt určených podľa druhu**, pokiaľ ku dňu zániku jeho účasti v združení existujú. Na ochranu svojho vlastníckeho práva má k dispozícii **vlastnícke žaloby**.

POZNÁMKA:

Ide o **podiel na všetkých aktívach účastníkov združenia** existujúcich pri zániku jeho účasti v združení, nielen podiel na rozdiel medzi aktívami a pasívami, pretože aj po zániku účasti v združení sa bývalý účastník nezbavuje zodpovednosti za záväzky vzniknuté z činnosti združenia, ktoré vznikli počas jeho účasti v združení (§ 840 Občianskeho zákonníka). Výška spoluvlastníckych podielov účastníka vyplýva z § 835 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vykonanie vyrovnania podľa všeobecnej úpravy zániku a vyrovnanie podielového spoluvlastníctva, obsiahnuté v ustanoveniach § 141 – § 142 Občianskeho zákonníka, by mohlo byť ťažko realizovateľné, pretože ostatní

účastníci združenia ďalej pokračujú v činnosti združenia, disponujú s majetkom a veľkosť majetku sa mení.

NEPREHLIADNITE!

Pri zániku účasti v združení (ktoré aj naďalej trvá) dotknutému účastníkovi vznikne právo na výplatu jeho podielu na majetku združenia a výplatou podielu vystupujúceho účastníka na majetku získanom spoločnou činnosťou združenia (spoluvlastníckeho podielu v zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka) je vlastnícke právo podielového spoluvlastníka skončené a zaniká ku dňu účinnosti vystúpenia účastníka zo združenia.

NEPREHLIADNITE!

Za záväzky zodpovedá aj tento bývalý účastník celým svojím majetkom. Po uhradení dlhu v plnej výške má právo regresu proti ostatným účastníkom podľa výšky ich podielov určených zmluvou alebo podľa § 835 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Naopak, pokiaľ účastníci združenia uhradia takýto dlh zo spoločných prostriedkov, majú právo na uhradenie zodpovedajúcej časti voči bývalému účastníkovi. Účastník **nezodpovedá za záväzky, ktoré vznikli až po ukončení jeho účasti v združení** a na ktorých vzniku sa už nemohol podieľať.

POZNÁMKA:

Oproti úprave vyrovnania pri zániku účasti v združení (§ 839 Občianskeho zákonníka), ktorá záväzne zakladá právo vylúčeného účastníka na výplatu vyrovnacieho podielu na získanom majetku v peniazoch, účastníci rozpustenia si formu a spôsob vyrovnania spoluvlastníckych podielov môžu zvoliť sami (dohoda o vyrovnaní podľa § 141 Občianskeho zákonníka), pretože nedochádza k zániku spoluvlastníckeho podielu na majetku získanom spoločnou činnosťou ani jedného z účastníkov združenia. Ak sa účastníci zaniknutého združenia medzi sebou nedohodnú na vyrovnaní tohto majetku (§ 141 Občianskeho zákonníka), môže ktorýkoľvek z nich podať žalobu na zrušenie a vyrovnanie podielového

účastníka združenia dochádza zo zákona k zániku vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na majetku získanom spoločnou činnosťou tohto účastníka a vystupujúcemu účastníkovi vznikne právo na výplatu jeho podielu na majetku združenia.

Vyrovnanie spoločných záväzkov

Účastníci združenia **nemôžu v rámci vyrovnania účinne voči tretím osobám vyrovnať spoločné záväzky**, pretože postavenie veriteľov sa nemôže zhoršiť. Účastníci sa môžu dohodnúť, že určitý konkrétny záväzok zaplatí niektorý z nich. Táto dohoda je však významná len vo vzájomných vzťahoch medzi účastníkmi združenia, nie je účinná voči veriteľom.

Solidárna zodpovednosť účastníka za záväzky vzniknuté z činnosti združenia trvá aj po zániku jeho účasti v združení a týka sa záväzkov, ktoré vznikli počas trvania jeho účasti. Tento účastník zodpovedá spolu s ostatnými účastníkmi združenia za tieto záväzky v zmysle ustanovenia § 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka spoločne a nerozdielne (§ 840 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ veriteľ uplatní svoj nárok na zaplatenie dlhu vzniknutého z činnosti združenia proti bývalému účastníkovi združenia, nemôže tento odmietnuť plnenie z dôvodu, že už nie je účastníkom združenia, pokiaľ záväzok vznikol do dňa jeho vystúpenia alebo vylúčenia zo združenia.

Rozpustenie združenia

K rozpusteniu združenia môže dôjsť najmä z dôvodov:

- automaticky **na základe právnej skutočnosti** predvídanej v zmluve o združení (napr. uplynutie doby, na ktorú bolo združenie založené, dosiahnutie účelu, na ktorý bolo združenie založené, ďalšie právne skutočnosti uvedené v zmluve o združení),
- na základe **rozhodnutia účastníkov** združenia, konsenzom všetkých jeho účastníkov,
- **zo zákona**, v prípade, ak po vystúpení alebo vylúčení účastníka počet účastníkov združenia klesne pod minimálny počet dvoch účastníkov.

Pri majetkovom vyrovnaní po rozpustení združenia (§ 841 Občianskeho zákonníka) platia obdobné pravidlá a účastníci združenia majú obdobné nároky ako účastník, ktorého účasť na združení zanikla (§ 839 Občianskeho zákonníka). Aj napriek obdobným nárokom treba vždy rozlišovať medzi majetkovým vyrovnaním pri ukončení účasti jedného z účastníkov združenia, keď ostatní účastníci ďalej pokračujú v činnosti združenia (§ 839 Občianskeho zákonníka), a majetkovým vyrovnaním pri rozpustení združenia, keď združenie vo svojej činnosti už nepokračuje (§ 841 Občianskeho zákonníka).

Majetkové hodnoty individuálne určené sa vracajú účastníkovi, ktorý je ich vlastníkom, a to bez náhrady za prípadné opotrebenie, pokiaľ zmluva o združení takúto náhradu nepriznáva. Zaniká tiež právo všetkých účastníkov združenia tieto hodnoty bezplatne užívať.

Pokiaľ ide o **majetkové hodnoty druhovo určené**, podielové spoluvlastníctvo rozpustením združenia nezaniká a treba vykonať vyrovnanie spoluvlastníckych podielov podľa všeobecných ustanovení o vyrovnaní podielového spoluvlastníctva. Ak medzi bývalými účastníkmi nedôjde k dohode o vyrovnaní podielového spoluvlastníctva (§ 141 Občianskeho zákonníka), je nutné žalovať zrušenie a vyrovnanie podielového spoluvlastníctva (§ 142 Občianskeho zákonníka).

Majetok nadobudnutý výkonom spoločnej činnosti si účastníci v rámci vyrovnania rozdelia podľa svojich spoluvlastníckych podielov na tomto majetku určených podľa zmluvy o združení, inak rovným dielom (§ 841 Občianskeho zákonníka).

2. Účtovanie v združení

Účtovné predpisy, ktoré sú podnikatelia povinní dodržiavať pri účtovaní, sú:

- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- opatrenie MF SR zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy v PÚ“),
- opatrenie MF SR z 13. decembra 2007 č. MF/27076/2007-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy v JÚ“).

Zákon o účtovníctve a ani postupy účtovania neupravujú špecificky spôsob účtovania pri spoločnom podnikaní formou združenia (uvedené nižšie).

2.1. Vymedzenie účtovnej jednotky vo vzťahu k združeniu

Zákon o účtovníctve ukladá povinnosť viesť účtovníctvo osobám, ktoré sa na tento účel označujú za **účtovné jednotky**. Účtovnými jednotkami sú:

1. právnické osoby, ktoré majú sídlo na území SR,
2. zahraničné právnické osoby, ak na území SR podnikajú alebo vykonávajú inú činnosť podľa osobitných predpisov,
3. zahraničné fyzické osoby a slovenské fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov podľa osobitného predpisu okrem zahraničných fyzických osôb a slovenských fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitného predpisu, pričom slovenskou fyzickou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt na území SR,
4. obchodné spoločnosti a družstvá odo dňa obnovenia zápisu obchodnej spoločnosti a družstva v obchodnom registri z dôvodu nariadenia dodatočnej likvidácie do dňa výmazu obchodnej spoločnosti a družstva z obchodného registra z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie.

V nadväznosti na uvedené nie každá fyzická osoba, ktorá podniká, je účtovnou jednotkou. Fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, môžu na účely zákona o dani z príjmov uplatňovať:

- **výdavky** percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov (ďalej len „paušálne výdavky“), t. j. výdavky vo výške 60 % z príjmov maximálne do výšky 20 000 eur ročne,
- **skutočné výdavky na základe daňovej evidencie** podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov;
- **skutočné výdavky na základe vedenia účtovníctva** (jednoduchého alebo podvojného) – iba táto skupina fyzických osôb je účtovnou jednotkou a vzťahujú sa na ňu príslušné účtovné predpisy (postupy účtovania).

Združenie založené v súlade s ustanoveniami § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka **nemá právnu subjektivitu, preto nie je ani účtovnou jednotkou**. Účtovnými jednotkami sú jednotliví účastníci združenia, a to buď právnické osoby bez výnimky, alebo fyzické osoby pod podmienkou, že preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov.

spoluvlastníctva (§ 142 Občianskeho zákonníka). Účastníci združenia si môžu vyrovnať podielové spoluvlastníctvo aj len sčasti (k niektorým majetkovým hodnotám), s tým, že ostatný majetok bude naďalej predmetom ich podielového spoluvlastníctva. Aj po zániku združenia sa **solidárna zodpovednosť jeho účastníkov za záväzky vzniknuté počas trvania združenia nemení**. Bývalí účastníci združenia zodpovedajú veriteľom bez ohľadu na majetkové vyrovnanie celým svojím majetkom spoločne a nerozdielne.

POZNÁMKA:

Paušálne výdavky môže uplatniť fyzická osoba za predpokladu, že **nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty alebo je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia**.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Dodatočné daňové priznanie – spätne dodané príjmy v zahraničí

Spoločnosti boli spätne dodané príjmy v zahraničí za roky 2022 a 2023. Je možné opraviť daňové priznania za tieto roky?

Odpoveď:

Ak v dôsledku účtovnej chyby minulých účtovných období zahrnula účtovná jednotka do výsledku hospodárenia vyššie náklady alebo nižšie výnosy, má povinnosť postupovať podľa § 17 ods. 15 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov („ZDP“), t. j. podať dodatočné daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za to zdaňovacie obdobie, s ktorým chyba vecne a časovo súvisí, a to v lehote do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola chyba zistená. Rovnaký postup uplatní daňovník, ak zistí, že daňová strata má byť nižšia, ako bola uvedená v daňovom priznaní k dani z príjmov právnickej osoby.

V prípade, že daňovník v dôsledku účtovnej chyby zahrnul do výsledku hospodárenia nižšie náklady alebo vyššie výnosy, môže pri zahrňovaní opravy tejto účtovnej chyby do základu dane

postupovať podľa § 17 ods. 29 ZDP, resp. môže sa rozhodnúť, či uplatní postup podľa § 17 ods. 29 alebo ods. 15 ZDP. Ak sa rozhodne postupovať podľa § 17 ods. 29 ZDP, potom súčasťou základu dane v príslušnom zdaňovacom období bude aj oprava vykonaná v účtovníctve, v ktorom bola chyba zistená. Takto vykonaná oprava už nebude mať vplyv na zdaňovacie obdobie, s ktorými vecne a časovo súvisí.

Ak zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) alebo osobitný predpis neustanovuje inak, tak vyrubiť daň ani rozdiel dane alebo uplatniť nárok na sumu podľa osobitných predpisov nemožno po uplynutí piatich rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo v ktorom bol daňový subjekt povinný daň zaplatiť bez povinnosti podať daňové priznanie, alebo v ktorom daňovému subjektu vznikol nárok na uplatnenie sumy podľa osobitných predpisov.

POZNÁMKA:

Vzhľadom na skutočnosť, že je možné účtovať v dvoch účtovných sústavách, môžu nastať prípady:

1. všetci účastníci vedú jednoduché účtovníctvo,
2. všetci účastníci vedú podvojnú účtovníctvo,
3. niektorí účastníci vedú podvojnú účtovníctvo a niektorí účastníci vedú jednoduché účtovníctvo.

NEPREHLIADNITE!

Napríklad, vedenie účtovníctva sa uskutočňuje u účastníka, ktorý vedie účtovníctvo v sústave podvojného účtovníctva a ďalší účastník vedie jednoduché účtovníctvo. Výpočet pomernej časti výnosov a nákladov pre účastníka účtujúceho v sústave jednoduchého účtovníctva by bolo potrebné transformovať na príjmy a výdavky, čo je mimoriadne náročné.

POZNÁMKA:

Nasledujúce bude uvedené za predpokladu, že všetci účastníci vedú jednoduché účtovníctvo.

2.2. Vedenie účtovníctva

Združenie nie je účtovnou jednotkou. Nie je ani presne určené účtovnými predpismi, ako viesť účtovníctvo za združenie. Toto je možné v praxi realizovať napr. spôsobmi:

1. **každý účtovný prípad**, ktorý vznikne z činnosti združenia, sa už pri svojom vzniku záúčtuje podľa určených podielov priamo **do vlastných účtovníctiev jednotlivých účastníkov združenia**. Tento spôsob je však náročný a komplikovaný, a tak sa v praxi používa väčšinou pri malom rozsahu spoločnej činnosti;
2. vedením účtovníctva za združenie je poverený jeden z jeho účastníkov, pričom tento spôsob vychádza z princípu, ako keby združenie bolo účtovnou jednotkou. **Každý účtovný prípad**, ktorý vznikne z činnosti združenia, poverený účastník **vedie oddelene** od svojho účtovníctva. Pri tomto spôsobe je vhodné zmluvou o združení poveriť jedného účastníka nielen vedením účtovníctva za združenie, ale aj správou majetku v podielovom spoluvlastníctve účastníkov združenia a plnením povinností pre účely dane z pridanej hodnoty.

V praxi nie sú výnimočné prípady takých združení, ktorých účastníci vedú účtovníctvo v rôznych účtovných sústavách, pričom **vznikajú veľké problémy pri výpočte pomerných príjmov a výdavkov a ich zúčtovanie**. Preto pri rozhodnutí o podnikaní formou združenia je **nutné, aby si podnikatelia zosúladiли spôsob účtovania**. Je dôležité zvážiť kombináciu rôznych typov účtovných sústav u jednotlivých účastníkov združenia, aby to neprinieslo viac problémov, a to hlavne z titulu vykazovania základu dane jednotlivých účastníkov združenia.

2.3. Jednoduché účtovníctvo a združenie

Postupy v JÚ problematiku vedenia účtovníctva v združení neupravujú.

1. Účastník združenia je poverený vedením účtovníctva:

Ak sa účastníci združenia v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka dohodnú, že jeden z účastníkov bude poverený správou vecí, vedením účtovníctva a pod., potom tento účastník aj:

- plní záväzky a nadobúda práva z dodávateľsko-odberateľských vzťahov,
- vystavuje pod svojím menom doklady, je uvedený na účtovných dokladoch ako účastník účtovného prípadu
- nakladá s vecami poskytnutými združeniu,
- účtuje v priebehu roka všetky účtovné prípady v mene združenia v rámci svojho účtovníctva,
- na konci účtovného obdobia vykonáva zúčtovanie spoločných príjmov a výdavkov v rámci uzávierkových účtovných operácií, na základe čoho si každý z účastníkov združenia prenáša do svojho peňažného denníka svoj podiel príjmov a výdavkov, ktorý sa uňho stáva súčasťou základu dane pre daň z príjmov fyzických osôb (čiastkovým základom dane z príjmov podľa § 6 zákona o dani z príjmov).

Účtovanie o poskytnutí vecí:

1. poskytovateľ poskytnutie veci určenej podľa druhu (tieto veci prechádzajú do vlastníctva všetkých účastníkov združenia), napr. zásoby, účtuje o vyradení zo zásob a v knihe pohľadávok ako o pohľadávke voči združeniu,
2. poskytovateľ poskytnutie veci jednotlivo určenej (tieto veci ostávajú vo vlastníctve poskytovateľa), napr. dlhodobý hmotný majetok, účtuje, a to

zaznačením poznámky v knihe dlhodobého majetku (na inventárnej karte) o poskytnutí pre účely združenia.

2. Účastník združenia nie je poverený vedením účtovníctva:

Ak nebol ani jeden z účastníkov združenia poverený vedením účtovníctva za združenie, potom by mali byť v účtovníctve každého účastníka združenia zaúčtované príjmy a výdavky patriace združeniu, a to podľa toho, v ktorom obchodnom prípade bol účastník združenia nositeľom práv zastupovať združenie ako celok.

Na konci účtovného obdobia v rámci uzávierkových operácií je potrebné preúčtovať príslušnú časť príjmov a výdavkov medzi jednotlivými účastníkmi združenia navzájom, aby každý z nich mal len svoj podiel príjmov a výdavkov, ktoré vchádzajú do základu dane k zdaneniu. Účtovanie sa uskutočňuje napr. na základe príjmových a výdavkových pokladničných dokladov, ktoré sú vystavené jednotlivými účastníkmi združenia podľa toho, či ide o rozdelenie príjmov alebo výdavkov.

2.4. Podvojný účtovníctvo a združenie

Na rozdiel od jednoduchého účtovníctva, postupy v PÚ čiastočne upravujú účtovanie v združení bez právnej subjektivity, a to v nasledovných ustanoveniach:

- § 53 ods. 5 postupov v PÚ: na účte 358 – *Pohľadávky voči účastníkom združenia* sa účtujú pohľadávky voči účastníkom združenia, ak nevzniká samostatná právnická osoba a ak nie je poverený ani jeden z účastníkov združenia za správcu združenia. Zostatok tohto účtu sa odsúhlasuje účastníkmi združenia;
- § 54 ods. 6 postupov v PÚ: na účte 368 – *Závazky voči účastníkom združenia* sa účtujú záväzky voči účastníkom združenia, ak nevzniká samostatná právnická osoba a ak nie je poverený ani jeden z účastníkov združenia za správcu združenia. Zostatok tohto účtu sa odsúhlasuje účastníkmi združenia;
- § 57 ods. 3 a 4 postupov v PÚ: na účte 398 – *Spojovací účet pri združení*:
 - sa účtujú operácie voči účastníkom združenia, ak nevzniká samostatná právnická osoba a ak je jeden z účastníkov združenia poverený správou peňazí alebo iných vecí poskytnutých na účely združenia,
 - sa v účtovníctve správcu združenia účtuje o vložených prostriedkoch a iných účtovných prípadoch,
 - v rámci uzatvorenia účtovných kníh sa vzájomne odsúhlasuje účtovanie na účte 398 medzi správcou združenia a jednotlivými účastníkmi združenia,
 - sa účtovanie usporiada tak, aby sa zabezpečili údaje o podieloch jednotlivých účastníkov združenia na jeho majetku, výnosoch a nákladoch.

Z obsahovej náplne jednotlivých účtov vyplýva, že spôsob použitia týchto účtov závisí od toho, či je alebo nie je jeden z účastníkov združenia určený ako správca združenia.

3. Združenie a zákon o dani z príjmov

Aj v prípade postupu pri zdanení príjmov dosahujúcich účastníkmi združenia stále platí, že keďže samotné združenie nemá právnu subjektivitu, nie je samostatnou účtovnou jednotkou, ale nie je ani samostatným daňovým subjektom. Daňovníkom je každý účastník združenia.

Pre zhrnutie zákonných skutočností je možné povedať, že na daňové účely:

- zmluva musí mať písomnú formu,

POZNÁMKA:

V tomto prípade budeme vychádzať z predpokladu, že všetci účastníci združenia, fyzické osoby, vedú podvojný účtovníctvo.

POZNÁMKA:

Z uvedeného dôvodu sa na účastníkov združenia vytvorených s cieľom spoločného podnikania vzťahujú všetky ustanovenia zákona o dani z príjmov týkajúce sa samostatne podnikajúcich osôb. Špecificky je v zákone o dani z príjmov upravená problematika delenia príjmov dosiahnutých spoločným podnikaním na základe písomnej zmluvy o združení medzi jednotlivých účastníkov a spôsob delenia príjmov plynúcich zo spoluvlastníctva k veci, ktorá sa tiež v niektorých prípadoch týka účastníkov združenia, v § 10 zákona o dani z príjmov.

POZNÁMKA:

Podľa § 10 zákona o dani z príjmov:

- 1) *príjmy dosiahnuté spoločne dvoma alebo viacerými daňovníkmi z dôvodu spoluvlastníctva k veci alebo zo spoločných práv a spoločné výdavky vynaložené na ich dosiahnutie, zabezpečenie a udržiavanie sa zahrňajú do základu dane jednotlivých daňovníkov podľa ich spoluvlastníckych podielov, ak nie je právnym predpisom ustanovený alebo účastníkmi dohodnutý iný podiel;*
- 2) *príjmy dosiahnuté daňovníkmi pri spoločnom podnikaní alebo zo spoločnej inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov), na základe písomnej zmluvy o združení alebo písomného vyhlásenia o združení sa a daňové výdavky sa zahrňujú do základu dane jednotlivých daňovníkov rovným dielom, ak nie je v zmluve o združení určené inak. To platí aj pre príjmy a daňové výdavky pri spoločnom podnikaní (§ 6 zákona o dani z príjmov) na základe písomnej zmluvy o združení medzi fyzickými osobami a právnickými osobami.*

POZNÁMKA:

Pre zhrnutie:

- zmluva o združení niekoľkých osôb je upravená v § 829 až § 841 Občianskeho zákonníka,
- na základe § 829 a § 830 Občianskeho zákonníka niekoľko osôb sa môže združiť, aby sa spoločne pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu, pričom každý z účastníkov je povinný vyvíjať činnosť na dosiahnutie dojednaného účelu spôsobom určeným v zmluve a zdržať sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla znemožniť alebo sťažiť dosiahnutie tohto účelu,
- združenia založené podľa § 829 Občianskeho zákonníka nemajú spôsobilosť na práva a povinnosti, t. j. zmluvou o združení nevzniká nový právny subjekt. Spôsobilosť na práva a povinnosti v súvislosti s činnosťou združenia majú iba účastníci združenia. Podľa zákona o účtovníctve, združenia vzniknuté podľa Občianskeho zákonníka nie sú samostatnými účtovnými jednotkami. Samostatnými účtovnými jednotkami sú len jednotliví účastníci združenia a títo účastníci združenia sú aj samostatnými daňovníkmi podľa § 6 zákona o dani z príjmov.

❖ Príklad č. 1:

Pán Zverinka dosahuje viaceré druhy príjmov. Podniká na základe živnostenského oprávnenia a dosahuje príjmy aj ako súkromný veterinárny lekár. V roku 2025 si rozšíril činnosť o ďalšiu živnosť, ktorú začal vykonávať ako účastník založeného združenia. Automaticky mu zanikla možnosť uplatňovať si pri niektorej z individuálne vykonávaných činností výdavky percentom z príjmov.

NEPREHLIADNITE!

Výška jednotlivých „vkladov“ síce nemusí byť rovnaká, ale **pokiaľ nie je v zmluve priamo určená, predpokladá sa, že účastníci musia poskytnúť rovnaké hodnoty.**

- deliť možno len príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti uvedené v § 6 zákona o dani z príjmov,
- príjmy dosiahnuté spoločnou činnosťou a daňové výdavky vynaložené na ich dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie sa rozdeľujú medzi účastníkov rovným dielom, ak v zmluve nie je určené inak,
- z dikcie § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov vyplýva, že daňovník s viacerými druhmi príjmov uvedených v § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov nemôže kombinovať rôzne spôsoby uplatňovania výdavkov – buď si od všetkých príjmov odpočítava výdavky paušálne, alebo výdavky skutočne vynaložené,
- zákon o dani z príjmov nezakazuje u účastníkov združenia použiť rôzny spôsob uplatňovaných výdavkov pri zachovaní rozdelenia príjmov a výdavkov v súlade s § 10 ods. 2 zákona o dani z príjmov (bude spresnené nižšie).

Z týchto požiadaviek a obmedzení konkrétne vyplýva, že:

- možnosť aplikácie tohto ustanovenia § 10 ods. 2 zákona o dani z príjmov sa nevzťahuje na daňovníkov, ktorí podnikajú bez živnostenského oprávnenia, pretože ich príjmy sa už nezaraďujú medzi príjmy z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6, ale medzi ostatné príjmy podľa § 8 zákona o dani z príjmov,
- ak daňovník podniká v rámci združenia a súčasne individuálne, pričom účtuje, musí si pri všetkých príjmoch uplatňovať výdavky preukázateľne vynaložené na základe vedeného účtovníctva,
- ak účastník združenia dosahuje aj iné druhy príjmov patriace do § 6 zákona o dani z príjmov, nemôže si už pri žiadnom z týchto príjmov uplatňovať výdavky percentuálne, ak v združení účtuje, resp. preukazuje výdavky.

Ďalším ustanovením, ktoré upravuje odpisovanie majetku poskytnutého účastníkom združenia na jeho spoločné používanie, je § 24 ods. 6 zákona o dani z príjmov, ale aj § 24 ods. 3 zákona o dani z príjmov, kde je uvedený spôsob uplatňovania odpisov hmotného majetku v prípade, ak je v spoluvlastníctve viacerých osôb, čo vzniká aj v prípade majetku nadobudnutého činnosťou združenia.

Uplatnenie práva na odpisovanie účastníkov združenia bez právnej subjektivity (§ 24 ods. 6 zákona o dani z príjmov):

V zmysle Občianskeho zákonníka sa predpokladá osobná účasť na činnosti združenia, t. j. priame podieľanie sa na spoločnom podnikaní. Súčasne sa v príslušných ustanoveniach Občianskeho zákonníka zdôrazňuje, že účastníci združenia sa musia zdržať takej činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť združenie.

V zmluve môže byť okrem osobnej pracovnej činnosti zakotvená aj povinnosť poskytnúť na ciele združenia peniaze alebo iné hodnoty.

Poskytnuté hodnoty možno rozdeliť na dve základné skupiny:

- veci určené jednotlivcovi, teda tie, ktoré možno ľahko identifikovať, napr. auto podľa prideleného evidenčného čísla, výrobného čísla, farby, typu, ďalej napr. nehnuteľnosť podľa súpisného čísla, katastrálneho územia, miesta umiestnenia a pod. – tieto veci ostávajú vo vlastníctve toho účastníka združenia, ktorý ich poskytol, pričom ostatní majú právo bezplatne ich používať,
- veci určené podľa druhu, napr. zásoby materiálu, peniaze a pod. – stávajú sa spoluvlastníctvom všetkých účastníkov združenia v pomere k ich výške, a to v okamihu ich poskytnutia.

V súlade s vyššie uvedeným je možné v zásade rozdeliť odpisovanie majetku v závislosti, či ide o:

- majetok, ktorý jednotlivci vložili členovia združenia na účely činnosti združenia, pričom tento je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka stále vo vlastníctve poskytovateľa a v súlade s ustanovením § 24 ods. 6 zákona o dani z príjmov takýto HaNM individuálne určený, ako napr. stroje, zariadenia, budovy, pozemky a pod., ktorý je poskytnutý združeniu bez právnej subjektivity na spoločné využitie účastníkov združenia, je odpisovaný tým účastníkom združenia (zostáva výlučným vlastníkom poskytnutého majetku), ktorý majetok poskytol na spoločné užívanie účastníkom združenia,
- majetok, ktorý bol podľa § 834 Občianskeho zákonníka získaný pri výkone spoločnej činnosti, pričom tento sa stáva spoluvlastníctvom všetkých účastníkov, t. j. znova nejde o majetok združenia, ale o majetok, ktorý, keďže bol nadobudnutý z činnosti združenia, je majetkom v spoluvlastníctve všetkých účastníkov združenia.

Tento majetok v prípade:

- ak pôjde o majetok **odpisovaný**, sa odpisuje v súlade s ustanovením § 24 ods. 3 zákona o dani z príjmov,
- ak pôjde o majetok **zahŕňaný rovno do výdavkov** (nákladov), tento sa uplatní ako výdavok u jednotlivých účastníkov združenia v súlade s § 10 ods. 2 zákona o dani z príjmov, a to pomernou časťou vo výške určenej spoluvlastníckym podielom z ceny takéhoto majetku.

Uplatnenie práva na odpisovanie spoluvlastníkmi pri podielovom spoluvlastníctve (§ 24 ods. 3 zákona o dani z príjmov)

Podľa tohto ustanovenia zákona o dani z príjmov sa postupuje pri odpisovaní HaNM v prípade, že je v spoluvlastníctve viacerých fyzických alebo právnických osôb. Nárok na odpisovanie majetku má každý zo spoluvlastníkov zo vstupnej ceny, a to vo výške svojho spoluvlastníckeho podielu.

Týmto spôsobom sa odpisuje aj majetok nadobudnutý členmi združenia z prostriedkov dosiahnutých zo spoločnej činnosti, resp. sa dohodli zakúpiť spoločne majetok potrebný pre vykonávanie činnosti.

Ukončenie činnosti v združení

Ukončiť činnosť v združení je možné v dvoch prípadoch, a to:

- vystúpením alebo vylúčením účastníka zo združenia,
- ukončením činnosti celého združenia.

Vystúpenie alebo vylúčenie účastníka zo združenia

Odchádzajúci účastník združenia po uplynutí zdaňovacieho obdobia, v ktorom došlo k jeho odchodu zo združenia, musí:

- za posledný rok účasti v združení zdaní svoj podiel na príjmoch a výdavkoch podľa § 10 ods. 2 zákona o dani z príjmov,
- posúdiť z daňového aspektu prijatie vecí, ktoré poskytol združeniu a vyplatenie podielu na majetku získanom činnosťou združenia.

A) Vrátenie majetku – vecí vnesených do združenia:

- vrátenie vecí jednotlivci určených (k zmene vlastníctva nedošlo) nemá vplyv na základ dane žiadneho z účastníkov združenia. Samozrejme, v prípade ich predaja do piatich rokov od ich vyradenia z obchodného majetku [§ 2 písm. m) zákona o dani z príjmov] dosiahnutý príjem nebude oslobodeným príjmom v súlade s § 9 ods. 1 písm. a) až d) zákona o dani z príjmov, ale zdaniteľným;

❖ Príklad č. 2:

Fyzická osoba – podnikateľ A a fyzická osoba – podnikateľ B uzatvorili v roku 2024 zmluvu o združení, pričom podnikateľ A vložil do združenia osobný automobil obstaraný v roku 2022 a podnikateľ B vložil počítač obstaraný v roku 2023.

Tento majetok je aj naďalej vo výlučnom vlastníctve uvedených podnikateľov, preto podnikateľ A pokračuje v odpisovaní vloženého osobného automobilu ako doteraz a rovnako aj podnikateľ B pokračuje v odpisovaní počítača ako doteraz.

❖ Príklad č. 3:

Daňovník A a daňovník B sa na základe zmluvy spoločne podieľali na výstavbe výrobnéj haly v hodnote 800 000 eur, ktorú následne spoločne prevádzkujú a využívajú na zabezpečenie svojich zdaniteľných príjmov. Daňovník A sa podieľa na výstavbe vo výške 60 % a daňovník B vo výške 40 % z celkových nákladov. Ako budú daňovníci uplatňovať odpisy z tejto budovy?

Výpočet ročného odpisu – rovnomerný spôsob : $800\,000 / 20 = 40\,000$ eur

Daňovníci si budú uplatňovať ročné odpisy vo výške, v akej sa podieľali na výstavbe výrobnéj haly:

Daňovník A :

$$40\,000 * 0,60 = 24\,000 \text{ eur}$$

Daňovník B:

$$40\,000 * 0,40 = \underline{16\,000 \text{ eur}}$$

40 000 eur

VIDEOŠKOLENIE PORADCU PODNIKATEĽA

Účtovná závierka v podvojnom účtovníctve za rok 2024

Autor: Ing. Bc. Jana Acsová

Vo videoškolení získate informácie, ktoré budú prospešné pri uzatváraní účtovných kníh a pri zostavení samotej účtovnej závierky za rok 2024.

Videoškolenie je súčasťou obsahu Daňového centra a je prístupné pre predplatiteľov v záložke Daňová TV.

NEPREHLIADNITE!

Pri ich vrátení poverený účastník za účtovanie v združení by mal zaúčtovať storno tohto výdavku (z ktorého nebol dosiahnutý príjem) a v prípade, ak odchádzajúci účastník už nebude podnikat' individuálne, vrátenie ním vnesených zásob nemá vplyv na jeho základ dane (čo poskytol, bolo mu aj vrátené, resp. len nespotrebovaná časť). Ak by pokračoval v podnikaní, výdavok na obstaranie zásob si uplatní v rámci svojej činnosti a v prípade ich predaja následne zdaní dosiahnutý príjem.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Luxusné auto a združenie FO bez právnej subjektivity

Ako je posudzovaný test na úpravu základu dane podľa § 17 ods. 34 zákona o dani z príjmov pri vstupnej cene 48 000 € a viac v prípade združenia FO bez právnej subjektivity na celkový základ dane združenia tvorený 100 % podielom príjmov a výdavkov (vedeného v účtovníctve jedného člena združenia), ešte pred rozdelením v pomere podľa zmluvy?

Odpoveď:

Odpisovanie hmotného majetku v združení podnikateľov je upravené v § 24 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ak ide o spoluvlastníctvo – napr. osobné auto obstarané v čase pôsobenia združenia) alebo v § 24 ods. 6 zákona o dani z príjmov (ak ide o individuálne určený majetok, ktorý vložil do podnikania jeden z podnikateľov). Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Individuálne určený hmotný majetok a nehmotný majetok, ktorý bol poskytnutý účastníkom združenia ostatným účastníkom na bezodplatné užívanie, odpisuje len ten účastník združenia, ktorý ho poskytol a je jeho vlastníkom. Tento odpis sa nepovažuje za spoločný výdavok všetkých účastníkov združenia. Hmotný majetok a nehmotný majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti je v spoluvlastníctve všetkých účastníkov združenia a každý má nárok na odpis zodpovedajúci výške

- vrátenie vecí druhovo určených:
 - ak odchádzajúcemu účastníkovi vráti ním vnesené peniaze – uvedené nemá vplyv na základ dane,
 - ak mu vráti zásoby tovaru, materiálu a pod. – uvedené má vplyv na základ dane v závislosti od skutočnosti, ako tieto už boli premietnuté do výdavkov. V súlade s účtovnými predpismi by výdavok na obstaranie zásob účastník vo svojom účtovníctve v súvislosti s ich poskytnutím združeniu mal vystornovať a poverená osoba za vedenie účtovníctva v združení by mala výdavok zahrnúť do rozdeľovaných výdavkov.

B) Vyplatenie podielu na majetku získanom činnosťou združenia:

1. spôsob

Vyplatí sa mu celý podiel na obchodnom majetku, teda aktívach v čase vystúpenia zo združenia bez prihladenia na výšku záväzkov. Pri každej úhrade týchto záväzkov, ktoré vznikli do dátumu jeho vystúpenia zo združenia, bude musieť na ne prispieť.

V jednoduchom účtovníctve

V prípade, ak účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva a súčasne s odchodom zo združenia končí s podnikaním vôbec, o tieto záväzky (svoj podiel na nich) základ dane zníži bez ohľadu na dátum ich skutočného zaplatenia (§ 17 ods. 8 zákona o dani z príjmov), v prípade pokračovania v podnikaní individuálnym spôsobom až v čase úhrady.

Postup: Vyhотовí sa záznam obchodného majetku, dohodnutým spôsobom sa ocení, vyčíslí sa hodnota podielu pripadajúca na odchádzajúceho účastníka združenia a ak je k dispozícii dostatok finančných prostriedkov, hneď sa mu vyplatia. V prípade „prírastku“ majetku, ktorým je:

- odpisovaný majetok** – odchádzajúcemu účastníkovi sa vyplátí podiel na tomto majetku. Keďže spoločne nadobudnutý majetok je v podielovom spoluvlastníctve, z ekonomického hľadiska ide vlastne o predaj podielu pripadajúceho na odchádzajúceho účastníka ostatným účastníkom združenia – príjem podlieha zdaneniu, na druhej strane do výdavkov sa zahrnie pomerná časť zostatkovej ceny zodpovedajúca podielu pripadajúceho na odchádzajúceho účastníka.
Ak sa tieto sumy rovnajú, neovplyvní to v konečnom dôsledku základ dane;
- zásoby materiálu, tovaru a pod.** – (nad rámec tých, ktoré boli do združenia účastníkom vnesené a ktoré sa mu majú vrátiť) – účastníkovi sa vyplátí podiel na hodnote týchto zásob, inými slovami – tento svoj podiel predá ostatným účastníkom – o obstaraní zásob sa v jednoduchom účtovníctve už účtovalo ako o daňovom výdavku (časť z nich pripadajúca na jeho podiel na výdavku tiež už uplatnil vo svojich daňových výdavkoch), príjem z ich predaja podlieha zdaneniu;
- peňažné prostriedky** – nadobudnutie podielu na majetku v tejto forme sa zdaňuje nepriamo – každoročne sa zdaňoval a aj za posledný rok sa musí zdaníť príslušný rozdiel medzi príjmami (podielom na príjmoch) a výdavkami (podielom na výdavkoch);
- pohľadávky** – účastníci by sa vopred mali dohodnúť, že:
 - buď bude ich príslušná časť pripadajúca na odchádzajúceho účastníka odplatne postúpená (predaná) ostatným účastníkom a následne aj zdanená v nominálnej hodnote v súlade s § 17 ods. 12 zákona o dani z príjmov, alebo

- k riadnemu postúpeniu nedôjde a bude vyplatený až podiel na skutočne prijatej sume – v tom prípade by moment zdanenia závisel od toho, či odchádzajúci účastník súčasne aj končí s podnikaním (o podiel na pohľadávkach by musel podľa § 17 ods. 8 zákona o dani z príjmov zvýšiť základ dane bez ohľadu na moment skutočného prijatia peňazí), alebo individuálne podniká ďalej – do príjmov by zahrnul až skutočné vyinkasovanie peňazí. [Ak by sa neskôr dala táto pohľadávka považovať za nevymožiteľnú podľa § 19 ods. 2 písm. h) zákona o dani z príjmov, daňovník by mohol podať dodatočné daňové priznanie.]

V podvojnom účtovníctve:

- **o vrátení hodnoty zásob** – sa zaúčtuje úhrada pohľadávky 221/398,
- **o vrátení veci určenej jednotlivo** – sa neúčtuje, na karte HIM sa uvedie poznámka o vrátení,
- **o podiele na výdavkoch, príjmoch** – sa zaúčtuje rovnako ako počas činnosti združenia,
- **o podiele na majetku nadobudnutom počas činnosti združenia** – sa účtuje ako o náraste majetku vo výške podielu na obstarávacej cene a oprávkach oproti účtu 398,
- **o prevzatí záväzkov vzniknutých v združení za účasti účastníka** – sa účtuje na ľarchu účtu 398 a v prospech jednotlivých účtov záväzkov.

Podľa zisteného charakteru konečného zostatku účtu 398 sa tento zaúčtuje buď do výnosov na účet 648 – Ostatné prevádzkové výnosy, alebo do nákladov, a to na účet 548 – Ostatné prevádzkové výnosy. Ako sme už spomenuli, ide o nedaňový náklad alebo výnos.

2. spôsob

Odchádzajúcemu účastníkovi sa vyplatí len podiel na čistom obchodnom imaní, teda podiel na obchodnom majetku zníženom o záväzky s tým, že by súčasne bol aplikovaný § 531 Občianskeho zákonníka – prevzatie dlhu (podielu na dlhu) ostatnými účastníkmi združenia so súhlasom veriteľa/-ov.

Ukončenie činnosti celého združenia

Združenie zaniká rozpustením v zmysle § 841 Občianskeho zákonníka.

K rozpusteniu združenia môže dôjsť:

- po vykonaní dohodnutého obchodného prípadu, resp. dosiahnutí cieľa, kvôli ktorému bola zmluva o združení uzatvorená,
- po uplynutí dohodnutej doby trvania združenia,
- znížením počtu účastníkov na jednu osobu v dôsledku vystúpenia účastníka/ov, vylúčenia, smrti účastníka – fyzickej osoby, zánikom účastníka – právnickej osoby atď.,
- na základe rozhodnutia účastníkov o rozpustení združenia.

Keďže združenie nemá právnu subjektivitu, nemôže mať právneho nástupcu.

Ako už bolo uvedené, účastníci majú nárok na vrátenie hodnôt poskytnutých na ciele združenia. Súčasne sa vyrovnávajú medzi sebou o majetok získaný výkonom spoločnej činnosti spôsobom určeným v zmluve, inak rovným dielom.

1. Vrátenie majetku – vecí vnesených do združenia

- veci jednotlivo určené**, zväčša odpisovaný hmotný alebo nehmotný majetok – k zmene vlastníctva nikdy nedošlo. Vrátenie týchto vecí nemá vplyv na základ dane žiadneho z účastníkov združenia.

jeho spoluvlastníckeho podielu. Povinnosť úpravy základu dane podľa § 17 ods. 34 zákona o dani z príjmov v prípade odpisovania „luxusného“ osobného automobilu sa vzťahuje na tú fyzickú osobu, ktorá uplatňuje odpis automobilu do daňových výdavkov.

Táto fyzická osoba, ktorá uplatňuje odpis automobilu do daňových výdavkov, musí vykázať základ dane minimálne 12 000 €, aby jej nevznikla povinnosť úpravy základu dane podľa § 17 ods. 34 zákona o dani z príjmov.

NEPREHLIADNITE!

V podstate dostane celý podiel na obchodnom majetku (s tým istým postupom ako pri prvom spôsobe) a zároveň uhradí svoj podiel na záväzkoch. V prípade úplného ukončenia podnikateľskej činnosti daňovník upravuje základ dane podľa § 17 ods. 8 zákona o dani z príjmov, a teda okrem iného zníži základ dane o svoj podiel na záväzkoch, bez ohľadu na dátum skutočnej úhrady. V prípade pokračovania v individuálnom podnikaní táto platba pri súčasnom aplikovaní ustanovenia § 531 Občianskeho zákonníka by sa mala zahrnúť do daňových výdavkov.

POZNÁMKA:

Výnimku by (v jednoduchom účtovníctve) predstavovala len taká vrátená vec, ktorá by nespĺňala kritériá na zaradenie do odpisovaného majetku, pričom nebola vydaná do použitia, ale stále tvorí súčasť zásob materiálu. O obstarávaciu cenu nepoužitých zásob sa pri ukončení podnikateľskej činnosti v súlade s § 17 ods. 8 zákona o dani z príjmov zvyšuje základ dane. Pokiaľ by k ukončeniu podnikania nedošlo a vec by daňovníkovi slúžila na jeho individuálnu činnosť, základ dane by o túto sumu nezvýšil. Samozrejme, v prípade predaja vrátených vecí (či už odpisovaného hmotného a nehmotného majetku, alebo iných vecí) uskutočneného do piatich rokov od vyradenia takéhoto majetku z obchodného majetku [§ 2 písm. m) zákona] nebude príjem z predaja oslobodený od dane podľa § 9 zákona o dani z príjmov, ale bude zdaniteľným príjmom.

NEPREHLIADNITE!

Daňové posúdenie rozdelenia majetku závisí od viacerých skutočností:

- či daňovník bude ďalej individuálne podnikat' alebo nie,
- či účastníci združenia účtujú v sústave jednoduchého alebo podvojného účtovníctva,
- či výdavky na obstaranie majetku boli uznané za daňové výdavky,
- o aký druh majetku z hľadiska jeho formy ide (zásoby, peniaze a pod.).

Ak sa tento majetok predá, nevznikajú žiadne problémy s rozdelením majetku.

POZNÁMKA:

Ak sa celý majetok predá, dosiahnutý príjem predstavuje (ako pri každom inom predaji) zdaniteľný príjem, každý z účastníkov prevezme svoju časť (podiel) príjmu a túto sumu zahrnie do svojich zdaniteľných príjmov. Vo výdavkoch si zároveň uplatní „svoju“ časť zostatkovej ceny majetku. Ak majetok prevezme niektorý z účastníkov, nemá to vplyv na jeho základ dane. Ak by však pokračoval v podnikaní individuálnym spôsobom, sumu vyplatenú ostatným účastníkom za ich vlastné odpredané časti tohto majetku by premietal do výdavkov prostredníctvom zvýšených odpisov. Účastník, ktorý svoju časť hmotného majetku „predal“, tento príjem zahrnie do zdaniteľných príjmov, ale zároveň si uplatní pomernú časť zostatkovej ceny majetku – ak sa tieto dve sumy rovnajú, v konečnom dôsledku to nemá vplyv na jeho základ dane, čo je daňovo spravodlivé.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Nepeňažný príjem zamestnanca

Zamestnanec bol vyslaný zo zahraničnej pobočky k slovenskému zamestnávateľovi, kde prišiel aj s rodinou. Zamestnávateľ podľa smernice prepláca jeho deťom školu. Ide u zamestnanca o zdaniteľný príjem z tohto titulu?

Odpoveď:

V zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p. (ZDP) je možné uplatniť u zamestnávateľa

- b) **veci druhovo určené** – ak sa účastníkovi vrátia vnesené peniaze – nemá to vplyv na jeho základ dane. Pokiaľ mu poverená osoba vráti zásoby tovaru, materiálu a pod., čo je málo pravdepodobné, je potrebné vychádzať zo skutočnosti, či, resp. ako boli premietnuté do výdavkov.

Správny postup pri prijatí a vrátení zásob, ako aj daňovom posúdení týchto operácií, ak účastníci účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva, by mal byť taký, že:

- účastník, ktorý zásoby vnáša do združenia, musí tento svoj výdavok na obstaranie zásob vo svojom účtovníctve v rámci uzávierkových operácií vystornovať;
- zásoby spolu s dokladom o nákupe odovzdá poverenej osobe, ktorá tento výdavok zahrnie do celkových výdavkov za združenie, čo sa u jednotlivých účastníkov zobrazí na konci roka pri zaúčtovaní podielu na celkových príjmoch a celkových výdavkoch. Je to teda to isté, ako keď poverená osoba prijme peniaze a obstará za ne zásoby;
- ak k použitiu týchto zásob nedôjde a pri zániku združenia sa tieto zásoby vrátia účastníkovi (resp. z poskytnutých zásob sa dosiahne peňažný príjem a ten sa použije, vynaloží na obstaranie ďalších druhovo rovnakých zásob s cieľom ich vrátenia), musí sa tento daňový výdavok v rámci združenia vystornovať, pretože nebol z neho dosiahnutý príjem, čo sa opäť prejaví u všetkých účastníkov v rámci rozdelenia celkových príjmov a výdavkov;
- ak tento „poskytujúci“ účastník nebude pokračovať v individuálnom podnikaní, prijatie ním poskytnutých zásob už nebude mať ďalší vplyv na jeho základ dane. Ak by ich použil v rámci svojej ďalšej individuálnej činnosti, hodnotu týchto zásob by zahrnul do svojich výdavkov a príjem z nich dosiahnutý do svojich vlastných príjmov zo samostatnej činnosti.

2. Vyplatenie podielu na majetku získanom činnosťou združenia

V zmysle § 841 ObčZ si majú účastníci združenia rozdeliť medzi sebou majetok získaný výkonom spoločnej činnosti.

Mal by sa teda spraviť zoznam nadobudnutého obchodného majetku, ktorý sa dohodnutým spôsobom ocení a vyčísli sa hodnoty podielov pripadajúcich na jednotlivých účastníkov združenia.

Druhou alternatívou je rozdelenie majetku v jeho reálnej naturálnej forme, pričom, ak dôjde k predaju takto získaného majetku, z daňového hľadiska sa tento predaj posúdi tak ako každý iný predaj majetku.

V prípade „prírastku“ majetku pri

a) odpisovanom majetku

- sa v praxi zvyčajne pri skončení činnosti združenia tento celý predá a zisk sa rozdelí medzi účastníkov, alebo majetok prevezme len niektorý z účastníkov a ostatným vypláti peňažné podiely;

b) **peniazoch** – ich rozdelenie nemá vplyv na základ dane účastníkov združenia. Zdaneniu podlieha len podiel na príjmoch;

c) **zásobách** – sú opäť možné viaceré spôsoby rozdelenia tohto majetku.

Ak sa rozdelia v naturálnej, reálnej podobe – poverená osoba, ktorá vedie jednoduché účtovníctvo nielen za seba, ale aj za združenie, by mala najskôr zaúčtovať storno výdavku na obstaranie týchto zásob, keďže v konečnom dôsledku neboli použité na dosiahnutie príjmov. Samotné prijatie týchto zásob účastníkom už nemá vplyv na jeho základ dane. Ak by túto svoju časť použil neskôr v rámci svojej individuálnej činnosti, uplatnil by si výdavok na obstaranie tejto časti zásob v rámci svojej činnosti (a taktiež dosiahnutý príjem by podrobil zdaneniu);

Ak poverená osoba zásoby speňaží, nezaúčtuje storno výdavku na obstaranie zásob a do celkových rozdeľovaných príjmov premietne aj tržbu z predaja týchto zásob.

Ak všetky nespotrebované zásoby prevezme len niektorý účastník združenia (najskôr však poverená osoba zaúčtuje storno výdavku na ich obstaranie) a ostatným zaplatí za časť zásob, ktorá v rámci podielového spoluvlastníctva na nich pripadala, u tohto účastníka ide vlastne o nákup zvyšných častí. Z dôvodu, že má záujem o nespotrebované zásoby, vzniká predpoklad, že bude ďalej pokračovať v podnikaní individuálnym spôsobom a celú hodnotu týchto zásob uplatní v rámci svojej činnosti ako daňový výdavok (následne zdaní príjem z nich dosiahnutý).

- d) pohľadávkach** – fyzicky si účastníci združenia rozdeľia pravdepodobne až príjem z nich reálne dosiahnutý. U účastníkov pokračujúcich v podnikaní sa takto získané peniaze zaúčtujú do zdaniteľných príjmov. Účastníci, ktorí už v podnikaní po rozpustení združenia nepokračujú, musia pri ukončení činnosti upraviť svoj základ dane podľa § 17 ods. 8 zákona o dani z príjmov, teda zvýšia základ dane okrem iného aj o pohľadávky s výnimkou nevymožiteľných – uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) zákona o dani z príjmov.

Zhrnutie

Ak by sme v celkovom zhrnutí mali na niektoré hlavné zásady upozorniť, boli by to:

- združenie bez právnej subjektivity založené podľa § 829 – § 841 Občianskeho zákonníka nemá právnu subjektivitu,
- nie je samostatnou účtovnou jednotkou (účtovnými jednotkami sú jednotliví účastníci združenia),
- ani samostatným daňovníkom (daňovníkmi sú jednotliví účastníci združenia a každý sám za seba podáva aj daňové priznanie, v ktorom si zahŕňa príslušný podiel na príjmoch a výdavkoch dosiahnutých v združení),
- zmluva o združení musí mať písomnú formu pre daňové účely (povinná príloha k podávanému daňovému priznaniu).

Zo základných výhod a nevýhod by bolo vhodné uviesť:

Výhody	Nevýhody
– získanie vyššieho kapitálu pre spoločné podnikanie (viac zdrojov od jednotlivých účastníkov)	– problémy pri rôznych názoroch na výkon činnosti
– spojenie rôznych majetkových hodnôt napomáhajúcich okamžitému výkonu činnosti, napr. jeden účastník vlastní nehnuteľnosť, druhý strojné vybavenie, tretí zásoby	– potreba precízne uzavretej zmluvy o združení s presne stanovenými podmienkami
– možnosť vybavenia väčších zákaziek	– zložitost vedenia účtovníctva a určenia daňového základu a s tým súvisiace úkony
– možnosť vybavenia rôznorodejších zákaziek, resp. zákaziek, ktoré sa skladajú z rôznych úkonov, na ktoré je potrebné viacero druhov odborností	– absencia presných právnych podmienok pre fungovanie združenia
	– komplikované vyrovnanie majetku, podielu na príjmoch pri odchode jedného z účastníkov združenia alebo zrušení združenia, a to tak z hľadiska právneho, ako aj z účtovného a daňového.

Ing. Miroslava Brnová

výdavky, ktoré limitujú osobitné predpisy (napr. Zákonník práce, zákon o cestovných náhradách) len v tam stanovenom limite s výnimkou prípadov, ak:

- sú vyššie nároky dohodnuté v kolektívnej zmluve, v internom predpise zamestnávateľa, v pracovnej alebo inej zmluve uzatvorenej medzi zamestnancom a zamestnávateľom podľa Zákonníka práce a súčasne
- tieto vyššie nároky sú u zamestnanca zdaniteľným príjmom podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 písm. d) ZDP.

Z uvedeného vyplýva, že ak je predmetný benefit dohodnutý v internom predpise zamestnávateľa (smernici), je možné tieto výdavky uznať ako daňové výdavky zamestnávateľa, ak sú zamestnancovi zdaňované.

V zmysle § 5 ods. 7 písm. o) ZDP je od dane oslobodené nepeňažné plnenie poskytnuté zamestnancovi v úhrnnej sume najviac 500 eur za zdaňovacie obdobie od všetkých zamestnávateľov, ak tento zákon neustanovuje inak a zamestnávateľom vynaložené prostriedky na toto nepeňažné plnenie nie sú uplatnené ako výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov [§ 2 písm. i)]. Poskytnutý benefit nad uvedený limit sa zamestnancovi zdaní.

Oslobodenie nepeňažného plnenia podľa § 5 ods. 7 písm. o) ZDP hradeného zo zdrojov zamestnávateľa je možné uplatniť u zamestnanca za predpokladu, že sú splnené podmienky § 19 ods. 1 ZDP, t. j. ide o zamestnanecký benefit, na ktorý vzniká nárok z interného predpisu zamestnávateľa a výdavky vynaložené na tento benefit zamestnávateľ vylúči z daňových výdavkov.

Záver:

Zamestnávateľ sa môže rozhodnúť, či zamestnanecký benefit dohodnutý v smernici zamestnávateľa uplatní v daňových výdavkoch podľa § 19 ods. 1 ZDP a jeho hodnotu zdaní zamestnancovi v súlade s § 35 ZDP alebo vynaložené prostriedky vylúči z daňových výdavkov a hodnotu nepeňažného plnenia poskytnutého zamestnancovi oslobodí od dane v súlade s § 5 ods. 7 písm. o) ZDP.

NEPREHLIADNITE!

Zmenami a doplnením zákona o DPH dôjde najmä k rozšíreniu prípadov, na ktoré sa bude vzťahovať povinnosť opravy odpočítanej dane, k spresneniu definície pojmu „investičný majetok“ a k úprave pravidiel v oblasti úpravy odpočítanej dane pri investičnom majetku. Dochádza k zmene „techniky“ výpočtu výšky úpravy odpočítanej DPH podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 1 zákona o DPH.

❖ Príklad č. 1:

Určenie základu dane pri darovaní automobilu

Platiteľ si v roku 2024 kúpil automobil za sumu 60 000 eur s DPH, z toho základ dane 50 000 eur a DPH 10 000 eur na účely svojho podnikania. Po 4 rokoch od jeho užívania sa platiteľ rozhodne tento automobil darovať inej osobe, s ktorou nie je spriaznený, nejde o osobu s osobitným vzťahom podľa § 22 ods. 8 zákona o DPH. Platiteľovi vznikne povinnosť odvieť daň, pričom základ dane určí po zohľadnení stavu automobilu a v nadväznosti na cenu, za ktorú sa predáva rovnaký druh automobilu s obdobným počtom najazdených kilometrov a dátumom prvej evidencie vozidla. Platiteľ vykoná prieskum viacerých autobazárov, čo si zdokumentuje, aby určenú cenu vozidla, ktorá predstavovala základ dane, vedel v prípade potreby preukázať správcovi dane. Na základe uvedeného určí základ dane.

Vzhľadom na zrušenie techniky sledovania a zohľadňovania odpisov majetku platnej do 31. 12. 2024 sa aj pri výpočte daňovej povinnosti v poslednom zdaňovacom období, podľa § 81 ods. 5 zákona o DPH, vypočíta daň zo základu dane podľa § 22 ods. 5 podľa znenia účinného od 1. 1. 2025. Bude sa teda uplatňovať fikcia, že takýto majetok bol platiteľom bezodplatne dodaný podľa § 8 ods. 3 v poslednom zdaňovacom období.

POZNÁMKA:

V tejto súvislosti dochádza k úprave § 25a ods. 5 zákona o DPH, aby v ňom bola zahrnutá aj situácia, keď nájomca prestane platiť nájomné.

Daň z pridanej hodnoty

Zmeny DPH v roku 2025

Zákonom č. 354/2024 Z. z. z-28. 11. 2024 bola schválená novela zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, cieľom ktorej je zabezpečiť presnosť odpočítanej dane z tovarov a služieb.

Vo viacerých ustanoveniach zákona o DPH sa upustilo od odkazovania sa na postupy odpisovania podľa všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúceho oblasť dane z príjmov a ich zohľadňovania v súvislosti s výpočtom dane, ktorú je platiteľ povinný odvieť napríklad pri bezodplatnom darovaní tovaru, pri odcudzení tovaru alebo dodaní tovaru pri ukončení registrácie platiteľa DPH.

Základ dane pri bezodplatnom dodaní – § 22 ods. 5

Podľa zákona o DPH platného do 31. 12. 2024 bola základom dane pri bezodplatnom dodaní tovaru cena, za ktorú bol tovar nadobudnutý vrátane súvisiacich nákladov. Ak bol tovar vytvorený vlastnou činnosťou, základom dane boli náklady na vytvorenie tovaru vlastnou činnosťou. V prípade tovaru, ktorý bol odpisovaným majetkom, a tovaru nadobudnutého na iný účel ako na ďalší predaj s obstarávacou cenou nižšou ako 1 700 eur vrátane a dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok bola základom dane zostatková cena.

Podľa znenia ustanovenia § 22 ods. 5 platného od 1. 1. 2025 **bude základom dane kúpna cena tovaru alebo podobného tovaru v čase jeho dodania**. Ak túto cenu nebude možné zistiť, resp. určiť, pretože táto nebude existovať, základ dane sa určí **na základe nákladov na vytvorenie príslušného tovaru, a to v čase jeho dodania**.

Základ dane sa určí na základe ceny v čase dodania predmetného tovaru, teda základom dane nebude cena, za ktorú platiteľ tento tovar nadobudol. Zákon o DPH neustanovuje výpočet podkladov, na základe ktorých sa má táto cena určiť, teda **platiteľ na tento účel môže vychádzať z rôznych podkladov**, napr. z vykonaného porovnania cien druhovo zhodného tovaru na trhu (prípadne podobného tovaru, ak druhovo zhodný tovar nie je na trhu dostupný), ktoré bude opatrené dôkazom realizácie tohto úkonu v relevantnom čase, prípadne môže byť na tento účel použitý znalecký posudok, ktorý však na určenie stanovenia kúpnej ceny nie je nevyhnutný.

Oprava základu dane pri nezaplatení protihodnoty – § 25a ods. 5

Odovzdanie tovaru na základe nájomnej (resp. inej obdobnej) zmluvy s dojednanou opciou kúpy odovzdaného tovaru nájomcom, ak pri jej uzatvorení využitie opcie kúpy predstavuje ekonomicky jedinou racionálnu voľbu pre nájomcu, sa s účinnosťou od 1. januára 2025 na účely zákona o DPH považuje za dodanie tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c).

Oprava a úprava odpočítanej dane – § 52a

V novom ustanovení § 52a zákona o DPH sú upravené definície najvýznamnejších pojmov používaných v nových ustanoveniach ohľadom opravy a úpravy odpočítanej dane.

V súvislosti s už odpočítanou DPH zákon stanovuje, kedy má platiteľ vykonať „opravu“ odpočítanej dane a kedy má vykonať „úpravu“ odpočítanej dane. V súvislosti s tým v ustanovení § 52a zákona o DPH je zavedený pojem „prvotné použitie“, ktorý je podstatný pre určenie toho, či má dôjsť k oprave alebo úprave už odpočítanej dane.

Prvotné použitie predstavuje prvé skutočné použitie tovarov a služieb platiteľom na dodávky tovarov a služieb, pri ktorých vzniklo právo na odpočítanie dane podľa § 49 ods. 1. Prvé skutočné použitie je **nové kritérium začiatku obdobia na úpravu odpočítanej dane**. Využitie daného pojmu sa nevzťahuje výlučne na mechanizmus úpravy odpočítanej dane, ale aj na mechanizmus opravy odpočítanej dane (§ 53 zákona o DPH).

Kritérium prvotného použitia sa bude sledovať len v prípade, že vstupné plnenia platiteľ skutočne nadobudol v postavení platiteľa, a teda mu pri nich vzniklo právo na odpočítanie dane. **Prostredníctvom kritéria prvotného použitia sa stanoví rozsah práva na odpočítanie dane**, na aký má platiteľ skutočne nárok pri príslušnom vstupnom plnení, pričom tento určený rozsah následne predstavuje ukazovateľ pre následnú opravu odpočítanej dane (§ 53), ako aj úpravu odpočítanej dane počas celého obdobia na úpravu odpočítanej dane, ktoré začína plynúť po prvotnom použití tovaru alebo služby, ak tieto predstavujú investičný majetok (§ 54 ods. 2).

Sledovanie prvotného použitia vstupných plnení, ako aj následná oprava či úprava odpočítanej dane bude prichádzať do úvahy len v prípadoch, keď pri týchto vstupných plneniach vzniklo platiteľovi právo na odpočítanie dane.

Dlhodobý majetok platiteľa – pozostáva výlučne z takého majetku, ktorý nebol nadobudnutý alebo vytvorený vlastnou činnosťou na účely jeho ďalšieho predaja a súčasne doba jeho použiteľnosti je viac ako jeden rok.

Obdobie na úpravu odpočítanej dane – dĺžka obdobia na úpravu odpočítanej dane je vymedzená súhrnne pre všetky situácie, kedy sa vykonáva úprava odpočítanej dane pri investičnom majetku, teda na účely sledovania zmien účelu použitia, ako aj zmien rozsahu použitia investičného majetku.

Obdobie na úpravu odpočítanej dane je:

- 5 kalendárnych rokov vrátane roka, v ktorom došlo k prvotnému použitiu investičného majetku, ak ide o hmotné veci s cenou nad 1 700 eur bez DPH a nehmotný majetok s obstarávacou cenou nad 2 400 eur,
- 20 kalendárnych rokov vrátane roka, v ktorom došlo k prvotnému použitiu investičného majetku, ak ide o investičný majetok: stavby, stavebné pozemky, byty a nebytové priestory, nadstavby stavieb, prístavby stavieb a stavebné úpravy stavieb, bytov a nebytových priestorov, ktoré si vyžadovali stavebné povolenie.

Oprava odpočítanej dane – § 53

Ustanovenie § 53 zákona o DPH naďalej, tak ako tomu bolo do 31. 12. 2024, upravuje prípady, kedy má platiteľ – odberateľ, povinnosť a kedy má právo opraviť odpočítanú DPH.

Povinnosť opraviť odpočítanú daň

Platiteľ DPH, ktorý si odpočítal daň a v ďalšom zdaňovacom období nastane dôvod na opravu základu dane podľa § 25 ods. 1 zákona o DPH, pričom táto oprava má za následok zníženie základu dane a dane, je povinný opraviť daň, ktorú si odpočítal. Opravu odpočítanej dane vykoná platiteľ bez ohľadu na to, či dostal, alebo nedostal od dodávateľa doklad o oprave – dobropis.

Ak platiteľ od svojho dodávateľa doklad o oprave dostal, je povinný opravu vykonať v zdaňovacom období, v ktorom ho dostal.

Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c) právo platiteľa vykonať opravu základu dane pri nevymožiteľnej pohľadávke podľa odseku 2 zaniká uplynutím troch rokov od uplynutia lehoty splatnosti prvej nezaplatenej splátky.

POZNÁMKA:

Prvotné použitie predstavuje objektívny ukazovateľ súladu alebo nesúladu zamýšľaného účelu a rozsahu použitia vstupných plnení a ich reálneho použitia na dodávky tovarov a služieb, čo sa následne, ak sa zamýšľaný účel a rozsah použitia nebude stotožňovať s reálnym použitím, premietne do povinnosti vykonať opravu odpočítanej dane.

Príklad č. 2:

Odpočítanie DPH developerom

Developer si uplatní právo na odpočítanie dane z bytov v bytovom dome v plnom rozsahu, pričom tieto byty budú pre neho zásobou. Developer si nebude postupne upravovať uplatnené právo na odpočítanie dane, ale po 5 rokoch, keď byty predá s oslobodením od dane, opraví naraz odpočítanú DPH podľa § 53 zákona o DPH.

POZNÁMKA:

Ak doklad o oprave od dodávateľa platiteľ nedostal do 30 dní odo dňa, keď nastala skutočnosť podľa § 25 ods. 1, ktorá má za následok zníženie základu dane a dane, opraví odpočítanú daň v zdaňovacom období, v ktorom uplynulo uvedených 30 dní.

AUDIOŠKOLENIE PORADCU PODNIKATEĽA

Oprava základu dane podľa § 53 zákona o dani z pridanej hodnoty

Autor: Ing. Zuzana Uríková

Ak platiteľ DPH opraví základ dane, je povinný aj odpočítanú daň upraviť v súlade s vykonanou zmenou. Ako správne splniť povinnosť znížiť odpočítanú daň alebo naopak uplatniť si právo zvýšiť odpočítanú daň? Odpovede ponúkame v aktuálnom audioškolení.

Audioškolenie je súčasťou obsahu Daňového centra a je prístupné pre predplatiteľov v záložke Daňová TV.

❖ Príklad č. 3:

Prvotné použitie investičného majetku iné, ako bolo zamýšľané

Platiteľ DPH si v januári 2025 kúpi automobil, ktorý plánuje používať výlučne na účely svojho podnikania, pri ktorom mu vzniká daňová povinnosť, preto si uplatnil odpočítanie dane v plnej výške DPH, t. j. 10 000 eur. Ku skutočnému používaniu automobilu začalo dochádzať vo februári, platiteľ zmenil pôvodný zámer a začal automobil čiastočne používať aj na súkromný – nepodnikateľský účel, a to v rozsahu 25 % na nepodnikateľský účel a 75 % na účel podnikateľský s nárokom na odpočítanie. V daňovom priznaní za február 2025 platiteľ vykoná opravu odpočítanej DPH na základe § 53 ods. 2 písm. c) zákona o DPH, t. j. dôjde k vráteniu časti odpočítanej DPH vo výške 2 500 eur.

VOBYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Úroky z omeškania z pohľadu DPH

Spoločnosť chce zákazníkovi vyfakturovať úroky z omeškania platieb. Sú tieto úroky predmetom DPH?

Odpoveď:

V nadväznosti na § 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty je predmetom dane:

- dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postave níz zdaniteľnej osoby,
- poskytnutie služby za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postave níz zdaniteľnej osoby,
- nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie,
- dovoz tovaru do tuzemska.

Úroky z omeškania a penále predstavujú druh finančného vyrovnania, nespádajú preto pod účinnosť zákona o DPH.

Záver:

Spoločnosť vyfakturuje úroky z omeškania bez dane.

V prípade, ak sa oprava odpočítanej dane vzťahuje na prípady, kedy:

- platiteľ nadobudol tovar z iného členského štátu a vykonal samozdanie a odpočítanie dane,
- platiteľovi bol dodaný tovar alebo služba, pri ktorých bol osobou povinnou platiť v SR daň (vykonal samozdanie),

potom súčasne s opravou odpočítanej dane podľa § 53 ods. 1 zákona o DPH opraví aj základ dane a daň podľa § 25.

Povinnosť opravy odpočítanej dane sa vzťahuje aj na prípady zaplata danie pri dovoze tovaru, ktorá bola dodatočne vrátená celá alebo čiastočne podľa colných predpisov. Oprava sa vykoná v tom zdaňovacom období, v ktorom colný orgán vrátil daň.

Právo opraviť odpočítanú daň

Platiteľ podľa § 53 ods. 2 zákona o DPH nemá povinnosť, ale len právo opraviť odpočítanú DPH, ak došlo k zvýšeniu základu dane a dane. Ak platiteľ svoje právo využije a zvýši pôvodne odpočítanú DPH, vykoná tak v zdaňovacom období, v ktorom doklad o oprave (zvýšení dane) od dodávateľa dostal.

Ustanovenie § 53 zákona o DPH je **od 1. 1. 2025 doplnené novými skutočnosťami, ktoré zakladajú povinnosť, resp. právo vykonať opravu odpočítanej dane.**

Situácie, s ktorými bola spojená oprava odpočítanej dane, zostávajú zachované, avšak sú doplnené o **zohľadnenie prvotného použitia vo vzťahu k zamýšľanému použitiu a výšky uplatneného práva na odpočítanie dane.** Oprava odpočítanej dane sa bude vzťahovať aj na investičný majetok. Povinnosť opraviť odpočítanú daň vznikne za predpokladu, že platiteľ si uplatnil odpočítanie dane vo vyššej výške, ako by mohol uplatniť na základe prvotného použitia. Naopak, ak platiteľ odpočítal daň v nižšej výške, než by mohol odpočítať vzhľadom na prvotné použitie, vznikne mu právo vykonať opravu odpočítanej dane.

Ustanovenie § 53 ods. 5 zákona o DPH účinné do 31. 12. 2024 riešilo situáciu, kedy u platiteľa dôjde ku krádeži tovaru, z ktorého si odpočítal DPH. Z podstaty krádeže vyplýva, že pri nej nedochádza k dodaniu tovaru na účely DPH, pretože vlastníkom tovaru neprevádza na nikoho dispozičné právo k tovaru, teda z titulu krádeže nevzniká platiteľovi daňová povinnosť. Platiteľ mal „vrátiť“ odpočet dane, ktorý si z tovaru pred krádežou uplatnil, resp. jeho časť prináležiaku ukradnutému tovaru, vzhľadom na to, že ho už v budúcnosti nebude využívať na účely svojej činnosti ako platiteľ dane. V prípade, ak sa zistila krádež tovaru, z ktorého si platiteľ odpočítal DPH, zákon o DPH platný do 31. 12. 2024 ukladal platiteľovi povinnosť odvieť daň vo výške odpočítanej dane, a to v prípade odpisovaného majetku po zohľadnení odpisov. Táto povinnosť mu vznikla v zdaňovacom období, v ktorom zistil krádež.

Od 1. 1. 2025 dochádza k rozšíreniu povinnosti platiteľa dane odvieť daň vo výške odpočítanej dane, ak došlo ku krádeži tovaru, pri ktorom bola daň úplne alebo čiastočne odpočítaná, na všetky situácie, v ktorých dochádza k nezákonnému odňatiu tovaru z dispozície platiteľa dane, čoho dôsledkom je skutočnosť, že už tento tovar nemôže používať na svoje zdaniteľné plnenia na výstupe. **Pojem „krádež“ sa v tejto súvislosti upravuje na „odcudzenie alebo nezákonné prisvojenie“.** V prípade nezákonného odcudzenia alebo nezákonného prisvojenia tovaru je platiteľ dane povinný odvieť odpočítanú daň aj v prípade, ak bol tento tovar vytvorený jeho vlastnou činnosťou.

V súvislosti s povinnosťou opraviť odpočítanú daň pri nezákonnom prisvojení tovaru inou osobou sa od 1. 1. 2025 už neodkazuje na postupy odpisovania podľa zákona o dani z príjmov. Postup výpočtu dane, ktorú je platiteľ

povinný odviešť, sa vypočíta rovnako ako pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 3 zákona o DPH. **Bude sa vychádzať z kúpnej ceny tohto tovaru alebo podobného tovaru v čase jeho krádeže**, resp. z iného nezákonného prisvojenia si tovaru trvalej povahy inou osobou, a ak taká kúpna cena nebude existovať, tak z nákladov na vytvorenie príslušného tovaru, rovnako v čase, kedy bol tovar platiteľovi odcudzený, resp. kedy túto skutočnosť zistil.

Platiteľ je povinný odviešť daň najviac do výšky odpočítanej dane (napr. ak platiteľ odpočítal daň v pomernej výške). S ohľadom na výpočet sumy dane platí, podobne ako pri § 22 ods. 5, že daň sa určuje z ceny v čase nezákonného prisvojenia tovaru inou osobou, teda nie z ceny, za ktorú platiteľ tovar, ktorý mu bol nezákonne odcudzený, nadobudol.

V prípade, že nezákonne prisвоенý tovar inou osobou sa v budúcnosti nájde a vráti späť do dispozície platiteľa, v zdaňovacom období, v ktorom platiteľ získal tovar späť, prizná sa platiteľovi právo na opravu opravenej odpočítanej dane, ktorú platiteľ odvieďol, za predpokladu, že platiteľ použije tento späť získaný tovar na podnikanie s možnosťou odpočítania dane.

Platiteľ bude postupovať podľa § 53 v znení účinnom od 1. januára 2025, ak k prvému použitiu nedošlo do 31. decembra 2024.

Definícia investičného majetku na účely DPH – § 54 ods. 2

Dochádza k upresneniu, že od 1. 1. 2025 investičným majetkom na účely zákona o DPH je **dlhodobý majetok platiteľa, nie zásoby a investičným majetkom je aj nehmotný majetok**. Investičným majetkom sú:

- Hnuteľné veci, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie a ktorých obstarávací cena bez dane alebo vlastné náklady sú viac ako 1 700 eur.
- Stavby, stavebné pozemky, byty a nebytové priestory. Stavbou sa podľa § 43 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) rozumie: spojenie pevným základom, upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu, ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe, pripojenie na sieť a zariadenia technického vybavenia územia, umiestnenie pod zemou.
- Nadstavby stavieb, prístavby stavieb a stavebné úpravy stavieb, bytov a nebytových priestorov, ktoré si vyžadovali stavebné povolenie podľa osobitného predpisu, ktorým je § 76 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- Nehmotný majetok s obstarávacou cenou bez dane viac ako 2 400 eur. Za nehmotný majetok sa považuje dlhodobý nehmotný majetok definovaný v zákone o účtovníctve a postupoch účtovania, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 eur a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok.

Nehmotný majetok sa odpisuje v súlade s účtovnými predpismi na základe odpisového plánu, maximálne do výšky vstupnej ceny.

Zákon o účtovníctve nestanovuje dobu odpisovania nehmotného majetku. Nehmotný majetok okrem pohľadávok sa odpisuje počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku okrem výnimiek uvedených v ustanovení § 28 ods. 4 zákona o účtovníctve.

❖ Príklad č. 4:

Krádež automobilu platiteľa v roku 2024

Platiteľ DPH zakúpil v roku 2016 automobil, odpočítal si DPH, keďže splňal podmienky pre odpočítanie v zmysle § 49 ods. 2 a § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH. V apríli 2024 došlo ku krádeži tohto automobilu. Platiteľovi nevznikne povinnosť odviešť DPH z titulu krádeže, pretože podľa § 53 ods. 5 zákona o DPH platného do 31. 12. 2024 sa daň odvádza zo zostatkovej ceny, ktorá je v tomto prípade 0.

❖ Príklad č. 5:

Krádež automobilu platiteľa v roku 2025, ktorého prvé použitie bolo do 31. 12. 2024

Platiteľ DPH zakúpil v roku 2017 automobil, odpočítal si DPH, keďže splňal podmienky pre odpočítanie v zmysle § 49 ods. 2 a § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH. V apríli 2025 došlo ku krádeži tohto automobilu.

Vzhľadom na to, že k prvému použitiu automobilu došlo do 31. 12. 2024, uplatní sa postup podľa zákona o DPH, ktorý bol platný do 31. 12. 2024, teda platiteľovi nevznikne povinnosť odviešť DPH (nulová zostatková cena).

❖ Príklad č. 6:

Krádež automobilu platiteľa, ktorého prvé použitie bolo v roku 2025

Platiteľ DPH zakúpil v decembri 2024 automobil, odpočítal si DPH, keďže splňal podmienky pre odpočítanie v zmysle § 49 ods. 2 a § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH. V apríli 2025 došlo ku krádeži tohto automobilu.

Vzhľadom na to, že k prvému použitiu automobilu došlo po 1. 1. 2025, uplatní sa postup podľa zákona o DPH platný od 1. 1. 2025, teda platiteľovi vznikne povinnosť odviešť DPH z ceny automobilu v čase krádeže.

ZRNKO MÚDROSTI

„Na získanie peňazí
treba utrátiť peniaze.“

(Titus Maccius Plautus)

NEPREHLIADNITE!

Za zmenu účelu sa podľa § 54 ods. 3 zákona o DPH považuje situácia, keď platiteľ:

1. investičný majetok, pri ktorom odpočítal daň v plnej výške podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, použije na uskutočňovanie zdaniteľných plnení:
 - bez možnosti odpočítania podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH, ide o zmenu z „1“ na „0“, alebo
 - pri ktorých je povinný krátiť odpočítanú daň koeficientom podľa § 49 ods. 4 zákona o DPH, ide o zmenu z „1“ na „k“;
2. investičný majetok, pri ktorom nemohol odpočítať daň podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH, použije na uskutočňovanie zdaniteľných plnení:
 - s možnosťou odpočítania podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, ide o zmenu z „0“ na „1“, alebo
 - pri ktorých je povinný použiť koeficient podľa § 49 ods. 4 zákona o DPH, ide o zmenu z „0“ na „k“;
3. investičný majetok, pri ktorom odpočítal daň krátenú koeficientom podľa § 49 ods. 4 zákona o DPH, použije na uskutočňovanie zdaniteľných plnení:
 - s možnosťou odpočítania podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, ide o zmenu z „k“ na „1“, alebo
 - bez možnosti odpočítania podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH, ide o zmenu z „k“ na „0“.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Prenos daňovej povinnosti

Obci bola vystavená faktúra za stavebné práce, ktoré spadajú do kategórie F a malo to ísť ako prenesená daňová povinnosť. Je potrebné podať dodatočné priznanie, keď sa nezmenil základ dane? Podľa zákona: „Oprava základu dane sa pri dodaní stavebných prác v režime prenosu daňovej povinnosti vykoná podľa § 25 zákona o DPH. Platiteľ dane opraví základ dane pri dodaní stavebných prác v nasledovných prípadoch: a) pri úplnom alebo čiastočnom zrušení dodávky

Úprava dane odpočítanej pri investičnom majetku – § 54, § 54a, § 54d

Platiteľ DPH je povinný majetok, ktorý je na účely DPH definovaný ako investičný, osobitne sledovať. Ustanovenie § 54 zákona o DPH stanovuje úpravu odpočítanej dane pri zmene účelu použitia investičného majetku. Ustanovenie § 54a zákona o DPH stanovuje úpravu dane odpočítanej v súvislosti so zmenou rozsahu použitia nehnuteľného investičného majetku na účely podnikania, ako aj na iný účel ako na podnikanie. Ustanovenie § 54d zákona o DPH stanovuje úpravu dane odpočítanej v súvislosti so zmenou rozsahu použitia hnuteľného investičného majetku.

Okrem toho, že pri odpočítaní dane z investičného majetku aplikuje všeobecné pravidlá stanovené pre odpočet DPH, má platiteľ ďalšiu povinnosť – podľa § 54 ods. 1 platného od 1. 1. 2025 je povinný upraviť odpočítanú daň, ak v období, v ktorom došlo k jeho prvotnému použitiu, zmení účel jeho použitia (do 31. 12. 2024 platilo, že ak v nasledujúcom období po zdaňovacom období, v ktorom ho nadobudol alebo vytvoril, zmenil účel jeho použitia).

Platiteľ pri kúpe investičného majetku musí vedieť určiť, na aký účel svojho podnikania predmetný investičný majetok použije.

- Nárok na odpočítanie DPH v plnej výške podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH má vtedy, ak investičný majetok použije na dodávky tovarov a služieb, ktoré podliehajú zdaneniu.
- Nárok na odpočítanie DPH si podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH nemôže uplatniť, ak investičný majetok použije na dodávky tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 28 až § 42 zákona o DPH.
- Nárok na odpočítanie si uplatní len v pomernej výške podľa § 49 ods. 4 zákona o DPH, ak investičný majetok použije na dodávky tovarov a služieb, ktoré podliehajú zdaneniu, a zároveň na dodávky tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane bez nároku na odpočítanie dane.

Od 1. 1. 2025 dochádza k zavedeniu pojmu „prvotného použitia“ ako nového kritéria určujúceho začiatok obdobia na úpravu odpočítanej dane, čo má významný vplyv aj na úpravu odpočítanej dane. **Úprava odpočítanej dane sa vykonáva až v období nasledujúcom po zdaňovacom období, v ktorom došlo k prvému použitiu investičného majetku.** Nevyhnutnou podmienkou výkonu úpravy odpočítanej dane podľa § 54 je **zmena účelu použitia** investičného majetku upravená v § 54 ods. 3, ktorá **zostáva nezmenená aj od 1. 1. 2025.**

Platiteľovi podľa § 54 ods. 1 vznikne **povinnosť upraviť odpočítanú daň** vtedy, ak je výška uplatneného práva na odpočítanie dane pri prvotnom použití investičného majetku vyššia, než na akú by mal platiteľ v dôsledku zmeny účelu použitia tohto investičného majetku v kalendárnom roku, v ktorom došlo k zmene účelu použitia investičného majetku, nárok. Naopak, platiteľovi vznikne **právo vykonať úpravu odpočítanej dane**, ak je výška uplatneného práva na odpočítanie dane pri prvotnom použití nižšia, než na akú by mal platiteľ v dôsledku zmeny účelu použitia tohto investičného majetku v kalendárnom roku, v ktorom došlo k zmene účelu použitia investičného majetku, nárok.

Zmena „techniky“ výkonu úpravy odpočítanej DPH – príloha č. 1

Vzorec uvedený v prílohe č. 1 zákona o DPH, ktorým sa určuje výška buď dodatočne odpočítateľnej dane, alebo dodatočne neodpočítateľnej dane pri investičnom majetku, sa od 1. 1. 2025 mení.

V prípade zmeny účelu alebo zmeny rozsahu použitia investičného majetku sa bude vykonávať úprava v poslednom zdaňovacom období príslušného kalendárneho roka len za príslušný rok. Pôvodná technika výkonu úpravy odpočítanej dane zostane zachovaná len pre situáciu dodania investičného majetku pred uplynutím obdobia na úpravu odpočítanej dane (napr. predaj budovy pred uplynutím sledovaného 20-ročného obdobia). Vzorec na výpočet dodatočne odpočítateľnej alebo dodatočne neodpočítateľnej DPH:

$$DD = \frac{DV \times (A - B) \times R}{5 \text{ alebo } 20}$$

- DD je výsledok úpravy odpočítanej dane, ktorý pri zápornom znamienku predstavuje dodatočne odpočítateľnú daň (platiteľ si bude túto DPH nárokovať na vrátenie v poslednom zdaňovacom období kalendárneho roka) a pri kladnom znamienku predstavuje dodatočne neodpočítateľnú daň (platiteľ ju vráti v daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie)
- DV je daň vzťahujúca sa na obstarávaciu cenu investičného majetku alebo vlastné náklady investičného majetku, pričom obstarávacou cenou je aj hodnota splátok vzťahujúcich sa na obstaranie investičného majetku na základe nájomnej zmluvy inej ako nájomnej zmluvy podľa § 8 ods. 1 písm. c).
- A je číslo od 0 do 1, ktoré je podielom vyjadrujúcim výšku dane, ktorú platiteľ odpočítal pri investičnom majetku **v čase jeho prvotného použitia**, k výške dane vzťahujúcej sa na obstarávaciu cenu investičného majetku alebo vlastným nákladom investičného majetku; vypočítaný podiel sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor (0=bez nároku na odpočítanie, 1=plný nárok na odpočítanie, k=číslo od 0 do 1 vyjadruje výšku koeficienta pri pomernom odpočítaní dane),
- B je číslo od 0 do 1, ktoré je podielom vyjadrujúcim výšku dane, ktorú platiteľ môže odpočítať pri investičnom majetku, k výške dane vzťahujúcej sa na obstarávaciu cenu investičného majetku alebo vlastným nákladom investičného majetku **v kalendárnom roku, v ktorom nastanú dôvody na úpravu odpočítanej dane**; vypočítaný podiel sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor (0=bez nároku na odpočítanie, 1=plný nárok na odpočítanie, k=číslo od 0 do 1 vyjadruje výšku koeficienta pri pomernom odpočítaní dane),
- R je počet kalendárnych rokov, ktoré zostávajú do skončenia obdobia na úpravu odpočítania dane vrátane roka, v ktorom došlo k zmene účelu použitia alebo rozsahu použitia investičného majetku pri jeho dodaní pred uplynutím obdobia na úpravu odpočítanej dane, inak R je číslo „1.“ (teda, keď sa vykonáva úprava odpočítanej DPH v rámci sledovaného 5-ročného alebo 20-ročného obdobia).

Úprava odpočítanej dane sa teda rozloží na viac rokov, pričom úprava odpočítanej dane sa vykonáva vždy len **do výšky dane zodpovedajúcej časti celkovej odpočítanej dane, pripadajúcej na príslušný kalendárny rok**. Úprava odpočítanej dane sa vykoná vždy v závislosti od úprav týkajúcich sa zmien práva na odpočítanie dane, ku ktorým došlo v nasledujúcom období, v porovnaní s právom na odpočítanie dane za zdaňovacie obdobie, v ktorom došlo k prvotnému použitiu investičného majetku.

Teda **úprava odpočítanej dane podľa § 54, § 54a a § 54d sa bude vykonávať čiastkovo za každý kalendárny rok, ak sa za príslušný kalendárny rok zmení účel alebo rozsah použitia investičného majetku**, a tým aj výška práva na odpočítanie dane, na ktorú má platiteľ skutočne nárok, v porovnaní s účelom a rozsahom použitia investičného majetku, a tým aj právom na odpočítanie dane, ktoré si uplatnil v čase prvého použitia tohto investičného majetku.

tovaru alebo služby a pri úplnom alebo čiastočnom vrátení dodávky tovaru, b) pri znížení ceny tovaru alebo služby po vzniku daňovej povinnosti, c) pri zvýšení ceny tovaru alebo služby.“ Daň zaplatil dodávateľ.

Odpoveď:

V nadväznosti na § 69 ods. 12 písm. j) zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty je platiteľ, ktorý je príjemcom plnenia od iného platiteľa, povinný platiť daň vzťahujúcu sa na dodanie stavebných prác vrátane dodania stavby alebo jej časti podľa § 8 ods. 1 písm. b), ktoré patria do sekcie F osobitného predpisu, a dodanie tovaru s inštaláciou alebo montážou, ak inštalácia alebo montáž patrí do sekcie F osobitného predpisu. Ak v danom prípade boli poskytnuté stavebné práce uvedené v sekcii F s miestom dodania v tuzemsku, pričom dodávateľ aj odberateľ je platiteľom dane, mal sa uplatniť prenos daňovej povinnosti. Príjemca je povinný odvieť zo základu dane daň v tom zdaňovacom období, v ktorom vznikla daňová povinnosť. Obec má povinnosť uviesť prijaté dodanie s prenosom daňovej povinnosti v mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť, aj v prípade, že sa výška dane nemení.

Poznámka:

V danom prípade nejde o opravu základu dane podľa § 25 zákona o DPH.

Príklad č. 7:

Úprava odpočítanej DPH pri kúpe automobilu

Platiteľ dane si kúpil automobil, ide o investičný majetok, pri ktorom sleduje 5 rokov, či dôjde k úprave odpočítanej dane. Platiteľ si pri kúpe odpočítal plnú výšku DPH vo výške 20 000 eur. Sumu odpočítanej dane rozdelí na 5 rokov a po jednom roku bude upravovať príslušnú jednu pätinu tejto sumy, teda sumu 4 000 eur. Keď platiteľovi napr. vznikne za prvý rok koeficient, tak upraví odpočítanú daň vo výške 4 000 eur za tento jeden rok. V druhom roku sa platiteľ sústreďuje na druhú pätinu sumy odpočítanej dane atď. Úprava odpočítanej dane sa vykonáva vždy vo vzťahu k úvodnému odpočítaniu dane zodpovedajúcemu prvému skutočnému použitiu.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Zdanie nadobudnutia tovaru

Spoločnosť nakúpila tovar na e-shope *expando.sk*. Úhrada bola realizovaná platobnou kartou. Faktúra prišla s údajmi dodávateľa *expondo GmbH Berlín* a IČ DPH nemecké. Suma bola fakturovaná s DPH 20 %. Je táto faktúra vystavená správne? Ak áno, ide táto čiastka na riadok 19 daňového priznania a KV B.2. alebo ide o samozdanie a faktúra bola vystavená nesprávne?

Odpoveď:

V prípade, že tovar bol odoslaný z Nemecka na Slovensko, tak ide o **intra-komunitárne nadobudnutie tovaru z iného členského štátu** podľa § 11 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty („ZDPH“). V takom prípade mal dodávateľ faktúru vystaviť s oslobodením a slovenský odberateľ daň odvedie na riadkoch 7 a 8 v tlačive daňového priznania k DPH. Pri splnení podmienok uvedených v § 49 až § 51 ZDPH má nárok na odpočítanie DPH na riadku 19. Do kontrolného výkazu sa takéto nadobudnutie tovaru uvedie do oddielu B.1.

V praxi mávajú zahraniční predajcovia cez e-shop registráciu na Slovensku podľa § 5 ZDPH ako zahraničná osoba. Vtedy v takom prípade, pokiaľ tovar odosielajú zo slovenského skladu, vystavujú faktúru bez DPH s prenosom daňovej povinnosti na tuzemského odberateľa, ktorý daň odvedie na riadkoch 9 a 10 a do kontrolného výkazu sa takéto nadobudnutie uvedie do oddielu B.1.

NEPREHLIADNITE!

Aj v týchto prípadoch sa úprava odpočítanej dane vykonáva až v období nasledujúcom po zdaňovacom období, v ktorom došlo k prvotnému použitiu investičného majetku.

Výnimkou z tohto pravidla je situácia, keď pri investičnom majetku podľa § 54 ods. 2 v znení účinnom do 31. decembra 2024 už začalo plynúť obdobie na úpravu odpočítanej dane v znení účinnom do 31. decembra 2024.

Príklad č. 8:

Zmena účelu investičného majetku v roku 2024

Platiteľ dane kúpil v januári 2024 automobil – hnutelný investičný majetok, suma dane bola 1 000 €. Daň odpočítal v plnej výške podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, pretože predpokladal, že automobil bude používať výlučne na podnikateľské účely, pri ktorých vzniká daňová povinnosť.

V marci 2024 došlo k zmene účelu použitia automobilu, pretože platiteľ ho začal používať len na činnosť oslobodenú od dane podľa § 30 zákona o DPH.

Platiteľ dane bol povinný v daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie kalendárneho roka 2024 priznať dodatočne neodpočítateľnú daň vo výške 1 000 €, t. j. vrátiť do štátneho rozpočtu odpočítanú daň v plnej výške.

Výpočet dodatočne neodpočítateľnej dane:

$$DD = \frac{DV \times (A - B) \times R}{5} = \frac{1\,000 \times (1 - 0) \times 5}{5} = +1\,000 \text{ €}$$

Príklad č. 9:

Zmena účelu investičného majetku v roku 2025

Platiteľ dane kúpil v januári 2025 automobil – hnutelný investičný majetok, DPH bola v sadzbe platnej od 1. 1. 2025, suma dane bola 1 000 €. Daň odpočítal v plnej výške podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, automobil začal používať výlučne na podnikateľské účely, pri ktorých vzniká daňová povinnosť.

V júli 2025 došlo k zmene účelu použitia automobilu, pretože platiteľ ho začal používať len na činnosť oslobodenú od dane podľa § 30 zákona o DPH. Platiteľ dane bude povinný v daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie kalendárneho roka 2025 priznať dodatočne neodpočítateľnú daň vo výške 200 €, t. j. vrátiť do štátneho rozpočtu odpočítanú daň vo výške 1/5 (teda nie v plnej výške).

Výpočet dodatočne neodpočítateľnej dane:

$$DD = \frac{DV \times (A - B) \times R}{5} = \frac{1\,000 \times (1 - 0) \times 1}{5} = +200 \text{ €}$$

Platiteľ takto vyčíslil sumu dodatočne neodpočítateľnej dane vzťahujúcej sa na iné použitie automobilu v roku 2025, ako bolo jeho prvotné použitie.

Predaj investičného majetku v rámci sledovaného obdobia

Ak v priebehu obdobia na úpravu odpočítanej dane platiteľ dane dodá investičný majetok s uplatnením dane alebo s oslobodením od dane s možnosťou odpočítania dane, posudzuje sa tento investičný majetok až do uplynutia obdobia na úpravu odpočítanej dane, akoby bol používaný na podnikanie s možnosťou odpočítania dane.

Ak v priebehu obdobia na úpravu odpočítanej dane platiteľ dane dodá investičný majetok s oslobodením od dane bez možnosti odpočítania dane, posudzuje sa tento investičný majetok až do uplynutia obdobia na úpravu odpočítanej dane, akoby bol používaný na podnikanie.

Uvedený postup úpravy odpočítanej dane sa použije aj pri zmene rozsahu použitia investičného majetku na podnikanie a na iný účel ako na podnikanie podľa § 54a a § 54d zákona o DPH.

Platiteľ bude pokračovať v úprave odpočítanej dane pri investičnom majetku podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2024, ak obdobie na úpravu odpočítanej dane podľa § 54 ods. 4, § 54a ods. 2 alebo § 54d ods. 2 v znení účinnom do 31. decembra 2024 začalo plynúť do 31. decembra 2024.

❖ Príklad č. 10:

Predaj nehnuteľnosti pred ukončením sledovaného 20-ročného obdobia

Platiteľ dane v januári 2025 kúpi nehnuteľnosť, pri ktorej predpokladá jej využitie na účely podnikania vo výške 90 % a na súkromné účely vo výške 10 %. DPH je vo výške 50 000 eur, platiteľ uskutočňuje len činnosti s daňou na výstupe, teda s nárokom na odpočítanie. Platiteľ aj skutočne v uvedenom rozsahu nehnuteľnosť začne používať na podnikanie. Pomerná výška dane, ktorá zodpovedá rozsahu použitia nadobudnutej nehnuteľnosti na účely podnikania podľa § 49a zákona o DPH, predstavuje výšku 45 000 eur (50 000 x 90 %). To znamená, že v januári 2025 si platiteľ odpočítal daň vo výške 45 000 eur.

Platiteľ dane v novembri 2025 predá túto nehnuteľnosť inému platiteľovi dane s oslobodením od dane. Platiteľ je povinný v poslednom zdaňovacom období, t. j. v decembri 2025, vykonať úpravu odpočítanej dane podľa § 54a zákona o DPH. Postup výpočtu je rovnaký, ako bol do 31. 12. 2024.

$$DD = \frac{50\,000 \times (0,9 - 0)}{20} = \quad \times 20 = +45\,000 \text{ eur}$$

Výsledok úpravy odpočítanej dane podľa § 54a zákona o DPH vo výške + 45 000 eur predstavuje pre platiteľa dane dodatočne neodpočítateľnú daň, ktorú musí vrátiť do štátneho rozpočtu (v podstatne vráti DPH, ktorú si odpočítal pri nadobudnutí nehnuteľnosti).

Zrušenie registrácie – § 81

V súvislosti s odvodom DPH z majetku platiteľa v poslednom zdaňovacom období sa už nevychádza z ceny majetku po zohľadnení odpisov podľa zákona o dani z príjmov.

Daň sa vypočíta zo základu dane podľa § 22 ods. 5, pretože sa upravuje fikcia, že takýto majetok bol platiteľom dodaný podľa § 8 ods. 3 v poslednom zdaňovacom období.

Ak platiteľ nadobudol nehnuteľný investičný majetok, pri ktorom ešte neuplynulo obdobie na úpravu odpočítanej dane a podľa § 38 ods. 1 alebo ods. 7 je jeho dodanie po 5 rokoch oslobodené od dane, hoci dochádza k zrušeniu registrácie tomuto platiteľovi, platiteľ bude povinný zaplatiť daň vo výške, v akej by bol povinný upraviť odpočítanú daň podľa § 54a z dôvodu, že zmenil rozsah použitia tohto majetku na iný účel ako na podnikanie.

Platiteľ je povinný odvieť daň aj v prípade nehmotného investičného majetku podľa § 54 ods. 2 písm. d), pričom tento majetok sa bude posudzovať až do uplynutia obdobia na úpravu odpočítanej dane, akoby bol používaný len na iný účel ako na podnikanie a pri výpočte výšky dane bude platiteľ postupovať podľa prílohy č. 1.

V prípade, keď platiteľovi vznikne daňová povinnosť podľa § 81 ods. 5 z majetku, ktorého dodanie by bolo oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1 alebo ods. 7, avšak obdobie na úpravu odpočítanej dane začalo platiteľovi plynúť do 31. decembra 2024, platiteľ vypočíta daň z tohto majetku podľa § 81 ods. 5 a 6 v znení účinnom od 1. januára 2025.

Ing. Jaroslava Betáková

❖ Príklad č. 11:

Úprava alebo oprava odpočítanej DPH pri investičnom majetku

Platiteľ, ktorý vykonával ekonomickú činnosť oslobodenú od dane bez nároku na odpočítanie dane, si na tento účel v roku 2025 kúpil hnutelný investičný majetok za 12 000 eur s DPH, ktorý ešte v januári začal používať. Keďže sa zamýšľané použitie zhodovalo s prvotným použitím, platiteľovi nevzniklo právo na odpočítanie dane a ani povinnosť opraviť odpočítanú daň.

V roku 2026 platiteľ dane zmenil účel použitia investičného majetku, keďže predmetný hnutelný investičný majetok začal od začiatku roka používať výlučne na ekonomickú činnosť s nárokom na odpočítanie dane (účel použitia investičného majetku sa následne nezmenil do skončenia obdobia na úpravu odpočítanej dane, ktoré uplynie skončením roka 2029).

Platiteľovi dane tak vzniklo právo upraviť odpočítanú daň za rok 2026 vo výške zodpovedajúcej jednej pätine sumy celkovej odpočítanej dane.

Platiteľ bude týmto postupom vykonávať úpravu odpočítanej dane v poslednom zdaňovacom období každého kalendárneho roka až do skončenia obdobia na úpravu odpočítanej dane (2029).

Ak by však platiteľ zmenil svoje rozhodnutie a počnúc prvotným použitím (§ 52a ods. 1 písm. a)) by začal investičný majetok používať na podnikanie s možnosťou odpočítania dane, nebude postupovať podľa § 54, ale vznikne mu právo opraviť odpočítanú daň podľa § 53 ods. 1 písm. c) zákona, t. j. v celej výške.

NEPREHLIADNITE!

Na účely výpočtu dane z majetku podľa § 81 ods. 5 sa namiesto úpravy odpočítanej dane zohľadňuje oprava odpočítanej dane.

Úprava odpočítanej dane je už vyrovnaná za príslušné predchádzajúce kalendárne roky.

NEPREHLIADNITE!

Uvedené vymeriavacie základy (okrem vymeriavacieho základu zamestnanca na účely zdravotného poistenia) sú odvodené od priemernej mesačnej mzdy za rok 2023, ktorá je vo výške 1 430 €. Sadzby poistného pre jednotlivé druhy poistenia ostávajú nezmenené.

V dôsledku zvýšenia minimálnych a maximálnych vymeriavacích základov sa zvyšujú aj minimálne a maximálne poistné odvody príslušných kategórií poistencov.

NEPREHLIADNITE!

Samostatne zárobkovo činná osoba sa stane povinne nemocensky a dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou, ak jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov bol vyšší ako 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu. Od 1. 7. 2025, resp. od 1. 10. 2025 sa stane povinne poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou osoba, ktorá za rok 2024 dosiahne príjem vyšší ako 8 580 € (12 x 715).

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Člen dozornej rady – povinnosti zamestnávateľa voči Sociálnej a zdravotnej poisťovni

Aké sú povinnosti zamestnávateľa voči Sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni pri zvolení nového člena dozornej rady?

Člen dozornej rady bude mať odmenu len v tom prípade, ak bude zasadať dozorná rada. V prípade, ak dozorná rada zasadať nebude, resp. sa nezúčastní zasadnutia, odmenu mať nebude.

Odpoveď:

Na účely sociálneho poistenia má postavenie zamestnanca podľa § 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení každá fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) až h) a m) a ods. 2 a 3

Mzdy a odvody

Odvody samostatne zárobkovo činnnej osoby od 1. januára 2025

Výška odvodov poistného na sociálne poistenie a zdravotné poistenie je závislá od statusu poistenca, sadzby poistného a vymeriavacieho základu, z ktorého sa poistné platí.

Minimálny mesačný vymeriavací základ ostáva stanovený pre platenie poistného na sociálne poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a dobrovoľne poistených osôb a na zdravotné poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a samoplatiteľov, a to vo výške 715 €.

Aj v roku 2025 ostáva minimálne poistné a minimálny preddavok zamestnanca na účely zdravotného poistenia.

Maximálny vymeriavací základ ostáva stanovený pre platenie poistného na sociálne poistenie, okrem úrazového poistenia, ktorý sa však od 1. januára 2025 (v súlade s novelou zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií) mení zo 7-násobku na 11-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za rok 2023 a je vo výške 15 730 € mesačne, a pre výpočet poistného na zdravotné poistenie z dividend vyplatených v roku 2025 za roky 2011 až 2016, a to vo výške 85 800 €.

1. Odvody poistného na sociálne poistenie podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

1.1 Poistné na povinné sociálne poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby

Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla, resp. od 1. októbra (ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania) kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov bol vyšší ako 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu, a zaniká 30. júla, resp. 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý príjem nebol vyšší ako 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu.

Pri začatí vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti povinné sociálne poistenie nevzniká.

Sadzby poistného povinne poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby sú:

- na nemocenské poistenie: 4,4 % z vymeriavacieho základu,
- na starobné poistenie: 18 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie: 6 % z vymeriavacieho základu,
- do rezervného fondu solidarity: 4,75 % z vymeriavacieho základu.

Podľa § 128 ods. 4 zákona poistné na invalidné poistenie neplatí samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je dôchodkovo poistená po priznaní starobného alebo predčasného starobného dôchodku alebo ak je poberateľom výsluhového dôchodku a dovŕšila dôchodkový vek. Poistné na invalidné poistenie

neplatí odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku a u poberateľa výsluhového dôchodku odo dňa, ktorý jej Sociálna poisťovňa určí ako deň dovŕšenia dôchodkového veku.

Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je podiel jednej dvanástiny základu dane z príjmov samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na starobné poistenie z povinného dôchodkového poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, upravený o príjmy a výdavky, ktoré sa nezačítajú do vymeriavacieho základu, a koeficientu 1,486.

Vymeriavací základ povinne poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je **mesačne najmenej** vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné, t. j. v roku 2025 je **minimálny mesačný vymeriavací základ SZČO 715 €**. Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby v úhrne je **mesačne najviac** 11-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné, t. j. v roku 2025 je **maximálny mesačný vymeriavací základ SZČO 15 730 €**.

Minimálne a maximálne poistné sa v priebehu kalendárneho roka nemení. V priebehu kalendárneho roka **od 1. 7. alebo od 1. 10. sa výška poistného mení v závislosti od vymeriavacieho základu.**

Ak nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti trvalo len časť kalendárneho mesiaca alebo v kalendárnom mesiaci sú obdobia vylúčené z povinnosti platiť poistné podľa § 140 zákona, vymeriavací základ sa upraví podľa počtu dní, za ktoré sa platí poistné.

Podľa § 140 zákona samostatne zárobkovo činná osoba **nie je povinná platiť** poistné na povinné nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity:

- od jej uznania za dočasne práceneschopnú do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najdlhšie do uplynutia 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
- v období, v ktorom:
 - jej trvá nárok na výplatu materského,
 - by jej trval nárok na materské, ak nárok nevznikol z dôvodu nesplnenia podmienky získania najmenej 270 dní nemocenského poistenia,
- od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania chorého príbuzného v priamom rade, chorého dieťaťa, ktoré nie je príbuzné v priamom rade, chorého súrodenca, manžela/manželku, rodiča manžela/manželky, ktorých zdravotný stav podľa potvrdenia lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou osobou, alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa do dovŕšenia jedenásteho roku veku alebo do dovŕšenia osemnásteho roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, a to do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo starostlivosti, najdlhšie do 14. dňa potreby tohto ošetrovania alebo starostlivosti,
- od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania chorého príbuzného v priamom rade, chorého dieťaťa, ktoré nie je príbuzné v priamom rade, chorého súrodenca, manžela/manželku, rodiča manžela/manželky, ktorých zdravotný stav podľa potvrdenia lekára vyžaduje ošetrovanie inou osobou z dôvodu potreby poskytovania osobnej starostlivosti v prirodzenom

zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Fyzická osoba teda nadobúda postavenie zamestnanca za predpokladu splnenia dvoch podmienok súčasne, ktorými sú existencia právneho vzťahu a existencia práva na príjem zo závislej činnosti z tohto právneho vzťahu.

Na základe zmluvy o výkone funkcie člena dozornej rady, z ktorej členovi dozornej rady vyplýva právo na príjem zo závislej činnosti, vznikne spoločnosti ako zamestnávateľovi v zmysle § 231 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení povinnosť prihlásiť člena dozornej rady ako zamestnanca do Sociálnej poisťovne dňom vzniku právneho vzťahu.

Nie je rozhodujúce, či fyzická osoba má odmenu skutočne vyplatenú, rozhodujúce je právo na tento príjem.

Ak má fyzická osoba z právneho vzťahu člena dozornej rady právo na iný ako pravidelný mesačný príjem, zamestnávateľ ho prihlasuje ako zamestnanca s nepravidelným príjmom.

Ak bude mať člen dozornej rady zúčtovaný odmenu, vymeriavací základ pre platenie poistného na sociálne poistenie sa určí podľa § 139b ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého vymeriavacím základom zamestnanca s právom na nepravidelný príjem, ktorému bol príjem zúčtovaný na výplatu počas trvania povinného dôchodkového poistenia, je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v kalendárnom roku, v ktorom bol tento príjem zúčtovaný na výplatu.

Okrem uvedených prihlasovacích povinností je zamestnávateľ povinný plniť voči Sociálnej poisťovni aj odvodové, vykazovacie, evidenčné a ostatné povinnosti ustanovené v § 231 zákona o sociálnom poistení, ako u ostatných zamestnancov.

Na účely zdravotného poistenia je činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) až h) a m) a ods. 2 a 3 zákona

o dani z príjmov zárobkovou činnosťou podľa § 10b ods. 1 písm. a) zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení. Zamestnancom podľa § 11 ods. 3 zákona o zdravotnom poistení je fyzická osoba, ktorá vykonáva uvedené zárobkovú činnosť.

V dňoch, v ktorých fyzická osoba zárobkovú činnosť nevykonáva, sa za zamestnanca nepovažuje.

Ak bude mať člen dozornej rady zúčtovanú odmenu, vymeriavací základ pre platenie preddavkov na zdravotné poistenie sa určí podľa § 13 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení, v zmysle ktorého vymeriavací základ je plnenie poskytované zamestnávateľom zamestnancovi.

Zamestnávateľ je zároveň podľa § 24 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotnom poistení povinný člena dozornej rady prihlásiť do príslušnej zdravotnej poisťovne na posledný deň mesiaca, za ktorý má odmenu zúčtovanú, a to do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola odmena zúčtovaná.

Zamestnávateľ je povinný plniť voči zdravotnej poisťovni prihlasovacie, odvodové, vykazovacie, evidenčné a ostatné povinnosti ustanovené v § 24 zákona o zdravotnom poistení, ako u ostatných zamestnancoch.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

SZČO a odvody do Sociálnej poisťovne

Živnostník v roku 2023 dosiahol príjmy vo výške 44 447,90 €.

Uplatňuje si 60 % paušálne náklady a zaplatené poistné na ZP a SP predstavovalo sumu 9 446,77 €. Živnostník 4. 1. 2024 si zrušil živnosť, preto mu nevznikla povinnosť platiť odvody, keďže živnosť je ukončená.

Fyzická osoba, ktorá mala túto živnosť, sa plánuje registrovať ako SZČO a od 1. 10. 2024 na základe autorskej zmluvy bude poskytovať licenciu (pasívny príjem).

prostredí osoby (napr. v domácej starostlivosti), a to do skončenia tohto ošetrovania, najdlhšie do 90. dňa tohto ošetrovania.

Podľa § 26 zákona samostatne zárobkovo činné osoby sa **prerušuje** povinné nemocenské a dôchodkové poistenie:

- v období, v ktorom má pozastavené prevádzkovanie živnosti, pozastavený výkon činnosti alebo pozastavenú činnosť, a v období, v ktorom je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie,
- odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia,
- od 15. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania chorého príbuzného v priamom rade, chorého dieťaťa, ktoré nie je príbuzné v priamom rade, chorého súrodenca, manžela/manželku, rodiča manžela/manželky alebo osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa do dovŕšenia jedenásteho roku veku alebo do dovŕšenia osemnásteho roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, do skončenia tohto ošetrovania alebo starostlivosti,
- od 91. dňa osobného a celodenného ošetrovania chorého príbuzného v priamom rade, chorého dieťaťa, ktoré nie je príbuzné v priamom rade, chorého súrodenca, manžela/manželku, rodiča manžela/manželky v prirodzenom prostredí osoby (napr. v domácej starostlivosti), do skončenia tohto ošetrovania,
- v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok, ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinnej poistenej samostatne zárobkovo činné osoby, ak neplynie obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné,
- v období trvania dobrovoľníckej vojenskej prípravy, ak v tomto období podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinnej poistenej samostatne zárobkovo činné osoby.

Výška poistného na jednotlivé druhy poistenia povinnej nemocensky a dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025:

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ		Poistné	
		najmenej	najviac	najmenej	najviac
Nemocenské poistenie	4,4 %	715	15 730	31,46	692,12
Starobné poistenie	18 %	715	15 730	128,70	2 831,40
Invalidné poistenie	6 %	715	15 730	42,90	943,80
Rezervný fond	4,75 %	715	15 730	33,96	747,17
Poistné spolu	33,15 %			237,02	5 214,49

Výška poistného na jednotlivé druhy poistenia povinnej nemocensky a dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby po priznaní starobného alebo predčasného starobného dôchodku, poberateľa výsluhového dôchodku, ak dovŕšila dôchodkový vek od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025:

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ		Poistné	
		najmenej	najviac	najmenej	najviac
Nemocenské poistenie	4,4 %	715	15 730	31,46	692,12 401,63
Starobné poistenie	18 %	715	15 730	128,70	2 831,40 1 643,04
Invalidné poistenie	neplatí				
Rezervný fond	4,75 %	715	15 730	33,96	747,17 433,58
Poistné spolu	27,15 %			194,12	4 270,69 2 478,25

Poistné je splatné do 8. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktoré sa poistné platí.

1.2 Poistné na dobrovoľné sociálne poistenie

Dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie alebo dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti vzniká odo dňa prihlásenia sa na dobrovoľné poistenie, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z dobrovoľného poistenia, najskôr odo dňa podania odhlášky. Dobrovoľné poistenie zaniká aj odo dňa, v ktorom nie sú splnené podmienky pre dobrovoľné poistenie vymedzené v § 14 ods. 2, § 15 ods. 5 a § 19 ods. 2 a 3 zákona, a tiež od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý bolo naposledy zaplatené poistné, ak za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace nebolo zaplatené poistné na toto poistenie vôbec.

Inštitút prerušenia poistenia sa pri dobrovoľnom poistení neuplatňuje. Dobrovoľne poistená osoba (s výnimkou dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti povinne poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby) **nie je** v súlade s § 140 ods. 3 zákona **povinná platiť poistné na dobrovoľné poistenie** od vzniku nároku na výplatu nemocenského, ošetrovného alebo materského do zániku nároku na výplatu nemocenského, ošetrovného alebo materského.

Sadzby poistného na dobrovoľné poistenie sú:

- na nemocenské poistenie – 4,4 % z vymeriavacieho základu,
- na starobné poistenie – 18 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie – 6 % z vymeriavacieho základu,
- do rezervného fondu solidarity – 4,75 % z vymeriavacieho základu,
- na poistenie v nezamestnanosti – 2 % z vymeriavacieho základu.

Dobrovoľne poistená osoba si sama určí **vymeriavací základ**, z ktorého bude platiť poistné na dobrovoľné poistenie. Vymeriavací základ nesmie byť nižší ako stanovený minimálny vymeriavací základ a vyšší ako stanovený maximálny vymeriavací základ a musí byť rovnaký pre všetky druhy dobrovoľného poistenia. Dobrovoľne poistená osoba si môže zmeniť vymeriavací základ najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od posledného určenia vymeriavacieho základu.

Poistné na dobrovoľné sociálne poistenie **je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktoré sa poistné platí.**

Vznikne touto registráciou a príjmom povinnosť platiť odvody od 1. 10. 2024? Ak áno, v akej výške?

Odpoveď:

Povinné nemocenské a dôchodkové poistenie SZČO vzniká, ak je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení a v predchádzajúcom kalendárnom roku mala príjem vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a).

(12-násobok minimálneho VZ)

Uvedené ustanovenie v § 3 definuje zárobkovú činnosť ako dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu. Odvolávka na osobitný predpis je § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona o dani z príjmov.

Z uvedeného teda vyplýva, že ak bude mať fyzická osoba autorskú zmluvu na dosahovanie príjmu podľa § 6 ods. 4 (pasívneho príjmu), z pohľadu sociálneho poistenia mu nevzniká status SZČO. Príjmy dosahované podľa § 6 ods. 3 (prenájom), § 6 ods. 4 (pasívny príjem) nestupujú do odvodových povinností.

Odporúčame v autorskej zmluve presne definovať obsah, aby z nej bolo jednoznačne preukázateľné, že ide o dosahovanie príjmu podľa § 6 ods. 4 a tento príjem tak správne uviesť do daňového priznania za rok 2024 (nepomýliť sa a nechať do § 6 ods. 2!).

Prehľad minimálneho a maximálneho poistného na jednotlivé balíky dobrovoľného sociálneho poistenia v roku 2025:

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ najmenej	Poistné najmenej				
			Dobrovoľné nemocenské, dôchodkové a v nezamestnanosti	Dobrovoľné dôchodkové a nemocenské poistenie	Dobrovoľné dôchodkové poistenie	Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti	Dobrovoľné dôchodkové poistenie a v nezamestnanosti
Nemocenské poistenie	4,4 %	715	31,46	31,46			
Starobné poistenie	18 %	715	128,70	128,70	128,70		128,70
Invalidné poistenie	6 %	715	42,90	42,90	42,90		42,90
Rezervný fond	4,75 %	715	33,96	33,96	33,96		33,96
Poistenie v nezamestnanosti	2 %	715	14,30			14,30	14,30
Poistné najmenej			251,32	237,02	205,56	14,30	219,86

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ najviac	Poistné najviac				
			Dobrovoľné nemocenské, dôchodkové a v nezamestnanosti	Dobrovoľné dôchodkové a nemocenské poistenie	Dobrovoľné dôchodkové poistenie	Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti	Dobrovoľné dôchodkové poistenie a v nezamestnanosti
Nemocenské poistenie	4,4 %	15 730	692,12	692,12			
Starobné poistenie	18 %	15 730	2 831,40	2 831,40	2 831,40		2 831,40
Invalidné poistenie	6 %	15 730	943,80	943,80	943,80		943,80
Rezervný fond	4,75 %	15 730	747,17	747,17	747,17		747,17
Poistenie v nezamestnanosti	2 %	15 730	314,60			314,60	314,60
Poistné najviac			5 529,09	5 214,49	4 522,37	314,60	4 836,97

NEPREHLIADNITE!

Ak fyzická osoba so súbehom príjmov zo zárobkovej činnosti presiahne v úhrne tento mesačný maximálny vymeriavací základ, uplatnia sa tieto pravidlá:

- ak je poistenec súčasne zamestnancom aj samostatne zárobkovo činnou osobou, poistné sa platí prednostne z vymeriavacieho základu zamestnanca,
- ak má poistenec viacero príjmov ako zamestnanec, poistné sa odvádza najprv z vymeriavacieho základu, ktorý je vyšší,
- ak je výška vymeriavacích základov rovnaká, prednostne sa poistné platí z príjmu, z ktorého poistenie vzniklo skôr.

FINANČNÁ SPRÁVA INFORMUJE

Usmernenie k použitiu vzoru tlačiva Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu

Finančné riaditeľstvo SR vzhľadom na zmeny a doplnenia ustanovení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov od 1. 1. 2025 určilo nový vzor tlačiva **Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu podľa § 36 ods. 6 ZDP** – VYH36v25, ktorého vzor je v prílohe č. 1 informácie č. 33/DZPaU/2024 z novembra 2024.

Finančné riaditeľstvo SR bude aj naďalej, t. j. **po 31. 12. 2024, akceptovať vyhlásenie VYH36v20**, ktoré určilo

1.3 Poistné pri súbehu príjmov

Maximálny vymeriavací základ pre platenie poistného na sociálne poistenie pre fyzickú osobu je v úhrne mesačne najviac 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné, t. j. v roku 2025 je to 15 730 €.

Ak fyzická osoba so súbehom zárobkovej činnosti a dobrovoľného sociálneho poistenia presiahne v úhrne mesačný maximálny vymeriavací základ, poistné sa platí prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu zárobkovej činnosti.

1.4 Poistné na sociálne poistenie, ktoré platí štát a Sociálna poisťovňa

Štát platí poistné na dôchodkové poistenie za:

- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará a dieťa do 6 rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,
- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení 6 rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky najdlhšie do 18 rokov jeho veku a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,
- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje príspevok na opatrovanie, a fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne (podanie prihlášky sa nahrádza automatizovaným poskytnutím údajov z ÚPSVaR, ak sa zmluva o výkone osobnej asistencie nepredkladá na príslušný úrad práce, osobný asistent má možnosť podať prihlášku na povinné dôchodkové poistenie a platenie poistného štátom),
- vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má priznaný kompenzačný príspevok zamestnancom, ktorí ukončili zamestnanie so stálym pracoviskom v podzemí z dôvodu útlmu banskej činnosti,
- zamestnanca povinne nemocensky poisteného, povinne dôchodkovo poisteného a povinne poisteného v nezamestnanosti s pravidelným mesačným príjmom, zamestnanca povinne dôchodkovo poisteného s nepravidelným príjmom a povinne nemocensky poistenú a povinne

dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu v období, v ktorom sa im poskytuje materské.

Sadzby poistného sú:

- na starobné poistenie 18 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 6 % z vymeriavacieho základu,
- na poistné do rezervného fondu solidarity 2 % z vymeriavacieho základu.

Vymeriavací základ, z ktorého platí poistné štát za zamestnanca a samostatne zárobkovo činnú osobu v období, v ktorom sa im poskytuje materské, a za fyzickú osobu, ktorá sa stará o dieťa do šiestich rokov veku alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom najdlhšie do 18 rokov veku, je najmenej vo výške 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné, t. j. v roku 2025 z vymeriavacieho základu 858 €. V ostatných prípadoch štát platí poistné z vymeriavacieho základu, ktorý je mesačne vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné, t. j. v roku 2025 z vymeriavacieho základu 715 €.

2. Odvody poistného na zdravotné poistenie podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení

V priebehu kalendárneho roka sa poistné na zdravotné poistenie platí formou preddavkov.

2.1 Preddavky na poistné a poistné na zdravotné poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby

Ak poistenec vykonáva zárobkovú činnosť v právnom vzťahu, ktorý mu zakladá právo na dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov (okrem príjmu z výkonu činnosti osobného asistenta), poistné na zdravotné poistenie platí z tohto príjmu (upraveného), resp. v zákonom ustanovenej minimálnej výške. Povinnosť platiť poistné vzniká dňom, od ktorého je poistenec samostatne zárobkovo činnou osobou.

Sadzba poistného pre samostatne zárobkovo činnú osobu je 15 % z vymeriavacieho základu. Ak samostatne zárobkovo činná osoba je osoba so zdravotným postihnutím, sadzba poistného je 7,5 % z vymeriavacieho základu.

Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby je vo výške podielu základu dane z príjmov fyzických osôb zo zárobkovej činnosti podľa § 10b ods. 1 písm. b) zákona dosiahnutého v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na povinné dôchodkové poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, a koeficientu 1,486.

Minimálny vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby je 50 % z priemernej mesačnej mzdy, t. j. v roku 2025 je vo výške **715 €**.

Výška preddavku na poistné samostatne zárobkovo činnnej osoby je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného z minimálneho základu. Zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti samostatne zárobkovo činnnej osoby povinnej odvádzať preddavky na poistné povoliť aj inú výšku preddavkov pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno preukázať, že v ročnom zúčtovaní poistného bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného.

v prílohe č. 1 informácie č. 21/DZPaU/2019/I zo dňa 21. 11. 2019 (ďalej len „vyhlásenie z roka 2020“), ak tento vzor vyplnil a podpísal **zamestnanec, ktorý si neuplatňuje nárok na daňový bonus** na vyživované dieťa podľa § 33 ZDP.

S účinnosťou od 1. 1. 2025 zamestnanec, ktorý je daňovníkom s neobmedzenou daňovou povinnosťou (rezident), má **možnosť si uplatniť nárok na daňový bonus** na dieťa aj v priebehu roka (u zamestnávateľa), ak okrem iného splní podmienku dosiahnutia zdaniteľných príjmov v príslušnom zdaňovacom období plynúcich len zo zdrojov na území SR, čo zamestnanec deklaruje v novom vyhlásení.

NEPREHLIADNITE!

Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné dôchodkové poistenie za poberateľa úrazovej renty do dovŕšenia jeho dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku. Vymeriavací základ je mesačne 1,25-násobok sumy vyplnenej úrazovej renty.

NEPREHLIADNITE!

V rámci ročného zúčtovania poistného zdravotná poisťovňa vykoná výpočet poistného zo skutočných príjmov poistenca za celý kalendárny rok a za všetkých platiteľov poistného.

POZNÁMKA:

Minimálny vymeriavací základ sa znižuje o pomernú časť prislúchajúcu k počtu kalendárnych dní, počas ktorých za poistenca platí poistné štát alebo počas ktorých sa poistenec nepovažoval za samostatne zárobkovo činnú osobu, alebo bol vyhlásený za nezvestnú osobu.

Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby je najmenej úhrn minimálnych vymeriavacích základov za všetky kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia, počas ktorých mal príslušný platiteľ poistného povinnosť platiť poistné.

Maximálny vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby od 1. 1. 2017 nie je ustanovený.

NEPREHLIADNITE!

Povinnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby odvádzať preddavky na poistné netrvá po dobu, počas ktorej je poistencom, za ktorú platí poistné štát podľa § 11 ods. 7 písm. m) zákona, t. j. za obdobie, v ktorom:

- poberá náhradu príjmu, nemocenské alebo materské,
- zanikol nárok na nemocenské po uplynutí podporného obdobia a dočasná pracovná neschopnosť trvá,
- zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí 14. dňa ošetrovania chorého člena rodiny alebo starostlivosti o dieťa a ošetrovanie a starostlivosť vykonáva aj po tomto dni,
- zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí 90. dňa osobnej starostlivosti o chorého člena rodiny v prirodzenom prostredí a domácu starostlivosť vykonáva aj po tomto dni,
- trvá dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania alebo starostlivosti, ak je tehotná alebo sa stará o narodené dieťa a nevznikol nárok na nemocenské, ošetrovné alebo materské z dôvodu, že ku dňu vzniku skutočnosti pre vznik nároku na dávku bola zamestnancom, za ktorého platiteľom poistného je štát.

NEPREHLIADNITE!

Zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, samoplatiteľ a poistenec štátu, ktorý má aj príjem z dividend za obdobie od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2016, je povinný platiť poistné aj z tohto príjmu. Ak dividendy za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2016 vypláca právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, je povinná za poistenca odvieť preddavok na poistné z dividend. Preddavok je splatný do 8. dňa po uplynutí kalendárneho mesiaca, v ktorom boli dividendy vyplatené.

VYBERÁME Z VAŠICH OTÁZOK

Príjem z podania umeleckého výkonu

V príspevkovej organizácii (knížnica) prebehla autorská beseda a tvorivá dielňa, za ktorú dostal živnostník

Výška minimálneho preddavku samostatne zárobkovo činnnej osoby od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025:

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ najmenej	Poistné najmenej
Bez zdravotného postihnutia	15 %	715	107,25
So zdravotným postihnutím	7,5 %	715	53,62

Preddavok na poistné samostatne zárobkovo činnnej osoby je splatný do 8. dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

2.2 Odvod poistného na zdravotné poistenie z príjmu z kapitálového majetku, z ostatných príjmov a z dividend

Zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, samoplatiteľ a poistenec štátu, ktorý má aj príjem:

- z kapitálového majetku podľa § 7 zákona o dani z príjmov,
- z ostatných príjmov podľa § 8 zákona o dani z príjmov,

je povinný platiť poistné aj z týchto príjmov v sadzbe 15 % z vymeriavacieho základu. Vymeriavacím základom pre odvod poistného z týchto príjmov je výška základu dane z týchto príjmov v kalendárnom roku. Poistné vyčíslí príslušná zdravotná poisťovňa v rámci ročného zúčtovania poistného na zdravotné poistenie.

Príjem z dividend je predmetom ročného zúčtovania poistného. Vymeriavacím základom pre odvod poistného je najviac 60-násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu, t. j. v roku 2025 je to 85 800 €.

Pre odvody poistného z dividend prijatých v roku 2025 platí:

- preddavok na poistné z dividend za roky 2011 a 2012 sa neplatí, fyzická osoba je povinná do 31. 5. 2026 vykázat zdravotnej poisťovni prijaté dividendy, zdravotná poisťovňa vykoná ročné zúčtovanie a poistné z dividend vypočíta v sadzbe 5 % u osoby so zdravotným postihnutím alebo 10 % u osoby bez zdravotného postihnutia, najviac zo sumy 85 800 €,
- preddavok na poistné z dividend za roky 2013 až 2016 vykazuje, vypočíta a platí platiteľ dividend v sadzbe 14 % najviac zo sumy 85 800 €,
- z dividend za rok 2017 a ďalšie roky sa poistné neplatí.

Dividendy za obdobie	Preddavok na poistné	Vymeriavací základ najviac	Sadzba
Od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2012	neplatí sa	85 800	5 %, resp. 10 %
Od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2016	platí sa	85 800	14 %
Od 1. 1. 2017	-	-	-

2.3 Preddavky na poistné a poistné na zdravotné poistenie samoplatiteľov

Poistné na zdravotné poistenie je povinná platiť aj osoba, ktorá je verejne zdravotne poistená a nie je zamestnancom, samostatne zárobkovo činnou osobou ani poistencom štátu (je samoplatiteľom).

Sadzba poistného samoplatiteľa je 15 % z vymeriavacieho základu, ak je osoba so zdravotným postihnutím, sadzba poistného je 7,5 % z vymeriavacieho základu.

Vymeriavací základ samoplatiteľa je základ dane z príjmov zo zárobkovej činnosti a ak takýto príjem nemá, vymeriavacím základom je ním určená suma. Minimálny vymeriavací základ samoplatiteľa je 50 % z priemernej mesačnej mzdy.

Výška preddavku na poistné samoplatiteľa je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného z minimálneho základu.

Výška preddavku samoplatiteľa od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025:

	Sadzba poistného	Vymeriavací základ najmenej	Poistné najmenej
Bez zdravotného postihnutia	15 %	715	107,25
So zdravotným postihnutím	7,5 %	715	53,62

Preddavok na poistné samoplatiteľa je splatný do 8. dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

Povinnosť samoplatiteľa odvádzať preddavky na poistné netrvá po dobu, počas ktorej je poistencom, za ktorú platí poistné štát podľa § 11 ods. 7 písm. m) zákona, t. j. za obdobie, v ktorom:

- poberá náhradu príjmu, nemocenské alebo materské,
- zanikol nárok na nemocenské po uplynutí podporného obdobia a dočasná pracovná neschopnosť trvá,
- zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí 14. dňa ošetrovania chorého člena rodiny alebo starostlivosti o dieťa a ošetrovanie a starostlivosť vykonáva aj po tomto dni,
- zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí 90. dňa osobnej starostlivosti o chorého člena rodiny v prirodzenom prostredí a domácu starostlivosť vykonáva aj po tomto dni,
- trvá dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania alebo starostlivosti, ak je tehotná alebo sa stará o narodené dieťa a nevznikol nárok na nemocenské, ošetrovné alebo materské z dôvodu, že ku dňu vzniku skutočnosti pre vznik nároku na dávku bol zamestnancom, za ktorého platiteľom poistného je štát,
- trvá dočasná pracovná neschopnosť a bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

2.4 Poistné na zdravotné poistenie za poistencov štátu

Štát je platiteľom poistného za osoby vymedzené v § 11 ods. 7 zákona. Sadzba poistného pre štát je 5 % z vymeriavacieho základu. Vymeriavací základ štátu je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy. Za osobu, ktorá bola poistencom štátu len časť rozhodujúceho obdobia, vymeriavacím základom je len pomerná časť vymeriavacieho základu prislúchajúca k počtu kalendárnych mesiacov, počas ktorých bola poistencom štátu.

Ing. Eva Gášpárová

odmenu formou vystavenej faktúry. Je potrebné, aby bola spísaná dohoda, že platiteľ dane z uvedených príjmov nezrazí daň vyberanú zrážkou? Podliehajú príjmy z takejto akcie zrážkovej dani alebo si daň z príjmu živnostník uplatní sám a dohodu spisovať netreba?

Odpoveď:

V danom prípade autor dosahuje príjem podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ZDP), ktoré podlieha zrážkovej dani podľa § 43 ods. 3 ZDP, ak sa neuplatní postup podľa § 43 ods. 14 ZDP.

V zmysle § 43 ods. 14 ZDP sa u príjmov podľa odseku 3 písm. h) a u) daň nevyberie, len ak sa daňovník vopred písomne dohodne s platiteľom dane. Takúto dohodu je povinný platiteľ dane oznámiť správcovi dane najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho roka, v ktorom bola uzavretá, a to na tlačivo, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle. Toto tlačivo obsahuje identifikačné údaje o daňovníkovi, ktorým je fyzická osoba, a to meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a rodné číslo alebo dátum narodenia, ak ide o daňovníka, ktorý nemá pridelené rodné číslo v Slovenskej republike.

Záver:

Predmetný príjem podlieha zrážkovej dani. Druhou možnosťou je, že sa písomne dohodne, že sa zrážka neuplatní a vtedy daňovník uvedie sám v priznaní svoj príjem.

Vyhľadávač DaÚ 2025

Rubrika	Názov článku	Číslo/strana	Príklad/vzor
Daň z pridanej hodnoty	Koncoročné povinnosti platiteľa dane	1/42	16/1
	Daňový bonus na deti od 1. januára 2025	1/58	13/0
Daň z príjmov	Minimálna daň právnickej osoby	1/66	19/0
	Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve	1/2	34/1
Jednoduché účtovníctvo	Novela zákona o cestovných náhradách	1/87	4/0
	Zmeny v zákone o dani z motorových vozidiel od 1. 1. 2025	1/91	3/0
	Priemerné ceny pohonných látok v SR	1/57	–
	Kurzy peňažných prostriedkov v cudzej mene za november 2024	1/96	–
Ostatné			

Vážení zákazníci, dovoľujeme si vám pripomenúť, že časopis si môžete pozrieť na našej internetovej stránke www.danovecentrum.sk aj v elektronickej verzii, ku ktorej máte ako predplatitelia tlačenej verzie voľný prístup. Zároveň máte možnosť v našom e-shope zakúpiť si ďalšie produkty nášho vydavateľstva či už v elektronickej, alebo tlačenej podobe.

Vyberáme z vašich otázok

Rozdiel medzi prevodom obchodného podielu a predajom firmy

Majiteľ jednoosobovej s. r. o. sa rozhodol predaj svoju firmu. Stále operuje s pojmom „predaj firmy“. Nie je v tejto súvislosti aktuálne hovoriť skôr o predaji, resp. prevode obchodného podielu podľa § 61 Obchodného zákonníka? Je v tejto súvislosti predsa len aktuálnejšie riadiť sa podľa § 476 až § 488 Obchodného zákonníka? Aké by bolo v obidvoch prípadoch účtovanie a daňový režim v „predávajúcej“ s. r. o.?

Účtovník začne riešiť daňové a účtovné súvislosti až potom, ako je zarámcovaný právny aspekt predmetného plnenia. V praxi totiž môže nastať predaj podniku, ale aj prevod obchodného podielu. Takže je na rozhodnutí danej osoby (majiteľa), ako k uvedenému pristúpi. Buď bude koncipovaná zmluva o prevode obchodného podielu, alebo zmluva o predaji podniku. Ide o dva právne inštitúty – oba oficiálne, a teda i realizovateľné. Pri prevode obchodného podielu medzi dvomi spoločníkmi si firma len preúčtuje základné imanie – keďže sa mení spoločník: 411.AU/411.AU. Daňový aspekt si rieši spoločník [fyzická osoba zohľadní § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov].

Prikladáme nasledovný zdroj, ak spoločník, ktorý podiel predáva, je v postavení fyzickej osoby a finančnú investíciu nemal v obchodnom majetku: Príjmy z prevodu obchodného podielu nadobudnutého po 1. 1. 2004 na webe Finančnej správy SR.

<https://podpora.financnasprava.sk/692428-Pr%C3%ADjmy-z-prevodu-obchodn%C3%A9ho-podielu-nadobudnut%C3%A9ho-po-112004?r=1>

Zmluva o predaji podniku je riešená zložitejšie. Uvádza sa základné fakty:

Pri predaji podniku sa zohľadňujú nasledovné tri hľadiská:

A. Účtovné hľadisko

Pri predaji podniku sa zohľadní ustanovenie § 27 opatrenia MF SR č. 23054/2002-92 o postupoch účtovania v PÚ (opatrenie MF SR č. 23 054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov).

V účtovníctve predávajúceho sa pri predaji podniku alebo jeho časti účtuje predávaný majetok podniku alebo jeho časti na farchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť a záväzky v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Predajná cena sa účtuje na farchu účtu 371 – Pohľadávky z predaja podniku a v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Rozdiel účtov 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť a 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti vyjadruje zisk alebo stratu z predaja podniku.

V účtovníctve kupujúceho sa pri kúpe podniku účtuje kupovaný majetok podniku alebo jeho časti na farchu príslušných účtov majetku a prevzaté záväzky v prospech príslušných účtov záväzkov. Kúpna cena sa účtuje v prospech účtu 372 – Záväzky z kúpy podniku.

Účtovanie predaja (kúpy) podniku v schéme:

P. č.	Účtovný prípad	Predávajúci		Kupujúci	
		MD	D	MD	D
1.	Vznik pohľadávky vo výške kúpnej ceny na základe zmluvy o predaji podniku	371	648		
2.	Zúčtovanie zložiek podniku				
	zložky majetku predávaného podniku u predávajúceho v účtovnej hodnote, u kupujúceho v reálnej hodnote	548	Rôzne účty majetku	Rôzne účty majetku	372
3.	zložky záväzkov predávaného podniku (u predávajúceho v účtovnej hodnote, u kupujúceho v reálnej hodnote)	Rôzne účty záväzkov	648	372	Rôzne účty záväzkov
	Zúčtovanie rozdielu obstarávacej ceny majetku a záväzkov kupovaného podniku a ich reálnej hodnoty:				
	OC > RH = goodwill			015	372
	OC < RH = záporný goodwill			372	015

V súvislosti s kúpou podniku identifikovaný a spoľahlivo oceneľný dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou predávajúceho (o ktorom predávajúci v súlade s postupmi účtovania ako o majetku neúčtoval) postupy účtovania neuvádzajú.

Výpočet goodwillu je uvedený v komentári k § 37 PÚ. Goodwill (záporný goodwill) vzniká vždy u kupujúceho, a to v dôsledku rozdielu, za aký podnik kúpil a aká je reálna hodnota jednotlivých zložiek majetku tvoriacich podnik.

B. Pohľad dane z príjmov

Rekapitulácia postupu pri predaji a kúpe podniku od roku 2010

1. Predaj a kúpa podniku v reálnej hodnote – § 17a zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

	Predávajúci	Kupujúci
Ocenenie	VH = rozdiel účtov 6xx– 5xx VH = zisk/strata	Reálna hodnota – majetok a záväzky nadobudnuté kúpou sa oceňujú reálnou hodnotou $A = P$ $A = KC + \text{hodnota prevzatých záväzkov}$ $A \neq P$; potom dochádza ku vzniku goodwillu, záporného goodwillu - Goodwill / záporný goodwill = $A - KC - \text{záväzky}$ - Goodwill: $A < (KC + \text{záväzky})$ - Záporný goodwill: $A > (KC + \text{záväzky})$ Reálnou hodnotou sa ocení majetok: – dlhodobý hmotný majetok, – dlhodobý nehmotný majetok, – cenné papiere, – zásoby, – pohľadávky
Základ dane	Základ dane = výsledok hospodárenia zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) ZDP; tento sa ďalej: 1) upraví pri: – odpisovanom hmotnom a nehmotnom majetku o rozdiel medzi účtovnou zostatkovou cenou DHM a DNM a jeho daňovou zostatkovou cenou POZNÁMKA: – ak ide o odpisovaný majetok nadobudnutý darovaním – vstupná cena u obdarovaného (§ 25 ods. 1 ZDP) sa zistí ako daňová zostatková cena HM a NM u darcu; – ak ide o neodpisovaný majetok nadobudnutý darovaním – vstupná cena u obdarovaného (§ 25 ods. 1 ZDP) sa zistí ako vstupná (obstarávacia) cena u darcu; 2) zníži o sumu: – nedaňových rezerv – rezerv neuvedených v § 20 ZDP; – opravných položiek – neuznaných za daňový výdavok podľa § 20 ZDP; s výnimkou opravnej položky k DHM a DNM, – záväzku podľa § 17 ods. 27 ZDP prislúchajúceho k výdavku, o ktorú sa základ dane zvýšil. Úprava základu dane pri predaji podniku: vykoná sa v tom zdaňovacom období, v ktorom nastane účinnosť zmluvy o predaji podniku alebo jeho časti v nadväznosti na § 2 PUPP (účinnosť zmluvy = dispozitívny charakter = dohoda zmluvných strán)	Základ dane = výsledok hospodárenia podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa: – upraví podľa § 17 až § 29 ZDP – špecifická úprava v § 17a ods. 5 až 7 ZDP
Rezervy	Nedaňové rezervy – rezervy uvedené v § 17 ods. 23 ZDP; základ dane sa zníži o celkovú sumu nedaňových rezerv, ktoré prevezme kupujúci (nedaňová rezerva = do dňa predaja je účtovný náklad, ale považovaná za nedaňový výdavok) Daňové rezervy – rezervy uvedené v § 20 ods. 9 ZDP; vstupujú do základu dane v súlade s účtovníctvom, v tom zdaňovacom období, v ktorom boli zaučtované, preto pri predaji podniku už dodatočne neznižujú základ dane	Rezervy prevzaté kupujúcim: – kupujúci preberá povinnosť uhradiť vzniknutý záväzok, – kupujúci rozdiel medzi sumou prevzatej rezervy a skutočnou výškou záväzku zahrnie do základu dane v súlade s účtovníctvom [v tom zdaňovacom období, v ktorom došlo k zaučtovaniu nákladu (ak záväzok je vyšší ako prevzatá rezerva) alebo k zrušeniu (nevyčerpaniu) rezervy nadobudnutej kúpou podniku (ak záväzok je nižší ako prevzatá rezerva)]. Rezervy novovytvorené u kupujúceho: – kupujúci pri ďalšej tvorbe rezerv postupuje podľa § 17 ods. 23 ZDP a § 20 ZDP
Opravné položky	Opravné položky u predávajúceho – základ dane predávajúceho sa zníži o sumu opravných položiek vytvorených podľa § 17 ods. 23 ZDP okrem:	Osobitne ZDP upravuje problematiku uznania daňového výdavku pri následnom postúpení alebo odpise nepremlčanej pohľadávky (bez príslušenstva), ktorá bola nadobudnutá kúpou podniku, pričom musí ísť o:

	Predávajúci	Kupujúci
Opravné položky	– opravnej položky k dlhodobému hmotnému majetku a dlhodobému nehmotnému majetku, ktorá nikdy nie je súčasťou základu dane.	– nepremlčané pohľadávky – RH pohľadávok nesmie byť vyššia ako jej menovitá hodnota. Potom uznaným daňovým výdavkom je pri: 1) odpise pohľadávky – suma do výšky 20 %, 50 %, 100 % reálnej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva; 2) postúpení pohľadávky – príjem z postúpenia alebo suma do výšky 20 %, 50 %, 100 % z reálnej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva; – ak odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy (§ 2 PUPP) o predaji podniku alebo jeho časti uplynula doba dlhšia ako 360, 720, 1 080 dní
Odpisovanie hmotného majetku	– účtovne – podľa odpisového plánu; – daňovo – podľa ZDP	– majetok ocenený reálnou hodnotou kupujúci začína odpisovať ako novonadobudnutý majetok počas doby odpisovania ustanovenej v § 26 ods. 1 ZDP; zvolí si spôsob odpisovania (§ 27 alebo 28 ZDP)
Goodwill a záporný goodwill	Súčasťou základu dane predávajúceho v súlade s účtovníctvom je len goodwill (záporný goodwill), ktorý bol v predchádzajúcich rokoch nadobudnutý predávajúcim pri kúpe podniku alebo prijatí nepeňažného vkladu podniku, resp. časti podniku.	Goodwill alebo záporný goodwill zahrnuje do základu dane až do jeho úplného zahrnutia: – jednorazovo alebo – postupne najdlhšie počas 7 bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období; vo výške najmenej 1/7 goodwillu ročne. – uplatní sa na kúpu podniku, ku ktorej došlo počnúc 1. januárom 2010.
Ostatné výdavky	–	– zmluvné pokuty, poplatky a úroky z omeškania, nájomné a odplaty za sprostredkovanie sa zahrňajú do základu dane po prijatí úhrady alebo po ich zaplatení – § 17 ods. 13 ZDP (v nadväznosti na § 17 ods. 19 ZDP); resp. § 21 ods. 2 písm. a) ZDP od 1. 1. 2020.

C. Pohľad DPH

Za dodanie tovaru a služby sa nepovažuje podľa § 10 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov predaj podniku alebo časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku a vloženie podniku alebo časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva v prípade, ak nadobúdateľ je platiteľom alebo sa stáva platiteľom podľa zákona, s výnimkou prípadov, ak nadobúdateľ prevažne dodáva tovary a služby, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 28 až § 41 zákona o dani z pridanej hodnoty. Výnimka sa nevzťahuje na predaj alebo vloženie podniku alebo jeho časti platiteľom, ktorý výlučne alebo prevažne dodáva tovary a služby oslobodené od DPH bez nároku na odpočítanie.

Obmedzenie zníženej sadzby dane pre registrované sociálne podniky (refakturácia tovarov a služieb)

Obchodná spoločnosť (registrovaný sociálny podnik – RSP) sa venuje maloobchodu, t. j. nákupu a predaju športovej obuvi, pričom má v krajskom meste zriadenú prevádzku, prostredníctvom ktorej realizuje predaj (čiastočne aj cez internet). V rámci predaja poskytuje zákazníkom sprievodné služby (poradenstvo v rámci identifikovania potreby klienta a uspokojeniu ponuky jeho požiadaviek, možnosť vyskúšania viacerých typov obuvi). Môže uplatniť 10 % sadzbu DPH? Aké sú obmedzenia v tomto smere?

S účinnosťou od 1. 7. 2024 došlo k zjednodušeniu podmienok pri uplatňovaní zníženej sadzby DPH 10 % v zmysle § 27 ods. 2 písm. b) zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o dodania uskutočňované registrovanými sociálnymi podnikmi. Zrušená bola podmienka, ktorou do 30. 6. 2024 bol status oprávneného zákazníka, ktorý mal byť v prípade fyzickej osoby nezdaniteľnou osobou, alebo mal byť subjektom sociálnej ekonomiky alebo subjektom verejnej správy.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny zverejnilo dokument: Metodická pomôcka k uplatneniu zníženej sadzby dane z pridanej hodnoty pre registrované sociálne podniky.

Zníženú sadzbu DPH registrovaný sociálny podnik uplatňuje automaticky na všetky svoje tovary a služby, ktoré dodáva v rámci aktivít sociálnej ekonomiky, ak:

1. ide o zdaniteľné transakcie dodávané „v rámci aktivít sociálnej ekonomiky“ (nemalo by ísť len o „refakturáciu tovarov a služieb“ – viď nižšie),
2. RSP používa 100 % zisku po zdanení na dosiahnutie svojho hlavného cieľa.

Za aktivitu sociálnej ekonomiky sa považuje súhrn produktívnych, distribučných alebo spotrebiteľských aktivít vykonávaných prostredníctvom hospodárskej činnosti alebo neho hospodárskej činnosti. Len „refakturácia“ tovarov a služieb prostredníctvom RSP nie je považovaná za

aktivitu sociálnej ekonomiky. Refakturáciou tovarov a služieb sa rozumie napríklad aj veľkoobchodný a maloobchodný predaj.

Ministerstvo je toho názoru, že bez pridanej hodnoty preukázateľne vynaloženej na predávanom tovare zníženú sadzbu DPH uplatniť nemožno. Takýto veľkoobchodný, či maloobchodný predaj, ktorého na trhu umiestnený tovar sa v ničom neodlišuje od identického tovaru susedného (bežného) podniku, by v prípade uplatnenia zníženej sadzby DPH viedol k nezaslúženému benefitu/profitu RSP, keďže zo strany podniku nedošlo k aktívnemu podpornému plneniu či úkonu, ktorým by prispel k vyššej pridanej hodnote tovaru.

Naopak, v situácii, kedy je na tovare preukázateľne realizované podporné plnenie či úkon, ktorý má za následok novú podobu (kvalitu/vlastnosť) tovaru, tieto tovary ďalej nepovažujeme za podobné, a preto na ne možno uplatniť zníženú sadzbu DPH bez toho, aby bola porušená zásada daňovej neutrality.

Otázka č. 1:

Môže registrovaný sociálny podnik na tovar, ktorý predáva konečnému spotrebiteľovi, no nevyrába, uplatniť zníženú sadzbu DPH? (Konkrétny príklad: predajňa záhradníctva – motyky, lopaty, hnojivá, postreky a pod.)

Odpoveď:

V prípade nákupu materiálu (motyky, lopaty, hnojivá, postreky) a ich následného dodania bez akejkoľvek zmeny či úpravy tovaru zo strany RSP, ide len o refakturáciu tovaru prostredníctvom maloobchodného predaja. V tomto prípade nedochádza pri predaji tovaru k vytvoreniu pridanej hodnoty na tovare v porovnaní so situáciou, ak by si rovnaký tovar zákazník kúpil cez inú spoločnosť, ktorá nemá postavenie RSP. Nezvyšuje sa tak finálny úžitok z predaja takéhoto tovaru cez RSP, a preto v kontexte daňovej neutrality nie je možné uplatniť zníženú sadzbu DPH na výstupe.

V prílohe č. 1 Metodickej pomôcky je uvedený tento záver: „Dodanie tovarov a poskytnutie služieb zo strany RSP, na ktoré si chce podnik uplatniť zníženú sadzbu DPH, by malo byť sprevádzané aktívnym plnením či úkonom, ktoré má za následok novú podobu (nové znaky a rysy predmetného tovaru alebo služby) a v nadväznosti na ňu zvýšenie hodnoty tovaru alebo služby, a teda benefitu pre konečného spotrebiteľa. Samotná refaktura tovaru alebo služby cez RSP, ktoré sám RSP nevyrába alebo neposkytuje a ani sa nezapája aktívne do predmetnej zdaniteľnej transakcie, resp. nedochádza z jeho strany napr. k žiadnemu spracovaniu, opracovaniu či k zvýšeniu kvality tovaru alebo služby, či k zvýšeniu benefitu pre finálneho zákazníka, ho automaticky neoprávňuje na uplatňovanie zníženej sadzby DPH na výstupe.“

Doplňujúca informácia

Ministerstvo vo svojom dokumente zároveň zdôrazňuje nasledovné:

Metodická pomôcka (a jej prílohy) ponúka z našej strany len návod a nie je pre RSP záväzná. Je výlučnou zodpovednosťou konkrétneho podniku, akým spôsobom sa nakoniec rozhodne DPH uplatniť. Daňovú kontrolu „na konci dňa“ vykonáva Daňový úrad a ten nezávisle zváži, či k porušeniu zákona došlo a či z toho pre podnik budú vyplývať sankcie alebo nie. Daňové zákony sú v gescii Ministerstva financií a metodické usmernenia k nim vydáva Finančná správa.

Vedenie daňovej evidencie u mandátára (vyplácajúceho výhry)

Mandatár vedie daňovú evidenciu. Je potrebné účtovať o tržbách a vyplatených výhrach (peniaze Tiposu), ktoré sú neovplyvňujúce základ dane a oslobodené od DPH? Stačí, ak sa účtuje o mandátnej odmene, ktorú dáva mandatár do príjmov ovplyvňujúcich základ dane?

Ak si daňovník vyberie daňovú evidenciu, vedie ju počas celého zdaňovacieho obdobia, a to o:

- a) príjmoch v časovom slede v členení potrebnom na zistenie základu dane (čiastkového základu dane) vrátane prijatých dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov podľa § 10 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- b) daňových výdavkoch v časovom slede v členení potrebnom na zistenie základu dane (ČZD) vrátane vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov taktiež ako v písmene a),
- c) hmotnom, nehmotnom a finančnom majetku zaradenom do obchodného majetku [§ 2 písm. m) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov],
- d) zásobách a pohľadávkach,
- e) záväzkoch.

Len pre doplnenie: Účtovný doklad pri vedení daňovej evidencie by mal mať tieto náležitosti:

- a) slovné a číselné označenie účtovného dokladu,
- b) obsah účtovného prípadu a označenie jeho účastníkov,
- c) peňažnú sumu alebo údaj o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva a
- d) dátum vyhotovenia účtovného dokladu.

Záver:

Daňová evidencia je menej striktná ako zákon o účtovníctve, resp. postupy účtovania napr. v jednoduchom účtovníctve. Mandatárovi stačí evidovať daňové výdavky a zdaniteľné príjmy, z ktorých sa v podstate určuje základ dane. Ak ide o peniaze, ktoré nepatria daňovníkovi, ale posielajú sa ďalej, je vhodné mať evidenciu v prípade reklamácií.

[illegible]

PLÁNOVACÍ KALENDÁR

1. polrok 2025

MESIAC	DNI V TÝŽDNI							TÝŽDEŇ		MESIAC		ŠTVŤROK	POLROK
	P	U	S	Š	P	S	N	číslo	prac. dní	prac. dní	hodín	prac. dní	hodín
1			1	2	3	4	5	1	2		168 184**	I. 62 +2*	
	6	7	8	9	10	11	12	2	4				
	13	14	15	16	17	18	19	3	5	21	157,5		
	20	21	22	23	24	25	26	4	5	+2*	172,5**		
	27	28	29	30	31			5	5				
2						1	2	5	0		160	496 512**	
	3	4	5	6	7	8	9	6	5				
	10	11	12	13	14	15	16	7	5	20	150,0		
	17	18	19	20	21	22	23	8	5				
	24	25	26	27	28			9	5				
3						1	2	9	0		160	465 480**	I. 123 +6*
	3	4	5	6	7	8	9	10	5				
	10	11	12	13	14	15	16	11	5	21	150		
	17	18	19	20	21	22	23	12	5				
	24	25	26	27	28	29	30	13	5				
4								14	1		160	II. 61 +4*	984 1032**
	31										176**		
	7	8	9	10	11	12	13	15	5				
	14	15	16	17	18	19	20	16	4	20	150		
	21	22	23	24	25	26	27	17	4	+2*	165**		
5						1	2	3	4		160	922,5 967,5**	
	28	29	30					18	3		176**		
											150		
	5	6	7	8	9	10	11	19	4	20	165**		
	12	13	14	15	16	17	18	20	5	20	150		
6								21	5		488 520**	457,5 487,5**	
	19	20	21	22	23	24	25	21	5	+2*	168		
	26	27	28	29	30	31		22	5		157,5		
	2	3	4	5	6	7	8	23	5	21			
	9	10	11	12	13	14	15	24	5				
	16	17	18	19	20	21	22	25	5				
	23	24	25	26	27	28	29	26	5				
	30							27	1				

Zákon NR SR č. 241/1993 Z. z. v z.n.p. ustanovuje tieto štátne sviatky (ŠS) a ďalšie dni pracovného pokoja (DDPP):

6. január	Troja králi (DDPP)	15. september	Sedembolestná Panna Mária (DDPP)
18. apríl	Veľký piatok (DDPP)	28. október	Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu
21. apríl	Veľkonočný pondelok (DDPP)	1. november	Sviatok všetkých svätých (DDPP)
1. máj	Sviatok práce (DDPP)	17. november	Deň boja za slobodu a demokraciu (ŠS)
8. máj	Deň víťazstva nad fašizmom (DDPP)	24. december	Štedrý deň (DDPP)
5. júl	Sviatok svätého Cyríla a svätého Metoda (ŠS)	25. december	1. sviatok vianočný (DDPP)
29. august	Výročie SNP (ŠS)	26. december	2. sviatok vianočný (DDPP)

2. polrok 2025

MESIAC	DNI V TÝŽDNI							TÝŽDEŇ		MESIAC		ŠTVŤROK	POLROK
	P	U	S	Š	P	S	N	číslo	prac. dní	prac. dní	hodín	prac. dní	hodín
7		1	2	3	4	5	6	27	4		184	III. 64 +2*	
	7	8	9	10	11	12	13	28	5		184**		
	14	15	16	17	18	19	20	29	5	23			
	21	22	23	24	25	26	27	30	5		172,5		
	28	29	30	31				31	4		172,5**		
8						1	2	3	1		160		
	4	5	6	7	8	9	10	32	5		168**		
	11	12	13	14	15	16	17	33	5	20			
	18	19	20	21	22	23	24	34	5	+1*	150		
	25	26	27	28	29	30	31	35	4		157,5**		
9		1	2	3	4	5	6	7	36	5		II. 126 +6*	
	8	9	10	11	12	13	14	37	5		168		
	15	16	17	18	19	20	21	38	4	21	176**		
	22	23	24	25	26	27	28	39	5	+1*	157,5		
	29	30						40	2		165**		
10				1	2	3	4	5	40	3		IV. 62 +4*	
	6	7	8	9	10	11	12	41	5		184		
	13	14	15	16	17	18	19	42	5	23			
	20	21	22	23	24	25	26	43	5		172,5		
	27	28	29	30	31			44	5				
11							1	2	44	0		945 990**	
	3	4	5	6	7	8	9	45	5		152		
	10	11	12	13	14	15	16	46	5	19	160**		
	17	18	19	20	21	22	23	47	4	+1*	142,5		
	24	25	26	27	28	29	30	48	5		150**		
12									49	0		496 528**	
	1	2	3	4	5	6	7	49	5		160		
	8	9	10	11	12	13	14	50	5	20	184**		
	15	16	17	18	19	20	21	51	5	+ 3*	150		
	22	23	24	25	26	27	28	52	2		172,5**		
	29	30	31					1	3			465 495**	

Rok má 365 dní, z ktorých je 249 pracovných dní, s platenými sviatkami 261 pracovný dní.

8-hodinový pracovný čas: Rok má 1 992 pracovných hodín, s platenými sviatkami 2 088 hodín.

7,5-hodinový pracovný čas: Rok má 249 pracovných dní, t. j. 1 867,5 pracovnej hodiny, s platenými sviatkami 1 957,5 pracovnej hodiny.

*) Platený sviatok

**) Fond pracovného času vrátane platených sviatkov (pri 8-hodinovom, resp. 7,5-hodinovom prac. čase)

Začiatok letného času je určený na 30. marca 2025 (2 h —> 3 h).

Koniec letného času je určený na 26. októbra 2025 (3 h —> 2 h).

2. ročník

BOZP a OPP 2025

12. – 13. marca | Vysoké Tatry, Hotel Patria****

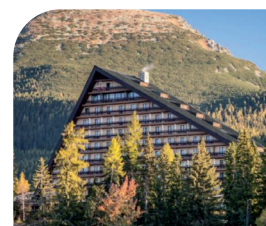
Ste zodpovední za oblasť BOZP či OPP? Pridajte sa k nám na **2. ročník** konferencie do Vysokých Tatier. Vyspovedáte pracovníkov **Národného inšpektorátu práce** a ďalších expertov, ktorí vám pomôžu riešiť problémy z aplikačnej praxe. Spoločne sa pozrieme na **prípádové štúdie** a pripravíme vás na novinky od roku 2025. Navyše si predstavíme najnovšie trendy a nástroje, ktoré vám uľahčia vašu prácu. Po odbornej časti vám odporúčame oddýchnuť si v nádhernom **wellness centre Hotela Patria******.

Viac info

Aké témy vás čakajú?

- Novely v oblasti BOZP a OPP pre rok 2025
- Trendy a vízie budúcnosti (umelá inteligencia a iné)
- Bezpečnostné technológie pre korporátne aj malé spoločnosti
- Sociálne programy na zvýšenie kultúry bezpečnosti
- Online porady z pohľadu BOZP a na čo si dať pri nich pozor
- Ako riešiť najčastejšie nedostatky – získate konkrétne príklady, ako ich riešiť

Informácie a predaj:

☎ +421 41 70 53 888
✉ profivzdelavanie@pp.sk
🌐 www.profivzdelavanie.sk

Za každou radou je človek